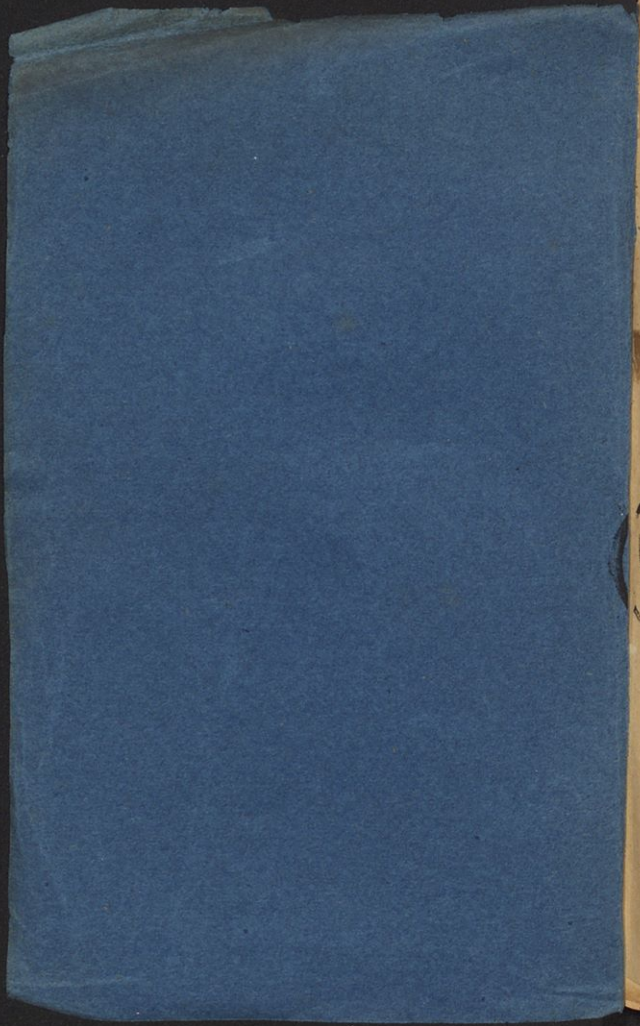

29282, II, C, g.

of
Z
Zalo

SERCE

ali

spoznanje in zboljšanje

ČLOVEŠKEGA SERCA,

ktero je ali

božji tempelj, ali pa hudičev berlog.

Za

obuditev in vterditev keršanskega duha.

navadnimi molitvami

za vse

okolišine in potrebe življenja.

Spisal Fr. Metelko.

Z dovoljenjem visoko častitljivega ljubljanskega škofijstva.

Peti natis z 10 podobami.

V Ljubljani 1873.

Založil Henrik Ničman, bukvovez na starem tergu,
hiš.-št. 16.

Slednji, kateri greh stori, tudi krivico stori; ker greh je krivica. In veste, da se je On prikazal, da bi naše grehe odvezel; in v njem greha ni. Kdor v njem ostane, ne greši; kdor pa še greši, ta ga ni ne videl ne spoznal.

Otrociči, ne dajte se nikomur zapeljati! Kdor po pravici dela, je pravičen, kakor je On pravičen. Kdor greh dela, je iz hudiča; ker hudč od začetka greši. Božji Sin pa je prišel, da bi razdjal hudičeva dela. Kdor je božji otrok, ne stori greha, ker božje seme v njem ostane: in on ne more grešiti; ker je božji otrok. Po tem se spoznajo otroci božji in otroci hudičevi. Kdor ni pravičen, in ne ljubi svojega brata, ni iz Boga. I. Jan. 3. 4—10.

IN=03000 5503

Predgovor.

Te bukvice ne potrebujejo posebne hvale, priporoča jih njih notranja vrednost in lepota. To se vidi iz tega, da so že petič natisnjene, kar je za te okolšine, ko se toliko mašnih in družih pobožnih bukcev natisuje, grozno veliko, in njih vrednost naj očitneje kaže. Če so bili pa že poprejšnji natisi tako všeč, se sme upati, da bo ta še veliko bolj dopadel, ker ga tudi vnanja oblika še posebno povzdiguje. V ta natis so se sprejele zopet poprejšnje podobe, ktere veliko pripomorejo k resnemu premišljevanju.

Naj prvič so bile te bukvice iz Francoskega na Nemško prestavljene, in so bile po gorečih željah pobožnih duš že v letu 1732 na dnevu pod naslovom ali imenilom: „Duhovno serkalo zaderžanja“, iz kteriga vsak za večno zveličanje skerben kristjan more stan svoje duše spoznati, in svoje življenje prav vravnati.

Od leta 1732, se je na svetu veliko spreminilo, — resnica pa je zmirej tista večno nespreminljiva — in lahko je vediti, da te resnice so sedanjemu svetu zeló neprijetne; celó težko jih prenaša posvetnemu duhu vdano serce. Te bukvice začetnika greha in grešne sužnosti — hudobnega duha — kakor tudi začetnika življenja in prostosti božjih otrok — Kristusa v nas — razločno pred

oči stavijo: posveten človek pa raji služi neznanemu hudobnemu duhu in se mu tako vsega zroči, da zasmehuje, kar se mu od njega pové; ker tudi v Kristusa in v njegovo odrešenje ne veruje, kakor sveto pismo uči. Kakor je pa znano, da duh posvetnih ljudi ni iz Boga, ampak je iz hudobnega duha, jim tudi te bukvice ne morejo dopasti. Kteri pa imajo božjega duha, in se derže Kristusovih naukov, njim so resnice, ktere so v njih, tako ljube, tako prijetne, tako svete, da bi jih za ves svet ne zamenjali.

Kristus in njegovi aposteljni so razločno učili: Kakor ima Bog svoje kraljestvo v vernih in pobožnih; ker v njih kakor v svojem tempeljnu prebiva, jih s svojim duham oživlja, očiščuje, posvečuje, poveličuje, s svojo

močjo, z nebeškim mirom in večnim življenjem navdaja; tako ima tudi satan svoje kraljestvo v hudobnih, nevernih in spačenih: on dela hudo v njih; v njih prebiva, in jih stori revne in nesrečne.

Kristus pravi: „Sovražnik, kateri je ljuliko sejal“ med pšenico, kadar so ljudje spali, je hudič. Ljuljko vidimo, ne moremo je tajiti, kdo bo sejavca tajil, ki jo je vsejal? Tako bi se mu, zvitemu sovražniku, sejanje ljulike le še bolj zljajšalo. Dalje pravi on hudobnim: „Hudič je vaš oče“, in po volji svojega očeta hočete storiti; on je ubijavec od začetka, on je lažnik; kadar laže, govori iz svojega, on je „lažnik in oče laži“.

S. Pavel uči; „Satan je oblastnik, mogočen duh, kateri v temi tega sveta

kraljuje; v podnebji so duhovi, zoper
ktere se nam je vojskovati. — In drugej
pravi on: „Satan je Bog tega sveta
— hudobnih in nevernih — kateri jim
oči oslepi, da jim častita luč svetega
evangelija ne svéti“. — „Hudičevo
delo ali oslepljenje je tedaj v Kri-
stusov evangeli ne verovati“.

In na drugem kraji on piše: „Sa-
tan dela, in počenja svojo hudobo v
nevernih. Hudobni so mertvi v gre-
hih, to je, kateri po navadah tega sve-
tá živé, živé po oblastniku, kateri v
podnebji kraljuje“.

S. Peter tudi uči: „Hudič je zoper-
nik pobožnih in vernih, njih sovraž-
nik, njih skušnjavec, kateri nikoli ne
počiva, zmirej zalezuje kakor rjoveč
lev, in iše, koga bi požerl. Bodimo

tedaj čuječi, trezni, in terdni v veri mu zoper stojmo“.

Ravno tako s. Janez uči: „Hudič zapeljuje ves svét. On je začetnik greha, je grešiti začel; je greh in z grehom smert na svet pripravil“. — In na drugem kraji pravi: „Kdor greh stori, je iz hudiča; Kristus je pa prišel, hudičeva dela razdjat“.

Tudi s. Jakob piše: „Hudiču se v bran stavite, in bo bežal od vas“.

Zato je Jezus svojim aposteljnóm oblast dal, „hudiče izganjati, in oblast zoper vso moč sovražnika“.

In s. Pavel nam pokaže orožje, s katerim se vojskujmo zoper hudiča, da njegove ognjene pušice premagamo.

Kdor tedaj veruje v nauke, ktere so Jezus in njegovi aposteljni označevali, mora tudi verjeti, da je člo-

veško serce ali božji tempelj, ali pa hudičev berlog, ali: da, kakor Bog, Kristus in sveti Duh v vernih prebiva, dela in oživlja, ravno tako hudič v hudobnih svoje napčnosti počenja, in kraljuje. Le samo resnico iz svetega pisma, ktere je sveta cerkev od nekdej učila, se v teh bukvicah razlagajo in na zaderžanje namikajo, da bi hudobni bili od greha in sužnosti hudiča odvernjeni, dobri pa v veri in keršanskem življenji vterjeni.

Iz stanu serca, ktero je prebivanje in sedež dobrega ali hudega, se mora ves človek obsoditi; obličje je le naznamek, ki ga notranji človek očitno obesi, po katerem se notranji stan, kterega duha otrok da je, nekoliko spozná. Zatorej ljubi bravec! poglej v svoje serce, premišluj svoje

notranje, da izveš, v katerem stanu si; ako Kristus ali hudič v tebi kraljuje, ako je božje ali hudičeveo kraljestvo v tebi, ako si prost božji otrok, ali suženj greha in hudiča. Prizadeni si prav! ne bodi nemaren; bodi pravičen, ter sebi in Bogu na ravnost spoznaj, kaj, in kako v sebi najdeš. Pred Bogom si, kateri serca in obisti preiskuje, kateri vse vidi in vé; kteremu ni nič skritega, kar je v tebi. Če kaj hudega v sebi najdeš, obžaluj in ne obupaj, spoznaj prav, in podaj se Kristusu. On je tudi tvoj odrešnik, tudi zate je na svét prišel, tudi zate hudičeva dela razdjal, da bi te iz oblasti hudiga duha iztergal, in v svoje kraljestvo pripravil. Le on ti more dati moč in terdnost, da ne boš več hudiču podložen, ne več

grehu služil. Le on te more sprosti-
ti, in če te on sprosti, si resnično
prost ali svoboden.

I.

Podoba notranjega človeka,

kteri

grehu služi, in hudiča v sebi kraljevali pusti.

Razlaga in pomen podobe.

Tako serce ima človek, kteri se grehu uda, in po navadah svetá živi, ali po duhu, kteri v hudobnih razgraja. Obličje razodeva prešernost, ki se nobenega ne ustraši, nič za greh ne šteje, si vse dovoli, po čimur spačeno serce hrepeni, živi ohlapno brez misli na Boga, na sodbo, na večnost.

V sercu prebiva hudič s svojo derhalijo — s sedmimi poglavitnimi grehi, ki jih sedmere živali pomenijo.

Pav, kteri s svojim razprostrenim repnim perjem zmed vseh živali naj večí napuh kaže, pomeni prevzetnost, ktera toliko ljudi zapelje, da si sami sebi dopadajo zavolj svojih boljših lastnost, darov, gnad, zavoljo

Podoba notranjega človeka, kateri grehu služi, in hudiča v sebi kraljevati pusti.

1. Napuh.	5. Nečistost.	6. Požrešnost ali samogoltnost.
2. Lakomost.	3. Nevošljivost.	4. Jeza.
		7. Lenoba.

bogastva, lepote ali stanú, kar so brez svojega zasluženja od Boga prejeli; se v svojih mislih povzdigujejo, kakor da bi bili zato boljši od drugih, za druge ne marajo, jih zaničujejo in tarejo.

Krastača ali **krota**, ktera perst je, in stoka, kakor da bi imela premalo, pomeni lakomnost, ki človeka podžiga z nenasitenimi željami hrepeneti po zmirej večim časnim bogastvu.

Kozel, pojatna smerdljiva žival, pomeni nečistost in nesramnost, ki je izvirek mnogoterih grehov, kateri telo slabe, in dušo v večni ogenj pripravijo.

Kača, ki je naše perve starše zapejjala, katerim je bila zavoljo njih sreče nevošljiva, pomeni nevošljivost in škodoželjnost.

Svinče pomeni požrešnost, pijanost, samogoltnost.

Risat ali **tiger**, ki je skorej nar grozovitniši in serditši zver, pomeni jezo in serd; ker ta nažene človeka v tako hudo djanje, kakoršno je le grozovitnim zverém lastno.

Terdorog ali **šilkrota** je zavolj svoje počasnosti podoba lenobe in mlačnosti, ki človeka ob vse prizadevanje in veselje do dobrega pripravi.

Sveti Duh je iz serca pregnan, se

odteguje; pa vendar še ponuja grešniku svoje dari in gnade, ktere plamenčki okoli serca nastavljeni pomenijo; vendar pa On ne more v serce priti, ktero je polno grešne gnjusobe, in hudiču v oblasti. — Zvesti angel, ali Kristusova gnada, si tudi prizadeva grešnika z besedo ali notranjim opominovanjem zbuditi, pa ne sliši, in si nič k sercu ne vzame, ker je od posvetnega veselja in omotice greha ves omamljen. —

To je strašen in usmiljenja vreden stan grešnika, kteri po navadah svetá živi. O koliko ljudi živi v takem revnem stanu brez vse skerbi, kakor da bi ne bilo zanje nobene nevarnosti! Imenujejo se kristjani, pa so hlapci greha in sužnji hudiča; ime imajo, da živé, pa so mertvi.

Molitev.

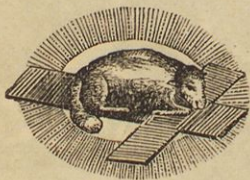
Premilostljivi Bog in odrešenik!
poglej z očmi svoje neskončne milosti
na revni stan mojega grešnega serca!
Razsvetli oči moje duše s svojo ne-
beško lučjo, pripravi luč v mojo temo,
de svoje notranje, stan svojega serca
prav spoznam, in daj gnado, da se

vsega znebim, kar se me hudega derži. Obvaruj me vsegamogočni odrešenik! da nikoli več z dovoljenjem v greh peklenškemu sovražniku svojega serca ne izdam, in mu stanovanja v njem ne pripravim. Ustraši in obvaruj me s to mislijo: „Kdor greši, je hlapec greha, je hudičev otrok“ in kolikor pregreham se vdam, ravno toliko peklenških duhov napolni in oskruni moje serce. Ti, Gospod in stvarnik vseh reči! si moje serce zase stvaril, in v svoje stanovanje namenil. Kako bi ga mogel hudiču v berlog prepustiti! Otmi me, Vsegamogočni! od hudičeve moči, očisti me vse nesnage greha, vzemi mi proč moje grešno nečisto serce in novo, čisto serce mi vstvari, ter pripravi si v meni prijetno stanovanje za povečevanje tvojega presvetega imena, Jezus! Amen!

O križan' Jezus, zame tolik' terpeči!
Moj greh je velik, — tvoja milost veči!
V pepel in prah se čem poniževati,
Le v grehih delj ne pusti me tičati.

Umori v meni grešne vse željé,
Zatri vso slast, očisti mi serce!
Oh vodi me, sicer na večno zajdem
In v slepi hoji pogubljenje najdem.

Ti Jezus v mojem sercu sam kraljuj,
In nikdar greh se vanj ne povračuj!

Podoba notranjega človeka, kateri pokoro delati in greha se varovati začne.

Pervo premišljevanje.

Človek v stanu greha.

Grozoviten je stan človeka, kakor nam ga podoba kaže, velika je nevarnost da bi se večno ne pogubil, ali božja milost je še večja. Prednagibna božja gnada pride kakor ljubeznjiv angel k njemu in ga zbudi iz smertnega spanja. On vidi svoj nevarni stan, vidi strašne nastopke in plačilo greha, in kakor meč mu presune serce misel na smert in na sodbo. Besede Jezusove: „Ne nečistniki, ne prešestniki, mehkužniki, ne nesramniki, ne tatje, ne lakomniki, ne pijanci, ne odertniki, ne preklinjevalci v nebeško kraljestvo ne pojdejo“. — te besede Jezusove mu po ušesih zadone; in drugi glas mu pravi: „Nadloga in britkost čaka duše vsacega človeka, kateri hudo dela“.

Grešnik, prestrašen v svoji vesti, gresam v se, pogleda v svoje serce, in najde zgolj greh in gnjusobo v sebi, spozna pri nebeški luči, ktera v njegovem sercu posveti, gerdobo in nesrečo greha; kesá se, sovraži greh, gnjusi se mu nad grehom, rad bi se ga znebil, pa čuti moč greha, spozna svojo

slabost in svoje nagnjenje k grehu, zdihuje iz globočine svojega serca: „**O**, jez nesrečni grešnik! kdo me bo rešil tega grešnega telesa smerti? — Gnada božja po Jezusu Kristusu“, mu odgovori sveti Duh, kateri se je žaljuočemu stertemu sercu spet približal, in ga z ognjem božje gnade prešine, ter mu luč in moč dodeli.

In kadar luč svetega Duha v serce prisveti, in se iskre božje gnade v njem razširijo, se mora hudič s svojo gerdo derhalijo umakniti. Neljudne podobe, gerde živali, ktere pregrehe pomenijo, bežé. Kamor luč prisveti, mora tema zginiti. — Ko se dan napoči ni več noči. Gnada je luč, greh je tema in noč. Kadar začnemo greh sovražiti, se mora hudič umakniti; on le v grehu, v temi kraljuje, le z grehom pride on v naše serce: Ljubezen greha mu da ključ do serca, radovoljno hudo poželenje mu vrata odpre v naše serce. Ljubezen do Boga in do dobrega, pa sovraštvo greha ga prežene, in mu vrata zapre.

O keršanske duše! ljubite svetlobo, sovražite temo! premagajte hudo, in hudič bo bežal od vas. Zatisnite svoje oči svetu, grehu in vsemu nagnjenju k hudemu; odprite svoje serce razsvetljenju svetega Duha! Vsak žarek višje svetlobe vam bodi ljub,

ta vam prežene greh in temo, hudiče in peklico iz serca. Glejte pridno v svoje serce, da gnjusobo greha ki v njem skrit tiči, spoznate in odpravite. Pri božji svetlobi, ktera zmirej čaka pred vašim sercam, de bi ji vanj odperli, in berž ko ji serce odprete, prísveti, in v vas vse osvetli in poživí, v tej božji svetlobi bote vsako hudo žival, celo tudi vsak prah in vsako senco greha spoznali, in ga v njegovi pravi gnjusobi vidili, in z božjo gnado, ktera je v slabih mogočna, se ga bote znebili.

Molitev.

Bog, Ti vir svetlobe in življenja!
Le Ti, ali svetloba tvojega Duha mi zamore greh v njegovi ostudnosti in nesreči pokazati. Daj svetiti luč v moji temni duši, de vidim in živim!
Ti nočeš smerti grešnika, nočeš moje smerti, ampak kakor resnično Ti živiš, tako resnično hočeš, da se grešnik spokori in živi. Pokaži mi tedaj greh, kateri me slepi, mori in v ječi in hudičevi sužnosti derži. Dodeli mi svojo

gnado, ktero si Ti v Jezusu Kristusu vsem grešnikom obljubil! Naj prešine moje serce, naj ga rani s sklečo žalostjo in kesanjem, da greh, smert in hudič od mene bežé, in tebi prostor storé! Daj mi svojega svetega Duha, da tvojo ljubezen, in veselje do tvojih zapoved in do vsega dobrega v meni obudi, de grehu več ne pustim gospodariti v svojih udih, in me hudič več ne oslepi, ne zapelja, ne premaga! Daj mi prav živo spoznati da v grehu ni nobene dobrote, ampak kdor greši, je hlapec greha, otrok pekla in teme. Ne daj mi nikoli pozabiti, kar mi tvoja beseda pove, de noben hudoben pred teboj ne obstoji, noben krivičen v tvoje kraljestvo ne pojde; da dušna smert, strašna sodba in večno pogubljenje vseh tistih čaka, kateri hudo delajo. Daj mi vsak greh prav obžaljevati, se ga prav obtožiti, se iz celega serca od vsaciga greha in tudi od vsake sence greha ver-

Drugo preišljevanje.

Človek na poti poboljšanja.

Prisvetila je grešniku luč božje milosti in v njeni svetlobi vidi nevarnost svojega dušnega stanu. Po spoznanji svojih grehov in božje dobrote in prizanesljivosti, ki ga je tako dolgo čakala, k pokori peljan, pobit in omajan, to je ginjen in omečen v svojem sercu, začne britke solze serčne pokore točiti. V sercu ga peče, boli in skli, da je Boga, toliko dobroto in ljubezen, tako strašno in tolikrat razžalil, ga zapustil, zaničeval, nasproti pa hudiču služil.

Kadar je grešnik tako s prednagibno gnado pripravljen, se spolni nad njim, kar sveto pismo govori; „Bog jim je blizo, kateri so žalostnega serca, in stertim v duhu bo pomagal.“ — „Bog jih ozdravlja, kateri so pobitega serca.“ Angel gnade božje zdaj pristopi k njegovemu sercu, ter mu križanega Jezusa in njegov svet evangeli v duhu kaže; to je, veselo oznanilo mu prinese, da je Kristus na svet prišel, take grešnike, kakoršen je on, zveličat, da je za grešnike umerl, in jim odpušenje grehov in večno

srečno življenje zadobil, Bog tedaj pobitim in stertim srcem v Kristusu ponuja gnado, odpušenje, odrešenje, življenje in večno zveličanje. Če grešnik to ponudbo v veri in v ponižnem zaupanju sprejme; če svoje serce na križanega Jezusa, na njegovo terpljenje, njegovo smert, njegovo zasluženje naveže; če živo veruje, da se je vse to zanj zgodilo, da je vse to njemu dodeljeno, zastonj, in iz same gnade dodeljeno, tedaj prejme, kakor vsi pravoverni kristjani svetega Duha, in sveti Duh mu v sercu priča, da so mu grehi odpušeni in da je otrok božji. Ker sveti Duh serce napolni z mirom, veseljem in pravico, in tako je res božje kraljestvo k njemu prišlo. Tudi še po tem mu sicer solze teko, pa le solze hvaležnosti, veselja in zročnja tistemu, kteri ga je vseh grehov rešil in s svetim Duhom navdal. Telesu in duši je zdaj veselje v živem Bogu. Zvezda gnade božje se sveti v sercu, ker mu je vera oživila. Sovražniki zveličanja so mu zdaj iz serca zginili, in tedaj se reče: „Taki ste bili, ali oprani, posvečeni, opravičeni ste v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa, in v duhu našega Boga“. O kak lep, vesel in srečen je stan serca tako opravičenega grešnika! Hvalno pesem bi zapel in prepeval. Svo-

jega Zveličarja in njegove gnade se tako veseli, da se ne more naveseliti, njegovi ljubezni in milosti se čudi, pa se ne more načuditi, ne more dosti hvale povedati.

Pri vsim tem veselji pa ne sme biti brez strahu in čuječnosti, na tem svetu se ne sme nikoli brez nevarnosti misliti; ostudne živali, grehi, so sicer zunej serca, hudič je svojo pravico in oblast do njega zgubil, pa vendar ni daleč, ter on in greh noč in dan preži, spet verniti se od koder je pregnan. Toliko bolj se serdi, kolikor več je zgubil. Torej čujte in molite!

Molitev.

Zveličar božji! kako se morem tvoje gnade in ljubezni dosti veseliti? kako te dosti zahvaliti za tvoj svet zveličavni evangeli? — V svoji kervi si mi dal odrešenje, to je, odpušenje najti vseh svojih grehov. Ti si mi dal zastavo svetega Duha, in me zapечатil na dan odrešenja. O oživljaj mi vero bolj in bolj. Razsvetluj oči moje vere bolj in bolj, de spoznam

zaklade, dobrote, vse nebeške blagre, ktere si mi Ti s terpljenjem in smertjo zadobil, in mi jih ponujaš v svetem evangelii! O, kako si me osrečil, poveličal, obogatil! Jez, kateri sem bil poprej hudičev berlog, sem zdaj tempelj svetega Duha! Jez, poprej suženj greha, sim zdaj otrok božji! Jez, poprej stanovanje nečistih duhov, sem zdaj veselje angelov! Jez, v katerem je poprej greh razgrajal in hudi duh kraljeval, čutim zdaj v sebi le veselje in mir, pa sladkost svetega Duha, kateri v meni prebiva, poslan iz nebes. Veselje zveličanja se opovira; spona, ktere so me v sužnosti grehu in hudiču vjetega deržale, so pretergane, in sprosten sim, milost se mi je zgodila! Gnado sem najdel! Kako se ti morem dosti zahvaliti! Večno naj te hvalijo moje usta!

Le eno te prosim, ljubi Zveličar! ne zapusti me; ne odtegni mi svoje roke, Bog, moje zveličanje! Ohrani

moje serce pri enem, da se tvojega imena bojim. Obvaruj me, da se nikoli ne polenim, ampak vedno čujem, da ne bom nikoli več od sovražnika zmoten, v greh zapeljan. Tvoja gnada vterdi moje serce, da vselej greh studi, in se vsake priložnosti greha, kot pekla ogiblje! Moje oserčje si Ti sebi posvetil, ne daj ga nikoli več z grehom ogerditi in oskruniti! Moje serce ostani tempelj svetega Duha, hiša in sedež miru, veselja in pravice v svetem Duhu. Amen.

Stran presveta! prebodena,
Milo teče potok tvoj :
Ljubeznjiva! počešena!
Grešnim nam odperta stoj,
V tvojem sercu naj prebivam,
In mirú sladkosti vživam.

Ljubeznjivi Jezus moj!
Rana desne vsemogoče,
Pочеšena bodi ti!
S tebe vir kervi tekoče
Blager vsem ljudem deli.
Blagodari tudi mene,
Da kervi za greh skropljene
Kapljica me doleti!

Podoba notranjega človeka, kateri po Kristusovem zasluženju z Bogom spravljn, večega ne vé, kot Jezusa Kristusa, križanega.

Tretje premišljevanje.

Človek na poti popolnamosti.

O prelepa sprememba! Greh popolnoma iz serca zgine in nič drugega v njem ne kraljuje, kakor le križani Jezus in znamenje njegovega terpljenja. Sveti Duh, ki ga zdaj nagiba in vodi, in kateremu se je zdaj popolnoma podvergel, ne more njegovega serca bolj vžgati, kakor de mu križanega Jezusa in sploh njegovo terpljenje pred oči stavi in mu kaže, koliko si je Jezus zanj prizadjal, da ga je odrešil. Premišljevanje Jezusove smerti, in spomin njegovega terpljenja mu je tedaj nar slajši delo. „Nič večega ne vem,“ govori s sv. Pavlom „kot križanega Jezusa; Bog me varuj, da bi se z drugim hvalil kot s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa, po katerem je meni svet križan in jez svétu.“

Po nagibu svetega Duha najde v terpljenji in smerti svojega odrešenika in spravnika toliko tolažbe in moči, da mu nje je polno serce. Če je Bog z menoj, pravi, kdo bo zoper mene? Še celo svojemu edino-rojenemu Sinu ni Bog prizanesel, ampak

za nas vse ga je dal v smert. Kako to? ali nam ni z njim vsega dal? Terpljenje in smert Jezusa Kristusa mu je tedaj zastava večne božje ljubezni; v Kristusu ga je Bog seboj spravil, in mu ne bo pripisal njegovih grehov. Križani Jezus je tedaj stan njegovega zaupanja v Boga, v večno ljubezen; Bog Oče, kateri je svojega Sinu v toliko terpljenje za nas dal, kaj bi On nam odrekel?

In ker mu je križani Jezus od Boga tako v last dan, da v njegovem sercu prebiva, najde v njem, svojemu Zveličarji, ki mu zdaj v sercu kraljuje, nar obilniši izvirek ne le vse tolažbe, ampak tudi vse moči in stanovitosti v dobrem. Živa vera v Kristusa in misel, da Kristus, križana ljubezen v njem prebiva, mu vse posvetno in telesno veselje in vso pozemeljsko lepoto pristudi ali stori v gnjusobo. — Tako mu je, kakor de bi mu Jezus neprenehoma klical: „Če hočeš za menoj hoditi (moj učenec biti), vzemi svoj križ nase, zataji sam sebe, in hodi za menoj. Kdor svojega križa nase ne vzame, in za menoj ne hodi, ni mene vreden, ne more moj učenec biti“. Le eno željo ima, in sicer križanemu Jezusu podobno biti. Torej je priden v dobrih delih, v delih svetosti, brez ktere ne bo nihče

Boga vidil. Se očisti vse gnjusobe mesa in duha, in spolni posvečenje v božjem strahu. Moli neprenehoma, in čuje v prošnjah in molitvah v duhu. Podeliti in dobro storiti ne pozabi, ker vé, da se s takimi darimi Bogu prikupi. Veseli se, če je vreden storjen, za Kristusa voljo zaničevanje, preganjanje, nadloge in poniževanje terpeti, ker vé, da bo z njim poveličan, kdor z njim terpi. Zavolj tistega, kateri ga je tolikanj ljubil, da se je zanj daroval, vse premaga; pa tudi plačilo vidi, katero je veliko, in kterega bodo vsi deležni, kterikoli se stanovitno vojskujejo. Kdor premaga, vse zadobi. To je v njegovih mislih; torej pozabi, kar je za njim, in po tem se steguje, kar je pred njim, ter hiti k postavljenemu koncu, k plačilu božjega poklica v Kristusu Jezusu.

Molitev.

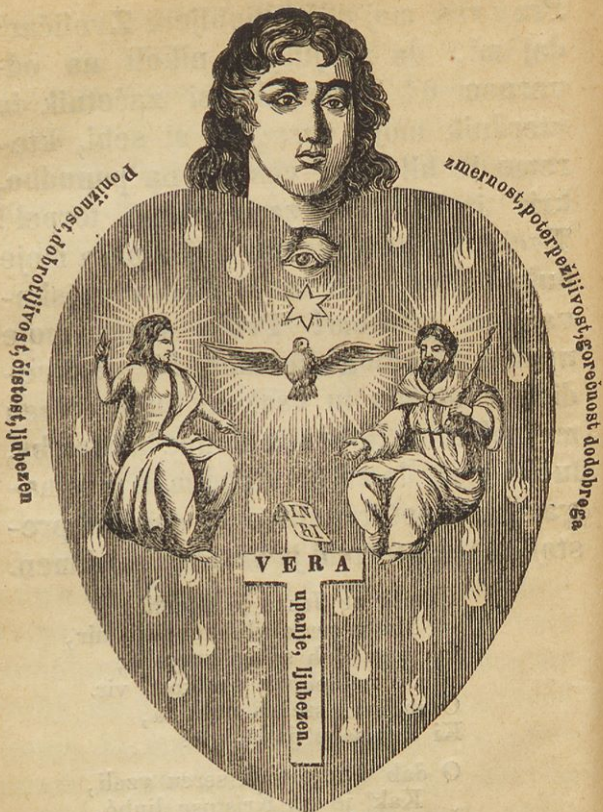
O ljubezen, o moja križana ljubezen! Jezus Kristus! Ti si me z Bogom spravil! Ti sam bodi za naprej v mojem sercu! Tebi, spominu tvojega terpljenja in tvoje smerti bodi moje serce posvečeno, vse moje živ-

ljenje darovano! Ljubezen, katero si imel do mene, bodi v meni, in prešini vso mojo dušo! nagibaj moje počutke, vodi me povsod! Prenovi me po svoji podobi, da bom tebi ves podoben, in da se sad tvojega terpljenja in tvoje smerti nad menoj popolnoma vidi! O daj mi spoznati, da vse, kar se mi je pred dobiček zdelo, na kar sem zidal in se zanašal, je le zmota in škoda! vse časno je le smet in blato zraven tvojega spoznanja. Bodi mi Ti vse, in nič mi bodi vse drugo, de Tebe zadobim, se v tebi znajdem, da se ne zanašam na svojo pravico, ktera pride iz postave, ampak da imam tvojo pravico, ktera je po živi veri dodeljena, in ktera sama pred Bogam veljá, de Tebe, ljubezen tvojega terpljenja in moč tvojega vstajenja spoznam, in se Tebi enak s tvojo smertjo zedinim! Da po tem zamorem reči: „s Kristusom sem križan, živim, pa ne jez, ampak Kristus živi v meni“.

Prav res, moj edino ljubljeni Zveličar!
daj mi, da svojih oči nikoli ne od-
vernem od Tebe, ki si začetnik in
vterdnik moje vere, ki si sebi, kte-
remu je bilo vse veselje na ponudbo,
križ izvolil, in zaničevanje terpel!
Tvoje terpljenje je nar slajša paša moje
duše! Tvoj križ moja moč v vojsko-
vanji z grehom! Tvoja smert moje
upanje v nadlogi in smerti! V nezave-
dici, v strahu in vsakem hudem času
mi bodi tvoja ljubezen solnce in bramba,
luč in moč, de se ne vtrudim in ne oma-
gam, de poterpežljivo in serčno pre-
stojim boj, kateri mi je namenjen. Amen.

Komur se Jezus je dodelil,
Mu v serce vlil nebeški mir,
Oh tega duh se bo zveselil;
Je najdel vse sladkosti vir.
O srečna, srečna duša ta,
Ki Jezusa prijatla ima!

O dab' ljudje si k sercu vželi,
Kak' je pri Kristusu ljubó,
Še danas k njemu bi hiteli,
Ki jih odkupil je s kervjo;
In zvedli bi da boljš'ga ni,
Ko biti pri Zveličarji.

Notranji stan pobožnega, ktereга sercé je tempelj živega Boga in prebivanje presvete Trojice.

II.

Notranji stan pobožnega,

kterega

serce je tempelj živega Boga in prebivanje
presvete Trojice.

Četerto premišljevanje.

Glovek tempelj božji.

V sercu z Bogom spravljenega in od svetega Duha posvečenega kristijana prebiva sveta Trojica: Oče, Sin in sveti Duh; kar ta podoba kaže. Kakor Kristus govori: „Kdor mene ljubi, bo moje zapovedi dopolnil; in moj Oče ga bo ljubil, in k njemu bomo prišli, in pri njem prebivali“. Taka čast in povelicanje se zgodi kristijanu, kateri je z Bogom spravljen, s Kristusovo kervjo od svojih grehov omit; zda; iz hvaležnosti Kristusa svojega odrešenika čez vse ljubi, in ker ga ljubi, tudi njegove zapovedi dopolni. Večni Bog se k njemu vseli. Oče ga ljubi zavolj svojega Sina; Oče ga obiše. Oče, Sin in sveti Duh prebivajo in ostanejo

v njem. Zato piše s. Pavel, rekoč: „Ne veste, da ste tempelj božji, in Duh božji v vas prebiva? Če pa kdo božjemu tempeljnu nečast stori, tega bo Bog končal; zakaj tempelj božji je svét, in to ste vi“. In v drugem listu do Korinčanov spet piše: „Vi ste tempelj živega Boga, kakor reče Bog: Prebival bom v njih in med njimi hodil, in bom njih Bog, oni pa bodo moje ljudstvo.“

Razun presvete Trojice je v sercu tudi še Kristusov križ. Tega kristijan ne more nikoli pozabiti, nikol iz misel in serca spustiti. Jezusovo terpljenje in smert, križani Jezus, je zmirej njegov terden stan, na kterega se zanaša, na kterega svojo vero in svoje upanje opira in iz kterega, kakor iz večnega studenca, njegova ljubezen izvira. Naj še premišluje Očeta ali Sina, ali svetega Duha; naj bo še tako v Boga zamišljen, se vender le spomni, in vpraša: Kako sem jez grešnik to nezasluženo gnado zadobil, Boga v sebi imeti? Ogovor: po križanem. Jezusu, kateri me je ob svoji smerti na križi z Bogom spravil. On je tisti, ki je greh, pogubljenje in smert s svojim križem od mene odvernili, in mi gnado, spravo in življenje zadobil in dodelil; po njegovi gnadi in po njegovem zasluženji sem jez to, kar sem. Namesti sedmerih poglavitnih grehov,

ki so pred njegovo serce napolnili in ga v berlog hudičev spremenili, vidimo zdaj v njem nasprotne čednosti, namreč: ponižnost, darljivost, čistost, ljubezen, treznost, poterpežljivost in gorečnost do dobrega.

Kdo bi si ne prizadjal iz vse moči dopolniti Jezusove nauke in zapovedi: to je, v Jezusa verovati, ga ljubiti, za njim hoditi in se njemu podobnega storiti; ker je za zvestobo in ljubezen vsakemu, ki njegove nauke dopolni, tako veliko obljubljenega, da se bo namreč Bog sam v njegovo serce vselil in v njem prebival? „O ljubimo ga, kliče s. Janez, kateri se je bil v njegovo naročje naslonil, „ker nas je on pred ljubil — in ljubezen je iz Boga.“ — „Bog je ljubezen, in kdor v ljubezni ostane, ostane v Bogu, in Bog v njem“. Tukaj že zamoremo pri Bogu in z Bogom biti! tukaj že se Bog tako poniža do nas — v nas priti! O da bi pač mi prav skerbeli in si prizadjali tako velikemu, tako imenitnemu, tako častitljivemu, tako mogočnemu prijatlu, ki ga imamo v sebi, se prav prijetne storiti! Da bi bili pač popolnoma Njemu vdani! Da bi vse nagibe svojega serca radi premišljevali, radi gledali svoje serce, ktero je božji tempelj! Da bi nikoli ne pozabili, kdo si je zvolil naše serce v svoje prebivališe! Da bi s svojimi

mislimi svojega serca ne zapustili, in se v svet ne zamislili, ker ves svet ni vreden tistega, kateri v našem sercu hoče prebivati! Če imamo Boga v svojem sercu, imamo vse, in zunej tega ali brez tega ni nič, vse je minljivo, ves svet z vso svojo blišobo prejde, Bog pa, Kristus v nas ostane večno, in če smo njegovi, smo z njim enega duha. Saj nam je dal nar večje in nar imenitniše obljube, da bomo deležni clo božje nature, če se zderžimo na svetu hudega poželenja. O vervajmo terdno vanj, in deržimo se ga, kakor da bi ga videli! Kdor vanj veruje, ima že tukaj večno življenje — nebesa v sebi.

Molitev.

Sveti, neskončno ljubeznjivi Bog!
Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa!
tudi naš Oče! Kako Ti ljudi ljubiš!
kako si mene revnega, ubozega greš-
nika ljubil, poveličal in zveselil v
svojem Sinu, Jezusu Kristusu! Ti
hočeš v meni prebivati, Ti ostaneš v
meni in jez v Tebi! Kako blizo sva
si v rodu! Od tod bi jez mogel biti

napolnjen z vso polnostjo božjo. Kako bi te jez ne ljubil, ne ljubil iz cele duše, iz celega serca, iz vseh moči! O dodeli mi to ljubezen, stori me zgolj ljubezen, kakor si Ti zgolj ljubezen! Daj mi zedinjenost s Teboj zmirej bolj čutiti, s Teboj zmirej bolj zedinjenemu biti! Daj mi, da se nikoli ne ločim od tvoje ljubezni! Ohrani si Ti moje serce v Svoje večno prebivališče! Vleci Ti mojega duha popolnoma k Sebi v znotranje, da le Tebe ljubim, sem ves tvoj, da mi je zunej Tebe vse nič! Da le Tebe v vseh rečeh vidim! Tebe v vseh rečeh najdem, vse le zavolj Tebe storim in terpim! Da si Ti moje edino, moje vse! Ti Bog mojega serca! Ti moj delež vekomaj. Amen.

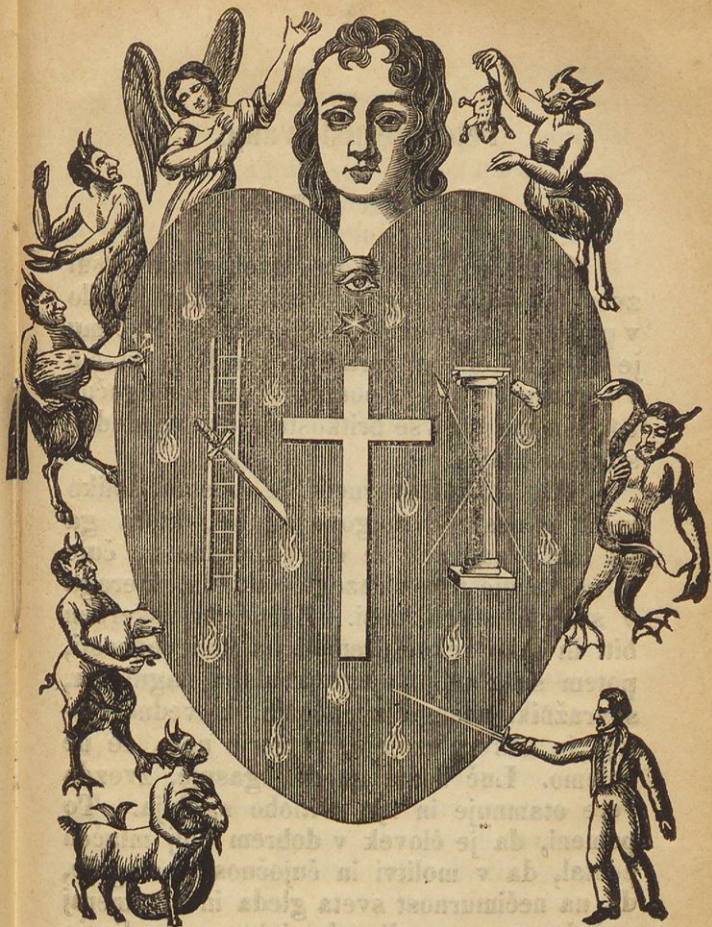
O Jezus moj! pač dobro vem,
Da tempelj tvoj jez biti smem;
Oh pridi kmali do serca,
Pripravi vredno zase ga;

Ne morem nič z lastne moči,
Ne sčisti me vsa moč ljudi:
Ni milostí, mirú za me,
Ko v tebi Jezus, — prid' v sercé!

Ljubezen tvoja, družega ne,
Naj v sercu mi kraljuje;
Serce želi ljubezni le,
Vse drugo zaničuje.
Odvzemi vse, in vse zatri,
Kar me od tebe loči,
Serce očišeno pa vžgi
V ljubezni svoji vroči!

Tolažba ti, ti luč in slast,
Ti moje poželenje!
Oh bod', ostani moja last,
Darujem ti življenje.
Ti sercu pokoj, mir deliš,
Ti sam mi dušo zveseliš!

Sercé, kakoršno je v človeku, ktereга pridnost spet omerzi,
in kteri svet ljubiti začénja.

Peto premissljevanje.

Vernitev v greh.

O srečen čas, ki ga človek v tako tesni zvezi s svojim Bogom preživi kakor je bilo v poprejšnem premissljevanji rečeno! Pač mu je vse lahko, kar opravlja, ker Bog, ki mu v sercu prebiva, ga podpira s svojo mogočno roko in mu clo vse britkosti in težave sladke stori in zljajša.

Ali kolikor srečnejši je ta stan, toliko večja je nesreča njegove zgube, ktera ga pa lahko zadene, če človek vedno ne čuje in ne varuje tako druzega zaklada, kterega v svojem sercu nosi. Začne brezskerbno biti in tako rekoč dremati na poti čednosti, potem se zbudijo njegova slaba nagnjenja, sovražniki našega zveličanja, ki vedno čujejo in nas zalezujejo, in gorje nam, če ne čujemo. Luč božje gnade ugasuje, zvezda vere otamnuje in nje svitlobo zgublja. To pomeni, da je človek v dobrem bolj mlačen postal, da v molitvi in čujočnosti omaguje, da na nečimurnost sveta gleda in si zmeraj več časnega veselja, časti in razveseljenja svetá in mesa dovoli; če zraven, kar se

pri tem zmirej zgodi, manj na Jezusovo terpljenje misli, na križanega Jezusa, začetnika in spolnivca svete vere, bolj poredko pogleda, in ga tako sčasoma iz serca zgubi: ugasne ogenj pobožnosti, omerzi ljubezen do Jezusa, odjenja gnada, opeša in umerje vera; v sercu je mrak, tema, mraz in suhota; človek je zdaj len in obupljiv, in kaj se po tem zgodi?

Svet se s silo spet vrine v njegovo serce; ker mu manjka moči in stanovitosti v veri, mu ni ne svetlobe, ne ljubezni več, se boji žuganja svetá, ali je pa od prilizovanja in poželenja goljufan, in svet spet začénja ljubiti.

K takemu stanu serca se spet hudič bliža, in vabi človeka v stare grehe nazaj, in njegovo prizadevanje ni zastoj, ker je človek mlačen in len v molitvi, in se priložnosti greha ne varuje, ampak se sam v nevarnost podá.

Angel božji ali Kristusova gnada si sicer prizadeva, ga odgnati, ali, ker mu je človek z grehom vrata odperl, ter ne čuje in ne moli, za gnado božjo ne mara, se mu greh in z grehom spet hudič v serce vrine.

Tukaj tedaj veljá, kar je Kristus govoril rekoč: „Čujte in molite, da v skuš-

njavo ne padete! Molite neprenehoma.“ Molitev je duša keršanskega življenja: kjer molitev jenja, vse dobro odjenja, — molitev je duhovno dihanje. Kjer molitev mine ali oslabi, ondi vse dobro umerje. Tako tudi, če ne čujemo in zadremljemo, pride sovražnik in vseje ljulike med pšenico.

Serce brez čuvaja in orožja je vsem sovražnikom — grehu in hudiču — odperto. Skerbi tedaj, da sveti čuvaj — molitev in notranji božji strah, misel na križanega Jezusa, — nikoli iz tvoje duše ne zgine, nikoli ne zadremlje, da se nič nečistega v božji tempelj ne vrine, in ga ne oskruni, sicer te bo Bog pokončal. „Čujte in bodite trezni, ker hudič, vaš zopernik, hodi kakor rujoveč lev, in iše, koga bi požerl. Vstavite se mu terdni v veri.“ — „Kdor stoji, naj gleda, da ne pade!“ Orožja, kterega s. Pavel tako lepo popiše, ne smemo nikoli od sebe djati; ker se nam je vojskovati, kakor pravi, „ne le zoper meso in kri, ampak zoper poglavarje in oblastnike, namreč zoper gospodovavce sveta, kateri v temi tega sveta kraljujejo, zoper hudobne duhove v podnebji, kateri nas z ognjenimi pušičami zalezujejo,“ in ktere zamoremo le s škitom vere premagati. Vera mora tedaj zmirej terdna in živa ostati, ljubezen pa

zmirej goreča, in to se le zgodi, če Jezusa in njegovega terpljenja nikoli iz oči in iz serca ne izpustimo; če svoje misli odvernemo od sveta in njegovih vabljevost, in jih stanovitno vanj obračamo, če svoje serce zagradimo zoper vse mikavnosti greha, in se vedno vpricho Boga ali pred Bogom mislimo, — na ponudbo božje gnade in nagibe svetega Duha pazimo, in se jim vdamo. Vera zgubi vso svojo moč, svojo luč in življenje, ljubezen omerzi, če stališče, na katero je vterjena, križani Jezus, iz serca zvine.

Molitev.

Gospod! Ti me vidiš in poznaš, — Ti preiskavec serc; Ti poznaš mojo slabost in nestanovitnost mojega serca, katero tako lahko spet v veri oslabi, v ljubezni vmerzi! Ti veš, kako sem jez v greh in svet nagnjen, kako se ustrašim in bojim vsega prizadevanja in truda, ktereга mi je treba, da bi v resnici sam sebe zatajil in čul nad svojim sercem. Poterdi me, poživi me!

Obderži me nakviško in v stanovitnosti, — brez tebe nič ne zamorem! Ne zapusti me, ne odtegni mi svoje roke, moj Bog, moj Zveličar! Jez ne morem v Tebi ostati, če me Ti ne deržiš, in v meni ne ostaneš! Bodi mi veden ohranovavec, da v meni nikoli luč ne ugasne, ljubezen ne omerzi, zaupanje ne pade, vera ne umerje! Daj mi vedno večo moč in veselje do molitve! Dodeli mi skerb, vedno k Tebi se ozirati! Daj očem moje duše terdnost nepremikoma v Te gledati, in v Tvojem terpljenji se pasti; odverni moje oči od vse nečimernosti svetá! Amen.

O brez Jezusa — koga smo? —
S'rote stiskane povsod,
Reve smo v solz dolini; —
Oh usmil' se nas Gospod!
Svojo nam krepost dodeli,
Šerčnost svojega duhá,
Da pri slednjem svojem deli
Strasti zmagamo mesá.

Oh zapiš' mi svoje rane
Jezus v serce prav živó,
Stor' da njih spomin ostane
Slednjo uro pred manó!
Da ko nanje se ozrem,
Nikdar hud'ga ne počnem,

Ampak greh in strast zatiram,
Čednost' pa serce odpiram.
Ta spomin nepozabljiv
Mi ostan', dokler bom živ;
Vtisni, kar s' terpel za me,
Mi na večni čas v sercé!

Serce nesrečnega človeka, kateri po svojem spreob-
njenji spet v stare gréhe nazaj pade; v katerim zdaj
gréh in hudič kraljuje.

Šesto premišljevanje.

Človek spet v greh nazaj pade.

Velika je nesreča duše, ki je zgubila belo obleko nedolžnosti, ali vendar je milost božja še večja, da ji na poti čednosti zopet pomaga in jo očisti. Toda veliko večje gorje jo zadene, če se po tolikem usmiljenji božjem spet v greh nazaj poverne. Od tega stanú grešnikovega govori Kristus v sv. Evangelii, rekoč: „Kadar je pa nečisti duh iz človeka šel, hodi po suhih krajih, iše pokoja, in ko ga ne najde, tedaj pravi: Verniti se hočem v svojo hišo, iz ktere sem bil šel. In kadar pride, jo najde prazno, pometeno in osnaženo. Tedaj gre, in si privzame sedem družih duhov, kateri so hujši kakor on sam, in ko noter gredo, prebivajo ondi, in tako so poslednje reči takega človeka hujše od prvih.

Strašna misel! Hudič prebiva, kraljuje in gospoduje zdaj v sercu, ktero je bilo pred božje prebivališče, tempelj svetega Duha. Stari grehi in grehov ostudnosti so spet tukaj in prebivajo v njem, kakor v svoji lastini. In od kod pride to? — Človek ni

marai za gnado božjo, ktera mu je bila dodeljena; je pozabil očiševati se od svojih grehov; ga ni bilo skerb za keršansko življenje in svetost. In kdor ne gre naprej, gre nazaj; tukaj ni mirovanja. Kdor si z vso močjo ne prizadeva skozi ozka vrata iti, stanovitno in serčno po ozki poti hoditi; kdor resnično ne skerbí vterditi se v sovraštvu greha in v zaničevanji sveta in njegove vablјivosti, in se priložnosti greha ne varuje: tega zalezovanje hudiča, mikavnost greha in vablјivost sveta kmali spet v svoje mreže vjame. In zgodi se mu, kakor pravi s. Peter po pregovoru: Pes se poverne k temu, kar je izbljul, in skopano svinje se po luži valja, to je, že omiti, prešerni ali lahkomisljeni človek spet pade v svoje stare grehe nazaj, in se spet vda svojemu nagnjenju in poželenju.

Sveti Duh gre od njega; kako bi mogel sveti Duh pri nečistem duhu prebivati? — Kako bi moglo ravno tisto serce ob enem času božji tempelj in hudičev berlog biti?

Angel — ali gnada božja — se žalostno umakne, pa vender ima Kristus še usmiljenje z revnim grešnikom, in ga nekako prosi rekoč: O, ko bi ti še enkrat spoznal, kaj te pelje k pravemu miru! Božje

naročje, serce tvojega ljubeznjivega Očeta ti je še odperto! Verni se, ti nezvesti! Jez se te hočem še usmiliti!“ — pa ne sliši več. Navezan je na svet; nič ne mara, in ne boji se več ne skrivnih, ne očitnih grehov, ne sramote. Brezna ne vidi, ki se vanj pogrezne, ostudnost ne pozna, ktere so v njegovem sercu; ker je njegova vera mertva — zvezda je vso luč zgubila, in on je ves od hudiča oslepljen.

Lej, ljubi popotovavec na zemlji, taka je steboj, kateri se svojih grehov spoveš, jih obžaluješ, in odpušenje zadobiš; pa se po tem z božjo gnado greha ne varuješ, ampak se spet vanj zapleteš. Hujše in nevarniše je potem kakor pred; greh in hudič se ti zdaj bolj terdno usede, in še hujše v tebi razsaja; in zdaj si še le popolnoma njegov hlapec in suženj. Varuj se tedaj z vso skerbjo, de spet v stare grehe in navade ne padeš. Kadar si enkrat gnado zadobil, se grehu in hudiču odpovedal, si napuhu, lakomnosti, nečistosti, nevošljivosti, požrešnosti, jezi in lenobi boj napovedal, ostani jim večer sovražnik, in ne pusti jih nikoli več v svoje serce, preganjaj jih, ogiblji se jih, kjer in kolikor moreš; radi se bodo namreč vselej spet k tebi vernili, v tvoje serce se spet vseliti in svojo staro

pravico spet zadobiti iskali, in če jim le prostor daš in stanovanje dovoliš, bodo tvoje poslednje reči hujše od prvih. Zaupaj v Boga, kateri je mogočen ti pomagati, in ti zmago zoper sovražnike dati. Če tudi padeš, berž se vzdigni, in vojskuj se spet! Nikoli ne stori miru z grehom! Primi se vselej spet roke Vsegamogočnega — svojega Odrešenika! On ti zamore in hoče pomagati; njegova roka ni nikoli prekratka. On je vselej nar močnejši, ter vselej zamore hudičevo orožje streti, zopernika zvezati, vreči, mu rop vzeti, in te oprostiti. Kako moreš terpeti, da bi bilo tvoje serce še delj hudičev berlog, ker ti je dano biti božji tempelj?

Molitev.

Bog moj! Bog! moj Oče! Tvoja stvar sem jez; Ti si me stvaril, Ti Kristus me odrešil! Ti moj Zveličar, si moja modrost, moja pravica, moje odrešenje, moja svetost! Ti sediš tudi za me na desnici Boga Očeta! imaš tudi za me vso moč in vso oblast v svoji roki, me tedaj zamoreš in hočeš

grehu, smerti in hudiču iz kremljev otéti, če sem tudi v njih sužnost in ječo prišel! Ti si darove prejel tudi za nehvaležne, tedaj tudi za me, kateri sem te bil zapustil! Ti vse grešnike sprejmeš, in ne zaveržeš nobenega, kateri se k tebi podá! Poglej me, tukaj sem in vpijem k tebi! Daj milost, gnado, usmiljenje! Ti hočeš, Ti zamoreš vse rešiti! Nihče na tem svetu ni v preglobokem breznu, Ti ga zamoreš in hočeš otéti! Reši me iz sužnosti greha in hudiča! nič več zana-prej naj greh in hudič v meni ne prebiva. Tebi gre moje serce, ker si ga Ti kupil s svojo kervjo! zgolj tvoja last je, in nikomur drugemu ga ne moreš prepustiti! Pošlji tedaj vanj svojo luč, da zgine tma, daj svojega Duha, da beží hudič! Dodeli mi svojo gnado, de greh svojo moč zgubi! Stêri hudiča, končaj njegovo oblast, in otmi me! Amen.

Bod' pri Jezusu, o duša!
V njem zveličanja spoznaj,
Naj te tud' nevarnost skuša,
V njem imaš zavetja kraj.
Derž' se ga, pri njem ostani,
Verno, upno se ga prim',
Čisto pa sercé ohrani,
In v ljubezni združ' se ž Njim.
Kdor ga ljubi v prav' zvestobi
Vedno hod' njega stezó,
Nikdar se ne vda lenobi,
Grehu v bran stoji serčnó.

Smert hudobnega in plačilo greha.

*) Napuh, lakomnost, nečistost, nevošljivost, samogoltnost, jeza, lenoba.

Sedmo premissljevanje.

Smert hudobnega in plačilo greha.

Premisli, ljubi kristijan, kako grozoviten je stan terdovratnega, nespokorjenega grešnika ob smertni uri. On leži na svoji smertni postelji na telesu poln bolečin, na duši poln težav in nepokoja, poln groze in smertne britkosti, poln strahu prihodnje sodbe. Od vsega dobrega zapušen, je brez pomoči, nobene tolažbe ni zanj, ker ne veruje; Boga in Odrešenika ne spozná, — strašna smert mu je pred očmi, in mu žuga zdaj, mu vse in za vselej vzeti, ter ga pripraviti ob vse veselje, bogastvo, ob vso čast in sladnost, clo ob vse. Hudič mu očita njegove pregrehe. Poprej ga je v greh napeljeval, mu ga hvalil, mu sladnost in prijetnost greha kazal, zdaj pa ga z njim straši, mu dela nepokoj vesti, mu kaže plačilo greha, ktero ga čaka, namreč: večno prekletje, večno pogubljenje, večni ogenj v peklu. Obupljivo gleda okoli sebe, in vidi le zgolj strahoto; znotrej ga grize vest, ktera mu je dozdej spala, zdaj pa se mu je s toliko večo močjo zbudila, in ga peče

in stiska v peklenško tesnoto. Pekel vidi odpert, kako mu je pripravljen, ga večno požreti. Nič dobrega ne more več slišati, ker mu je serce v njegovih grehah zoper vse dobro oterpnelo, in zoper božji glas oglušelo. Proč se oberne od dobrega Duha, od gnade, od angela, zato se mu tudi ta umakne, in ga prepusti obupljivosti, v katero se je sam prosto in radovoljno podal. Tako zdaj umerje, in gre pred Jezusov sodnji stol, pred tistega sodnika, kterega je v svojem življenji zaničeval, kterega besede ni poslušal ali jo v nemar pustil, kterega gnado je zametal, kterega kri z nogami teptal; zato zdaj zasliši iz ust večnega sodnika svojo nepreklicno obsojo v teh besedah: „Poberi se spred mene, ti prekleti, v večni ogenj“.

Tako plačuje svet in posvetno veselje; kdor njemu služi, je pogubljen, obsojen, od nebes in božjega obličja večno odločen, pah-njen v strašen, joka poln brezen, v ogenj, kateri nikoli ne ugasne, v grizbo červa, kateri nikoli ne pogine.

O koliko ljudi hiti v večno pogubljenje! koliko ljudi, ki hočejo kristijani biti, služi grehu, posvetnemu veselju, hudemu nagnjenju, se vda napuhu, lakomnosti, nečistosti, nevošljivosti, samogoltnosti, jezi ali lenobi, ali

sploh mehjemu življenju. Spovedujejo se morebiti še svojih grehov, pa ne da bi se poboljšali, ampak le iz navade. Spet in spet grešé, in ostanejo v svojih hudih navadah — spet se spovedo, spet grešé — in tako delajo do konca svojega življenja brez pravega poboljšanja; iz prave serčne žalosti se svojih grehov ne ksajo, iz celega serca se h Kristusu ne podajo, ter njegove milosti in gnade ne išejo. **K** spovedi, k svetemu obhajilu, k pridgam in drugim cerkvenim opravilom radi hodijo, pa vender zmirej stari ljudje, hlapci greha, otroci sveta in sužnji greha, ostanejo, in če bolj hodijo k cerkvenim opravilom, bolj se nanje zanašajo, kakor da bi jim ne bilo treba serca spreobrniti in se resnično spokoriti. Neprevideno pride smert, ter jih pobere, in ker so na meso sejali, tudi od mesa žanjejo pogubljenje; kar človek seje, to bo tudi žel.

Posebno strašna je smert tistih, kateri so že enkrat gnado bili prejeli, pa je niso ohranili, kateri so bili Kristusa že enkrat spoznali, pa niso pri njem ostali, ampak so mu dopadli, in se svetu in grehu v službo podali. **S.** Pavel pravi: „Če po prejetem spoznanji resnice radovoljno grešimo, ni več daritve za grehe, ampak straš-

na sodba nas čaka, in ognjeno maševanje, ktero bo sovražnike požerlo.“ In drugej pravi: „Kteri so enkrat razsvetljeni bili, ter okusili nebeški dar, in se vdeležili svetega Duha, zraven pa so okusili dobro božjo besedo, in moč prihodnjega sveta, in so padli; takim je nemogoče, da bi se spet k pokori ponovili, ker spet Sinu božjega sami sebi križajo, in zasramujejo.“

O vi grešniki, kteri v svojih hudih navadah ostanete, ko bi pač vedeli, kaj ljubite! — Vi ljubite smert in pogubljenje! Kar se vam zdaj sladká, to vas bo večno peknilo. Pomislite vendar svoja huda pota, in sovražite hudobo! Odpovejte se sladnosti greha! ta vam je v pogubljenje! Poslušajte vender prijazni glas svojega dobrega pastirja, Jezusa Kristusa, kteri vas kliče: Balite (pridite) k meni, moja kri vas očisti od vaših grehov! — Jez vam odpustim, jez vas zveličam, jez dam večno življenje svojim ovčicam! Ne odvernite svojih serc tem besedam svojega dobrega pastirja, da ne bote enkrat slišali strašnega glasu večnega sodnika: Poberite se spred mene, vi prekleti, v večni ogenj! — „Strašno je pasti v roke živemu Bogu.“

Molitev.

Bog, Ti si pravičen, in pravične so vse tvoje sodbe! Ti ne gledaš na lice; Ti boš vsakemu povernil po njegovih delih. Kdor pokore ne stori, v tvojo besedo ne veruje, in je ne ohrani, ta je že sojen, ta ne bo videl življenja, ta ostane v smerti ali v pogubljeni vekoma. Kakor si Ti prijazen pobožnim in vernim, tako strašan si Ti nespokorjenemu grešniku, kateri se ob svojem času ni k Tebi obernal. O Gospod in Zveličar! Ti si me rešil greha, smerti in pekla, poterdi me, da vselej svoje serce od greha odvernem in tebi ohranim! Zbudi me, da se smerti odtegnem in življenju ohranim! Stori moje serce, da se k pravi pokori podam, da po nagibih tvojega Duha hodim, in vse po Njem dam v družega, v novega človeka prestvariti in po tem le Tebi živim, in Tebi umerjem! Amen.

Iskal sem, Jezus, moj Gospod!
Miru zastonj, iskal povsod,
K teb' pribežim, usmil' se me,
Usmil' nadložne reve se!

Sej nar bolj veš sam Jezus ti,
Kaj s'roto me toljkanj teži,
Karkolj počnem in kamor grem,
Miru brez tebe le ne zvem.

O Jezus! k tebi se ozrem,
Na tvojo milost se oprem,
Oberni na me milo okó,
In stori mi serce mirnó!

Podoba notranjega človeka, kateri v Kristusa in njegov svet evangeli veruje, in je s svetim duhom navdan.

Osmo premišljevanje.

Stanovitnost v dobrem do konca.

O presrečni stan, človeka, čigar serce se je popolnoma Bogu zročilo in ga nič več od njega lociti ne zamore! Res od vseh strani ga še sovražniki obdajajo, hudobni duh in greh ga vedno še zalezuje; svet ga od ene strani vabi, mu sladnost in posvetno veselje ponuja in srečo in blagor obeta, od druge strani ga pa skuša s silo, z žuganjem, s preganjanjem, preklinjanjem in z vso peklenško močjo od dobrega odverniti in v grozno življenje nazaj spraviti, toda on je zvest svojemu Bogu.

S temi sovražniki zveličanja: s svojim nagnjenjem, s svetom in hudičem se mora kristijan v sedanjem življenji zmirej vojskovati; pa njegovo serce je zoper vse sovražnike z orožjem oskerbljeno, ne morejo ga premagati.

Nad njim čuje angel, gnada božja, ki ga vedno opominja k vojskovanju, in mu priporoča stanovitnost, rekoč: „Nihče ne bo venčan, ako se prav ne vojskuje“. In: „Kdor bo do konca stanoviten, bo zveličan“.

V sercu mu gori zvezda čista in lepa, to je, vera v njem je živa, in vera je premagatev, ktera svet premaga. Poln svesti, poln zaupanja je v Boga, nič zunej Boga ne more zadostiti njegovemu sercu, zato mu je globoko v serce vtisnjeno: „Kdo je kot Bog?“ Bog je z njim in v njem, in z Njim zamore vse. Njegova gnada mu je zadosti, in on zaupljivo reče: „Kdo me bo ločil od ljubezni Jezusa Kristusa? Nadloga? ali britkost? ali lakota? ali nevarnost? ali preganjanje? ali meč? — V vsem tem premagamo zavolj tega, kateri nas je ljubil.“ Vera in ljubezen v sercu ga tedaj vterdite v vsem dobrem.“

V sredi serca mu prebiva Jezus, njegova ljubezen! On je lačen prave duhovne hrane, kruha življenja, kateri je iz nebes prišel, in svetu življenje dá. S tem živim in oživljajočim kruhom oživlja in vterjuje svojo vero in ljubezen v pogostem prejemanji svetega rešnjega Telesa. V tej hrani najde narvečo moč, večno življenje, kakor ga je tudi obljubil Jezus: „Kdor moje meso je, in mojo kri pije, ta ostane v meni in jez v njem; ta ima večno življenje.

Narveči moč zoper vse sovražnike mu dá spomin na križanega Jezusa in kakor je naš ljubeznjivi Zveličar s svojo smertjo na

križi greh in pekel premagal, tako ga varuje premišljevanje Jezusovega terpljenja pred grehom, in odpodí vse sovražnike od njega. Zatoraj mu je branje, premišljevanje božje besede, svetega pisma, in posebno Jezusovega terpljenja in smerti njegovo nar ljubše opravilo in nar prijetniši pašnik, po katerem svojo dušo pase, da se tako zoper svet in greh, zoper meso in hudiča orožuje in vterjuje. Kdor križanega Jezusa v sercu nima, in ne ohrani, ta je v življenji mertev. In kdor božje besede, svetega pisma, evangelija, zmed vseh bukev nar bolj ne ljubi, ne premišljuje, vsem znanostim ne predstavlja, in se v vsem svojem zaderžanji po njem ne ravna, ta je nevarno bolan na svoji duši, ako ni že clo mertev in zaveržen.

Zraven tega vé in spozná, da mu je molitev nar potrebniši pripomoček na poti zveličanja, zatoraj pa tudi rad in z veseljem moli in je stanoviten v molitvi. Pri božji službi doma v svoji stanici in povsod, kjer je, in koder hodi, se njegovo serce z Bogom pogovarja, z Bogom živi, dela, igra, se ga veseli, se mu daruje, je ves in vedno v njem. Brez molitve ne more nihče ostati v Bogu, v veri, v ljubezni.

Posebno dobro vé, v koliko nevarnost nas posvetno blago pripravi, toraj se ga

prav obračati uči, in ljubi darljivost in bratovsko ljubezen do bližnjega. Lakomnost odganja, ker svojim potrebnim bratom od svojega rad deli, kolikor more; da ljubezen skazuje, in svoje serce od pozemeljskega zmirej bolj odterguje. Ni mu neznan, da nekatere duše, ki so s tem, da so se ostudnim pregrehom, nečistosti in nezmernosti odpo-vedale, hudiču všle, so spet nevedoma v hudičeve zaderge padle, ko so se lakomnosti ali ljubezni do denarjev vdale, in pod marsi- kakimi zgovori in namikljeji pozabijo drugim dobro storiti in podeliti.

Med drugimi čednostmi ljubi posebno zderžnost in treznost, ker si prizadeva v vsem pravo mero imeti, da s čeznemočno jedjo in pijačo sladnosti mesa ne redi, duha ne zatira, in moči keršanskega življenja ne zgubi!

S tem orožjem se vojskuje stanovitni kristijan; tega orožja nikoli od sebe ne dene, in tako se obvaruje, ter premaga vse svoje sovražnike, svet, in hudiča in nagnjenje.

Molitev.

O Jezus, moja ljubezen, če le tebe imam, mar meni za nebo in zemljo! Ostani Ti v meni, in daj mi

v Tebi ostati, tako bom zmirej rodovitna terta! Brez Tebe pa nič ne morem. Oživljaj mojo vero bolj in bolj, da se Tebe, vsegamogočnega, oklenem, in po Tebi, po komur je vse mogoče, vse premagam. Tvoja ljubezen se množi in vikšaj v meni, in podžigaj moje serce, da Tebe; narvečo lepoto, večno veličastvo samega in čez vse ljubim, in zunej tebe nič lepega, nič imenitnega, nič moje ljubezni vrednega ne najdem! Dodeli mi gnado stanovitosti, ktera le od Tebe pride! Ne pusti me nikoli ločiti se od tvoje ljubezni! Tvoj križ, tvoje terpljenje in spomin tvoje smerti bodi živež moje ljubezni in moja terdna vez s Teboj! Naj me za večno zveže s Teboj! Dodeli mi, kar si obljubil, večno življenje, in prebivaj po veri v mojem sercu! Tvoja beseda, polna duha in življenja, obudi, razsvetli, tolaži, podbadaj, oživljaj in vterjuij me vse dni v vojskovanji, v resnični po-

terpežljivosti in zvestobi. Celo moje serce, vse moje nagnjenja, misli in želje naj bodo Tebi posvečene! Daj mi, ne le enih, ampak vse hude sladnosti in želje premagati: lakomnost kakor nečistost, nevošljivost in škodoželjnost kakor lenobo in samogoltnost! Daj mi moliti neprenehoma, da zmiraj novo moč v premaganji od Tebe zadobim, in Tebi do konca zvest ostanem. Amen.

Čez vse nas je ljubilo
Serce Zveličarja,
Bo vse nam dodelilo,
Kar s serca pros'mo ga.

Stoji nam vsem odperto
Usmiljeno sercé;
Spokorno in razterto
Tud milost upat' sme.

V serca presveti rani,
Ki nam odperto je,
Se našim dušam hrani
Svet mir, zveličanje.

V to serce zakleniti
Se hočmo zadji čas,
K bo hotel Jezus priti
Že v zakramentu v nas.

O Jezus! naj pokrije
Me serca tvoj'ga kri,
Vseh grehov me omije,
Mi milost dodeli!

Smert pobožnega in pravičnega.

Deveto premišljevanje.

Smert pobožnega in pravičnega.

Človek, kateri je bil v veri in keršankem življenji stanoviten do konca, se vleže, kadar pride njegova zadnja ura, zaupljivo in mirno na svojo smertno posteljo. Njemu se ni bati ne smerti, ne sodbe; obe ga ne zadenete, kakor nam govori Kristus, rekoč: „Kdor mojo besedo posluša, in v tega veruje, kateri je mene poslal, ima večno življenje, in ne pride v sodbo, ampak je iz smerti v življenje prišel.“

Tako leži takrat pravični kristijan, miren v svoji vesti, ker so mu grehi odpušeni, in božjo gnado ohrani in vživa v svojem sercu. V serčni molitvi vzdiguje k Bogu svoje roke. Njegova duša je polna ljubezni do križanega Jezusa, ktereга je vse svoje življenje v sercu nosil, v ktereга popolnoma in samo je zaupal, kateri je tudi zdaj v smertni uri njegovo edino zaupanje in vsa njegova svest. Njemu je živel, Njemu umerje. Iz njegovega prijaznega in mirnega obličja sije notranji pokoj, božja tolažba, hladilo in mazilo svetega Duha, kateri v njegovem sercu

prebiva. Oči kot serce so proti nebesom obrnjene, in na vsem vnanjem se mu vidi, da je znotraj teh misel: „Želim razvezan in pri Kristusu biti.“ Božji angel čaka duše, dokler ni dokončala, da jo nese v božje naročje. Kadar je razvezan ali rešen od vezi telesa in umerljivosti, hiti njegova duša tistemu naproti, ki je tukaj vanj vervala, vanj upala, ga ljubila, ako ravno ga ni vidila. Zdaj se bliža njegovemu obličju. Kristus mu gre naproti, stegne proti njemu svoje roke, rekoč: „Pridi ti pobožni, zvesti hlapec; v majhnem si bil zvest, čez veliko te postavim — pojdi v veselje svojega Gospoda.

Hudič mora v sramoti pobegniti.

Koliko veselje! kolika sreča bo to, Kristusa v obličje gledati, kakoršen je, in z njim njemu enako veličastvo in zveličanje imeti! kdo more to popisati?

Tako umerje pravi kristijan, kateri je v Kristusa zvesto veroval, in v vojskovanji zoper greh, svet in hudiča bil stanoviten. Lep lep konec ima vojskovanje in terpljenje pobožnih! O da bi to vsacega spodbódló terdno verovati, stanovitno vojskovati se, v dobrem nikoli ne omagati, z vso močjo prizadevati si, skozi ozka vrata v božje kraljestvo se vrniti in tako tek srečno končati;

tam čaka zvestih in stanovitnih vojskovav-
cev obljubljeno večno kraljestvo.

Molitev.

O Gospod Jezus Kristus! kako lahko mi bo pri sercu takrat na smertni postelji, če Tebe v sercu imam, če si Ti pri meni in me tolažiš! Kdo mi hoče po tem nepokoj delati, kdo me pogubiti? ali moji grehi? Ti si mi jih odpustil, me opravičil, omil, očistil in me posvetil s svojo drago in sveto kervjo! Ali se me bo mogel takrat morebiti hudi duh lotiti in me skušati? clo ne; Ti si ga premagal, mu vso moč vzel, nič ne more zoper mene; Ti si za me umerl, in od smerti vstal, in za me sediš na desnici Boga Očeta, Ti prosiš za me, in namesti mene. Nič me tedaj ob smerti ne bo môglo ločiti od tvoje ljubezni. Daj mi, ljubi Jezus! le Tebi živeti, le Tebi umreti; Daj mi, da bom ves tvoj, in da od Tebe nikoli ne odstopim! Daj

mi gnado vsak dan umreti, vsem umreti, kar ti nisi! svoje serce vsemu odtergati, kar ob smerti z menoj ne pojde! Obudi v meni goreče želje po večnem nebeškem kraljestvu; moje življenje bodi že zdaj v nebesih, že zdaj bodi jez zapisan med nebeškimi prebivavci! To slako upanje, enkrat pri Tebi biti, naj me vedno spodbada tukaj dobro delati, in ne vtruditi se v dobrem, da bom, kar zdaj tukaj sejem, tam žel. Daj mi, ljubi Zveličar! da mi upanje v Te, v tvoje sveto zasluženje, v tvojo milost in ljubezen nikoli ne upade, ampak da stanovitno upam in se zanesem na tvoje terpljenje in smert, na tvojo neskončno zasluženje, ker si Ti za me umerl, in za me živiš in kraljuješ od vekoma do vekoma. Amen.

O Jezus vir življenja!

Serce se v men' glasi,

Ki teb' nikolj terpljenja

Zastonj tožilo ni.

Pri tebi, o moj Rešnik!
Ob britkem čas' nadlog
Tolažbe išem grešnik
Pri tebi le, moj Bog!

In kadar oslabeti
Vtegnilo bi sercé,
Bom mislil, kaj terpeti
Si hotel ti za me.

Ta misel me pož'vila,
Mi dala bo krepkost;
V bolno serce bo vlila
Nebeški mir, sladkost!

* * *

Tako, dokler živim,
S teboj hoditi
Želim, in hrepenim,
Le tvoj ves biti.

* * *

Le tebe, dragi Jezus moj!
Želim samo na sveti,
Enkrat pa biti večno tvoj,
V teb' vekomaj živeti!

Jutranja molitev.

„Ti boš zjutraj uslišal moj glas.“

V imenu Boga Očeta, in Sina, in svetega Duha. Amen.

Vsegamogočni večni, trojedini Bog! v prahu ponižnosti te molim; tebe naj hvali in povikšuje moj duh, moje serce, moj jezik; ti si moj Gospod in moj Bog. Svet, svet, svet je Gospod vseh gospodov, ves svet je poln njegove svetlosti. Čast bodi Očetu in Sinu in svetemu Duhu, kakor je bila v začetku, in zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

Bodi ti hvala, nebeški Oče! da si me stvaril in me ohraniš. Bodi ti hvala, božji Sin! da si me odrešil in oživljaš mojo dušo. Bodi ti hvala, sveti Duh! da si me posvetil pri svetem kerstu in me poklical k pravi

veri, zunej ktere ni zveličanja. **O** dobrotljivi Bog! koliko milost in gnado skazuješ slednji dan meni ubogemu grešniku! Tvoja milost me je ohranila to noč, v kateri si marsikako dušo pred se v sodbo poklical in morebiti večno zaverget! **O** ti moja neskončna dobrota! kako te morem zadosti hvaliti, da si mi dal ta dan doživeti, ktereга hočem v svoje zveličanje obrniti.

O milostljivi Oče! bodi ta dan ves tebi posvečen. Pervi zdihljej ljubezni se povzdigni k tebi iz mojega serca. Tebe hočem neprenehoma moliti in tvojo čast povikševati, dokler sopem, in dokler mi bije serce. Tebi darujem svoje telo in svojo dušo, vse svoje počutke in vso svojo moč; tvoje sveto ime naj hvali vse, kar je v meni. Iz ljubezni do tebe, tebi v čast in po tvoji volji se zgodi vse, karkoli bom danes mislil, želel, govoril, storil ali terpel! Sprejmi mi-

lostljivo, o Bog! ta dar, združen z darom tvojega preljubega Sina, mojega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa.

O preljubi Jezus, kateri si začetek in konec, pot resnica in življenje! glej, terdno ti obljubim po tvojih zapovedih živeti in vse storiti, kar se kristijanu spodobi. Posebno hočem danes to dobro delo (misli si ga in skleni ga storiti), in se v tej čednosti vaditi. Vterdi mojo slabo voljo, o vir milosti! da skušnjavam k grehu stanovitno v bran stojim! Oh, ali bi spet danes iztergal svojo dušo preljubemu Zveličarju iz rok, in jo dal peklenškemu sovražniku v pest? Ali bi spet danes vedoma in po volji greh delal? Prevelikrat sem že v greh padel; danes pa terdno sklenem poboljšati se.

Sveti Bog! sveti mogočni Bog! sveti večni Bog! kodi jez tvojemu vsegamogočnemu varstvu priporočen.

Razsvetli mojo nevednost, vterdi v dobrem mojo voljo, obvaruj me slehernega greha in večne smerti.

Prositate za me, vsi ljubi izvoljeni Božji! Pred vsemi pa ti, o prečista Devica in Bozja porodnica Marija, ljuba moja Mati in pomočnica, s svojim čistim ženinam svetim Jožefom vred, tudi ti, ljubi moj angel varh, in vi sveti moji pomočniki podajte meni slabemu svojo pomoč, in sprositate mi čistost telesa in duše in stanovitnost v dobrem. — Ravno to prosim tudi svojim dobrotnikom, prijateljom in neprijateljom, posebno pa kakor se tudi molitvam vseh pravo-vernih priporočam, in želim vseh svetih maš in dobrih del deležen biti. Poterdi me, Bog Oče †, Bog Sin † in Bog † sveti Duh! Duše mertvih vernih naj po Božji milosti pečivajo v miru. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena Marija
i. t. d. Verujem i. t. d.

Djanje vere.

Verujem v tebe, pravi trojedini Bog, Oče, Sin in sveti Duh! kateri si vse stvaril, kateri vse ohraniš in vladaš, kateri dobro z dobrim in hudo s hudim vračuješ. Verujem, da se je Sin božji včlovečil, da nas je s svojo smertjo na križi odrešil, in da nas sveti Duh s svojo gnado posvečuje. Verujem in terdim vse, kar si ti o Bog! razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so aposteljni pridigvali, in kar nam sveta Rim-ska katoliška cerkev zapoveduje verovati. Vse to verujem, ker si ti, o Bog! večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljufati, ne goljufan biti. O Bog, stori močnejše mojo vero!

Djanje upanja.

Upam in se zanesem na tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog! da mi boš po neskončnem zasluženju svojega edinorojenega Sina Jezusa Kristuva v tem življenju spoznanje, pravo obžaljevanje in odpušenje mojih grehov, po smerti pa večno zveličanje dal, in dodelil tebe od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam

tudi od tebe potrebne pomoči vse to dose-
či. Upam to od tebe, ker si ti to obljubil,
kteri si vsegamogočen, zvest, neskončno do-
brotljiv in usmiljen. **O Bog!** poterdi moje
upanje.

Djanje ljubezni.

O moj Bog! ljubim te iz vsega svo-
jega serca, čez vse, ker si narveča dobrota,
neskončno popolnoma in vse ljubezni vreden,
ljubim te tudi zato, ker si do mene in do
vseh stvari neskončno dobrotljiv. Vošim si
iz celega serca, da bi te ravno tako ljubil,
kakor so te tvoji nar zvestejši služabniki
ljubili, in te še ljubijo. **Z** njih ljubeznijo
sklenem svojo nepopolnoma ljubezen; po-
vikšaj jo v meni, o dobrotljivi **Gospod!** bolj
in bolj. Ker te tedaj resnično in iz serca
ljubiti želim, in si to terdno prizadenem,
mi je iz serca žal, da sem tebe svojo ne-
skončno dobroto, ktero čez vse ljubim, tebe
svojega stvarnika, odrešenika in posveče-
vavca razserdil. Žal mi je, da sem grešil,
da sem tebe svojega vsegamogočnega **Go-**
sпода, svojega nar boljšega **Očeta** razžalil.
Terdno sklenem vse grehe in vse hude pri-
ložnosti zapustiti, storjene grehe čedalje

bolj obžaljevati, in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ravnati. Vzemi me spet za svojega otroka, in dodeli mi gnado ta svoj sklep dopolniti. Prosim te po neskončnem zasluženji tvojega Božjega Sina, našega Gospoda in Zveličarja, Jezusa Kristusa. Amen.

Oče naš i. t. d. Česena Marija i. t. d. čast bodi Očetu in Sinu in svetemu Duhu; kakor je bilo v začetku in zdaj in vselej, in vekomaj. Amen.

Od premišljevanja

a l i

notranje molitve.

„Premišljevanje mojega serca je vedno pred tvojim obličjem.“

Hitreji rasti in se vterditi v bogoljubnosti je prav dobro vsakdan pol ali četert ure (nar bolje je zjutraj) duhovno premišljevanje početi.

Premišljevanje je notranja molitev, v kateri kristijan kako dobro reč, (ktero si navadno poprejšni večer zvoli) po umu premišljuje, take misli na svoje življenje ali djanje obrača in ga z njimi prilikuje ali prigluhuje, s tem pobožne občutljeje v sercu obudí in po tem terdno sklene, to ali uno poboljšati in spolniti. Da si to zljajšaš, izvoli si v premišlje-

vanje, postavim, kaj iz Jezusovega življenja in terpljenja, kako božjo zapoved ali kako dolžnost svojega stanu, in po tem se vprašaj:

1. Kaj uči keršanska vera od tega?
2. Kaj mi je storiti po tem nauku?
3. Kaj sem doslej storil?
4. Kaj hočem zanaprej storiti?

Misli si prav živo, preden pre-mišljevati začneš, da je Bog vsega pričujoč in prosi svetega Duha za razsvetljenje; prosi pa tudi Boga za gnado, storjene dobre sklepe spolniti, in vtisni si vsaj eno reč ali izreko premišljevanja tako globoko v glavo in v serce, da se je večkrat na dan spomniš, in jo kakor duhovno rožo duhaš. Nektere pobožne duše si tudi sad premišljevanja ali svoje dobre sklepe s kratkimi besedami zapišejo, da si jih s tem bolj v dušo vtisnejo, in da pozneje lažje spoznajo, koliko so v pogoljbnosti zrastle ali odjenjali. K ta-

kemu premišljevanju ni ravno treba nobene visoke učenosti. Sej zna vsak svoja opravila, posvetne reči in tudi nečimurnosti premišljevati: zakaj bi ne znal tudi večnih resnic in dušne sreče? Pri premišljevanji niso visoke in lepe misli nar poglavitniša reč, ampak pobožni občutljeji in dobri sklepi. Premišljevanje namreč ni kaka posebna učenost, ampak je le notranja molitev. Kolikor mirniše in prostejše kdo premišljuje, toliko boljše in koristniše je njegovo premišljevanje. Tudi v tej reči ravnaj se po nauku in opominjevanji svojega spovednika.

Zgled

premišljevanja smertnega greha.

(Ob pripravljani k spovedi.)

Misli si, da vidiš Boga na sedeži njegove pravice, ki te vpraša, kakor nekdanj Kajna, kateri je svojega brata umoril: „Kaj si storil?“

Prosi Boga za pomoč, ostudnost in pogubljenost greha spoznati.

1. (Kaj uči kersanska vera od smertnega greha?)

Greh je sam na sebi strašno ostuden, in pripravi človeka že tu in tudi tam v pogubljenje.

a) Greh je vedeno in prostovoljno prelomljenje božje zapovedi. Bog naš stvarnik in Gospod ima neskončno pravico, nam zapovedovati, in mi njegove stvari imamo neskončno dolžnost, njemu pokorni biti. Kdor iz hudobnega serca to dolžnost prelomi, Boga neskončno razžali. Zoper Boga se namreč vzdigne ali spunta, tako rekoč svojo roko zoper njega vzdigne, mu krono z glave

potegne, kakor sv. Bernard govori, da si jo sam sebi na glavo postavi, božje bitje zataji, ker tako živi, kakor da bi ne bilo Boga. „Kdo je Gospod?“ je vprašal napuhnjjen kralj Faraon. Ravno tako govori grešnik, če ne z jezikom, pa z djanjem. Sladnost, napuh, nezmernost, časni dobiček so mu Bog, ktereга moli, kteremu služi. O gnjusoba, o studnost greha! — Ta ostudnost se pa še bolj vidi, če pomislimo, kako grozno, prederzno in nehvaležno grešnik proti Bogu ravná, proti Bogu, kteri ga je iz nič stvaril, ga po svoji podobi stvaril, ga z drago kervjo svojega preljubega Sina odrešil, ga pri svetem kerstu iz vode in iz svetega Duha prerodil, ga za svojega otroka vzel, ga v pravo sveto vero, v Rimsko katoliško cerkev poklical, in mu brezšteviline gnade in dobrote dodelil. O gnjusoba greha, ki toliko nehvaležnost proti nar boljšemu Očetu v sebi zepopade!

b) Zato tudi po grehu ne more nič družega priti, kakor strasna nesreča tukaj na zemlji in tam na unem svetu. Tukaj na zemlji nima grešnik ne mirú, ne pokoja, ker ga je gnada božja zapustila, in ga huda vest neprenehoma peče. Tam na unem svetu ga pa čaka neizrečeno večno terpljenje. Ker je grešnik nar boljšega Očeta svojeglavno

zapustil, ostane tudi od njega večno zapušen. Ker je božjega Sina s svojimi grehi neprenehoma pretepal in križal, bo tudi zato večno terpel. Ker je svetega Duha do konca žalil, bo v večno žalost in neusmiljeni jok obsojen. Ker je svojega Gospoda in Očeta neskončno razžalil, bo prišel zato tudi v neskončno terpljenje. O strašni nastopki smertnega greha!

2. (Kaj mi je po tem nauku storiti?)

Ako je greh tako ostuden in gerd, ga moram tudi le sovražiti, studiti in sramovati se ga. — Ako pride iz greha toliko strašnega terpljenja, se ga moram kakor narhujše reči čez vse bati in varovati.

a) Kdo bi se ne zavzel, ako prederznost zemeljskega červa (to je človeka) pomisli, ki se zoper svojega narvišjega Gospoda vzdigne in se zoper Vsegamogočnega vojskuje? Kdo bi ne sovražil grozne nevažnosti otroka, ki narboljšega Očeta razžali? Kolika groza je greh, kateri je Boga na križ pribil, Boga, ki nas nikoli ni razžalil, ampak nam je le milost čez milost skazoval! Ali bi bilo mogoče kristijanu z odpertimi očmi smertni greh storiti? Oh, ko bi ga bil res storil, kako bi se mogel sramovati, da je narboljšega Očeta tako razserdil, nedolžnega Zveličarja s svojim za-

dolženjem vnovič križal, svetega Duha s svojo nehvaležnostjo hudo razžalil?

b) Koga bi se pa tudi človek mogel bolj bati kakor smertnega greha, ki ga tu in tam v strašno nesrečo pogrezne? Ali more kaj hujšega biti, kakor je smertni greh, kateri kristijana ob božjo milost pripravi, njegovi duši življenje vzame, vse njegovo zasluženje zbríše, ga hudemu sovražniku v oblast dá, ga ob pravico do nebes dene, in če nespokorjen umerje, ga na zadnje v pekel sune in večno pogubi? Oh! kako bi mogel človek s smertnim grehom na vesti mirno in brez skerbi živeti? Kako bi se mogel neskerbno v nevarnost, v priložnost greha podati, ktereга bi se mogel čez vse bati, iz vse moči varovati?

3 (Kaj sem doslej storil?)

Oh, moj Bog! vedil sim, kako je greh ostuden in pogubljev, in vendar sem tolikrat grešil! Zavoljo kratke telesne osladnosti, zavoljo nečimurnega posvetnega veselja, zavoljo meglice prazne časti, zavoljo časnega dobička sem tvoje zapovedi brez strahu prelamljeval, posebno . . . Ti, o Bog! se nisi vtrudil, mi prizanašati, in jez se nisim naveličal, tebe vedno žaliti. Pomislil nisim, da si ti ne le prizanašljiv in milostljiv, ampak tudi pravičen sodnik, ki po zasluženji

v večno terpljenje obsodiš! Majhnega prizadevanja ali pa zasmehovanja posvetnih ljudi sem se bal, hude vesti in pekla pa ne! O moja duša! kako si mogla pokojna biti v smertnem grehu? Kje bi bila, ko bi ti bil Bog po tvoji hudobnosti in po tvoji nemarnosti povračeval? O milost, o usmiljenost, ki je meni grešniku tako dolgo zanašala!

4. (Kaj hočem zanaprej storiti?)

Gospod! rajši umreti, kakor tebe še kdej hudo razžaliti! Ne! ne! le več grešiti ne! — Obljubim in terdno sklenem: Začeti hočem boljšati se. Posebno in prav resnično hočem s tvojo pomočjo premagati in v korenini zatreti ta smertni greh, ki sem ga tolikrat storil, to hudo nagnjenje serca, ki me vedno naganja, to hudo navado, ki me tolikanj vleče. Da bom v svojem sklepu stanoviten, se hočem od zdaj zanaprej skerbno ogibati une družbe, une priložnosti, hočem vsak dan pri jutranji molitvi ta sklep ponoviti, se hočem zvečer spraševati, ako sem ga spolnil, in če ga nisem, si hočem to v pokoro naložiti, in s spovednikom se posvetovati, ktere pomoči mi je še treba, ali kaj mi je storiti, da se teh napčnosti obvarujem. O Gospod! pred tvo-

jim obličjem in vpricho svojega angela varha ponavljam obljubo in rečem: Hočem se popboljšati. Pomagaj mi s svojo gnado in daj mi spolniti svojo obljubo.

Gospod usmili se me, po svoji veliki usmiljenosti se me usmili! Spoznam svojo hudobijo; moj greh mi je pred očmi. Ne ravnaj z menoj po mojih grehah, ampak odpusti mi po svoji milosti. Glej, kako mi je žal! glej, kako je za me tekla kri tvojega božjega Sina! Tebe hočem ljubiti, o Bog mojega serca; tebi hočem služiti vekomaj! — Jezus, tebi živim: Jezus, tebi umerjem; Jezus, tvoj sem živ in mertev! — Sveta Marija, pribežališe grešnikov, prosi za me — Oče naš i. t. d.

Večerna molitev.

V imenu Boga Očeta, in Sina in svetega Duha. Amen.

Moj Bog in moje vse! spet je en dan minul, ki se ne bo nikoli več vernil. Enkrat — in morebiti kmali — pride noč, ko mi ne bo več mogoče spokoriti se. Zato se še na koncu tega dneva — nocoj — v molitvi pred te veržem, o trojedini Bog! Oče, Sin in sveti Duh! Hvalim in častim te z vsemi tvojimi angeli in izvoljenimi, in se ti zahvaljujem za vse dobrote, ktere si mi danes in v vsem mojem življenji na duši in telesu dodelil. Kako ti čem to, o Bog! poverniti?

Pridi, o sveti Duh! razsvetli moje serce z žarki svoje večne luči, da vse, kar sem ta dan grešil in

zamudil, premislim v britkosti svoje duše, se ti vsega spovem, vse grehe resnično obžalujem in se tako s svojo nar veči dobroto, spravim. Tvoje oči so vidile vse moje nepopolnosti in so spremljevale vse moje stopinje. Pokaži mi, o Gospod, moje hudobije, daj mi gnado spoznati in prav obžaljevati vse svoje grehe!

Po tem izprašuj svojo vest. Pomisli, s čim si se od jutra do večera pečal, kaj se je pri tem zgodilo, v katerih krajih si bil; s katerimi ljudmi si hodil; kako si se v molitvi, pri delu, v družbi in pri veselji, v cerkvi in doma zadržal, proti Bogu — sam proti sebi, — proti bližnjemu — v mislih, željah, besedah in delih — v djani in nehanji, posebno v dolžnostih stanú (kot predpostavljen ali podložen, kot oče, mati, sin, hči i. t. d.) Ali z žamudo dobrih del, del ljubezni, ki so ti bile v priložnosti. Vprašaj se, kako si čas obračal, ako nisi drugih v greh zapeljal ali k grehu molčal, če si spet v stari greh zabredel. Sprašuj se pa tudi, ako si dobra dela storil iz pravega namena ali morebiti zavoljo ljudi, hvale, iz nečimurnosti. Kar se ne

zgodí zavolj Boga, tudi zasluženja nima pri Bogu. Kdor samo za svet dela, bo tudi samo od sveta plačilo prejel.

Obžaljevanje. O Gospod! s kakšno nehvaležnostjo sem ti vračeval vse tvoje velike dobrote! Rudečica sprehaja moje obličje; kadar pomislím, koliko hudega sem storil in koliko dobrega opustil! Spoznam svojo hudobnost in obžaljujem te grehe in vse druge grehe iz globočine serca, ker sem tebe razžalil, o Bog! ki te čez vse ljubim. Oh, da bi ne bil grešil! Odpusti mi, o nebeški Oče! po zdihovanji in solzah, po terpljenji in smerti tvojega preljubega Sina Jezusa Kristusa! V tebi, o Jezus je vse moje upanje. V tvojo sveto kri vtopim vse svoje grehe in hudobije, omij in izbriši mi jih, o Jagnje božje, ki grehe svete odjemlješ! —

Sklep. Ali bi spet grešil? ali bi tvoje svete rane, o Jezus! spet po-

navljal? tvojo drago zame prelito kri zaničeval? Ali ne bom nikoli začel, sebe in svojih hudih navad berzdati? Ali se ne bom nikoli ogibal te hudobne družbe? se umikal te priložnosti? se varoval tega tolikrat storjenega greha? Ali bi mi ne mogel biti ti, o sladki Jezuz! ljubši, kakor vsako grešno veselje? — „Rekel sem, Zdaj začnem!“ O Jezus daj mi pomoč in vterdi moj sklep!

Prošnja. Prosim te, o Gospod! obiši milostljivo to moje prebivališče in odverni vse zalezovanje hudega sovražnika. Ohrani to noč moje telo in mojo dušo neomadeževano in dodeli milostljivo, da terden in zdrav doživim jutrajšnji dan, tebi v čast, o Bog! in v zveličanje svoje duše. Bodi milostljiv, o Bog! meni, mojim dobrotnikom, znancem, prijatlom in tudi mojim neprijatlom, katerim iz serca odpustim. Ohrani vse duhovske in

deželske gosposke in zapovednike! Poglej z očmi svoje milosti na siromake, jetnike, žalostne, popotnike, bolne in umirajoče. Spreoberni grešnike in krivoverce, razsvetli nevernike in praznoverce. Bodi milostljiv tudi ubogim dušam v vicah in daj jim večni mir. Amen.

Jezus Nazareški, kralj Judov, me obvaruj nagle in neprevidene smerti. — Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo. — Jezus! tebi živim; Jezus! tebi umerjem; Jezus! tvoj sem živ in mertev. Amen.

PERVA SV. MAŠA.

RAZLAGANJE

svete maše, in molitve.

Ljubeznjivi Kristijan! sveta maša je neizrečeno častitljiva daritev; sam Jezus Kristus, pravi živi Bog, se daruje svojemu nebeškemu očetu; tedaj je treba kristijanu dobro vediti, kaj pomeni mašnikovo djanje, in kaj pomenijo molitve pri sveti maši. Tukaj imaš med molitvami kratko razlaganje svete maše, ktero se od molitev po tem loči, da je z manjšimi čerkami natisnjeno, in ga je treba ob bolj priložnim času, ne pa pri sveti maši brati, da te od molitev ne zaderžuje.

Molitev pred sveto mašo.

O moj Bog! terdno verujem, da je sveta maša nekervava daritev no-

vega testamenta, v kateri se ti tvoj Sin Jezus Kristus daruje, kakor nek-
daj na svetem križi. — Daj mi gnado,
da po svoji veri ravnam, da zdaj, ko
imam srečo, sveto mašo slišati, jo s
tako pobožnostjo in gorečnostjo sli-
šim, kakor ko bi na gori Kalvarii
s svojimi očmi Jezusa Kristusa na
križi visečega videl.

Svoje molitve sklenem z molit-
vami mašnika, in tako sklenjene jih
tebi darujem, in te prosim, o moj
Bog! daj mi gnado jih tako opraviti,
da bodo zamogle tebi dopadljive biti.

Pervi del svete maše.

Začetek.

Mašnik začénja sveto mašo s križem, to po-
meni, prvič, da bi mogli kristijani vsa-
ko delo s svetim križem, v imenu troje-
dinega Boga začénjati, kar je bilo nek-
daj pri kristijanih v navadi; in drugič to

pomeni, da naj se spomnimo, da se bo zdaj Jezus nekervavo svojemu nebeškemu Očetu daroval v odrešenje vsega sveta. — Očitna spoved, ki jo mašnik moli, pomeni, da naj obžalujemo svoje grehe pri sveti maši, ker je Jezus ravno zavolj naših grehov toliko terpel in na svetem križi umerl; da naj Boga prosimo, da bi nam po zasluženji Jezusovem in po prošnjah prečiste device Marije in vseh svetnikov naše grehe odpustil; in da naj terdno sklenemo, se iz ljubezni in hvaležnosti do usmiljenega Jezusa skerbno vseh grehov varovati, da ne bo njegova presveta rešnja kri zastonj za nas prelita.

V imenu Boga Očeta i. t. d.

Molitev.

Moj Bog! nisem vreden, se pri sveti maši znajti, ker sem te tolikrat s svojimi grehi razžalil. Prosim te, daj mi prav spoznati in občutiti hudobijo svojih grehov, da jih bom iz serca obžaljeval in sovražil, in za vselej grešiti nehal. Prosim te, o

moj dobrotljivi nebeški Oče! odpusti mi vse moje grehe po neskončnem zasluženji svojega ljubega Sina, in po prošnjah njegove presvete matere in vseh svetnikov.

Očitna spoved.

Spovem se Bogu vsegamogočnemu, sveti Marii vselej devici, svetemu Mihaelu arhangelu, svetemu Janezu kerstniku, svetema aposteljnama Petru in Pavlu, vsem svetnikom, in njim, Oče, da sem veliko grešil z mislijo, z besedo, in z djanjem. Moj greh, moj greh, moj silno velik greh! Zato prosim sveto Marijo, vselej devico, svetega Mihaela arhangela, svetega Janeza kerstnika, sveta aposteljna Petra in Pavla, vse svetnike in njih Oče, molite za me pri Gospodu našem Bogu.

Usmili se nas, vsegamogočni Bog! odpusti nam naše grehe in nas pripelji v večno življenje. Amen.

Milost odvezo in odpušenje naših grehov nam dodeli vsegamogočni in usmiljeni Gospod. Amen.

Skaži nam, o Gospod! svojo milost, in pripelji nas v večno zveličanje.

Naj ti bodo dopadljive, o moj Bog! moje prošnje: in dasiravno sem nevreden, uslišan biti, te prosim, da me usliši po svoji neizrečeni milosti in po neskončnem zasluženji Jezusa Kristusa, našega zveličarja.

Ko mašnik k altarju stopi, ga kušne, in to tudi večkrat med sveto mašo stori. To stori, prvič da spodobno počasti svete ostanke od kosti svetnikov ki so v sredi altarja, kjer kelih stoji; in drugič, da počasti spomin svetega križa, zakaj križ je bil tisti altar, na katerem se je Jezus svojemu nebeškemu Očetu v odrešenje vsega sveta daroval.

Molitev.

O moj Bog! očisti s svojo gnado moje serce, moj um in moje usta, da te bom zamogel z mašnikom vred vredno častiti; in da bom deležen vseh gnad in dobrot, katerih te mašnik zdaj v imenu tvojega edinega Sina Jezusa za vso sveto keršansko katoliško cerkev prosi.

Mašnik izreče s služabnikom trikrat „Kirje eleison“ to je: Gospod usmili se nas; in trikrat „Kriste eleison“ to je: Kriste usmili se nas; in spet trikrat „Kirje eleison.“ — To pomeni da kadar smo pri sveti maši, moramo vse svoje zaupanje v Jezusovo milost postaviti, in terdno upati, da nam bo usmiljeni Jezus, ki je iz zgolj ljubezni do nas na križi umerl, gotovo vse dodelil, kar na duši in na telesu potrebujemo, če ga bomo le resnično in stanovitno prosili. Ker mašnik večkrat ravno tiste besede izreče, nas opominja, da moramo v svojih prošnjah stanovitni biti in nikoli ne obupati, če nas Bog tudi kmali ne usliši.

Molitev.

Moj usmiljeni odrešenik Jezus Kristus! bodi mi grešniku milostljiv, in stori me vsaj nekoliko vrednega, se pri darovanji lete svete maše znajti. Usmili se me, o neskončna milost! odpusti mi moje grehe, in daj mi, kar na duši in na telesu potrebujem; in daj mi zraven tudi gna-

do, tvoje dari vselej v dobro obrniti, da si večno življenje zadobim.

Gloria.

Gloria je zahvalna in častitljiva pesem, v kateri sveta keršanska katoliška cerkev Boga povikšuje in hvali za njegove neskončne dobrote do nas; in se priporoči vnovič neskončni milosti Jezusa Kristusa, Jagnjeta božjega.

Molitev.

Dobrotljivi nebeški Oče! prosim te, daj mi gnado, te vredno častiti in hvaliti, te spodobno moliti in pri-serčno ljubiti. Prosim te, bodi mi milostljiv in mi zanesi, ker si iz ljubezni do nas svojega ljubega Sina na svet poslal. Čast in hvala ti bodi, večni vsegamogočni Bog! in Jezusu Kristusu, tvojemu edinemu Sinu, s svetim Duhom vred, od vekomaj do vekomaj. Amen.

Mašnik se večkrat med sveto mašo k ljudstvu oberne in pravi: „Dominus vo-

biscum,“ to je: „Gospod bodi z vami.“ — To pomeni, da mašnik sveto mašo za kersansko ljudstvo daruje, posebno pa za tiste, ki so pri sveti maši; in želi, da bi vedno Gospod Bog z njimi bil, in jih s svojo sveto gnado napolnil. — S tem pozdravljenjem mašnik ljudstvo opominja, da naj pri sveti maši vedno z njim v duhu sklenjeno ostane, in naj se božje pričujočnosti spomni, kar smo zmirom in povsod pred božjimi očmi.

Molitev.

O Gospod! bodi zmirom s svojo gnado pri nas, in varuj nas vseh grehov, da tvoje svete gnade nikdar ne zgubimo. Daj nam tako kersansko moč, da bomo pripravljene, raji umreti, kakor tvojo sveto gnado s kakim grehom zgubiti. — Prosimo te tudi, o Gospod! usliši molitve, ktere mašnik zdaj za nas opravlja, in dodeli nam vse to, kar za dušo in za telo potrebujemo, da večno zveličanje zadobimo. — Nismo scer

vredni, da bi nam še dalje gnade delil, ker smo te že tolikrat razžalili in smo tvoje darove v hudo obernili: ali ne glej naše nevrednosti, ampak neskončno zasluženje tvojega ljubega Sina Jezusa Kristusa, ker te v njegovem svetem imenu mašnik potrebnih gnad prosi.

Po tem bere mašnik list, to je branje vzeto to iz svetega pisma starega testamenta ali pa iz listov aposteljnov in pomeni pripravljanje k svetemu Evangeliju, v katerem se besede Jezusove berejo, ki so iz njegovih ust prišle.

Branje iz lista sv. Pavla aposteljna, ki ga je Kolosanom pisal.

Bratje! Navzemite se, kakor izvoljeni božji, kakor sveti in ljubljeni, navzemite se priserčnega usmiljenja, dobrote, ponižnosti, spodobnosti, poterpežljivosti; imetje poterpljenje eden z drugim, in odpustite si eden drugemu, če se ima kdo kaj zoper kterega pritožiti: kakor vam je Gospod odpustil, tako si tudi vi odpustite. Vikši pa od vsega tega naj bo vaša ljubezen, ktera je zveza

popolnomasti: in mir Kristusov naj prebiva v vaših sercih, v katerem ste tudi poklicani v enem truplu: in bodite hvaležni. Beseda Kristusova naj obilno v vas prebiva, v vsi modrosti; podučite in opominjevalite se med sabo s psalmi, s pesmimi, z duhovskim petjem, in v gnadi pojte Bogu v svojih sercih. Vse, kar delate, z besedo ali v djanji, storite vse v imenu Gospoda Jezusa Kristusa, in po njem se zahvalite Bogu in Očetu. — Žene, bodite podložne možem, kakor se spodobi v Gospodu. Možje, ljubite svoje žene, in ne storite jim nobene grenkosti. Otroci, bodite pokorni starišem v vseh rečeh; to je Gospodu dopadljivo. Očetje, nikar svojih otrok k jezi ne napeljujte, da pobitega serca ne postanejo. Služabniki, bodite pokorni v vseh rečeh svojim gospodom, kateri so gospodarji vašega trupla, in ne služite jim le, kadar vas vidijo, kakor ko bi hotli le ljudem dopasti, ampak služite jim s pravičnim sercem v božjem strahu. Vse, kar storite, iz serca storite, kakor Gospodu, ne kakor ljudem.

Evangeli.

Ko se po končanem branji lista mašne bukve na drugo stran altarja prenesó, po-

meni to, da, ker so bili Judje tako terdovratni, da niso hotli oznanovavcev keršanske vere poslušati in božje besede verovati, so jih po Jezusovem povelji aposteljni zapustili in so k nevernikom šli, jim sveti Evangelii oznanovat. — Kadar mašnik začne sveti Evangelii brati, vsi vstanejo, in na čelu, na ustih in na persih znamenje svetega križa storé. Vstajenje pomeni, da morajo vsi kristijani (kakor so bili kristijani v starih časih) pripravljene biti, ko bi bilo treba, za sveto keršansko vero pred krivične sodnike stopiti, in vse preterpeti, tudi umreti raji, kakor sveto vero zapustiti; in da moramo zmirom pripravljene biti, vstati in za Jezusom hoditi, njemu služiti in radovoljno vse storiti, kar nam v svetem Evangelii zapoveduje. — Znamenje svetega križa na čelu pomeni, da se kristijan nikdar ne sme svetega Evangelija sramovati; na ustih, da besede kristijana nikdar naukom svetega Evangelija nasproti biti ne smejo, in da naj rad od Boga in božjih reči govori; in na persih, da naj nauke svetega Evangelija zmirom v sercu ohrani.

**Evangeli Jezusa Kristusa, kakor ga je popisal
sv. Matevž.**

Tisti čas je Jezus svojim učencem rekel: Učenec ni vikši, kakor učenik, in služabnik ni vikši, kakor njegov gospod. Zardosti je učencu, da je kakor njegov učenik; in služabniku, da je kakor njegov gospod. Ker so gospodarju Beelcebub rekli, koliko bolj še njegovim hišnim ljudem? Tedaj se jih ne bojte. Nič ni zakritega, kar ne bo razodeto; nič skritega, kar se ne bo zvedilo . . . Ne bojte se tistih, kateri le truplo umoré, duše pa ne morejo umoriti; ampak bojte se tistega, kateri zamore dušo in telo v pekel zavreči. . . Vsi lasje vaše glave so sošteti; tedaj se ne bojte. . . . Kdor me bo pred ljudmi spoznal, tistega bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih: kdor me bo pa pred ljudmi zatajil, tistega bom tudi jez zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih. . . . Kdor očeta ali mater bolj ljubi kakor mene, ni mene vreden; in kdor sina ali hčer bolj ljubi kakor mene, ni mene vreden. In kdor svojega križa ne vzame in za mano ne hodi, ni mene vreden.

Ko ob nedeljah in praznikih, in marsikterikrat tudi ob delavnikih, mašnik po evan-

gellii vero moli, to stori v spomin, da moramo vse resnice, ki nam jih je Jezus v svetem Evangelii razodel, terdno verovati; in da ne smemo nikdar tistih skušnjav poslušati, ki nam jih hudobni duh zoper sveto vero v misel daje; in tudi nikdar tistih besedi ne, ki jih posvetni neverniki zoper kersansko vero govoré. — Kadar mašnik pri sveti maši vero moli, takrat tudi ti apostoljsko vero moli.

Molitev.

Moj Bog! priserčno se ti zahvaljujem, da si me brez vsega mojega zasluženja po svetem kerstu v število pravovernih kristijanov vzel, in mi gnado dal sveto vero spoznati, ktero nam je Jezus Kristus, tvoj edinorojeni Sin, razodel. Prosim te, daj mi tudi gnado, da vse svoje življenje, vse svoje djanje in nehanje po sveti veri ravnam, in nikdar ne po šegah zapeljivega sveta.

Drugi del svete maše.

Darovanje.

Po tem ko mašnik kelih odkrije, odkrije Bogu kruh in vino. Takrat je le še kruh in vino, ali pripravljeno je, spremenjeno biti v Jezusovo telo in njegovo presveto kri; in darovanje je priprava k temu skrivnostljivemu spreminjenju. — Med vino, ki ga v kelih vlije, dene mašnik nekatere kaplje vode. To pomeni prvič, da je Jezus, kateri se pri sveti maši za nas Bogu daruje, v svojo božjo natoro človeško natoro vzel; in drugič, da je iz Jezusovega serca, ko je bilo s sulico prebodeno, zraven kervi tudi voda pritekla. — Skleni se pri darovanji z mašnikom, in daruj svoje serce Bogu.

Molitev.

Oče nebeški! kakor ti mašnik daruje kruh in vino, ktero bo skoraj spremenjeno v presveto telo Jezusovo in v njegovo presveto kri;

tako ti tudi jez nevredna stvar darujem svoje serce. Vem in spoznam, da nisem vreden, da bi ti, o presveti Bog! moje serce v dar vzel, ker je tako slabo in grešno. Ali prosim te po Jezusovem zasluženju, očisti ga in stori si ga dopadljivega. Daj mi gnado, da nikdar nobenih grešnih in nečistih misel in želj v svojem sercu ne terpim; da svoje serce čisto ohranim, ker vem, da bodo le tisti Boga gledali, ki so čistega serca.

Pred sveto mašo si še mašnik roke umije, in zdaj si umije tudi še perste v spomin, da je tudi Jezus svojim apostelnom, ki so bili čisti, noge umil, preden jim je svoje sveto telö in svojo sveto kri zavžiti dal; in nas s tem oponi, da ni zadosti za vredno prejemanje svetega obhajila, da se človek le smertnih grehov varuje, temuč da si mora prizadevati, se tudi vseh majhnih grehov, kolikor je le mogoče, ogibati.

O moj Bog! prosim te, očisti mojo dušo s prečisto kervijo svojega ljubega Sina Jezusa Kristusa; očisti jo od vseh madežev greha, očisti jo tudi od vsega hudega nagnjenja, in stori jo tako čisto, da jo bom zamogel po tvojem dopadajenji tebi darovati. — Iz serca so mi žal vsi moji grehi, ker sem z njimi tebe, svojo nar večjo dobroto, razžalil. Terdno sklenem, se v prihodnje vsega greha skerbno varovati; prosim te, daj mi gnado, to v djanji dopolniti, kar ti z besedo obljubim.

Ko se mašnik proti ljudem oberne in pravi: „Orate fratres“ . . . to je: molite bratje nas opomni, da naj molimo, da bi leto njegovo in naše darovanje Bogu dopadljivo bilo. Torej tako moli:

Molitev.

Prosim te, o Gospod! naj bo tebi to darovanje, kterega ti mašnik da-

ruje, dopadljivo; naj bo tvoje ime po tem darovanji povikšano in počešeno; naj bo tudi nam, ki smo tukaj zbrani, in vsi keršanski katoliški cerkvi v zveličanje. Daj nam gnado, s čistim srcem pri tej sveti maši biti, in se vseh gnad in dobrot vdeležiti, katerih te mašnik za se in za nas prosi.

Mašnik zdaj pride do bližnje priprave k skrivnostljivemu premenjenju; in takrat opomni ljudstvo, da naj svoja serca k Bogu povzdigne. Torej povzdigni, moj kristijan! svoje serce in vse svoje misli proti nebesom, in iz celega serca Boga časti, kakor ga časté angeli in svetniki v nebesih, ktere je prerok Izaija, kadar je bil v nebesa zamaknjen, brez nehanja „Sveto“ peti slišal.

Molitev.

Presveti, vsegamogočni Bog, nebeški Oče! iz celega serca te častim in ponižno molim, zakaj le ti si vse časti in hvale vreden. Prosim te,

daj mi gnado, te vredno častiti, kakor te izvoljeni v nebesih neprenehoma časté. Kakor te časté angeli in arhangeli, Kerubi in Serafi v nebesih, tako te tudi jez na zemlji, ko bi mi mogoče bilo, častiti želim. Daj mi gnado, da vse, kar mislim in govorim, vse kar storim in terpim, tako opravim, da bo tebi v čast. — Svet, Svet, Svet si, Gospod Bog Sabaot! Polno je nebo in zemlja tvoje časti. Čast ti bodi na višavah! Češen bodi, kateri pride v imenu Gospoda! Čast ti bodi na višavah!

Zdaj stori mašnik spomin, ter moli za vso sveto keršansko cerkev, in sploh za vse žive verne kristijane. Skleni se z mašnikom in moli tudi ti za vse žive, zlasti za tiste, za ktere si posebno moliti dolžan.

Molitev.

Gospod! darujem ti leto sveto mašo za vse svoje potrebe, dušne in telesne; tudi ti jo darujem za vso

sveto keršansko cerkev, za svetega Očeta Rimskega Papeža I., za našega visokočastitega škofa I., za našega svetlega Cesarja I., za vse svoje prijatelje, dobrotnike in tudi sovražnike; posebno pa za tiste, ki so se mojim prošnjam priporočili. Prosim te v imenu Jezusa Kristusa, tvojega ljubelega Sina, dodeli nam po njegovem neskončnem zasluženju, in po prošnjah presvete device Marije in vseh svetnikov, gnado, mirno in sveto živeti, vse svoje dolžnosti zvesto dopolnovati, in po smerti v majhno število izvoljenih priti, da te bomo zamogli z vsemi angeli in izvoljenimi v nebesih večno hvaliti in častiti.

Tretji del svete maše.

Povzdigovanje.

Kakor je bil Jezus pri zadnji večerji kruh in vino v svoje presveto telo in v svojo

presveto kri spremenil, je tudi svojim dvanajsterim apostelnom in tedaj tudi vsem nastopnikom apostelnov, to je, vsem mašnikom, povelje in oblast dal, ravno to storiti, kar je bil on storil. To storé mašniki pri sveti maši, ker kruh in vino po njegovih lastnih besedah in po njegovi vsegamogočnosti v njegovo presveto telo in v njegovo presveto kri spreobernejo. — Spodobi se sicer, moj kristijan! in tvoja dolžnost je, pri celi sveti maši s pobožnostjo moliti, in se vsega razmišljenja varovati; ali posebno pobožno pa moli pri povzdigovanji, in premisli leta veliki čudež, ki se pri povzdigovanji godi. — Da mašnik presveto telo Jezusovo in njegovo presveto kri povzdigne, to stori prvič, da vsem vernim, ki so pri sveti maši, presveto rešujo telo in presveto rešujo kri pokaže, in njih pobožnost in gorečnost bolj obudi; in drugič to stori v spomin, da je bil Jezus za nas na križ povikšan, ko se je svojemu nebeškemu Očetu v odrešenje sveta daroval. — Med povzdigovanjem se kristijani, ki so pri sveti maši, na svoje persi terkajo. To nas opomni, da smo grešniki, in da bi bili večno pogubljeni, ko bi ne bil

Jezus za nas na križi umerl, in to naj nas tudi spomni tistih spokornih in spreobrnjenih Judov, ki so pri Jezusovi smerti spoznali, da je Jezus Sin božji; in so se na persi terkali v znamenje obžaljevanja svojih grehov.

Molitev.

O moj dobrotljivi Jezus! terdno verujem, da zdaj mašnik po tvoji vsegamogočnosti ravno to stori, kar si ti pri zadnji večerji storil, ker si kruh in vino v svoje presveto telo in v svojo presveto kri spremenil. Prosim te, o Jezus! poterdi mojo vero; prosim te, pa tudi o usmiljeni Jezus! ki si iz zgolj ljubezni do nas na križi umerl in svojo sveto kri prelil, daj mi gnado, te priserčno in čez vse ljubiti, ti iz serca hvaležen ostati, in se iz ljubezni in hvaležnosti do tebe vseh grehov skerbno varovati.

O presveta rešnja kri Jezusova! očisti me ubogega grešnika od vseh

madežev greha; bodi cena mojega odrešenja, bodi moje zveličanje in moje večno življenje! —

Po povzdigovanji.

Molitev.

O moj Bog, moj dobrotljivi nebeški Oče! Nevreden grešnik se sklenem z mašnikom in ti darujem tvojega preljubega Sina Jezusa Kristusa v odpušenje vseh svojih grehov, vse svoje nehvaležnosti do tebe, svojega nar večega dobrotnika in nar boljšega Očeta; darujem ti ga, da se ti zahvalim za vse tvoje neskončne dobrote in gnade, ki mi jih nevrednemu grešniku neprenehoma in obilno deliš; darujem ti ga, in te v njegovem imenu prosim, da ne glej mojih grehov in moje nevrednosti, ampak, da se milostljivo ozri na mojo dušno revšino in na moje velike potrebe, in ne nehaj mi svojih gnad še v prihodnje deliti, dasiravno sem

jih popolnoma nevreden. Priserčno te prosim v imenu Jezusa, tvojega ljubega Sina, ki je zdaj tukaj na tem altarlji v podobi kruha in vina resnično pričujoč, da mi gnado daj, sveto živeti, se greha varovati, in toliko dobrega storiti, kolikor mi je le mogoče.

Ko po povzdigovanji mašnik še ene molitve zmoli, stori spomin za mertve, to je, za tiste verne duše, ki so se sicer v božji gnadi iz tega sveta ločile, ki pa vendar niso bile zadosti čiste, da bi bile precej po posebni sodbi zamogle v nebesa priti, ker nič omadežvanega vanje ne pride. Lete duše so v vicah, in tamkaj grozno veliko za svoje majhne grehe terpé. Vera nas uči, da jim zamoremo z molitvijo in z drugimi dobrimi deli, posebno pa s sveto mašo pomagati, da pred iz vic pridejo. Zatorej molijo mašniki v imenu vse svete kersanske katoliške cerkve pri vsaki sveti maši za duše v vicah po povzdigovanji, kadar je Jezus na altarlji pričujoč. — Skleni se z mašnikom in moli za vse

verne duše v vicah, zlasti za tiste, za
ktere si posebno moliti dolžan.

Molitev.

Prosim te, o moj Bog! usmili se
vseh vernih duš v vicah, posebno pa
mojih prijatlov, dobrotnikov, in tudi
mojih sovražnikov, in vseh tistih, kateri
so mojim prošnjam posebno pripo-
ročeni. Prosim te v imenu Jezusa
Kristusa, odpusti jim njih grehe in
nepopolnomasti, in vzemi jih skorej
v večno nebeško veselje, kterega
tako neizrečeno želé. Nisem sicer
vreden, ker sem velik grešnik, da
bi moje molitve uslišal, ali zavoljo
Jezusovega imena, v katerem te pro-
sim, in po njegovem neskončnem za-
služenji me usliši, in bodi milostljiv
vsem vernim dušam v vicah, zlasti
tistim, za ktere sem te posebno prosil.

Tudi nam ubogim grešnikom bodi
milostljiv, o Gospod! in po Jezuso-
vem zasluženji, in na prošnjo pre-

svete device Marije in vseh svetnikov, stori nas deležne večnega zveličanja v nebesih, v družini angelov in vseh izvoljenih.

Ko mašnik *Pater noster*, to je, Očenaš moli, se skleni z njim, in s premisljivkom leto nar svetejšo molitev moli. Sveta keršanska katoliška cerkev moli to molitev pri vsaki sveti maši, ker je nar svetejša molitev, ktere nas je Jezus Kristus sam učil, in v kateri je vse zapopadeno, kar na duši in na telesu, za časno in večno življenje potrebujemo. Nikdar lete molitve razmišljeno ne moli.

Molitev.

Oče naš, kateri si v nebesih i. t. d: Reši me, o Gospod! od vsega hudega: reši me od vseh skušnjav hudobnega duha in zapeljivega sveta, ali pa mi daj moč, jih stanovitno premagati in svoje zasluženje povikšati; varuj me posebno nar večega hudega, to je, greha. Zanesi mi, o usmiljeni Bog! in odverni od mene vse hudo, kar

sem si ga na tem in na unem svetu
s svojimi grehi zaslužil.

Četerti del svete maše.

Obhajilo.

Kadar se prebližuje mašnik svetemu obhajilu, prosi za se in za nas Jezusa, ki je Jagnje božje, katero se je za nas na svetem križi nebeškemu Očetu darovalo, in katero vse grehe sveta odjemlje, da bi se nas usmilil in nam svoj mir dal; in kadar tako moli, se trikrat na persi udari, da nas opomni, da smo vsi grešniki, in da vsi potrebujemo božjega usmiljenja. Takrat se tudi ti, moj kristijan! spokorno na persi udari in reci:

Molitev.

Jagnje božje, katero grehe sveta odjemlješ, usmili se nas in daj nam svoj božji mir. — O moj dobrotljivi Jezus! iz serca mi je žal, da sem grešil in tvojo dobroto razžalil. Terd-

no sklenem, vse grehe in grešne priložnosti v prihodnje zapustiti, in ti bolj zvesto služiti, kakor do zdaj. Daj mi gnado, o Jezus! da me nobena stvar in nobena skušnjava več od tebe in tvoje svete postave ne odloči.

Mašnik se pred svetim obhajilom spet trikrat na persi udari, rekoč: „Gospod! nisem vreden, da greš pod mojo streho, temuč reci le besedo, in moja duša bo ozdravljena.“ — S tem nam na znanje dá, da človek nikdar ni popolnoma vreden, Jezusa Kristusa v svetem Zakramentu prejeti. Spoznaj tudi ti, moj kristijan! svojo nevrednost, in prosi Jezusa, da bi te bolj vrednega storil, da, kadar boš tako srečen, k svetemu obhajilu pripušen biti, ga, kolikor ti je mogoče, vredno prejmeš. — Kadar se mašnik obhaja, obudi priserčne želje, Jezusa v svetem Zakramentu prejeti, in obhajaj se v duhu.

Obhajilo v duhu.

O moj Jezus! nisem vreden te prejeti, ker sem velik grešnik; torej te prosim, da

se me usmiliš in me po svojem neskončnem zasluženju vsaj nekoliko vrednega storiš, da kadar srečo imam, te pri svetem obhajilu prejeti, te nikoli po nevrednem ne prejmem. Priserčno želim, te pri vsaki sveti maši prejeti; ali ker mi to ni pripušeno, te prosim, pridi s svojo ljubeznijo in gnado v moje serce, in ga tako očisti, da bo zamoglo tebi dopadljivo prebivališče biti. — Prosim te, o dobrotljivi Jezus! razsvetli moj um, poterdi mojo voljo v dobrem, vžgi v mojem sercu ogenj božje ljubezni, da ne bom drugih misel in želj imel, kakor v vseh rečeh tebi dopasti; da ne bom nič drugoga hotel, kakor, kar ti hočeš, in da bom le tebe, čez vse, in svojega bližnjega, zavoljo tebe, kakor samega sebe ljubil. O moj Jezus! tebe želim iz celega serca ljubiti, in s tabo večno sklenjen biti na tem in na unem svetu.

Po svetem obhajilu spet moli mašnik nekatere molitve, v katerih se Jezusu zahvali za prejeto sveto obhajilo, in ga prosi za se in za nas, da bi se vdeležili sadu darovanja svete maše, to je, da bi zadobili odpušenje svojih grehov, gnado, sveto živeti, in po smerti večno zveličanje doseči.

Molitev.

O dobrotljivi Bog! kakor nekdam tvojim učencem pri zadnji večerji, tako smo zdej tudi mi pri tvojem svetem altarju dar svete maše dokončali. S hvaležnim srcem smo preišljevali tvojo neskončno ljubezen do nas, tvoje britko terpljenje in tvojo grenko smert. V ponižnosti svojega serca te zahvalimo za vse tvoje tolike dobrote, in te prosimo za se in za vse tiste, za ktere smo dolžni prositi, daj nam svojo gnado, da zmirej, kakor se tvojim otrokom in pridnim učencem spodobi, ponižno, mirno, krotko, bogaboječe, pobožno in sveto na tem svetu živimo; po tem življenji pa pri tebi večno zveličanje zadobimo. Vse to upamo doseči po neskončnem zasluženji Jezusa Kristusa, kteremu bodi večna čast in hvala. Amen.

Preden mašnik sveto mašo končá, se obrne proti ljudem, in jim v imenu svete Trojice sveti blagoslov ali žegen dá.

To naj nas v zaupanji poterdi, da smo Bogu dopadljivo delo storili in sveti božji žegen zaslužili, če smo spodobno in pobožno pri sveti maši bili.

Molitev.

Prosimo te, dodeli nam svoj sveti žegen, trojnoedini Bog, Oče, Sin in s. Duh! Kakor nam tukaj po svojem namestniku svoj sveti žegen dodeliš, ravno tako nas tudi požegnaj, kadar pridemo pred tvoj sodnji stol, in nam reci: „Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, in posedite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta.“

Zadnji Evangelij.

Pri zadnjem Evangeliji tudi vsi, ki so pri sveti maši, vstanejo, in na čelu, na ustih in na persih znamenje svetega križa storé. Pomen tega je, pri prvem Evangeliji povedan.

Molitev.

O moj Bog! ohrani v mojem srcu nauke svetega Evangelija, da zmi-

rej po njih živim, in ne po šegah in navadah nevarnega sveta. Daj mi v vseh rečeh tvojo sveto voljo spoznati in dopolniti. Svojo voljo hočem s tvojo gnado zatajiti, zatreti in jo vselej tvoji sveti volji popolnoma podvreči. Daj mi gnado trdnemu biti v tem svojem sklepu.

Zahvalna molitev po sveti maši.

O moj Bog! zahvalim se ti, da si mi gnado dal, pri tej sveti maši biti: zahvalim se ti tudi za vse dobre misli, ki sem jih s tvojo pomočjo pri tej sveti maši imel, in za vse dobre sklepe, ki sem jih s tvojo pomočjo zdaj tukaj storil; prosim te, daj mi tudi gnado, jih na tanko dopolniti. Daj mi gnado, današnji dan tako preživeti, da se bo vidilo, da sem res k svojemu dušnemu pridu z mašnikom vred leta presveti dar nebeškemu Očetu opravil. — Prosim te pa tudi, o moj Bog! odpusti mi, če

nisem zadosti spodobno in pobožno pri tej sveti maši molil; in daj mi gnado, vselej z veliko pobožnostjo in brez razmišljenja pri sveti maši moliti.

Vseh teh gnad te prosim, o moj Bog! po neskončnem zasluženji tvojega ljubega Sina Jezusa Kristusa, Gospoda našega, in po prošnjah prečiste device Marije in vseh tvojih izvoljenih. Amen.

DRUGA SV. MAŠA

Molitev pri sveti maši.

V sveti katoliški cerkvi ni nič svetejšega, nič imenitnišega od svete maše. Zato-
rej skerbi, ljubi kristijan! z vso poniž-
nostjo, častjo in pobožnostjo pri sveti
maši biti. Jezus Kristus, Sin božji,
pravi Bog in človek se sam na altarji
pri sveti maši v mašnikovih rokah svo-
jemu nebeškemu Očetu za nas nevidoma
daruje, vidoma pa ga daruje mašnik,
in se hoče pri svetem Obhajilu na tan-
ko z nami skleniti. Toliko ljubezen ima
do nas.

Sveto mašo je Jezus Kristus pri zadnji
večerji postavil, preden je za nas ter-
pel in umerl. Kruh je namreč vzel v
svoje svete in častitljive roke, ga po-
svetil, razlomil, in svojim učencem dal
rekoč: Prejmite in jejte to vsi,
zakaj to je moje telo, katero bo
za vas dano. Potem vzame tudi

kelih z vinom, ga posveti, in svojim učencem dá rekoč: Pijte iz njega vsi; zakaj to je moja kri novega in večnega testamenta, ktera bo za vas in za njih veliko prelita v odpušenje grehov. Tako je sveto mašo postavil, in svojim učencem ravno tako delati zapovedal, kakor je sam storil rekoč: To delajte v moj spomin! In tako delajo mašniki še zdaj pri sveti maši v spomin Jezusove smerti in ljubezni do nas, in vse svoje zaupanje v Jezusa stavijo; ker le samo po Jezusu zamoremo odpušenje svojih grehov zadobiti, sveto živeti in zveličani biti; in po nikomur drugem ne.

Ne hodi tedaj, ljubi kristijan, le iz navade, brez žive vere in brez serčne ljubezni do Boga k sveti maši, in ne zaderži se pri njej nespodobno. Sveta maša je namreč ravno tisti presveti dar, kateri je bil za nas na križi darovan, in se v cerkvi vsaki dan ponavlja, in se bo ponavljal do konca sveta, samo s tem razločkom, da je takrat Jezus Kristus svojo sveto kri za nas pretil, sveta maša pa je nekervava daritev. Prosi Boga, da bi mogel to sveto mašo v

njegovo čast z mašnikom vred opraviti, in stori dobre sklepe, katerih te opominja naslednja molitvica.

O moj Bog, darujem ti to sveto mašo, v tvojo božjo čast, ker si ti sam moj Bog in nar viši gospod; bodi ta daritev v odpušenje mojih grehov in grehov vesoljnega sveta, da bi jih Jezusova presveta kri vse izbrisala; v zahvalo za vse gnade in dobrote, ktere neprenehoma od tebe prejeman; v zadobljenje novih gnad in dobrot, katerih vsaki dan potrebujem. V tej sveti maši ti darujem samega Jezusa Kristusa, tvojega ljubega Sina, nad katerim imaš svoje dopadenje. On je moj srednjik in besednik, on naj za me pred teboj govori. — Darujem pa tudi to sveto mašo za vse žive in mertve, zlasti za tiste, za ktere sem še posebno dolžan moliti: za svoje starše, za oblastnike in prednike, za vso svojo rodovino, za vse svoje dobrotnike,

za svoje prijatle in sovražnike, za vse, ktere sem morebiti kaj pohujšal, in za vse verne duše v vicah. Daj mi gnado, o Gospod! prav pobožno in tebi dopadljivo znajti se pri tej sveti daritvi. Amen.

Pervi del svete maše.

Od začetka do evangelija.

(Kadar mašnik pred spodnjo stopnjo moli, stori sveti križ, in moli tako:)

V imenu Boga † Očeta, in † Sina in svetega † Duha. Amen.

Stopil bom pred božji altar.

Pred Boga, ki razveseljuje moja mladost.

Psalm XLII. Sodi me o Bog! in razsodi mojo reč od nesvetega ljudstva, reši me od krivičnega in zapeljivega človeka.

Ker ti, o Bog! si moja moč, zakaj si me odvergel? in zakaj moram žalosten hoditi, zatert od sovražnika?

Pošlji svojo luč in resnico, da me peljate, in pripeljate na tvojo sveto goro in v tvoje prebivališče.

Stopil bom k božjemu altarju, pred Boga, ki razveseluje mojo mladost.

Bog, moj Bog! hvalil te bom s citrami. Čemu si žalostna moja duša? in čemu me motiš?

Zaupaj v Boga, še ga bom hvalil; pomoč moja, Bog moj je on.

Čast bodi Bogu Očetu in Sinu in svetemu Duhu, kakor mu je bila v začetku, zdaj in vselej od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Očitna spoved.) Se spovem Bogu vsegamogočnemu, sveti Marii vselej devici, svetemu Mihaelu arhangelu, svetemu Janezu kerstniku, svetima aposteljnomu Petru in Pavlu, vsem svetnikom, in tebi oče, da sem veliko grešil z mislijo, z besedo in z djanjem. Moj greh, moj greh, moj silno velik greh! Zato prosim sveto Marijo vselej devico, svetega Mihaela arhangela, svetega Janeza kerstnika, sveta aposteljna Petra in Pavla, vse svetnike, in tebe oče, moliti za me pri Gospodu našem Bogu.

Usmili se nas, vsegamogočni Bog, odpusti nam naše grehe, in nas pripelji v večno življenje. Amen.

Milost odvezo in odpušenje naših grehov nam dodeli vsegamogočni in usmiljeni Gospod. Amen.

Odvzemi nam: prosimo, o Gospod! naše pregrehe, da bomo vredni stopiti s čistim srcem k nar svetejšemu.

Gospod! usmili se nas! Kriste usmili se nas! Gospod, usmili se nas!

Čast Bogu na visokem! in mir ljudem na zemlji, kateri so prave volje. Hvalimo te, častimo te, molimo te, povišujemo te. Zahvalimo se ti zavoljo tvoje časti, Gospod Bog, nebeški kralj, Bog vsegamogočni Oče! Gospod edinorojeni Sin Jezus Kristus, Gospod Bog! Jagnje božje! Sin Boga Očeta, kateri grehe sveta odjemlješ, vzemi našo prošnjo; kateri sediš na desnici Boga Očeta, usmili se nas! Zakaj sam ti si svet, sam ti Gospod; ti sam si nar viši, Jezus Kristus s svetim Duhom v časti Boga Očeta. Amen.

Berilo iz pripoved modrega kralja Salomona.

Moder sin razveseljuje Očeta, nespametn sin pa je žalost svoje matere. Kjer je veliko govorjenja, ne mine lahko brez greha; kdor je pa gospodar svojega jezika, je nar bolj pameten. Lažnjivi žnabli so Go-

spodu gnjusoba; kdor pa zvesto ravná, mu dopade. Kdor z modrimi hodi, bo sam moder; kdor je pa nespametnih prijatelj, bo njim enak. Kdor svojega bližnjega zaničuje, greši; srečen pa bo, kdor se ubozega usmiljuje. Poterpežljivega človeka vodi velika modrost; kdor je pa nepoterpežljiv, razodeva svojo neumnost. Mehak odgovor potolaži jezo; terdo govorjenje pa napravi togogo. Kdor očetu ali materi kaj vzame, in pravi, da to ni greh, je tovarš ubijavec. Nespameten človek se posmehuje svarjenju svojega očeta; kdor pa svarjenje rad posluša, bo zmirom pametniši. Duša pravičnega misli v pokoršino; usta hudobnih so pa polna hudega. Gospod je deleč od hudobnih, molitve pobožnih pa bo uslišal. Zroči Gospodu svoje delo, in on bo tvoje misli dobro izpeljal.

Evangelij s. Janeza v 6. postavi.

Tisti čas je Jezus Judovski množici rekel: Jez sem živi kruh, kateri sem iz nebes prišel. Ako bo kdo od tega kruha jedel, bo vekomaj živel; in kruh, kterega bom jez dal, je moje meso za življenje sveta. Judje so se tedaj med seboj prepirali rekoč: Kako nam more ta svoje meso jesti

dati? Jezus jim je tedaj rekel: Resnično, resnično vam povem, ako ne bote jedli mesa Sinu človekovega, in ne bote pili njegove krvi, ne bote imeli življenja v sebi. Kdor moje meso je, in moja kri pije, ima večno življenje; in jaz ga bom obudil poslednji dan.

Kadar mašnik po evangeliu pred darovanjem na sredi altarja postoji, in vero moli, moli apostoljsko vero.)

Molitev pred pridigo.

O razsvetljevavec s. Duh! kateri si Jezusove aposteljne tako razsvetil in poterdil, da so njegov uk popolnoma vedili in umeli, in z veliko gorečnostjo oznanovali: razsvetli ravnno tako tudi tega Jezusovega namestnika, kateri nam bo zdaj tudi njegov nauk oznanoval; položi mu take besede na jezik, ktere veš, da nam nar bolj k sercu pojdejo, in kterih mi po svojih slabostih nar bolj potrebujemo, da bomo mogli hudega se varovati, in dobro storiti; daj mu

tudi prejeten in priserčen glas, da naša terda serca omeči, da dobre in pobožne kristijane v dobrem še bolj poterdi, terdovratne grešnike pa na pravo pot pokore pripelje. Nam pa daj gnado, ga s tako pobožnostjo in s tako gorečnostjo poslušati, kakor ko bi sam Jezus Kristus pred nami stal, in nam svoje nebeške nauke oznanoval.

O Marija, mati Jezusova, prosi za nas Jezusa, da bi njegovo sveto besedo vselej tako zvesto poslušali, in v sercu ohranili, kakor si jo ti, da bi v naših sercih obilni sad prave keršanske pobožnosti obrodila, da bi zmirom bolj in bolj v božjem strahu in v ljubezni božji rastle, in tako enkrat večno plačilo zadobili. Amen.

Molitev po pridigi.

O Gospod Jezus Kristus! zahvalimo se ti, da si nam zdaj po tem

svojem namestniku svoje svete nauke oznanoval; in te ponižno prosimo, daj nam gnado, da bomo, kar smo slišali, tudi v djanji dopolnili, in kar smo zdaj na sebi še pomankljivega in pregrešnega najdlji, s pomočjo tvoje svete gnade poboljšali, in tako svojo vest bolj in bolj očiševali, in zmirom v tvoji sveti gnadi ostali, dokler nas k sebi ne vzameš, kjer bomo, kar tukaj verujemo, večno gledali, kar tukaj upamo, večno živili, in tebe, vse ljubezni vrednega Boga, večno ljubili. Amen.

Sveta Marija, mati božja, in vsi sveti aposteljni, prosite Boga za nas, da bi po zvestem dopolnovanji svete božje besede enkrat v vašo družbo prišli. Amen.

Drugi del svete maše.

Od darovanja do povzdigovanja.

Vzemi, sveti Oče, vsegamogočni večni Bog! le-ta čisti dar, ktereга jez, tvoj nevredni služabnik, tebi svojemu živemu in pravemu Bogu, darujem za svoje brezštevne grehe, zamere in zanikernosti; za vse pričujoče, pa tudi za vse verne kristijane, žive in mrtve. Daj, da bo meni in njim v zveličanje in večno življenje. Amen.

O Bog, naš stvarnik in odrešenik! daj nam po skrivnosti te vode in tega vina, da bomo božje nature Jezusa Kristusa ravno tako se vdeležili, kakor se je on ponižal, našo človeško natoro na se vzeti.

Darujemo ti, o Gospod! kelih zveličanja, in prosimo tvojo milost, da naj pride s prijetnim duhom pred obličje tvojega božjega veličastva, za naše in vsega sveta zveličanje. Amen.

O Gospod! vzemi z dopadenjem ta dar, ktereга v duhu ponižnosti in z žalostnim srcem prinesemo, očisti naša serca od vseh madežev greha, da ti vselej s čistim srcem služimo, in zmirom v tvoji gnadi ostanemo.

Vzemi, sveta Trojica! ta dar, ktere-
ga ti darujemo v spomin terpljenja, vstajenja
in vnebohoda Jezusa Kristusa, Gospoda
našega; in k časti svete Marije vselej de-
vice in vseh svetnikov. Naj bo k časti njim,
nam pa k zveličanju, in prosijo naj ti v ne-
besih za nas, ki obhajamo spomin njih na
zemlji. Po Jezusu Kristusu Gospodu na-
šem. Amen.

Povzdignimo svoja serca k Gospodu
in hvalimo Gospoda svojega Boga!

Spodobi se in je prav, da te zmirom
in povsod hvalimo, sveti Gospod vsega-
mogočni Oče, večni Bog! kateri si s svo-
jim edino rojenim Sinom in s svetim Du-
hom en Bog, en Gospod, ne v edinosti
ene osebe, ampak v trojici enega bistva.
Kar od tvoje časti po tvojem razodenju ve-
rujemo, to tudi od tvojega Sina in od s.
Duha brez vsega razločka mislimo; tako, da
v spoznanju pravega in večnega Boga tri
resnične osebe, in eno edino bitje in ena-
ko veličastvo molimo. Ktero hvalijo angeli
in arhangeli, tudi Kerubi in Serafi, ter ne
jenjajo prepevati vsaki dan, in z enim gla-
som reči: Svet, Svet, Svet si Gospod Bog
Sabaot! Polno je nebo in zemlja tvoje ča-
sti. Čast tebi na visokem! Češen bodi, kateri

pride v imenu Gospodovem! Cast tebi na višavah!

O usmiljeni nebeški Oče! prinesemo ti ta presveti dar, in te v imenu Jezusa Kristusa, tvojega Sina, ponižno prosimo za tvojo sveto katoliško cerkev, za našega papeža I., za našega škofa I., za našega cesarja I., za vse verne kristijane, za vse pričujoče: in te prosim tudi za vse tiste, za ktere sem še posebno dolžan moliti, zlasti pa za (Tukaj stori spomin za žive, in imenuj tiste, za ktere to sveto mašo posebno daruješ, in tudi tiste, za ktere posebno moliti imaš dolžnost.)

Zdaj se sklenemo z vsemi svetniki božjimi, posebno z visoko častitljivo Marijo devico, materjo božjo, in te prosimo, dodeli nam po njih zasluženji in njih prošnji zmirom in povsod svojo mogočno pomoč. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Tretji del svete maše.

Od povzdigovanja do zavživanja.

Pri zadnji večerji je vzel Jezus kruh v svoje svete roke, je svojega nebeškega

Očeta zahvalil, je kruh blagoslovil, prelomil in svojim učencem dal rekoč: „Vzemite in jejte vsi od tega; zakaj to je moje telo.“

O presveta hostja, v kateri je sam Jezus Kristus pričujoč! Bodi sto tavženkrat česeno, o sveto rešnje telo! presveto telo Jezusovo, katero je prečista devica Marija rodila, katero je za nas na sv. križi umorjeno bilo! Bodi hvaljeno in česeno vekomaj!

Po večerji je vzel Jezus kelih z vinom v svoje svete roke, je svojega nebeskega Očeta zahvalil, je vino blagoslovil, in svojim učencem dal rekoč: „Vzemite in pite vsi iz njega; zakaj to je kelih moje kervi, novega in večnega testamenta, (skrivnost vere!) ktera bo za vas in za njih veliko prelita v odpušenje grehov. Kolikokrat boste to delali, storite v moj spomin.

O presveta rešnja kri Jezusova, ktera si bila za nas na sv. križi prelita, bodi sto tavženkrat česena! Operi mojo omadežvano dušo od vseh grehov, kateri jo gnjusijo pred Bogom. Očisti moje serce, stori ga Bogu dopadljivega, da ne boš zastonj za me prelita, ampak da me pripelješ v večno življenje. Amen.

Ker je Jezus zapovedal, to v njegov

spomin delati, zato ti darujemo, o moj **Bog!** v spomin presvetega terpljenja, vstajenja in vnebohoda **Jezusa Kristusa**, ta prečisti in presveti dar, ta sveti kruh večnega življenja, in ta kelih večnega zveličanja.

Poglej z milostljivim in prijaznim obličjem na ta naš dar, o **Gospod!** in ga ravnno tako dobrotljivo prejmi, kakor si prejel dar svojega pravičnega služabnika **Abeljana**, dar očaka **Abrahama** in višega duhovna **Melkizedeka**.

Ponižno te prosimo vsegamogočni **Bog!** reci si ta dar po rokah svojega svetega angela prinesti na svoj nebeški altar pred svoje božje obličje, da bomo vsi z vso nebeško dobroto in gnado napoljnjeni, kar nas bo vžilo presveto **Jezusovo** telo in njegovo presveto kri.

Zdaj te pa tudi prosimo, dobrotljivi nebeški **Oče!** usmili se vseh vernih duš v vicah; posebno te pa prosim za te duše . . . , (tukaj stori spomin za duše v vicah, in imenuj tiste, za ktere si posebno dolžan moliti.)

Pa tudi na nas, uboge grešnike, se milostljivo ozri, o **Gospod**, ker zaupamo v tvojo neskončno milost; in vzemi nas po tem revnem življenji v družbo vseh svojih

izvoljenih, ne zavoljo našega zasluženja, ampak iz svoje prizanesne milosti po neskončnem zasluženju Jezusa Kristusa, Gospoda našega. Amen.

Oče naš, kateri si v nebesih i. t. d.

Odreši nas, usmiljeni Oče! od vsega hudega po svoji neskončni milosti, in na prošnjo prečiste device Marije in vseh svetnikov nam daj mir v našem življenju in brani nas pred vsemi sovražniki, da nas v zmote ne zapeljejo, in od tebe ne odvernejo. Amen.

Četerti del svete maše.

Od zavživanja do konca.

O Jezus, nedolžno jagnje božje, usmili se nas! usmili se nas! in daj nam mir. Daj nam serčni mir, daj nam tisti mir, o Jezus! kterega svet ne more dati. Ohrani tudi svojo s. cerkev v miru in v edinosti.

O Jezus, Sin božji, ki si po volji svojega Očeta s pomočjo s. Duha s svojo smertjo svet oživil! ponižno te prosim, očisti vselej, preden tvoje s. rešnje Telo prejmem, moje serce od vseh grehov; in daj mi gnado, da

se od tebe in od tvojih svetih zapoved nikdar ne odločim.

O moj Jezus! obvaruj me, da te ne bom nikoli po nevredno prejel! Obvaruj me te nar večje nesreče, da ne bom sam sebi sodbe in pogubljenja jedel, ampak da bo tvoje presveto telo vselej moja dušo ohranilo za večno življenje. Amen.

O Gospod nisem vreden, da greš pod mojo streho, pa reci le eno besedo, in moja duša bo ozdravljena.

(Med mašnikovim obhajilom se tudi ti po duhovno obhajaj in reci:)

O Jezus, moj usmiljeni odrešenik! kako neizrečeno ljubiš svoje nehvaležne stvari! Svoje življenje si za nas dal v strašnih bolečinah, do zadnje kaplje si svojo sveto kri za nas prelil, in zdaj v tem presvetem zakramentu vedno pri nas ostaneš, se vedno za nas razžaljenemu nebeškemu Očetu daruješ, in naše revne duše za nebesa živiš. **O** neskončna ljubezen! **O** Jezus, preljubiženin moje duše! moja revna duša hrepeni po tebi, kakor žejin jelen po merzli vodi! **O** pridi, moj Jezus, s svojo gnado in ljubeznijo v moje serce, razveseli, potoloži, oživi me spet! Nasiti mojo dušo s svojim presvetim rešnim Telesom, napôji jo s svojo

presveto rešujo kervjo. **O**, nikar ne glej mojih grehov, s katerimi sim te že tolikokrat razžalil! glej le moje goreče želje, s katerimi je moje serce napolnjeno, in potrebo moje duše, ktera je tako revna in slaba, kadar s teboj ni sklenjena. **Pridi** tedaj, o Jezus, presladka nebeška mana! **pridi** v moje serce, ostani ti v meni in jez v tebi, in ohrani mojo dušo v večno življenje. **Amen.**

Duša Kristusova, posveti me!
Telo Kristusovo, zveličaj me!
Kri Kristusova, napôji me!
Voda iz desne strani, operi me!
Terpljenje Kristusovo, poterdi me!
O dobrotljivi Jezus! usliši me!
V svoje svete rane skrij me,
Od tebe ločiti se, ne pusti me,
Sovražnika peklenškega varuj me,
Ob uri moje smerti pokliči me,
K tebi priti zapovej mi!

Da s tvojimi angeli hvalim te zdaj in vekomaj. Amen.

Naj ti bo o sveta Trojica! prijeten ta dar, ktereга smo ti tukaj opravili; in dodeli nam, svojim nevrednim služabnikom, po tem svetem daru gnado in milostljivo odpušenje vseh naših grehov. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Požegnaj nas, prosimo te, sveta Trojica; Bog Oče, Bog Sin in Bog s. Duh, in tvoj žegen naj ostane vselej pri nas! Amen.

Zadnji Evangeli.

V začetku je bila Besede, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bil Beseda. Ta je bila od začetka pri Bogu. Vse reči so po nji vstvarjene. V nji je bilo življenje, in življenje je bilo luč ljudi. Ta je bila prava luč, ki razsvetli vsakega človeka, kateri pride na svet. Na svetu je bil, in svet je bil od njega storjen, pa svet ga ni spoznal. In beseda je meso postala, in je med nami prebivala, in vidili smo njeno čast, čast kakor edinorojenega od Očeta, polnega gnade in resnice.

Zahvalna molitev po sveti maši.

Dobrotljivi Oče nebeški! Iz celega serca te hvalim za to veliko gnado, da sem bil pri tej daritvi svete maše, v kateri se ti je tvoj ljubi Sin Jezus sam sebe v dar dal, tebi

v čast, in nam v zveličanje. Odpusti mi, o moj Bog! če nisim bil s tako pobožnostjo, kakoršna se spodobi, pri tej presveti daritvi, v kateri se ti sam Jezus Kristus daruje. Daj mi, te prosim, gnado posihmal vsako sveto mašo s spodobno pobožnostjo in s priserčno gorečnostjo slišati, in Jezusovega zasluženja zmiram bolj se vdeleževati.

O Marija, prečista devica! zahvali ti za me dobrotljivega Boga, ker je moja zahvala vse preslaba; da mi je, nevrednemu grešniku, to srečo dal, pri tej sveti daritvi biti; in prosiga, da naj mi to v zveličanje moje duše zaleže. O mati Jezusova, prečudna mati devica! prosi svojega ljubelega Sina Jezusa, kateri je za nas svojo sveto kri prelil, da bi za me zastonj ne bila prelita. Amen.

TRETJA SV. MAŠA.

Kratke molitve,

ki se

molijo pri sv. maši, (kadar je pa več časa, se molijo zraven teh še une molitve, ki so spredej po vsakem premišljevanji serca postavljene.)

Priprava k sv. maši.

Pridi, sveti Duh, in s svojo gnado zberi in zedini vse moči in občutke moje duše, da zamorem s čistim, ponižnim, zbranim, hvaležnim in Bogu prijetnim srcem biti pri s. maši v tvojo večno čast, v zveličanje svoje duše in v prid svete matere katoliške cerkve. Amen.

Molitev pred sveto mašo, in tudi po sveti maši.

Oče nebeški, neskončno dobrotljivi Gospod, oče vse milosti, sprejmi danes po rokah svojega mašnika, svojega služabnika, pravo telo in pravo kri svojega edinorojenega Sina in našega Gospoda, Jezusa Kristusa, v zadostenje in odpušenje vseh mojih grehov; v posvečenje in zveličanje moje duše, vseh mojih bližnjih, in vseh, za ktere imam dolžnost moliti: za vse oblastnike, deželske in duhovske gosposke, in sploh za vse vikše, da jim milostljivo dodeliš gnado svetega Duha v posvečenje njih duše, in v vladanje keršanskega ljudstva; za vse grešnike na svetu, da jih milostljivo spreoberneš, in pelješ na pot zveličanja; v tolažbo vseh žalostnih, da jim dodeliš pomoč, potrpežljivost in pravi mir; v polajšanje in rešenje vseh vernih duš v vicah,

in posebno tistih, ktere čakajo moje pomoči; in v spreobrnjenje in razsvetljenje vseh nevernih, da spoznajo in ljubijo tebe, večna Resnica, vsegamogočni Oče! kteremu v edinosti Sina in svetega Duha gre vsa hvala, čast in poviševanje na vse večne čase! Amen. — O sveti angeli, in vsi sveti nebeški duhovi, ki s toliko častjo molite in hvalite Gospoda, mojega Boga, darujte mu to mojo molitev, in sprosrite mi po prečastiti daritvi svete maše odpušenje vseh mojih grehov, da zamorem z vami hvaliti in častiti ga večno v nebesih. Amen

O vsegamogočni, večni Bog! ti si nam svojim služabnikom luč prave vere milostjivo dodelil; ohrani nam tudi vselej, povikšaj in vterdi sveto vero; oživljaj jo v nas, da po veri živimo, tebi zvesto služimo in k tebi pridemo. Ponižaj vse sovražnike svete vere, spreoberni jih, in pripeljaj k svoji čedi. O Bog! ti si vsa moč

tistih, kateri v tebe zaupajo, in brez tebe celô nič ne zamoremo mi, slabe stvari, usliši milostljivo našo molitev, in daj nam pomoč svoje gnade, da vse skušnjave premagamo, se vsake nevarnosti srečno ognemo, vse naloge poterpežljivo prenesemo in tvoje zapovedi zvesto dopolnimo, da v vseh svojih mislih, željah, besedah in delih tebi dopademo! to te prosimo po neskončnem zasluženju tvojega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa, kateri s teboj in s svetim Duhom živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Evangelii.

Pred tvojo modrostjo, vsegamo-
gočni Bog! omračí in otemní vso
posvetna modrost. Še nikoli pred ni
svet slišal take povelíčavne modro-
sti, kakoršno nam je prinesel, ozna-
noval, in nam jo še današnji dan
oznanuje v svetem evangelii tvoj edi-

norojeni Sin, naš Gospod, Jezus Kristus; tvoje besede so besede življenja. Moj Bog! dodeli mi gnado z besedo in v djanji povsod razodevati, da sem tvoj učenec, učenec dobrote in resnice. Daj mi, da tvoj sveti evangeli oznanujem ne le z besedo, ampak da tudi moje serce, vneto od njegovega duha, nagnjeno k njegovim postavam, ga priporoča z dobrimi deli, z deli ljubezni.

O Bog, odpri mi ušesa in serce; ti si mi jih dal, in storil, da slišim in čutim; odpri mi jih, de slišim in si k sercu vzamen glas tvoje besede; nagni k sebi moje serce, in stori ga pripravljenega v vseh rečeh tvojo sveto voljo spolniti; vžgi v mojem sercu sveto gorečnost, da le po tebi hrepenim, in si prizadevam vse svoje življenje po tvojih svetih naukih in zgledih ravnati. Gospod! ti si svete želje v moje serce položil, daj, da se spolnijo v tvojo več-

no čast in hvalo, da se vsem ljudem tvoji sveti nauki oznanujejo, da se vsi neverniki in krivoverci k tebi spreobernejo in vsi grešniki spokoré, in da ti bomo vsi z enim glasom hvalo peli in rekli: Gospod Jezus Kristus, naš Zveličar, tebi bodi večna hvala! Amen.

Darovanje.

Neskončno sveti Oče, vsegamogočni in večni Bog! če tudi nevreden pred te priti, se vendar upam darovati ti, in ponuditi ti to daritev po rokah mašnika, tvojega služabnika, v ravno tistem naménu, v kterem je Jezus Kristus, moj zveličar, postavil to daritev, daritev v spravo z Bogom.

Darujem ti v spoznanje, da si Ti Bog vsega Gospod, in da imaš vso oblast v vse stvari; pa tudi v zadobljenje odpušenja svojih grehov,

in v zahvalo toliko dobrot, s kterimi si me tolikrat obdaroval.

Ker sam sebe z vsem, kar premorem, tebi darujem, in ti obljubim, vse k dobremu obrniti, se upam opraviti to sveto daritev tudi zato, da bi zadobil za se, za svoje starše, prijatle in sovražnike dragocenjeno milost zdravja, sreče zveličanja, kar grešnik ne more zadobiti, če ne po zasluženji tistega, kteri je neskončno svet in pravičen. Bodi milostljiv, moj Bog, vsem, kteri potrebujejo tvoje pomoči; ne odverni se od svojih sovražnikov, imej usmiljenje z vsemi grešniki. Stori jim vsem dobro, kteri me preganjajo, in odpusti mi moje grehe, kakor jim vsem tudi jez iz serca odpustim, kteri so mi hudo storili, ali kteri mi še v prihodnje hudo storiti sklepajo.

O dobrotljivi nebeški Oče! iz serca te zahvalim za vse gnade in dari, ktere si meni in drugim ljudem do-

delil, posebno pa za tiste, katerih nismo dosti spoznali, te nismo za nje zabvalili, ali smo jih celó v hudo ali v tvoje razžaljenje nehvaležno obernili: odpusti nam, te ponižno prosim, našo nehvaležnost, odpusti nam vse grehe zavoljo neskončnega zasluženja tvojega edinega Sina Gospoda našega Jezusa Kristusa, in stori si prijeten le-ta dar, ki ti ga zdaj za vso katoliško cerkev darujemo; razširi jo po vsem svetu in ohrani. Tudi ti ponudimo to daritev in te prosimo za svetega očeta papeža I., častitega škofa I. in svetlega cesarja I., dodeli jim razsvetljenje in pomoč v njih težkih opravilih; in za vse pravoverne kristijane, da jih v pravi veri, v upanju, v ljubezni in v svoji sveti gnadi vedno ohraniš.

Prosim te tudi, dobrotljivi Oče! za vse pričujoče in druge, za ktere sem posebno dolžan moliti.

V deležnosti prošnje častitljive

Devica Marije, matere božje in vseh svetnikov te prosim, naj bo tebi prijetna ta naša daritev, o Bog! in daj nam mirno in pobožno življenje na svetu, in po tem večno zveličanje doseči. Po Jezusu Kristusu Gospodu našem. Amen.

Povzdigovanje.

Iz vse moči te molim, hvalim in častim, moj Gospod, Jezus Kristus, pravi Bog in pravi človek, rojen iz svete Device Marije, za me križan in na križi umorjen; in te prosim po zasluženji tvojega svetega terpljenja in tvoje smerti, reši mojo dušo večne smerti.

Iz vse moči te molim, hvalim in častim, o presveta kri mojega Gospoda, Jezusa Kristusa, prelita za odrešenje in posvečenje moje duše; in te prosim moj Gospod, moje upanje, moja ljubezen, odpusti mi v svojo čast vse moje grehe!

Moj Bog, ti poznaš mojo dušo, in vidiš resničnost mojega serca. Iz serca ti obljubim, da mi boš ti zmirej stan in konec mojega upanja, mojega namena, mojih želj; da te hočem vedno častiti in se te bati, kot svojega nar višjega Gospoda; da hočem zapati v tvojo gnado, in v tebi svoj mir imeti, ker ti si moj in vseh stvari ohranovavec; da hočem iskati tolažbe in pomoči vselej v tvoji modrosti, mogočnosti in dobroti. V tvoje očetove roke položim vse, kar sem, kar imam in premorem; ker le ti si izvir rek vsega dobrega. Daj mi, da tvoj sveti Duh vedno vedno prebiva v mojem sercu; bodi moja duša, s tvojo sveto gnado podpirana, živa podoba tvojih popolnomast; da si prizadeva moj duh tvoje svete lastnosti bolj in bolj spoznati; da moje serce z vsemi svojimi željami hrepení le po tebi, moj Zveličar, moj Bog!

Še posebno te prosim, dobrotljivi

Bog! za vse verne duše v vicah, zlasti pa za tiste, do katerih imam še posebne dolžnosti; bodi jim usmiljen in milostljiv!

Oče naš, kateri si v nebesih i. t. d.

Jagnje božje, ktero si nekdam umerlo za grehe svetá, in posebno za moje nezmerne krivice in pregrehe, omij me s svojo častito kervjo. Ti zaklani dar za odrešenje človeškega rodú, reši me! Ti božji srednik in pravnik, daj mi pravi mir na zemlji, da, kadar bo tvoja sveta volja, umerjem v sladkem upanji na tvojem naročji.

Povživanje.

Jezus, Sin božji! ti si vse moje veselje, in blagor moje duše; ker nimam danes tolike sreče, da bi potelesno vžil tvoje presvete Telo, dovoli mi vsaj, da se po duhu združim s teboj, in se ti zedinim z živo vero, sterdnim upanjem in z gorečo ljubeznijo. Amen.

O večni Sin nebeškega Očeta! ti sam kraljuj v mojem sercu. Ves tvoj hočem biti v življenji in po smerti. Ne le znamnja tvojih ran, ampak celo tvoje bitje nosim v svojem sercu. Stori z menoj po svoji sveti volji, da ne sebi, ampak le tebi živim in umerjem. Ti si moj, ker si hotel moj biti; jez sem tvoj, ker si me hotel imeti; o stori tudi, da me nikoli nič od tebe ne loči. Ko imam zdaj toliko srečo tebe prejeti, če tudi le v duhu, spolni mi, kar si ti sam govoril: „Kdor moje telo je, ostane v meni, in jez v njem.“ — „Jez in Oče bova k njemu prišla in pri njem ostala.“ **O** ostani pri meni, in vzemi me k sebi, da večno pri tebi ostanem! Amen.

O presveta Trojica, Oče, Sin in sveti Duh! Lej me, tukaj na kolenih pred teboj te zdaj hvalim za božjo daritev, ktero je moj Odrešenik pri zadnji večerji postavil, na križi spolnil in pri sveti maši oponavljal do konca

sveta za naše odrešenje. Iz vse moči te zahvalim, da si mene nevrédnega te presvete daritve deležnega storil. Odpusti meni in vsem ljudem vse grehe, zamude in zanikernosti zavoljo neskončnega zasluženja Jezusa Kristusa. Ne odtegni mi sadú te presvete daritve zavoljo moje pomanjkljivosti, ampak bodi tebi v večno čast, meni pa in drugim v pomoč v vsaki sili, posebno pa v dušnih potrebah. Po našem Gospodu Jezusu Kristusu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Tukaj se oponoví, kadar je čas, zgornja molitev: Oče nebeški i. t. d. na 144. strani.)

Spovedne molitve.

Molitve pred spovedjo.

Pripravljanje.

Oče nebeški, Bog milosti in vse tolažbe! ozri se na me, svojo revno stvar, ki zdaj pred teboj žaljujem in se kesam, da sem te kdej razžalil. Bodi milostljiv, moj Jezus! moji grešni duši; pridi ji na pomoč, vsegamogočni Bog, ki si jo s toliko ljubeznijo stvaril in odrešil. Moj Gospod in Bog, vseh grehov, ktere sem storil od tistega časa, ko sem začel dobro od hudega ločiti, do sedanje ure, se iz serca kesam, in želim le še tolikanj bolj žaljevati, ker spoznam, da sem Tebe, svojega Stvarnika, svojega Odrešenika, svojega nar večega Dobrotnika razžalil. V zaupanji v tvojo milost

in s pomočjo tvoje svete gnade zdaj terdno sklenem, svojih grehov čisto spovedati se, za nje pokoro delati, in svoje življenje v vseh rečeh poboljšati. Moj Gospod in Bog, pristopi moji revni duši na pomoč! Sveta Devica Marija, Mati mojega Gospoda, prosi Boga za me grešnika! Vsi angeli in svetniki v nebesih, pomagajte mi s svojimi prošnjami pri Bogu prav opraviti to spoved v božjo čast in zveličanje svoje duše. Amen.

Kesanje nad grehom.

O Jezus, moj ljubeznjivi Zveličar! jez ubogi grešnik, kterege pregrehe število mojih las presežejo, v globoki ponižnosti in žalosti svojega serca padem pred te na kolena in te prosim, opêri me s svojo sveto kervjo, katero si na križi v odpušenje grehov prelil. Akoravno imam veliko in velikih grehov, vender nad tvojo gnado in nad tvojim usmiljenjem ne obupam,

ker vem, da ne želiš grešniku smerti, ampak da se spokorí in živi. Sej so bile tvoje svete noge zato na križ pribite, ker si poterpežljivo mojega spreobrnjenja čakal. Tvoje svete roke so razpete, da bi mene sprejele in objele. Nagnjena je tvoja sveta glava, da bi mi dal kušljeji mirú, in da bi mojo molitev uslišal. Odperto mi je tvoje sveto serce, ki vse ljudi ljubi in k ljubezni vabi. „Pridite k meni“ kličeš, „ki ste revni in z grehi obloženi, in jez vas bom poživil“. Zato pridem poln zaupanja k tebi, moj Jezus! in položim breme svojih grehov pred te pod tvojim svetim križem in te ponižno prosim, mojo dušo v morje svoje svete kervi pomočiti in v globočino svoje neskončne milosti vtopiti. K tvojemu namestniku, spovedniku, grem, se mu svojih grehov na božjem mestu spovedat in mu nič ne zamolčati, kar mi nepokoj dela. Spovednikovo odvezo, če je bom vreden

spoznan, hočem tako sprejeti, kakor ko bi mi ti sam rekel: „Pojdi v miru! Tvoji grehi so ti odpušeni.“

(Pred spovedjo je posebno dobro prebrati in premisliti, kar je zgorej na strani 80 in dalje o premišljevanji smertnega greha rečeno.)

Spoznam svojo hudobijo; pred očmi mi je vedno moj greh!

Gospod ne kaznuj me v svojem serdu! Ne tepi me v svoji jezi!

O Gospod! ne hodi v sodbo s svojim hlapcem; zakaj ni ga živega vpričo tebe pravičnega. Če hočeš hudobije kaznovati, o Gospod! kdo zamore obstati pred teboj?

Vender pri Gospodu je usmiljenje in obilno rešenje. On ne želi smerti grešniku, ampak, da se spreoberne in živi.

Usmili se me, o Gospod! — po velikosti svoje milosti se me usmili!

Moje hudobije mi čez glavo kipé, kakor težko breme na meni ležé.

Noč in dan zdihujem; s solzami močim svoje ležiše.

Iz globočine svoje revšine kličem k tebi. O Gospod! o Gospod! usliši glas mojega

vpitja! oberni svoje obličje proč od mojih grehov, izbriši vse moje pregrehe!

Spominjam se pretečenih dni, in večnost stoji pred mojim duhom.

Kadar ti prideš sodit, o Gospod! kaj ti bom odgovoril?

Usmili se me, o Bog! zakaj slab sem. Ozdravi me, o Gospod! zakaj moje kosti se tresejo.

Spoznati hočem svojo hudobijo, in ti mi boš odpustil mojih grehov dolg.

Operi me, o Gospod! od moje hudobije, in čist bom. Operi me s kervjo svojega Sina in bel bom, bolj kot sneg.

Svoje roke stegujem k tebi, žaljevanje in zdihovanje moje duše ti ni skrito.

Naj okusim tvoje usmiljenje, ker upam v tebe. Pokaži mi pot, po kateri naj hodim.

Oče, grešil sem; nisem vreden tvoj sin imenovan biti.

O Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ!

Zanesi mi, o Gospod! — Usliši me, o Gospod!

Usmili se me, o Gospod!

Molitve po spovedi.

Po zadobljeni odvezi.

Povikšuj moja duša Gospoda, in vse, kar je v meni, hvali njegovo sveto ime!

Povikšuj moja duša Gospoda, in ne pozabi čudežev njegove milosti in gnade!

Odpustil ti je vse tvoje hudobije; ozdravil je tvoje rane.

Odrešil je od smerti tvojo dušo; z dobrotami te je obsul, venčal te je s svojo gnado.

Gospod je milostljiv in usmiljen, potrpežljiv in ves dobrotljiv.

Ni ravnal z menoj po mojih grehah, in mi ni povračeval po mojih hudobijah.

Kakor je nebo visoko nad zemljo, tako kraljuje njegovo usmiljenje nad tistimi, kateri se ga bojé!

Kakor deleč je izhod od zahoda, je vzel moje grehe od mene.

Kakor se usmili oče svojih otrok, tako se Gospod usmili tistih, kateri se ga bojé.

Vé, da smo slabe stvari, vé, da smo prah. Povikšujte Gospoda; zakaj, dober je.

Njegovo usmiljenje je večno.

Zahvala po spovedi.

Le tvoja usmiljenost, o Bog! mi je moje prestopne odpustila, in dolg mojih grehov zbrisala. O Bog! ti si ljubezen, in usmiljenje je tvoje veselje; nočeš smerti grešnika, ampak da se spreoberne in živi. O neizrečena ljubezen! vžgi mojo dušo, da tudi jez tebe ljubim, in iz ljubezni do tebe vse sovražim in studim, kar je hudega. Od zdaj zanaprej, o usmiljeni Oče! te hočem večno ljubiti in se tvoje milosti in tvoje prijaznosti tako terdno deržati, da me nič ne bo več v greh nagnilo. Prizadeval si bom vreden sad pokore roditi. Vse križe tega življenja in težave svojega stanu hočem v pokoro za svoje grehe voljno nositi. Do konca svojega življenja hočem v tvoji službi, o kralj nebes in zemlje! zvest biti. Nič, celó nič me ne sme od tvoje ljubezni ločiti. — Gospod! ti vidiš v moje serce, veš vse reči, znano ti

je, da resnično želim, svoje življenje poboljšati. Pa kaj zamore slabi človek s svojimi sklepi brez tebe? O pridi moji slabosti na pomoč, podpiraj me v vojskovanji z grehom, obdaj me s svojo močjo, da dosežem nebeško kraljestvo. — O Jezus! kateri si me po odvezi spovednika s svojo presveto kervjo od mojih grehov očistil, daj mi svojega božjega Duha, da v tvojem miru stanoviten ostanem, in nič več ne grešim. Amen.

Terden sklep stanovitnosti.

Dobrotljivi Gospod, in moj Odrešenik, v zaupanji v tvojo neskončno milost te prosim, daj mi gnado, da te nikoli več z nobenim grehom ne razžalim, ampak da Tebe čez vse ljubim, in ti iz celega serca in iz vse moči zvesto služim. V tvojo neskončno milost in v tvojo na križi za me prelito kri zaupam in prosim, da mi vse pomanjkanje, ktero se je

zoper mojo voljo pri tej spovedi pri-
godilo, milostljivo odpustiš. Moj Go-
spod s tisto ljubeznijo, s katero si
svojega večnega Očeta za svoje so-
vražnike, ki so te križali, prosil, pri-
zanesi in odpusti mi revnemu greš-
niku, kakor tudi jez iz ljubezni do
tebe iz serca odpustim vsem, kateri
so mi kaj hudega storili, in te prosim
za nje, daj jim svojo gnado in večno
življenje. Moj Gospod, in Bog! v
tvojo na križi v nezmernih bolečinah
za me storjeno smert stavim vse
svoje upanje. Tebi, vsigamogočni
Bog, se popolnoma z dušo in telesom
darujem, in v tvoje svete roke zro-
čam. Amen.

Obhajilne molitve.

Molitve pred svetim Obhajilom.

Prošnja na Jezusa.

O dobrotljivi in milostljivi Gospod Jezus Kristus, moja edina ljubezen in veselje mojega serca, bodi milostljiv meni revnemu grešniku, in po zasluženji svojega britkega terpljenja in svoje grenke smerti posveti in očisti moje serce, preženi iz njega vse nečisto in posvetno nagnjenje, da zamore Tebe v presvetem zakramentu vredno prejeti. Prenovi me, Gospod moj, Sebi v čisti ljubezni, da ves za Te, ves v Tebi in po Tebi do smerti živim v čast in hvalo Veličastva božjega. Amen.

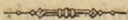
Prošnja na Mater Božjo.

O sveta Devica Marija, Mati mojega Gospoda Jezusa Kristusa, prosi

za me svojega božjega Sina, da po njegovi milosti vse tisto iz mojega serca izgine, kar je v njem tvojim in Njegovim očem nedopadljivega, in da tako v svojem sercu pripravim čisto in Bogu prijetno prebivališče. Prosi za me svojega božjega Sina, da po njegovem neskončnem zasluženji bodi moja duša z darmi svetega Duha tako obogatena in olepšana, kakor je želí tvoj ljubeznjivi Sin, moj pravi Bog in Odrešenik. Amen.

O Bog, kateri nam po svoji prečudni previdnosti svoje svete angele pošiljaš nas varovat, daj, te ponižno prosim, da bom po njih brambi vsega hudega obvarvan, da bom z dušo in s telesom ves tebi vdan, da s čisto vestjo, pobožnim sercem, živo vero, terdnim upanjem in z gorečo ljubeznijo pristopim k tvoji božji mizi, in se tako vdeležim vseh tistih darov in gnad, ktere si ti Gospod, naš Bog, obljubil tistim, ki te vredno prejemajo. Amen.

Tri božje čednosti.

Djanje vere.

Moj Bog! verujem v tebe pravega, živega Boga, edinega v natori, trojnega v osebah: Očeta, Sina in sv. Duha. Verujem, da je Sin božji, druga oseba v sveti Trojici, za nas človek postal, terpel in umerl; da je tretji dan od smerti vstal; da po svojim vnebohojenji sedi na desnici Boga Očeta in bo prišel sodit žive in mertve. Verujem, da lje Jezus Kristus sv. zakramente postavil; da nobeden brez vere in kersta, in potem, kadar je v greh padel, brez pokore zveličan ne bo. Verujem, da je gnada Božja vsem potrebna. Verujem, da ti, moj Bog! vse dobro z dobrim, vse hudo z hudim plačuješ, in da nam naše zasluženje samo skozi tvoje pomaga. Verujem neumerjočnost človeške duše; verujem zadnjič tudi vse, kar nam sveta katoliška cerkev zapoveduje verovati, in da zunaj nje nobeden zveličan ne bo. Vse to pa zato verujem, ker si ti to razodel, ki si večna modrost in resnica, kateri ne moreš ne goljufati, ne goljufan biti. V tej in za to katoliško vero

želim živeti in umreti. O Bog! poterdi me s svojo sveto gnado v tej sveti veri.

Djanje upanja.

Moj Bog! terdno upam po zasluženji, terpljenji in smerti svojega Gospoda in zveličarja, Jezusa Kristusa, zadobiti odpušenje vseh svojih grehov; upam s tvojo gnado in pomočjo tvojo voljo dopolniti, greha se varovati, in tako večno veselje in zveličanje doseči. In vse to upam zato, ker si ti, moj Bog! to obljubil, kateri si vsegamogočen, noskončno dober in zvest v svojih obljubah. Moj Bog! in Gospod! stori še večje to moje upanje.

Djanje ljubezni.

Ljubim te, moj Bog! iz celega svojega serca čez vse, zato, ker si ti sam na sebi nar večja, vse ljubezni in časti vredna dobrota in lepota. Zavoljo te ljubezni do tebe so mi močno žal vsi grehi mojega celega življenja, ker sem z njimi tebe, svojega Boga, razžalil; in sklenem od zdaj ne dalej tebe svojega Boga nikoli več ne razžaliti, tebi samemu želim služiti, tebi v vseh rečeh dopasti, svojega bližnjega hočem zavoljo tebe kakor samega sebe ljubiti! in tako želim v

tej ljubezni živeti in umreti. O Bog! vžgi v meni oginj svoje ljubezni, da bom v svojem sercu gorečo ljubezen do tvoje dobrote vedno ohranil. Amen.

Molitve po svetem Obhajilu.

Moj Gospod, Jezus Kristus, s ponižnim srcem te molim in hvalim za tvojo toliko dobroto. In ker si zgolj ljubezen, vreden vse ljubezni, te ljubim čez vse, in mi je žal, da nisem imel, in da nimam do tebe toliko ljubezni, kolikoršne si ti vreden; namesti svoje pomanjkljive ljubezni, ti darujem vse molitve, hvale in čenjenja, ktere so ti skazovali in ti še skazujejo: tvoja sveta mati, vsi tvoji svetniki v nebesih in tvoja sveta cerkev na zemlji. Iz serca in čez vse mi je žal, moj Gospod, da sem te kdaj razžalil, in serce me toliko bolj boli, da ne morem žaljevati po meri tvoje dobrote in visokosti, tedaj le po

zasluženi tvojega britkega terpljenja te prosim za odpušenje, in ti zročam sam sebe in vsa svoja dela in terpljenja celega življenja v pokoro in odpušenje grehov. In kakor vse svoje terpljenje s tvojim združim, in v tvojo neskončno dobroto in milost terdno zaupam; tako te prosim, dodeli mi odpušenje vseh mojih grehov, pravo poboljšanje in stanovitnost v dobrem, da do konca svojega življenja tebi zvesto služim. Amen.

Dobrotljivi in milostljivi Gospod, Jezus Kristus! po svoji neskončni dobroti si prišel v to pusto in revno hišo, olepšaj in obogati jo tedaj s svojimi darovi, da bo tvoje vredno prebivališče v njej, prebivaj v njej, da v tebi samo prebiva moje serce! Ni mi dosti, Gospod moj, da si mi dal svoje sveto telo, daj mi tudi zaklad svojih darov in gnad, ktere seboj nosiš; kaj mi pomaga, da sem zavžil kruh življenja, če pa ostanem

prazen tvojih gnad, in da sem pil iz studenca večnega življenja, če se mi pa žeje posvetnih reči, ktere moje serce motijo in pačijo, ne ugasi? Ti si prava luč mojih oči, svetloba mojega duha, veselje mojega serca in življenje moje duše, moja vsa in edina dobrota. Daj mi Gospod tako serce, da je po ljubezni vse v tebe spreminjeno, tako glavo, da te zmirej pomni in v vsaki reči premišluje, tak um, da te prav spozna, tacega duha, da je popolnoma s teboj združen. Dodeli mi tako življenje, da je vse tvoje, in po tem srečno smert, ktera je začetek večnega življenja. Za vse to te prosim v zaupanji v ta presveti Zakrament, kteri si sam ti večni Bog! Amen.

Zahvalim te, moj večni Bog, vsegamogočni Oče, za vse tvoje dobrote in posebno za to, da si me vdeležil presvetega Telesa svojega edinorojenega Sinu. Ponižno te prosim, do-

brotljivi Oče, da mi to sveto Obhajilo ne bo v priložnost greha in pogubljenja, ampak v zadobljenje odpusjenja in zveličanja; bodi mi v orožje vere, v škit ali brambo prave volje, v smert vseh mojih grehov, v zatiro vsega mojega hudega nagnjenja, in v pomnožbo ali narašo ljubezni, potrpežljivosti, ponižnosti, in vsake druge čednosti ali kreposti: bodi mi v pravi mir mojega serca, v stanovitno zmago vseh mojih vidnih in nevidnih sovražnikov, in v večno zvezo s teboj moj pravi Bog in Gospod! Daj mi priti v nebeško gostitev, kjer si ti sam prava luč, živa hrana, edina ljubezen in večno veselje. Amen.

Češenje Jezusa v presvetem rešenjem Telesu.

(Iz pisem razsvetljenega Ludovika iz Granade).

Jezus Kristus! ljubiti te hočem, ti moj Bog in moje vse! — ljubiti te hočem, ti

moja moč! ljubiti te hočem, ti krepost moje duše! vselej in vsakrat te hočem ljubiti, ti neizrečeno veselje mojega serca! ne sebi, ampak tebi hočem živeti ves čas svojega življenja, ktero si mi, ker je bilo po moji veliki revšini zgubljeno, po svoji milosti spet ponovil. Moj ponavljevavec si ti, ker si ponovil in ponavljaš človeško natoro, ktera je po grehu oslabela in se popačila. Ti si moj Rešnik, ker si me po verveh, s kterimi si sam sebe vezati pustil, rešil iz groze greha, smerti, pekla in hudiča, nar grozovitnišega trinoga. Ti si moj Odrešnik, ker si me za ceno svoje presvete kervi, ki vse zaklade preseže, odrešil iz sužnosti, v ktero sem bil po grehu zašel. Ti si moj Kralj, ker me poznaš po svojem Duhu; za me si se vojskoval, in me mojim sovražnikom iz rok potegnil. Ti si moj Mašnik, ker si prosil in še prosiš pred obličjem svojega večnega Očeta neprenehoma za me. Ti si moja Daritev, ker si sam sebe daroval za me na altarji križa, da si, poln ljubezni, s svojo kervjo moje grehe opral. Ti si moj Srednjik, ker si Bog in človek; ko pravi človek si prijatelj ljudem, ko edinorojeni Sin božji zamoreš vse pri Bogu, in torej tudi le sam ti zamoreš ko srednjik med Boga in ljudi stopiti. Ti si

moja Glava, in Glava cele cerkve; ker ko prava glava deliš njej in vsem njenim udom življenje, moč in duhovne želje. Ti si moja Slava in moja čast, ker si se za me včlovečil, in me sebi brata storil; ker si me v tovarštvo svoje natore povzdignil.

Hvaljen in moljen bodi brez vsega nehanja — Jezus v presvetem Zakramentu altarja! Amen.

SVETI KRIŽEV POT.

Razlaga, začetek in vrednost svetega križevega pota.

Sveti križev pot je spomin tistega težavnega pota, po katerem je naš Zveličar hodil, ko je od Pilatovega dvora, kjer je bil krivično k smerti obsojen, težek križ na goro Kalvarijo nesel. Ker je naš Gospod na tem potu s težkim križem obložen neznano veliko terpljenja, bolečin in žalosti preterpel, se ravno zato ta pot imenuje: „Pot svetega križa,“ ali „križev pot,“ „pot Kalvarije,“ „pot bolečin in žalosti.“

Ker je naš odrešenik na tem potu dvanajstkrat zadržan, po smerti pa dvakrat prenešen bil, s križa namreč v naročje svoje prežalostne matere, potem pa v grob, zato se tudi deli sveti križev pot v štirinajst postaj ali stacijonov.

Bere se, da je Marija devica, potem ko je bil Jezus v nebesa odšel, ves čas

svojega življenja tiste kraje obiskovala, na katerih je njen sin terpel in čudeže delal. Te misli je tudi bil papež Leon X. Pobožna sestra Marija Agreda tudi pripoveduje, da Marija, naša preljuba mati, nikoli ni prenehala obiskovati tistih svetih krajev, in da je ondi z žalostnim srcem premišljevala, kako grozovitne muke je mogel terpeti njen sin. Po tem takem se sme reči in terditi, da je Marija devica nar prva sveti križev pot obiskovala, in to pobožno opravilo začela.

Obiskovanje svetega križevega pota je premišljevanje britkega terpljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa pri sleherni postaji. Kako prijetno je to premišljevanje v Božjih očéh, se ne more prav dopovedati in ne popisati. Sveti Banoventura pravi: „Nobena pobožnost ne obudi toliko svetih želj, kakor premišljevanje terpljenja, križa in smerti našega Gospoda Jezusa Kristusa. O prečudno terpljenje! čigar premišljevanje dušo tako visoko povzdigne, da ne le samo angeljem enaka, temuč vsa božja postane.“ Sv. Frančika Salezi pravi, da se po premišljevanji Kristusovega terpljenja nar popred ljubezen Božja v naših srcih užge; zato ga imenuje nar bližnjo pot k vsem čednostim in k nedolžnemu življenju. Sv.

Albert, imenovan veliki, uči, da je premišljevanje Kristusovega terpljenja bolj zaslužljivo, kakor če bi se kdo celo leto ob suhem kruhu postil, ali golonog v svete dežele na božjo pot hodil.

Molitev pred svetim križevim potom.

Molimo.

Začni, prosimo Gospod, s svojim duhom naše djanje, in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, da se vse naše molitve in dela vselej v tebi začno, in v tebe začete tudi v tebi dokončajo. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Darovanje svetega križevega pota.

O moj dobrotljivi Jezus! ljubim te čez vse, ker si večna dobrota in brezkončna milost. Žal mi je iz celega serca, da sem te kdaj, o nar večja dobrota! razžalil. Darujem ti ta sveti križev pot k tvoji časti, v spomin

tistega težavnega pota, po katerem si zavoljo mene ubozega grešnika hodil. Jez se želim vdeležiti vseh odpustkov, ki so za sveti križev pot podeljeni, torej tudi želim vse takó opraviti, kar in kakor je k zadobljenju odpustkov storiti potreba. Prosim te, o Jezus! dodeli mi gnado in moč, da s tem svetim križevim potom v tem življenji tvojo milost, v prihodnjem pa večno veselje zaslužiti zamorem. Amen.

Ako še nisi odpustkov Bogu za tiste daroval, za ktere mu jih darovati želiš, da bi jim bili v prid, mu jih zdaj daruj.

Pri nekterih štacjonih se zadobé popolnoma odpustki; ker pa nobeden ne mora sam za se več, kakor le en sam popolnoma odpustek zadobiti, naj druge za duše v vicah Bogu daruje, kakor postavim: za dušo svojega očeta, matere, brata, sestre, prijatla, ali ktereга družega i. t. d.

I. ŠTACJON.

Jezus je k smerti obsojen.

Molimo te, o Kriste in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli prečudno ponižnost svojega nedolžnega Jezusa, s katero je on poslušal in sprejel krivično sodbo brez vsega izgovarjanja. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, ki so sodbo podpisale. Huboba tvojega jezika, s katerim si se večkrat pregrešil zoper Boga in svojega bližnjega, je sodnika oslepila, da je nedolžnega Jezusa k smerti obsodil. Oberni se tedaj k njemu, jokaj in zdihni bolj s srcem kakor z ustmi:

O moj ljubeznivi Jezus! kako neizmerna je tvoja ljubezen proti meni ubogemu grešniku. Boš le tedej za nevredno stvar ječo, verige in tepenje terpel, in se dal obsoditi k taki grozovitni smerti! Oh! to je zadosti, da rani moje serce, in da objokujem vse

pregrehe, ktere sem storil s svojim jezikom. Obžalujem jih tedej in kličem k tebi: **O moj Jezus!** usmiljenje, prosim te, usmiljenje in milost, o Jezus!

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

II. ŠTACJON.

Jezus vzame križ na svoje rame.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, s kakošnim veseljem in radovoljnim srcem dobrotljivi Jezus sveti križ objame, in kako poterpežljivo tepenje in suvanje malopridnega ljudstva prenaša! Ti pa poln nevolje in nepoterpežljivosti bežiš pred križem, kar je mogoče! Kaj ne veš, da se ne more brez križa nebeško veselje zadobiti? Oh, objokuj svojo

slepoto, obrni se k svojemu Gospodu, zdični in reci k njemu:

Ne tebi, o Jezus! ampak meni gre križ. O težki križ! ki so ti ga moji grehi naložili. O ljubeznjivi Jezus! dodeli mi svojo gnado in moč, da vse križe rad sprejemem, ktere sem s svojimi grehi zaslužil. Stori, da bom svoj križ voljno objel, in se tako od svetá ločil! daj mi tako ljubezen do križa, da si bom vselej s tvojo služabnico sv. Terezijo vošil in želel: Terpeti ali umreti, umreti ali terpeti.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

III. ŠTACJON.

Jezus pade prvič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus, zavoljo tolikanj prelite kervi

ves oslabljen, prvič na zemljo pade. Oh! kako je s pestmi bit, z nogami teptan in suvan. Vender se ne sliši ne žalovanja, ne nevolje iz njegovih ust. Ti pa tožiš, če le majhen križ občutiš, ali kako zoperno besedo slišiš. Oh! sovraži svoje nepoterpežljivost, svoj napuh in svojo nečimernost; zdihni k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! poglej, jest nar večí grešnik klečim pred tvojimi nogami. Oh, kolikrat, in v kako velike grehe sem padel! kolikrat sem se pogreznil v globočino hudobije! O Jezus! podaj mi svoje roke! Pomoči, o Jezus! pomoči pri tebi išem, da ves čas svojega življenja nikdar nikoli v smertni greh ne padem, in da tako v svoji zadnji uri zveličanja upati zamorem.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

IV. ŠTACJON.

Jezus sreča svojo žalostno mater.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešili.

Oh, kako veliko žalost in bolečino je občutilo serce Jezusovo! Oh, s kakšno grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno Marijino serce, ko sta se srečala! Poslušaj, o nehvaležna duša! „Kaj ti je storil moj sin?“ kliče k tebi Marija. — „Kaj hudega ti je storila moja mati?“ te vpraša Jezus. Oh zapusti že vsaj svoje grehe, zavoljo katerih midva tako žalost in bolečino terpiva. O grešnik! kaj praviš k temu? Reci tedaj in zdihni iz svojega serca:

O Božji Sin Marije! o presveta mati mojega ljubeznjivega Jezusa! ves potert in ponižan klečim pri vajnih nogah. Jest sem tisti izdajavec, s svojimi grehi sem brusil meč, kateri je vajni serci ranil. Oh meni je iz

serca žal; prosim vaji, odpustita mi. Milost, o Jezus! milost o Marija! Po svoji veliki milosti mi dodelita gnado, da nikdar več ne bom grešil, temuč, da bom vajno grenko terpljenje in žalost noč in dan premišljeval in objokoval.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi,
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

V. ŠTACJON.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nositi.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Spomni se, da si ti tisti Simon, ki si ves vdan nečimernosti sveta in sladnostim svojih počutkov, ki svoje križe, ne iz serca, temuč le, ker se jih ubraniti ne moreš, z veliko nevoljo nosiš. Oh zbudi enkrat svoje serce, in usmili se svojega tako obloženega Zveličarja. Sprejmi rado-

voljno vse križe in nadloge, ktere ti bo poslal tvoj ljubeznjivi Oče. Terdno skleni, ne le vse zopernosti s poterpežljivostjo prenašati, temuč tudi svojemu Bogu zanje hvaležnega se skazovati; prosi ga tako le:

O ljubeznjivi Jezus! zahvalim te za toliko priložnosti, ki mi jih daš, da bi za te terpeti, in za se kaj zasluziti zamogel. Oh, moj Bog! daj mi gnado, vse, kar si mi bo v tem življenji težkega prigodilo, s poterpežljivim srcem prenesti, in s tem večnega veselja se vdeležiti. Stori, o Jezus! da bom tukej s teboj jokal in terpel, potlej pa s teboj v nebesih gospodoval.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas.

VI. ŠTACJON.

Veronika podá Jezusu potni pert.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli v tem pertu
sveto obličje svojega Zveličarja! Ljubi
Jezusa, in s to ljubeznijo vtisni nje-
gov obraz v svoje serce. O kako
srečen boš, ako boš z Jezusovim
obrazom v svojem sercu živel, in z
njim v večnost pojdeš! Da tedej to
gnado zadobiš, prosi svojega Boga,
in reci:

O moj žalostni Jezus! prosim te,
vtisni v moje serce sveto podobo
svojega obličja, da bom brez nehanja
na te mislil, noč in dan tvoje gren-
ko terpljenje pred očmi imel, in svo-
je grehe objokoval. O Jezus! s kru-
hom tvojega terpljenja hočem svojo
dušo nasitovati, in moje oči bodo

vedno solze točile nad mojimi pregrehami.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VII. ŠTACJON

Jezus pade drugič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako Jezus, tvoj Bog in Gospod, zopet na zemlji leži, ves oslavljen od velike bolečine, in zaničevan od sovražnikov. Premisli, da tvoja prevzetnost je Jezusa poterla, in ga na zemljo vergla, ker je prenesti ne more. Oh, zapusti svojo ošabnost, ne bodi več tako napuhljen! Spokori se, in skleni ponižniši biti. Reci s kesanim srcem:

O prečastitljivi Jezus! ako ravno vidim, da na zemlji pod težkim križem ležiš; vender te molim in častim,

kakor svojega mogočnega, večnega Boga. Prosim te, poteri moj napuh, vzemi iz mojega serca vso ošabnost, da bom svojo nečimernost spoznal, vse zasramovanje s tako tebi dopadljivo ponižnostjo sprejemal, da bom s tem gnado zadobil, tudi s teboj v nebeškem kraljestvu povikšan biti.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VIII. ŠTACJON.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, in preudari v svojem sercu, kako ti je treba jokati in žalovati, prvič zavoljo Jezusa, ki zavoljo tebe toliko terpi, drugič sam nad seboj, ker si še vedno nehvaležen, in ga žaliti ne nehaš. Kako moreš v premišljevanji njegovega gro-

zovitnega terpljenja terdovraten biti? Poglej, kako milostljivega in ljubeznivega se Jezus proti revnim ženam kaže! obudi k njemu svoje zaupanje, in zdihni iz serca:

O moj ljubeznjivi Jezus! Oh! kako je to, da se moje serce ne raztopi od solz velike žalosti? Solza, o Jezus! prosim solza prave pokore, in serčnega usmiljenja mi daj, da se z objokanimi očmi in s kesanim sercem tiste gnade vdeležim, ktero si revnim ženam skazal. Oh, Jezus! ne obrni od mene svojih milostljivih oči, poglej me ubozega grešnika, da bom tudi jest poln tolažbe na zadnjo uro tebe viditi mogel.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IX. ŠTACJON.

Jezus pade tretjič pod križem.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, s kako veliko bolečino je Jezus že tretjič pod križem padel! Premisli, kako Jezusa, ki je krotka in nedolžna ovčica, judje in neverniki, steklim volkovom enaki, tepejo, sujejo, semtertje vlačijo po terdem kamnji! O nesrečni greh, ki samemu Sinu Božjemu tako grozovitno terpljenje pripravljaš! O grešnik! ni morebiti tvoj Bog ves v bolečinah, vreden tvojih solz? Oh! reci tedej ves objokan:

O vsegamogočni Bog! ki nebo in zemljo z enim perstom deržiš, kdo te je tako neusmiljeno vergel? Oh! nobeden drugi, kakor moja pregreha, v katero sem tolikrat zopet padel. Moja hudoba ni jenjala od grehov, in zato

se je množilo tvoje terpljenje. Toda poglej, o Jezus! pri tvojih nogah zdej klečim s skesanim srcem, in terdno sklenem svoji hudobii konec storiti. Z objokanimi očmi ti tavžent in tavžentkrat obétam nikdar več ne grešiti. O moj Bog! nikdar več, nikdar več.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

X. ŠTACJON.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

Molimo te, o Kriste in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, o duša! kako je Jezus na svojem životu ves ranjen in stepen, in tudi z grenkim žolčem napajan! Poglej, kako on tvojo nesramožljivost, nespodobnost in nečimernost v obleki s svojo nagostjo osramotuje, z žolčem pa tvojo požrešnost.

Ali moreš svojega Jezusa brez usmiljenja pogledati? Oh! verzi se k nogam svojega slečenega Jezusa in mu reci:

O žalostni Jezus! kako velik razloček je med tabo in mano! ti si ves ranjen, poln grenkosti, in ves s kervjo oblit, jez pa ves nečimern, poln sladnosti in veselja, ali saj tak želim biti. Oh, jest nisem na pravem potu! O Jezus! pelji me ti na pravi pot. Stori, da mi bodo vse sladnosti tega svetá grenke in zoperne, da bom namesti njih želel tvoje terpljenje občutiti, da bom tako vreden s teboj večno veselje uživati.

XI. STACIJA.

Jezusa na križ pribijajo.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli neizrečeno bolečino, ktero je dobrotljivi Jezus občutil, ko so judje njegovo meso, kite in žile z žebli prevertali. Oh! kako je to, da se tvoje serce žalosti ne razpoči, ker vidiš, da tvoji grehi tako neusmiljeno tvojega zveličarja terpinčijo? Vsaj zdaj toči solzé, obžaluj svoje grehe in reci:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! vlij v moje serce strah in ljubezen do tebe. In ker so moji grehi tisti žebli, kateri so te na križ pribili, stori s svojo gnado, da bodo vse moje hude želje in moji občutki na tvoj križ nabiti in tamkej umorjeni, da bom v življenji in v smerti s teboj križan, tudi s teboj v nebesih večno kraljevati zamogel.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XII. ŠTACJON.

Jezus umerje na križi.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Odpri tû svoje oči, in premišljuj svojega z žebli na križ pribitega Jezusa. Poglej vse blede obličje Božje. Poslušaj, kako prosi odpušenja tistim, ki ga križajo in žalijo. Razbojniku obljubi nebeško kraljestvo, svojo mater izroči Janezu, priporoči svojo dušo nebeškemu Očetu, poslednjič tudi umerje z nagnjeno glavo. Tako je tedej moj Jezus umerl? Res, umerl na križi! in zavoljo mene. O moja duša! kaj boš zdej počela? Oh! ne hodi preč, kakor le s ponižnim in s skesanim srcem. Objemi križ in zdihni k Jezusu: O moj ljubeznjivi zveličar! jest vem, in spoznam, da so moji grehi tisti rabeljni, kateri so te tako neusmiljeno umorili. Nobene gnade nisem vreden, ker sim te križal. Pa

kako veliko veselje in upanje občuti moja duša, ko te slišim prositi tudi za tiste, kateri so tebe križali. Kaj hočem tedej za te storiti, ker si ti toliko za me storil? Poglej o Jezus! pripravljen sem in voljan, odpustiti, vsem, kateri so me kdaj razžalili. Res moj Bog! zavoljo tvoje ljubezni odpustim vsem, iz serca jih objamem, in jim želim vse dobrote skazati; in tako tudi upam ob svoji smertni uri vesele besede zaslišati: „Še danes boš z menoj v raji.“

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIII. ŠTACJON.

Jezus je s križa vzet in djan v naročje Marije.

Molimo, te, o Kriste! in te hvalimo.

Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako oster je bil meč, ki je serce žalostne matere prebodel, ko je ona svojega mertvega Sina

v svoje naročje vzela. Videla je njega vsega ranjenega in kervavega. O kakošno žalost in bolečino je tistikrat v svojem sercu občutila! Kteri meč pa je bil tako oster, ki je prebodel njeno serce? Oh! greh je bil, ki je Jezusu življenje vzela, in Marijino serce tako močno ranil. Objokuj tedaj ta grozovitni greh! Skleni svoje solzé s solzami svoje žalostne matere, in zdihni k nji tako:

O kraljica vseh marternikov! kdaj bom vreden, da bi prav zapopadel tvojo žalost in terpljenje? Kdaj bom zadobil gnado, tvojo žalost v svojem sercu nositi, in s teboj terpeti! O velika gospa! sprosi mi to gnado, da noč in dan žalujem nad svojimi grehi, ki so ti tako žalost storili; da bom, ves skesan in spokorjen, v zaupanji in ljubezni za-te umerl, in po smerti s teboj večno živil.

Oče naš. Češena Marija Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIV. ŠTACJON.

Jezusa v grob položé.

Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli tukej žalovanje, zdiho-
vanje in jokanje Magdalene, Janeza
in družih pobožnih duš, ko jim je bil
Jezus odvzet in v grob položen. Zlasti
pa naj ti gre k sercu težava in grenka
žalost Marije, njegove matere, ko
zgubi iz naročja svojega ljubeznjivega
Sina. V premišljevanji leté njene ža-
losti in njenega terpljenja se res sra-
muj, da si pri obiskovanji tega kri-
ževega pota tako malo usmiljenja ob-
čutil. Oh! zbudi svoje serce vsaj
zdej pri zadnjem štacjonu. Poljubi s
častjo kamen sv. groba; položi v duhu
vanj svoje serce, in reci k svojemu
mrtvemu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! ki si tako
kervavo pot iz ljubezni do mene storil,
v tem grobu ležečega te častim in

molim. Oh! jest želim in vošim tebe v svojem sercu zapertega imeti, da bi s teboj sklenjen, po tem svetem križevem potu k novemu življenju vstal, in se v tvoji gnadi s tega sveta ločiti zamogel. Po zasluženji tvojega terpljenja, ktero sem premišljeval, mi dodeli, da bo na zadnjo uro tvoje sveto rešnje telo moja popotnica; da bojo moje zadnje besede: Jezus, Marija, sv. Jožef! in da svoje zadnje zdihtovanje s tistim zdihtovanjem sklenem, s katerim si ti na svetem križi svojo sveto dušo izdihnil. Daj mi z živo vero, s terdnim zaupanjem in z gorečo ljubeznijo s teboj in zavoljo tebe umreti, in potlej s teboj na večne čase živeti. Amen.

Oče naš. Češena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

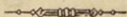
Molitev.

Nebeški Oče, večni Bog! po tisti ljubezni, s katero si svojega Sina Jezusa Kristusa zavoljo mene na svet poslal, in s katero je on s svojim britkim terpljenjem in s grenko smertjo mene odrešil, ti darujem ta sv. križev pot, ki sem ga s tvojo gnado obiskal. Vzemi to pobožno opravilo k povikšanju svoje časti, v zahvalo za vse meni, in drugim podeljene gnade, za odpušenje grehov celega sveta, za pomoč revnim dušam v vicah, zlasti pa, za ktere sem v začetku prosil. O milostljivi nebeški Oče! poglej na obličje Kristusa svojega Sina, usliši glas njegove svete kervi, in bodi milostljiv meni ubogemu grešniku! Amen.

Nekteri na zadnje tudi molijo 6 Očenašev in 6 Češena Marij. Ako ravno je ta navada dobra in pobožna, vender ni ravno potrebna, temuč samo premišljevanje terpljenja našega zveličarja je k zadobljenju

odpuštkov potrebno, in le to je cilj in konec sv. križevega pota.

Hvaljen bodi naš križani zveličar, Jezus Kristus, in njegova žalostna mati Marija!

Češenje Jezusa po skrivnostih križevega pota.

I. O Jezus moj sodnik! za me k smerti obsojen, da bi meni milostljivo sodbo pripravil, — daj mi iz ljubezni do tebe krive sodbe mirno terpeti, nikogar ne soditi, enkrat pa milostljivo sojenemu biti.

II. O Jezus, moj zgled! ki radovoljno križ objameš, in ga za me neseš, — pomagaj mi iz ljubezni do tebe svoj križ voljno nositi, proti bližnjemu zanesljivemu, proti sebi ojestremu biti, in po smerti plačilo resničnih spokornikov zadobiti.

III. O Jezus, moja podpora in moč! ki slabiš in pod križem omaguješ, meni terdnost v skušnjavah zadobiti, — derži me, da ne padem; daj mi usmiljeaje do slabih bratov, da jih vzdigujem! povzdiguje

moje misli k nebeškim željam, in povzdigni enkrat mojo dušo k nebeškemu veselju!

IV. O Jezus in Marija, moja zvesta spremljevalca! zavoljo žalosti, katero sta občutila, ko sta se srečala, me spremljajta po vseh mojih potih, da steze v obljubljeni deželo ne zgrešim.

V. O preubogi Jezus! ki pomoč Simona hvaležno sprejmeš, daj mi v uboštvu ne godernjati, v bogatstvu se ne prevzeti, ubogih ne zaničevati, in nebeškega bogastva iz misli ne zgubiti.

VI. Jezus, ženin čistih duš! ki ti je dar čiste Veronike dopadljiv, — podpiraj me, da vse nečiste misli in želje v sebi zatarem, in tako me vrednega stori, tvoje lepo obličje v sveti družbi čistih angelov večno gledati.

VII. O poterpežljivi Jezus! ki ne zapustiš križa, dasiravno pod njegovo težo omaguješ, — daj mi, da ne obupam pod grozno težo svojih grehov, v ktere tolikrat padem, ampak da zaupljivo in poterpežljivo pri tebi dušnega zdravila išem, dokler vsem nevarnostim ne odidem.

VIII. O milostljivi Jezus! ki sam poln britkost žalostne žene tolažiš, — potolaži tudi mojo dušo, ki si sama svetvati ne vé.

in pripelji me v srečni kraj, v katerem ni več solz!

IX. O Jezus, stanovitni vojšak! ki še križ za me objameš, ko ga že nesti več ne moreš, — daj se mi tako dolgo stanovitno vojskovati, dokler vseh sovražnikov svojega zveličanja ne premagam!

X. O Jezus, zaničevani kralj! ki se pustiš sleči in s žolčem pojiti, — daj mi mirno poslušati, ako me bližnji s žolčem zaničevanja poji, in krotko prenesti, ako oblačilo dobrega imena z mene sterga, da plačilo krotkih zadobim.

XI. O Jezus, z britkostjo napolnjen! ko ti vse ude grozovitno razpenjajo, ter roke in noge neusmiljeno na križ pribijajo, — daj mi iz ljubezni do tebe vse težave umerjočega života voljno prenesti, da mi ga sodnji dan poveličaš.

XII. O Jezus ti krotko jagnje božje! ki se radovoljno v našo spravo umoriti daš, — daj mi, da sebi in svetu odmerjem, in le tebi živim — zdaj in vekomaj!

XIII. O Jezus, moje življenje! ki v naročji Marije mertev ležiš, da bi jez vekomaj živel, — daj mi, da bom z Marijo vedno pri tebi, ne le v veselji, ampak tudi v terpljenji; ker to je gotovo znamenje zvestega učenca.

XIV. O Jezus, moja hrana, duhovna jed! ki iz ljubezni do mene v grobu ležiš, v cerkvi pod podobo kruha in vina prebivaš, in po prebivanji v mojem sercu hrepeniš, — daj mi, da bo moja duša nebeske hrane, tvojega rešnjega telesa in tvoje presvete kervi vedno lačna; daj mi, da bo to moja nar ljubša hrana, moje veselje, moja popotnica, da obilni sad obrodim za večno življenje. Amen.

Te štirnajstere molitvice se tudi lahko pri s. maši opravijo, ali pa v križev pot namenijo, in ob priložnem času tako zdajšajo, da se pred vsako pristavi: Moli mo te, o Kriste, in te hvalimo, — ker si s svojim križem svet odrešil. Po tem se pa reče: Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas! Zadnjič se po vsaki moli en Oče naš in Češena Marija.

—♦—
Pesem pri svetem križevem potu.

Oh! pridite stvari!
Kaj, glejte se godi!
On, kter' nas vse živi,
Strašno za nas terpi!

I. Štacjon.

Razgajžlan, zapljevan,
In kronan, zasram'van;
Pred sodbo je peljan,
Nedolžno v smert izdan.

II. Štacjon.

Glej, križ mu nalože
Na ranjene ramé,
Oh Jagnje božje gré,
In nese vseh dolgé.

III. Štacjon.

Opešal je v močeh,
Podrè ga križ, naš greh,
Vtopljen v sveta dolgeh
Leží potert na tleh.

IV. Štacjon.

Oh, žalosten spomin!
Ker sreča mater sin;
Nji gre meč bolečin
Do serca globočin.

V. Štacjon

Omagal Jezus je
Od teže križeve;
O Simon, prosim te,
Ne brani križa se!

VI. Štacjon.

S pertom Veronika
Obriše Jezusa;
Spomin za to ji dá
Terpljenje britkega

VII. Štacjon.

Slabosti ves prevzet
Pod križem pade spet!
O, jenjaj, grešni svet!
Ponavljaj' greh preklet!

VIII. Štacjon.

Usmiljene žené!
Né jokajte za-me!
Točite za-se le
Spokornih serc solzé.

IX. Štacjon.

Oh, Jezus omedlí,
Pod križem spet leží;"
Naj vender se zbudi,
Kdor še v pregrehah spi!

X. Štacjon.

Ko pride na goró,
Ga slečejo gerdó,
Pijačo mu dajó
Ostudno in grenko.

XI. Štacjon.

Na križ ga položé,
Razpno roke nogé,
Žebli mu zdej nové
Še rane naredé.

XII. Štacjon.

Na križi tam visi
Oh, sveta teče kri!
Za grehe vseh ljudi

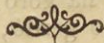
XIII. Štacjon.

Zveličar smert stori.
Marija, k teb' hitim,
Tvoj'ga sinu častim.
Z vama, dokler živim,
Rad jokam in terpim.

XIV. Štacjon.

Za naš greh mertvega
Molimo Jezusa,
In položimo ga
V grob svojega sercá.

O Jezus! hvala zdej
Ti bod' ino vselej;
Po svoji smert' nam daj,
Te ljubit' vekomaj!

SVETI CERKVENI ČASI

in

prazniki.

Sveti advent.

P prvi teden.

Ljubi kristijan! tukaj imaš zaporedoma lepo in potrebno branje tudi posebej za vsak zapovedan praznik celega leta; to te bo, če pridno bereš in premišljuješ, bolj in bolj razsvetilo, v dobrem vterdilo in od vseh nevarnost zapeljivega sveta odvernilo. Ob zapovedanih praznikih imaš čas brati, in kadar ti bo ob katerem prazniku tukaj premalo branja, beri takrat in sicer velikrat od spoznanja in zboljšanja človeškega serca, kakor ti je precej v začetku teh bukev pred oči postavljeno; in z božjo pomočjo boš svoje serce res v svojo pravo in večno srečo zboljšal.

Beseda advent pomeni prihod Zveličarja; zato so v starih časih božične pra-

znike advent imenovali. Preden je Jezus očitno začel učiti, je Janez kerstnik ljudi opominjal, da naj se s pokoro in poboljšanjem življenja, Jezusa in njegove nauke vredno sprejeti, pripravljajo. Od Janeza kerstnika je pa že nekdam poprej Caharija s svetim Duhom napolnjen prerokoval in rekel: Ti boš prerok Narvikšega imenovan, ker pojdeš Gospodu pred njegovim obličjem pot pripravljat. Ta prerok Janez kerstnik je v pušavi oznanoval resnice večnega življenja, in tako ljudi vseh stanov pripravljat k prihodu Odresenika vsega sveta. To sveta katoliška cerkev vsako leto obhaja pred praznikom častitljivega rojstva Jezusa Kristusa, in nas uči, kaj nam je storiti, da bo Kristus s svojo gnado v naših srcih prebival in nas svojega neskončnega zasluženja deležne storil.

Janez kerstnik nas uči:

1. Jezusa Kristusa bolj in bolj spoznati, da on Bog, od vekomaj svojemu nebeškemu Očetu popolnoma enak, se je včlovečil, ker je s močjo svetega Duha iz čistega telesa Marije device človeško natoro nase vzel. Zato pravi Janez: „Za menoj pride, kateri je večji od mene“. Bog se po-

niža, da človeka povikša. Bog je hvaljen in češen v svojem poniževanju, in človek rešen. Kako ti bom povernil, o Jezus, vse, kar si za me storil? — Ljubiti in častiti te hočem in na tanko po tvojih naukih živeti; ker sem te pa tolikrat razžalil, hočem svoje grehe iz serca obžaljevati in pokoro za nje delati.

Ali pa zamorem to storiti iz svoje moči? Na to mi sam Jezus odgovori rekoč: Brez mene ne morete nič storiti, in sv. Avguštín mi pravi: Naj bo že malo ali veliko, nič ne moreš storiti brez tistega, brez ktereга se nič ne zamore. To pa vem, da vse zamorem z gnado Jezusa Kristusa, od ktereга polnosti smo vsi prejeli; gnada in resnica nam je prišla po Jezusu Kristusu. Ta resnica me poniža in priganja z nič drugim ne hvaliti se, kakor le s križem našega Gospoda Jezusa Kristusa, kateri sam stori, kar je dobrega v nas, ali da dobro hočemo in storimo; Bog tedaj, kadar naša dobra dela podaruje, jih podaruje bolj zavoljo svojih darov, kakor zavoljo našega zasluženja. Prosimo tedaj Boga vselej s ponižnim srcem za nezasluženi dar gnade, in prizadevajmo si vselej in povsod, kar nam je moč, dobro storiti, da prejete božje gnade ne potratimo, brez ktere ni celó nič dobrega v nas.

Da nam pa Jezus res hoče dati svojo gnado, nam sveti Janez pové, ker pravi: Ta vas bo kerstil v svetem Duhu in v ognji. In resnično, vsi smo bili po rojstvu otroci jeze božje, ali pri svetem kerstu smo z Jezusovo gnado bili prerojeni v otroke božje in dediče nebeškega kraljestva. O neskončna milost božja! Ravno tako sem bil brez vsega zasluženja kakor tisti, kateri živé v nejeveri ali v krivoveri, izvolil si me, o Bog, po sklepu svoje volje, torej spoznam s hvaležnim srcem: Te dobrote, moj Bog, nevernikom nisi storil, njim nisi razodel svojih sodeb. Tako v vodi in svetem Duhu prerojen za nebeško kraljestvo sem dolžnost na se vzel voljo božjo ne le spoznavati in ljubiti, ampak jo tudi v djanji spolniti; po nji do smerti stanovitno živeti; nič ne storiti, kar mi tvoji volji nasproti veleva svet, poželenje mesa, oči, prevzetnost; ker vsem tem sem se pri svetem kerstu vpričo Boga in ljudi za vselej odpovedal. Če svoje pri svetem kerstu storjene obljube ne dopolnim, se mi bo pri sodbi božji huje godilo, kakor nevernikom ali prebivavcem Tira in Sidona; ti bi se bili spokorili, ko bi jim bila božja beseda oznanjena, ali ko bi jim bila luč svete vere, katero je Bog meni užgal, prisvetila.

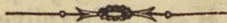
Sveti Janez mi pové, da me bo Jezus Kristus sodil, ker pravi: Njegova vevnica je v njegovi roki; bo očistil svoje gunno, kar mi tudi sveti evangeli s temi besedami pravi: „Nebeški Oče nikogar ne sodi, ampak vso sodbo je svojemu Sinu dal. Pri Jezusovi sodbi ne bo nobenega razločka med bogatim in revnim, med imenitnim in zaničevanim; ves razloček bodo le delala dobra in huda dela. Kteri so v svojem življenji dobro storili, bodo vstali v večno zveličanje, kteri pa hudo, v večno pogubljenje. Strašno je pasti v roke živega serditega Boga. Hudobni ne bo imel izgovora. Ko mu bo Jezus pokazal križ, na katerem je zanj umerl, pokazal svoje rane, ktere je zanj terpel, pokazal svojo prebodeno stran, iz ktere je tekel potok gnad, ktere je terdovratni grešnik do konca svojega življenje zaničeval, mu poreče večni sodnik: „Jez te ne poznam, poberi se spred mene v večni ogenj, kjer je jok in škripanje z zobmi.“

Večna sreča in veselja pa čaka kristjane, kteri je priden v dobrih delih, skerben v dopolnjenji vseh zapoved in zvest Bogu iz ljubezni do njega. Njegovo čisto serce se v molitvi vzdiguje proti Bogu in mu govori: „Kako ljubeznjive se tvoje pre-

bivališa, o Gospod; moja duša hrepeni po hiši Gospodovi; moje serce se veseli v živem Bogu.“ Zato pa tudi mirno in veselo prenaša vse zopernosti in težave sedanjega življenja; želje njegovega serca se le proti nebesom vzdigujejo, kjer je vse njegovo upanje le Bog sam, in z njim so mu spolnjene vse želje. Ob premišljevanji teh resnic zdaj obljubim in terdno sklenem, ne na svet, ne na ljudi, ampak na Boga gledati v vsem svojem djanji, in skerbiti le Bogu dopasti; to bodi moj terden sklep, to moja sreča.

Molitev.

Bog! kateri nas z obletnim pričakovanjem našega odrešenja oveseliš, dodeli, da tvojega Edinorojenega, ki ga Odrešenika veseli sprejmemo, se tudi ne bomo bali, videti prihodnjega sednika, Gospoda našega Jezusa Kristusa, Sina tvojega, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Drugi teden.

Janez kerstnik nas uči:

2. **S** pravo pokoro se pripravljati k prihodu Jezusa Kristusa.

Brez pravega poboljšanja življenja ni nikoli in pri nikomur prave pokore. Če se tedaj hočemo prav pripraviti Jezusa sprejeti in v svojem sercu nositi, se moramo poboljšati, in pokore, ktera nam k poboljšanju pomaga, ne odkladati! kdor pokoro odklada, le še bolj zajde na pot pogubljenja. Sekira je že na korenino dreves nastavljena. Čas je še, pa bo skorej pretekkel, ob katerem nam je dano z Jezusovo gnado svoje serce in življenje poboljšati, spokoriti in z Bogom spraviti se. Zato zdaj terdno sklenem, greh, ki je vir in izvirek vsega hudega, studiti in sovražiti; in ako ravno na tem svetu nisem brez greha, vendar toliko nikoli nočem, da bi v mojem sercu greh kraljeval. „Greh naj nikar v vašem umirajočem telesu ne gospoduje“, pravi s. Pavel, „dabi njegovemu poželenju pokorni bili.“

Zdaj je za me še čas, zdaj mi je še dan zveličanja, pa kaj bo jutri, ne vem; toliko pa vendar vem, da, če delj odkladam pokoro in poboljšanje, toliko teže za-

dobim gnado spokorjenja, in toliko veči je nevarnost, to gnado za vselej zgubit. Zato nočem več misliti: jutri, jutri; ampak: precej, danes, danes hočem pokoro delati.

„Prava pokora,“ pravi s. Avguštin, „ima v sebi sovraštvo greha in ljubezen do Boga.“ Zato dopade Bogu sterto in ponižno sercé. Jezusa bom prosil, de nagne moje serce v sovraštvo greha in v ljubezen do Boga, da vreden sad pokore obrodím, in da bom stanovitno hodil po potih pravice. Pota pravice pa nič družega niso kakor zvesto spolnovanje dolžnost, ki jih imam do Boga, do sebe in do svojega bližnjega; do Boga: da ga ljubim v živi veri, živo vero pa le imam, če po njej živim v upanji večnega življenja; do sebe, da v dobrem rastem, in s pobožnimi deli ali keršanskim življenjem svojo dušo posvetim; do bližnjega, da mu ljubezen in usmiljenje v djanji skazujem, mu vselej rad k pravi sreči pomagam. Iz keršanske ljubezni hočem vse te dolžnosti dopolniti, da se mlačnost mojega serca ne polasti, in da sovražnikom zveličanja v oblast ne pridem.

Zraven teh dolžnost imam še druge, in sicer te: živeti v spokornih delih. S. Janez nam je lep zgled spokornega življenja; on je nosil terdo oblačilo iz komeljnih

dlak in usnjat pas okoli svojega ledja; njegova jed je bila kobilice in divji med. Uči nas s tem, da moramo zraven molitve terdo življenje ljubiti, se postiti, svoje nagnjenje krotiti in vse zopernosti voljno terpeti. To hočem storiti, o moj Bog, ker me nisi zapustil, daširavno sem te toliko s svojimi grehi razžalil; še po vsem tem si me iskal in mi gnade delil. Vsak greh mora kaznovan biti, če tukaj ne, pa po smerti; veliko boljši je za me, da svoje grehe sam nad seboj s pokornimi deli kaznujem. Če sam sebe sodim, in se spokorim, me ti Bog, ne boš sodil, ne pogubil, ampak me k sebi vzel, me večno zveličal.

Ker Bog noče smerti grešnika, ampak da se spokori in večno živi; tedaj nam resnično poboljšanim v zakramentu svete pokore zavoljo Jezusovega zasluženja vse grehe odpusti. Tudi nam dá gnado pobožno živeti, in hoče, da zvesto z njo dobro delajmo. Da to gnado zadobim, moram sam sebe zatajevati, od svoje skrivne pokore molčati, drugih še tolikih grešnikov ne zaničevati, ker ne morem vedeti, ako se pred od mene ne spokoré, in pred v nebeško kraljestvo ne pridejo. Obupati nikoli ne, ampak prizadevati si hočem zmirom pobožniše živeti, in terdno varovati, da po nauku

svete cerkve je mogoče vsakemu grešniku, če je tudi v nar večih grehih, v sedanjem življenji še odpušenje in gnado zadobiti.

Molitev.

Bog, kateri nas i. t. d. kakor na 221. strani.

Tretji teden.

Janez kerstnik nas uči:

3. Skerbno varovati se vseh grehov in vterdovati se v vseh čednostih, da se k prihodu Jezusa Kristusa pripravimo.

Janez reče Herodu: „Ni ti pripušeno imeti žene svojega brata:“ nečistost je velik greh. Tako strašen je ta greh, da človeka na duši oslepi, in ga dene v sužnost mesenega poželenja in v malikovanje svojih počutkov. S tem grehom človek omadežva svojo telo, katero je bilo pri svetem kerstu v tempelj svetega Duha prerojeno in posvečeno; s tem grehom ognjusi človek ud cerkvenega telesa, kterege glava je Kristus. **O, Bog mi daj čistost serca in telesa v čast pri svetem kerstu prejetega svetega Duha zmirej zvesto ohraniti!**

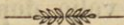
„Vsaka gora in vsak grič“, pravi sv. Janez, „naj bo ponižan“. S temi besedami nam prepové vso ošabnost in prevzetnost. Prevzetni človek le po časti hrepeni, hoče biti hvaljen, in Bogu dolžno čast na se potegniti; nikoli mu ni dosti časti, v svoji prevzetnosti meni, da sam iz sebe vse zamore: zato pa tudi le sam v se in v svojo moč vse zaupa; le svojo voljo hoče dopolniti; zmirej više hoče letati, in to si prizadeva tudi po krivih potih doseči; druge, ki jih je spoštovati dolžan, zaničuje; njegovo serce je polno nevošljivosti, in ne čuti ljubezni. Od takih pravi Jezus, da je gnjusoba pred Bogom, kar je visoko pred ljudmi; prevzetnim Bog zoperva, in le ponižnim deli svojo gnado. Zatorej te prosim, o Bog! daj mi pravo ponižnost, le v tebe zaupati, le tvojo voljo dopolniti, le tebi k časti vse storiti in terpeti. Daj mi spoznati, da vse dobro je le od tebe, in le tebe hvaliti za vse meni in mojemu bližjemu dodeljene dobrote. Če bom po Jezusovem nauku ponižen, bom tudi nedolžen v vsem svojem djanji, bom studil ves greh, ljubil vse čednosti in obranil mirno vest.

Nikomur krivice ne storiti, biti krotkega serca, nas uči s. Janez. Kdor je krotkega serca, nikoli ne pripusti, da bi v nje-

govem sercu kraljevala jeza, ali nevošljivost, ali zaničevanje; dobro misli od drugih, in kar ne more odverniti, poterpi. S krotkostjo odverne človek veliko grehov in ohrani pokoj serca. Skerbno se varuje, kaj takega govoriti ali storiti, kar bi druge žalilo, in tako živi v miru s svojim bližnjim; rad pomaga, kolikor more, zoperne besede drugih voljno poterpi. Zato pravi Kristus: „Blagor krotkim, v miru bodo zemljo posedli; to je, že tukaj na zemlji bodo veselo in dovoljno življenje imeli“.

Molitev.

Bog, kateri nas i. t. d. kakor na 221. strani.

Četerti teden.

Janez kerstnik nas uči:

4. Kdor v Sina božjega veruje, ima večno življenje; kdor pa vanj ne veruje, ne bo večno srečnega življenja imel, ampak jeza božja ostane nad njim. V Jezusa hočem terdno verovati; sveta katoliška cerkev ga s temi besedami moli in časti.

O modrost, ki si iz ust Narvikšega prišla, ti segaš z močjo od kraja do kraja, in vse poravnaš: pridi nas učiti pot modrosti!

O Jezus! verujem v tebe in v tvoje svete nauke; ti si večna modrost, in si nam vso resnico iz nebes prinesel. Uči me spoznati pot modrosti; povikšaj mi vero, in stori, da bom iz vere živel v ljubezni svetega Duha in dosegel večno življenje.

Nam govori: Glejte, Jagnje božje, katero odjemlje grehe svetá. Sveta cerkev želi, da bi vsi po Jezusu zveličani bili in ob tem času tako moli:

O vojvoda Izraelove hiše, kateri si se bil Mojzesu v gorečega germa plamenu prikazal in mu na gori Sinaji zapovedi dal: pridi in nas reši s svojo milo roko!

O korenina Jese, kateri stojiš ljudstvom v znamenje, pred katerim bodo kralji molčali, ktereга bodo narodi molili: pridi nas oteti in nikar se ne mudi!

O ključ Davidov in kraljeva palica Izraelove hiše: ti odpreš in nihče ne zapre, zapreš in nihče ne odpre: pridi in izpelji zvezanega iz ječe, sedečega v tmi in v senci smerti!

O vzdigajoči, svetloba večne luči in

solnce pravice: pridi in razsvetli sedeče v tmi in v senci smerti!

O kralj narodov in njih pričakovani vogelni kamen, ko storiš iz obeh eno: pridi in zveličaj človeka, ki si ga iz ila zobrazil!

O naš kralj in zapovednik, pričakovanje narodov in njih Odrešenik; pridi nas zveličat, o naš Gospod Bog!

Sveti očaki so vidili z očmi vere svojega Odrešenika, Jagnje božje darovano od začetka sveta, on je Mojzesu na gori Sinaji zapovedi dal, njega so želele pravičnih duše, da bi kmalo prišel jih rešit iz predpekla.

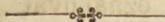
Prišel je, bil je Bog med nami, odrešil nas je in nam zadobil pravico do zveličanja. Zatorej sam pravi: Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da nobeden, kateri vanj veruje, ni pogubljen, ampak večno življenje ima. Zavoljo izvirnega greha in lastnih grehov smo bili otroci božje jeze; pa iz ljubezni do nas nam je odpustil vse grehe, in dodelil vse potrebne gnade po neskončnem zasluženju svojega Sina. Zavoljo nas Bog svojemu edinemu Sinu ni prizanesil, ampak ga je za nas v smert dal; kako bi nam ne bil tudi z njim vsega dal?

Jezus Kristus je prišel vse narode zveličat, Jude in ajde; iz vseh narodov je hotel eno ljudstvo storiti v Rimski katoliški cerkvi, da bi v pravi cerkvi vsi zveličanje dosegli. **K** temu koncu je aposteljne poslal po vsem svetu oznanovat resnico in čas božjega usmiljenja, da bi bili razsvetljeni, kateri tičé v zmotah, in rešeni iz sužnosti greha. **K** temu koncu je postavil svete zakramente, po katerih svoje gnade deli, pa le samo v pravi katoliški cerkvi; sveti Fulgenci pravi: Zunej te cerkve imé kristijan nič ne pomaga, se Bogu ne opravlja čista daritev, se dopušenje grehov ne zadobi, in ne najde sreča večnega življenja. Zakaj le ena je Kristusova cerkev, ena golobica, ena nevesta.

Ker vem, da nas je Bog stvaril brez nas, pa nas ne bo zveličal brez nas; se moram tedaj truditi, z božjo gnado dobro storiti in tako Bogu zvest biti. "O Jezus, moj Zveličar! daj mi moč, tebe vselej zvesto ljubiti in večno zveličanje doseči. Ti si vir vseh dobrot, in vsem obilne gnade deliš, kateri si prizadevajo dobro storiti; kateri pa po prejetih gnadah hudo delajo, tistim ti zaperaš studenec božjih gnad, in le sami so krivi svojega pogubljenja.

Molitev.

Bog, kateri nas i. t. d. kakor na 221. strani.

Štirje kvaterni tedni.

Pozimski kvaterni teden je tretji teden v adventu, spomladnji po pervopostni nedelji, poletni po binkoštni nedelji in jesenski po povišanji s. križa. Sveta cerkev nam zapoveduje kvaterni tedne v pokori doprinašati, Boga za prejete dobrote hvaliti, in ga še posebno prositi, da bi svoje namestnike na zemlji s svojim s. Duhom napolnil, in da bi nam vselej dobre duhovne pošiljal. Po nekdanji navadi delé škofje v kvaternih tednih mašnikovo posvečevanje ali žegnovanje v duhovski stan namenjenim, kateri bodo namesti Kristusa opravljali službo božjo v zveličanje vernim. Prosi Boga prav goreče, da bi bili v duhovski stan posvečeni le tisti, ktere je Bog v ta stan poklical. Noben človek, bo naj oče, mati ali še tako dober prijatelj, ne more svojemu bližnjemu toliko dobrega storiti, kakor dober duhoven. On uči Boga prav spoznati, pra-

vično in mirno živeti, oblastnike spoštovati in slušati ali bogati; vsakemu storiti in dati, kar mu gre. On sveti z lepemi zgledi, moli za vse, pomaga s svetimi zakramenti in z duhovnimi tolažbami; bodi majhen ali odrasen zdrav ali bolan, živ ali mertev prejemaš dobrote in pomoči od Jezusovih namestnikov: nikar jim tedaj ne bodi nehvaležen, ampak tolike svoje dobrotnike in Jezusove namestnike, mašnike svete cerkve, imej v veliki časti, bodi jim pokoren in moli za nje.

Molitev.

O dobrotljivi Oče! „vse stvari pričakujejo od tebe, da jim daš jedi ob pravem času. Kadar ti svojo roko odpreš, so vsi z dobrotami nasiteni.“
Le od tebe, dobrotljivi Bog! prejmemo vse, kar imamo na duši in telesu dobrega; le od tebe pride vsak dober dar, ki nas tukaj razveseli.
Blagor nam Jezusovim ovčicam, ki imamo pastirje po volji božji! **O Jezus,** nar bolji in nar vikši pastir vseh pastirjev! **Goreče te prosim,** nikar ne

odteguj tega tolikega darú svoji cerkvi, dajaj ji pastirje skerbne, modre, zdravega nauka, svetega življenja, da bodo pravi namestniki tvoje velike milosti. Res smo slabi in tako velikega darú nevredni, pa ravno zato te prosimo, dajaj nam po svoji veliki milosti svete duhovne, da vidimo njih sveto življenje in poslušamo njih svete nauke, se zmirej boljšamo in zveličanja vredne storimo. Ne dajaj nam v svojem serdu najemnikov, kateri bi nam pregledovali, in nas v zmotah pustili, in bi nas po tem čakal hud konec, kadar boš ti, vikši pastir, pastirje in ovce pravično sodil, in vsem povernil po zasluženji. O Jezus! ponižno in goreče te prosim, napolni s svetim Duhom škofe in mašnike in daj nam vsem gnado po njih naukih živeti, da bi pastirji in ovce s teboj vikšim pastirjem vekomaj združeni bili v nebesih. Daj nam zdaj in vselej zraven družih gnad in dobrot tudi

to nar večo gnado, da bomo iz ljubezni in hvaležnosti do tebe, vse, kar nam daješ, tako obračali, da bomo v vseh rečeh tvojo božjo čast množili, in svojim dušam nebesa dobili. Amen.

Sveti dan Jezusovega rojstva.

Angel Gospodov poln nebeške svetlobe reče pastirjem: „Veliko veselje vam — pa tudi vsem ljudem — oznanjam. Danes vam je rojen Zveličar, kateri je Kristus Gospod.“ Vsegamogočni Bog in Gospod! moj Odrešenik pride v podobi deteta na svet; je otrok, pa vender pravi Bog je rojen v revšini, pa vender nebesa so njegov sedež; leži v jasliah med neumno živino, pa angeli v nebesih ga časté, in velika truma angelov mu danes v oblakih prepeva: Čast Bogu na višavah in mir na zemlji ljudem, kateri so svete volje. Jezus moj Odrešenik se tolikanj poniža, kako je mogoče, da bi se jez povzdigoval? Moj Odrešenik je v revšini, kako je mogoče, da bi jez njemu in njegovim naukom nasproti po časnem bogastvu hrepenel? Kako je mogoče, da bi

jez nečimurnost, kratkočasnost in meseno veselje obljubil, ker moj odrešenik, še le rojen, že toliko terpi?

Z ginjenim in s stertim srcem bom Jezusa prosil, da mi grehe odpusti, mi serce očisti in si ga pripravi v svoje prebivališče.

Dela božjega usmiljenja in božje ljubezni so neskončne. Jezus, kterega so od nekdej preroki oznanovali, in vsi pravični po njem zdihovali, zdej pride na zemljo. Bog od vekomaj — je hotel tudi človek biti. O čudna ponižnost neskončnega Boga! Jezus hoče v vsem zunej greha nam enak biti, da mi vsi, ki smo v Adamu grešili, v Jezusu odpušenje grehov, posvečujočo gnado in pravico do nebeškega kraljestva, zadobimo. Kdo bi terdno ne zaupal v Jezusa, ki se je tolikanj ponižal iz ljubezni do nas, da nam be vse dodelil, kar ga prosimo v ponižnosti? da nam bo dal pravo ljubezen, to je, vse storiti in terpeti iz ljubezni do njega ali v njegovem imenu k časti nebeškega Očeta, kterega otroci in dediči njegovega kraljestva smo vsi po njegovem odrešenju.

Molitev.

O preljubi zveličar! s tvojimi svetimi angeli veselo rečem: „Čast bodi Bogu, ki te je nam revnim grešnikom dal“. Po zgledu pobožnih pastirjev te želim moliti in hvaliti; daj mi pokorno serce, vse storiti po tvojih zapovedih, in vsega se varovati, kar je tvojim naukom nasproti. Preženi ves napuh iz mojega serca, daj mi biti ubogemu v duhu, dodeli mi stanovitnost v pokori, da po tvojem zgledu s teboj živim vekomaj! Amen.

Zadnji dan leta.

Velike dobrote, ki jih nisem bil vreden, ampak le potreben, mi je Bog to leto delil. Vse potrebne reči za dušo in telo sem obilno dobival iz njegove mile roke. Ali sem pa bil Bogu zmirej hvaležen za toliko prejetih dobrot? Ali sem ves čas, ki mi ga je Bog dal, da bi se z dobrimi deli pripravljaj za srečno večnost, k dobremu

obračal? Ali sem mislil, da se v kratkem času zasluži srečna ali nesrečna večnost? Ali nisem marsiktere ure v lenem postopanju ali celó v hudih delih potratil? — Britko mi je pri sercu, če na te in druge take vprašanja resničen odgovor premislim, ker spoznam, da sem tebe, moj Bog, tolikrat razžalil! Kakšna bi bila z menoj, ko bi me današnji dan, ali preden se poboljšam in spokorim, iz tega sveta poklical? Da me pa smert, kadar že pride, nepripravljenega ne zaleze, kaj mi je storiti? Na to mi odgovori božji duh: Misli pogosto na smert, zapusti za vselej vse hude priložnosti in grešne navade, zdihuj k Bogu, in delaj resnično pokoro. Po tem bo tvoja smert srečna, če tudi nagla ali neprevidena. Pravični (pravi modri 4, 7.), če ravno prezgodaj umerje, bo v pokoji.

Molitev.

O moj Bog! odpusti mi mojo grešno mlačnost ali lenobo, v kateri sem skorej pozabil, zakaj si me stvaril. Prazne, nečimurne in škodljive reči so me, kakor majhnega otroka, motile,

in odvräčevala od mojega namena, za kterega sem stvarjen. Poterdi, o Bog! s svojo gnado moj sklep, kterega zdaj storim, da hočem za naprej pred vsem tvojega kraljestva in tvoje pravice iskati, vse dozdanje krivice in nezvestobe, kar je v moji moči, popraviti, in tako živeti, kakor bom ob smertni uri želel, da bi bil živel. Amen.

Pervi dan novega leta

ali

obrezovanje Gospodanašega Jezusa.

Ko je bil Kristus po postavi, kteri se je sam radovoljno podvergel, obrezan, mu je bilo dano imé Jezus, to je: Zveličar. Že to imé nam grešnikom daje upanje, zadobiti gnado prave pokore, poboljšanja, odpušenja grehov, stanovitosti v dobrem in po tem večno zveličanje. Že današnji dan je začel Kristus za naše odrešenje kri prelivati, ktero je pozneji na lesu svetega križa do zadnje kaplje prelil, in nas tako sebi kupil z drago ceno svoje prelite kervi.

V tem imenu, ki je bilo danes Kristusu dano, so aposteljni oznanovali odpušenje grehov; v tem imenu so bolnike ozdravljali, mertve k življenju obudevali in hudiče izganjali; v tem imenu so svetniki vse skušnjave premagali, celó tudi nar hujše muke z veseljem stanovitno prestali. Tedaj je tudi moje upanje terdno, da bom v tem svetem imenu, Jezus, tudi jez zadobil gnado svoje serce obrezati od vsega pregrešnega, starega človeka sleči in novega — v svetosti prerojenega — obleči, Bogu v vseh rečeh zvest in v božji ljubezni zmirej ostati.

Molitev.

O Jezus, preljubi Zveličar! daj mi v novem letu gnado novega življenja, tebi stanovitno služiti, za storjene grehe resnično pokoro storiti in le tebi živeti. O Jezus! bodi ti moje vse, to leto in ves čas mojega življenja; reši in zveličaj me: varuj me zapeljivega sveta; bodi moj Jezus ob moji smertni uri; bodi moj Jezus tudi v nebesih, da bom vžival

sad tvoje prelite kervi, in tebe svojega Zveličarja vekomaj ljubil, gledal, častil in hvalil. Amen.

Svetih treh kraljev dan

ali

častito razglašenje Jezusa.

Kmalo po Jezusovem rojstvu so prišli v Betlehem iz jutrove dežele modri Jezusa molit. Ti so pervine zmed nevernikov, ki so se k Jezusu podali. O neizrečena skrivnost! Jezus Kristus, še otrok v jasliah ležé, vleče k sebi nizke in visoke ali priproste in imenitne ljudi. Pastirji ga pridejo molit, modri iz jutrove dežele mu prihité darovat. Modri so ga molili in mu darovali zlata, kadila in mire; kadilo pomeni Boga, zlato kralja in mira človeka. Modri so s svojimi darmi na znanje dajali, da terdno verujejo, da ta otrok v jasliah, kterega molijo, je pravi Bog, pravi kralj nebes in zemlje in pravi človek; tedaj obljubljeni Odrešenik sveta, kteremu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji.

Pervi očitni spoznavavci prave vere zmed ajdov so bili modri iz jutrove dežele.

Bog, kateri jim je bil dal gnado spoznanja, jim je pomagal, da se niso zbali dolgega in težkega pota, tudi se niso ustrašili kralja Herodeža, ampak vse zadržke so srečno premagali in našli **Odrešenika**. Modri so po **Odrešeniku** zdihovali in se veselili slišati od njegovega rojstva; pismouki, Herodež in njegovi služabniki so pa po časnih rečeh hrepeneli, in zato se ti prestrašijo, ko slišijo od rojstva novega judovskega kralja. Tako se posvetni ljudje velikrat tistega ustrašijo, pri katerem bi zamogli svojo pravo srečo najti.

Kterim se Bog bliža s svojo gnado, pa se ji umikajo in svoje misli na hudo obračajo, ti v djanji pokažejo, da gnado božjo zaničujejo, in hité v svoje pogubljenje.

Molitev.

Moj Bog! tebi je nar bolj znano, kolikrat sem tudi jez v djanji tvojo gnado zaničeval. Ti si mi pomagal iz zgolj milosti, jez sem se ti pa ustavljal iz zgolj hudobije. Modri so te z velikim trudom in terpljenjem iskali, jez sem se ti pa umikal in se tvoje

ponižnosti sramoval. Pri tvoji službi sem bil zanikern: če sem te z besedo hvalil, sem te z djanjem zaničeval. Daj mi gnado, dobrotljivi Jezus! svoje življenje resnično poboljšati. Zdaj terdno sklenem, da bom s tvojo gnado vselej pripravljen, tebe tudi z velikim terpljenjem iskati, in svojo dušo, svoje telo in vse, kar premorem, tebi darovati. Majhen dar je ta, pa tvoja velika milost me ne bo zaničevala. — Vi modri, svete pervine, prvi aposteljni tistih, kateri so malikovavstvo in vraže zapustili in pravega Boga molili, prosite za me ubogega grešnika, da milost pri Jezusu najdem, in ga v vaši sveti družbi hvalim vekomaj. Amen.

Darovanje Jezusa v tempelju

in

očiševanje Marije device.

Bog je bil po Mojzesu vsaki Izraelski ženi zapovedal, štirideset dni po porodu

sinka in osemdeset dni po porodu hčerke iti v tempelj k očiševanju, in dar prinesti; premožne so prinesle v dar leta staro jagnje, ubogi pa po dve gerlici ali po dva golobca. Marija se je podvergla postavi očiševanja iz ponižnosti. Jezus je bil brez greha, ker je bil pravi Bog in človek, rojen iz čiste device; on ni bil podveržen postavi darovanja, pa vendar je hotel vse ljudem dane postave spolniti, ker je prišel ljudi zveličat ter grešnike z Bogom spraviti. Marija je bila gnade polna in po rojstvu Jezusa še bolj sveta, tedaj ni bila ne potrebna, ne dolžna očiševanja, in to le iz ponižnosti stori. O koliko veselja je današnji dan misliti se Jeruzalemskem tempelju, kjer je bilo toliko svetnikov skupej, in Jezus, svetnik vseh svetnikov, med njimi. Jožef je bil svet, Simeon je bil svet, kateri je Jezusa na svoje naročje vzel in ga Bogu daroval, Ana je bila sveta, ktera se je veliko let v tempelju s postom, molitvijo in zdihovanjem pripravljala k prihodu obljubljenega Odrešenika.

V tej sveti družini je Simeon prerokoval in rekel od Jezusa: „Ta je postavljen k padcu in vstajenju njih veliko v Izraelu; je znamenje, kteremu se bo zoper govorilo.“ — Marii pa reče: „Tvojo lastno dušo bo

meč presunil. — Ko je pravični Simeon (s. pismo pravi od njega, da je bil pravičen in bogaboječ) velikrat zdihoval po Odršeniku, mu je bilo od svetega Duha razodeto, da ne bo umerl, preden Kristusa vidi. Zdaj je imel to srečo videti ga; ga vzame na svoje naročje, hvali Boga in pravi: „Gospod! zdaj spusti svojega hlapca po svoji besedi v miru, ker so moje oči videle Zveličarja“.

Molitev.

O Jezus! razsvetli mi pamet in pripravi mi serce, da bom iz vere v ljubezni svetega Duha živel, da mi boš k vstajenju, da ti ne bom nikoli zoperval ne z jezikom, ne z djanjem. Daj mi spoznati svoje grehe in slabosti, da bom resnično ponižan, vse zopernosti voljno terpel in si prizadeval, ne za pozemeljske reči, ampak za nebeško kraljestvo. — Ti pa sveti Simeon! ki si Jezusa vzel na svoje naročje, in to srečo imel, da so tvoje oči vidile Zveličarja sveta, in si po

tem želel v miru zaspati, prosi za nas, da bomo v pravem peterpljenji in resnični ponižnosti Jezusa posnemali in po tem revnem življenji njegove časti deležni v nebesih. Amen.

Sveti štiridesetdanski post.

Ta post se začinja pepelnično sredo, in pepel, s katerim ta dan duhovni glave potresajo, nam že v spomin daje pokoro in smert. Sveta katoliška cerkev žaljuje za voljo spačnosti svojih otrok, kateri se pustne dni nekdanjim ajdovskim nerodnostim vdajo. Da bi jih od tega odvernila, nam tretjo predpepelično nedeljo pred oči stavi Jezusovo prerokovanje od njegovega terpljenja in njegove smerti, da bi spoznali, kako nehvaležni smo Bogu, ko z razuzdanjem, s požrešnostjo in z mnogotero spačenostjo takrat Jezusa žalimo, vnovič križamo — in si večno pogubljenje služimo. Cerkev želi, da bi zmirej živeli po svojem poklicu za večno zveličanje, katero nam je dobrotljivi Bog namenil, da bi dobro delo, katero je gnada božja začela, z njo srečno dokončali, in da bi pred božjim obličjem pra-

vični bili v ljubezni. Tedaj nas uči sveta cerkev.

1. Zmirej v pokori živeti.

Ker vemo, da nas vseh smert čaka, pa ne vemo, kdaj nas zadene, je treba človeku k smerti zmiraj pripravljenemu biti. To nam na misel daje pepelitev, ob kateri mašnik te besede izreče: Spomni se, o človek, da si prah in v prah se boš povernil! Za pokoro nam je Bog naložil terpljenje in smert, in to nam je treba prav spoznati; ker mi grešniki brez prave pokore ne moremo v nebesa priti. Blagor prav spokornemu človeku, ktereга duša stopi po smerti čista pred sodnji stol! O Bog, ti me še kličeš k pokori, ki sem bil tvoji sveti volji velikrat nepokoren! Iz zgolj ljubezni do nas je Jezus težko pokoro za naše grehe na se vzel; njegova duša je bila žalostna do smerti na vertu Getsemani; na gori Kalvarii je terpel britko smert za grehe vseh ljudi. Zato kristijan ne sme želeti v sedanjem življenji kdej brez pokore biti, ker nam je Jezus nad seboj očitno pokazal, da le pot terpljenja pelje v nebesa; po poti britkega terpljenja je šel Jezus v svojo čast, in nas kliče za seboj. Kdor hoče za menoj priti, pravi Jezus, naj sam sebe zataji, naj vza-

me svoj križ na se, in naj hodi za menoj. Pogosto tedej hočem Boga prositi za pravega duha pokore, da napolni s pravo žalostjo za storjene grehe moje serce, da zatare v meni vse ostanke grehov, in da mi dá moč ukrotiti vse hudo nagnjenje v svojih udih. Da svojega nebeškega Očeta, Očeta ljubezni in pravice, več ne razžalim, bom prosil za razsvetljenje, grehe in skušnjave prav spoznati, in za moč grehe studiti in skušnjave premagati. Jezus se je z molitvijo in postom k temu vojskovanju pripravil; ravno tako bi se bil mogel tudi jez po njegovem zgledu pripraviti, in ne bi bil grešil. Zato sem velikrat padel, ker se k vojskovanju nisem prav pripravljala. Moj Bog! ker si mi bil tako dobrotljiv in usmiljen, da si me vzdignil, kadar sem padel, daj mi moč serčnega vojskovanja in gotove zmage, da več ne padem; ker le tistemu je obljubljeno večno zveličanje, kateri do konca stanoviten ostane.

2. Jezusa skerbno poslušati.

Ko bi človek tako vedel, kaj ga dobrega in lepega čaka v nebesih, kakor izvoljeni to vedo, kateri že Boga gledajo, uživajo in v čisti ljubezni časté: gotovo bi z vso skerbjo poslušal Jezusove nauke, kateri

mu temna pota časnega življenja razsvetljujejo, mu vse nevarnosti pokažejo, ga od brezna pogubljenja odganjajo in v nebesa vabijo. Da pa kristijan ne vé, kaj ga čaka po smerti, kar mu je iz vere mogoče in dolžnost vedeti, pride iz njegove lenobe ali zanikernosti; lenoba človeka vleče v tmo dušne smerti, ktere konec je večno pogubljenje.

Perva skerb nam tedaj bodi, Jezusove nauke pridno poslušati in jih v djanji splovnovati. Jezus nas pa ob kratkem takole uči: si silo prizadevati za nebesa, ker nebeško kraljestvo silo terpi, in le silni ga na se potegnejo; sebe zatajiti, svoj križ nositi, krivico voljno terpeti; nad seboj čuti, svoje počutke krotiti, svoje meso z željami vred križati; čistost serca in telesa ohraniti, po ozki poti hoditi, božjega kraljestva in njegove pravice iskati; Boga čez vse in svojega bližnjega kakor samega sebe zavoljo Boga ljubiti; tedaj iz ljubezni do Boga vse storiti in terpeti; v vedni pokori in ponižnosti živeti, temu svetu umirati, in tako Jezusovo življenje na svojem telesu razodevati ali za Kristusom hoditi; svoje slabosti spoznati, na-se se ne zanašati, vsake bližnje nevarnosti se ogibati, v takem zadržanji Boga za gnado stanovitosti pro-

siti in vanj zaupati. Kdor te Jezusove nauke v djanji spolnuje, njemu je obljubljeno nebeško kraljestvo.

3. Večkrat svete zakramente vredno prejemati.

Po velikem ali smertnem grehu zgubi človek duhovno življenje, to je, posvečujočo gnado božjo, postane božji sovražnik in večnega pogubljenja vreden. Človek, kateri po svetem kerstu kak velik greh stori, bi mogel brez vse pomoči večno pogubljen biti, ko bi usmiljeni Jezus zakramenta svete pokore v odpušenje vseh po svetem kerstu storjenih grehov ne bil postavil. Kdor prav pripravljen zakrament svete pokore prejme, zadobi odpušenje vseh še tolikih grehov, in njegova duša je spet, kakor je po svetem kerstu bila, čista in Bogu prijetna; toda potrebno pripravljanje k zakramentu svete pokore je trudapolno, in zato imenujejo sveti očaki ta zakrament trudapolni kerst. Če se človek tudi še tako skerbno greha varuje, se vendar zavoljo svoje slabosti vseh tudi majhnih grehov ne more obvarovati; v grehih živeti je pa grozno nevarno; zato sveta cerkev posebno v postnem času, ki je čas pokore, svoje verne opominja, svete zakramente pogosto prejemati.

Posebno moč pa skušnjave premagati, se grehe varovati in posvečujočo gnado božjo v sebi ohraniti, zadobi človek po vrednem prejemanji svetega rešnjega telesa. Nikoli bi človek ne bil vreden te toliko gnade, Boga prejeti, ko bi ga Bog sam vrednega ne storil; pa tudi več moči zoper skušnjave si človek celó misliti ne more od moči vsegamogočnega Boga, ki se dá človeku prejeti, in se z njim popolnoma združi. Kdor tedaj ima Boga, ima z Bogom tudi vse gnade, in je vterjen za večno srečno življenje. Zato pravi Jezus sam: „Kdor moje meso je in mojo kri pije, ima večno življenje.“

Molitev.

O usmiljeni Jezus! kateri si svete zakramente postavil v zveličanje našim dušam, stori me vrednega prejeti te v svetem rešnjem Telesu! Stori, da te prejmem s čisto vestjo, v živi veri, v terdnem upanju in goreči ljubezni, da se nad mojim življenjem vselej razodeva vredna prejetev tvojega presvetega rešnjega Telesa. Če tudi

v sedanjem življenji nikoli nisem brez greha, dodeli vendar mojemu sercu svojo božjo ljubezen in žalost nad grehom, da tako ti s svojo ljubeznijo v meni kraljuješ vekomaj. Amen.

Cvetna nedelja.

To nedeljo obhaja sveta katoliška cerkev spomin posebne časti, Jezusu v Jeruzalemu skazane. Ljudstvo skaže Jezusu zavoljo njegovih toliko dobrotljivih čudežev tako čast, kakoršno so imeli v navadi mogočnim kraljem skazovati.

Veje, ki so jih veseli ljudje takrat v rokah držali, pomenijo premaganje. Ljudje tako dajejo hvalo Jezusu premagavcu vseh sovražnikov, kakor je bila navada mogočnemu kralju, hvalo in čast skazovati zavoljo premage sovražnikov. Veje so bile z oljke; njih sad pomeni prvič gnado svetega duha, katero je Jezus zaslužil, in drugič dobra dela, ktera so sad gnade božje.

Današnji dan so ljudje Jezusu kraljevo čast in hvalo dajali, in ene dni po tem so zoper njega vpili: Križaj ga! križaj ga! O gerda nehvaležnost, in hudobna nesta-

novitnost! Ali pa ni, kristijan, tudi pri tebi ravno taka? — Kolikrat oblubiš v cerkvi pred altarjem ali pri spovednici Jezusa stanovitno ljubiti, pa kmalo po tem ga s svojimi grehi spet žališ, zaničuješ, križaš!

Procesija te nedelje stavi pred oči veliko lepih naukov. Mašnik gre z vernim ljudstvom okoli cerkve in se vstavi pred velikimi vratmi. Duri so zaperte. V cerkvi in zunaj se Jezusu hvala poje. Mašnik trikrat poterka s križem, in duri se odpró: on in drugi med veselim petjem gredo v cerkev. — Zaperta cerkev pomeni nebesa, zaperte vsem ljudem zavoljo prvega greha. — Mašnik gre okoli cerkve, in poterka na duri s križem, ker je Jezus z velikim terpljenjem in s smertjo na križi odperl nebesa. — Petje v cerkvi in zunaj pomeni čast, dajano od angelov in vseh pravičnih Jezusu premagavcu. — Mašnik gre v cerkev, in drugi za njim gredo z veselim petjem, in z vejami v rokah, ker pred Jezusom nihče ni mogel v nebesa, pravični so šli za njim, in so ga hvalili, ker le po njem jim je prišlo premaganje in zveličanje. — Lej, ljubi kristijan! kako skerbno te cerkev opominja, vero obuditi, Jezusa hvaliti in svojo dušo posvetiti.

Molitev.

O Jezus! vem in spoznam, da tebi vsa hvala gre, ker si Sin božji, gospod vsega, odrešenik vseh. Nebesa so bila zaperta vsem, ti si jih odperl s križem; s svojo smertjo na križi si nam dal življenje, si premagal vse sovražnike. To vem, vendar te le premalo hvalim za vse te dobrote; če te ravno hvalim z besedo, te malo hvalim z djanjem, in sem, ko Judovska množica, nestanovitna v hvali. Se vname v meni serce, pa hitro opeša, in se odverne od tebe; danes te povikšuje, jutri te zaničuje. O ljubi Odrešenik! daj mi čeznatorno mazilo gnade svetega Duha, ker le v svetem Duhu te morem resnično in stanovitno hvaliti. Daj mi obilnost gnade, da te posebno hvalim, in da nikoli ne odstopim od tvoje službe. O Jezus! usliši mojo prošnjo, da te tudi po smerti hvalim. Amen.

Veliki Četertek.

Med molitvami teh treh dni, ktere so nekđaj ponoči opravljali, gori na levi strani altarja, (to je na levi strani mašnika, kađar je proti ljudem obrnjen) petnajst sveč. štirinajst rumenih, na verh teh pa ena bela; na altarji pa tudi šest sveč gori. Bela sveča, ktera je višji od vseh, pomeni Jezusa, druge sveče pomenijo učence in pobožne žene. Po vsakem psalmu se ena rumena sveča ugasne; ktere so na altarji, se ena za drugo ugasujejo med Caharijevo pesmijo, ki se začénja: „Hvaljen bodi Gospod Izraelski Bog“. Caharija s to pesmijo hvali Boga zavoljo rojstva svojega sina Janeza, in zavoljo prihoda obljubljenega Odrešenika. Sveče se ugasujejo ena za drugo v znamenje, da so učenci in prijatli Jezusovi v veri pešali, in eden za drugim zbežali, ko so ga videli v oblasti Judov in nevernikov. Bela sveča, ki Jezusa pomeni, se ne ugasne, ampak se nese goreča za veliki altar, ker Jezus, če tudi umorjen, je živ. Goreča bela sveča ostane nekaj časa za altarjem, kar pomeni njegov pokop; potlej se nazaj prinese, kar njegovo vstajenje pomeni, po kterem se je svojim prijatlom pri-

kazoval. — Vse tri dni se pri koncu zadnje molitve z lesom ropotá v spomin velikega vpitja Judovskega ljudstva, ko so Jezusa na vertu Getsemani vjeli, v Jeruzalem peljali in pred Pilatom vpili: „Križaj ga!“

Lej, kristijan! tako te zdaj cerkev opominja v sercu žaljevati nad tvojimi grehi, zavoljo katerih je Jezus toliko terpel. Nestanovitnost Jezusovih prijatlov te opominja tvoje nestanovitnosti in nehvaležnosti.

Veliki četrtek so v vsaki farni cerkvi vesela in žalostna opravila. — Mašnik v belem oblečen mašuje v spomin svetega rešnjega Telesa, ktereга je Jezus pri zadnji večerji postavil. Mašno belo oblačilo pomeni lepo oblačilo nedolžnosti ali pravičnosti, brez ktereга kristijan ne sme k božji mizi pristopiti. — Zvonovi in orgle potihnejo, in namesti njih se sliši le žalostni glas lesa. Z lesom se ropoče, ker Jezus je na lesu umerl, in vse je žaljevalo po njegovi smerti. — Po sveti maši se sveta hostja za prihodnji dan posvečena, in tudi druge za bolnike prihranjene, na stranski altar s procesijo prenesó, kateri altar je za Jezusov grob, ki se že v četrtek naredi, namenjen, ker cerkev spomin Jezusovega vstajenja za en dan prihití, ki ga že v

saboto obhaja. Po navadnih molitvah se vsi drugi altarji odgernejo, in obropajo, v spomin, da so Jezusa vojaki slekli, njegova oblačila med seboj razdelili, in za njegovo suknjo lozali. Med tem se moli 21. psalm, kjer je prerokovano, da bo Jezus na križi zapušen, njegova obleka razdeljena in za njegovo suknjo lozano.

Ropotanje z lesom nas dalje opominja, da se je na lesu v raji pogubljenje začelo, in na lesu sv. križa odrešenje od večnega pogubljenja. Kakor je nekdanj Noetova barka ves človeški rod ohranila, tako je s. križ v ohranjenje in brambo vsem za večno življenje. Sveta hostja v božjem grobu nas opominja, da Jožef in Nikodem sta Jezusovo telo častito pokopala; Marija njegova sveta mati, in drugi Jezusovi prijatli so njegovo sveto telo v veliki žalosti spremljali. Tudi ti, ljubi kristijan! se v duhu pridruži unim svetim dušam, obžaluj svoje grehe; z Jezusom slečenim obžaluj svojo zgubljeno nedolžnost, in z Jezusom pokopanim svojo dušno smert, in tako bodi pokopano (spreobrnjeno) tvoje grešno življenje, da vstaneš v večno zveličanje.

Molitev.

O ljubi Jezus! o dobrotljivi Zveličar! mnogi viharji se v mojem sercu obudujejo. Tvojo neizrečeno ljubezen premišlujem, iz ktere si nam postavil Zakrament svojega telesa, in moje serce od veselja poskakuje; premišlujem tebe dobrega očeta zadnjikrat pri mizi s svojimi učenci jesti, jih tolažiti, opominjati; in to me napolni z velikim upanjem; premišlujem tvoj namen v smert za hudobne duše, in te za to nezasluženo milost hvalim; premišlujem hudobijo tvojega neusmiljenega izdajavca Judeža, nestanovitnost ljubega Petra, nezvestobo družih učencev, in sem žalosten, ker mi njih zapušenje mojo hudobijo očita: premišlujem hudobijo tvojih neusmiljenih sovražnikov, kateri sklepajo, kako te v roke dobiti in umoriti, in to obudi v meni sosebno žalost, ker tudi jez sem bil tvoje grenke smerti

kriv. **O Jezus!** ti si vsem ljudem dober, vsi smo do tebe hudobni ne-hvaležni, in neusmiljeni; meni je žal in me peče, da sem tudi jez tebi za neizrečeno dobroto neizrečeno hudobo vračeval. **O ljubi Gospod!** klečé pred teboj v grenkosti svoje duše te ponižno prosim, da bi mi odpustil, milostivo me poglej ko nezvestega Petra; odpusti mi ko desnemu razbojniku, in ne zaverzi me, da se tvoje velike ljubezni, in presvete prelite kervi vdeležim. Amen.

Veliki petek.

En dan pred Judovsko velikonočjo je Jezus kervavi dar na svetem križi dokončal, in svet od pogubljenja odrešil. Dasi-ravno je Jezusova smert vsem ljudem odrešenje in veselje pridobila, vender sveta cerkev neizrečeno žaljuje nad grenko smertjo svojega božjega ženina, kakor vse njena žaljevavna opravila tega nepozabljenega dne oznanujejo. — Mašnik se pred altar-

jem verže na tla, in moli. To pomeni žaljevavno Jezusovo molitev na vertu, in tudi jok Jeruzalemskih žen nad terpečim Jezusom. Obžaluj, tudi ti kristijan, terpečega Jezusa, pa žaluj še bolj nad svojimi grehi, zavoljo katerih je On umerl! — Mašnik vstane, gre k altarju in ga kušne, in na levi strani altarja bere iz prerokovanja preroka Ozeja, katero je od odrešenika Jezusa. Potlej nekoliko bere iz družih Mojzesovih bukev od velikonočnega jag-njeta, katero je križanega Jezusa pome-nilo. Po tem bere terpljenje Jezusovo, ka-kor ga je s. Janez popisal, kateri je vse videl in do zadnjega bil pri svojem ljubez-njivem učniku Jezusu. Med tem branjem premišljuj ljubezen in terpljenje Jezusovo, ga hvali in zahvali, ga prosi v njegovi ljubezni rasti, grehu odmreti, in v njegovi gnadi umreti. — Po branji terpljenja Je-zusovega mašnik moli 17 molitev: namreč, za papeža vikšega poglavarja katoliške cer-kve; za svojega škofa, za vse škofe, maš-nike in druge duhovne; za spoznavavce vere, device, vdove, in za vse keršansko ljudstvo, tudi moli za cesarja, novince v veri, popotnike, jetnike, bolnike odločene od cerkve, terdovratne Jude, in slepe ne-vernike. Po sleherni molitvi se odgovori,

amen; pa po molitvi za terdovratne Jude se ne odgovori, amen, ker se njih spreobrnjenje že dolgo odklada. Tudi ti po zgledu ljubeznjive matere katoliške cerkve moli za vse, da bi vsi Jezusa spoznali, in njemu služili.

Mašnik po teh opravljenih molitvah sleče plajš, gre za altar, ondi vzame pokrito podobo križanega Jezusa, jo pokrito prinese do perve stopnje leve strani altarja, ondi od verha odkrije nekoliko podobe Jezusove, in proti ljudem zapoje: Glejte les križa, na katerem je Zveličar sveta visel! Drugi pokleknejo, in odgovoré: „Pridite, molimo ga“! — Mašnik višnji stopi, z desno roko križanega Jezusa odgerne, glasneji zapoje, in drugi odgovoré, ko vpervič, — Mašnik na sredo altarja stopi, vso podobo Jezusovo odkrije, še glasneje zapojo, in drugi glasneje odgovoré, ko vpervič, in drugič. — Mašnik nese odkrito podobo križanega Jezusa po cerkvi nekoliko proč od altarja, jo položi na pripravljeno, pogernjeno mesto, potlej gre za altar, izuje čevlje, in gre s križ (Jezusa) molit; trikrat poklekne in moli, potlej ga kušne, gre za altar, se obuže, stopi k altarju in plajš obleče: on, in drugi beró, ali pojejo očitjanje, ko bi Jezus iz križa svojim sovraž-

nikom njih nehvaležnost očital, in jih opominjal se spokoriti.

V trojnih hudih rečeh so hudobni Judje pri nevernem oblastniku Pilatu krivično tožili Jezusa. — Perva krivična tožba je leta: on brani cesarju dacijo dajati, druga: on se hoče kralja storiti, tretja: on se dela Sina božjega. Jezus jim pravično očita: „Moje ljudstvo! kaj sem ti hudega storil, ali v čem te žalil? odgovori mi! Jez sem te iz egiptovske sužnosti rešil, ti pa si svojemu odrešeniku križ napravilo. Jez sem te štirideset let po pušavi vodil, ti mano dajal jesti, te v dobro deželo peljal, ti pa si križ svojemu odrešeniku napravilo. Kaj sem mogel več storiti, in nisem storil? ko lepi vinograd sem te zasadil, ti si grenkobo rodilo, z jesihom mojo žejo gasilo, in s sulico mojo stran prebodlo. Jez sem zavoljo tebe Egipt in njega pervorojene udaril, ti pa si me Pilatu tepsti dalo. Jez sem tebe iz Egipta izpeljal, v rudečem morji Farao-na utopil, in ti si me vikšim duhovnim zdalo. Jez sem pred teboj v oblaku hodil, in ti si me teplo in bičalo. Jez sem ti dal vode iz skale, ti si me z želčem in jesihom napajalo. Jez sem zavoljo tebe deželo Kananejev udaril, in ti si mojo glavo s terstom tolklo. Jez sem ti kraljevo palico dal, in

ti si me ternjevo krono na mojo glavo posadilo. Jez sem te mogočno povikšal, in ti si me na les križa obesilo“. — Ta očitanja so od cerkve v Jezusovem imenu rečene, da se v živo vidi nehvaležnost njegovih sovražnikov“. — Jezus je bil od Judov, od Grekov in od Rimljanov zaničevan, in tudi v teh treh jezikih je bilo spisano in verh križa nabito njegovo obsojenje. Katoliška cerkev v teh treh jezikih Jezusa hvali; sedaj sicer le v dveh, ker so hebrejske besede v latinske prestavljene, da se ložeje umejo. Cerkev hvali Jezusa, rekoč: „Sveti Bog! sveti vsegamogočni Bog! usmili se nas!“ — To je treba ob kratkem razložiti, da se vé, kaj je skritega pod zagrinjalom teh cerkvenih opravkov.

Mašnik gre za altar po podobo križanega Jezusa, in jo do leve strani altarja pokrito prinese, ker je bil vzrok njegove smerti na križi ljudem neznan, ali skrit: tudi učenci in drugi Jezusovi prijatli niso prej te velike skrivnosti zapopadli, zato so se nad njegovo osramotljivo smertjo pohujšali. — Masnik počasi odkriva podobo Jezusovo, ker vera v njega ni berž povsod bila, ampak se je sčasoma razširjala po svetu; narod za narodom se je križanemu Jezusu podvergel, in so častili njegov križ,

kterega so prej zaničevali. — Mašnik nese križ po cerkvi in ga na pripravljen kraj položi; to pomeni, da so aposteljni po svetu hodili križanega Jezusa oznanovat. Mašnik izuje čevlje, klečé moli, in kušuje podobo Jezusovo; to pomeni ljubezen in spoštovanje spreobrnjenih Judov in nevercev, kateri so Jezusa osramotljivo križanega ljubili in molili. — O kristijan! pri teh žalostnih šegah ali ceremonijah katoliške cerkve povzdiguuj svoje misli do ljubeznjivega Jezusa, in hvali ga, ki je hotel za te umreti; tudi ga prosi ti pomagati njegovo neizrečeno ljubezen spoznati; moli ga z verno dušo, upaj v njega, ljubi ga, in živi po njegovih zapovedih, da pojdeš v nebeško kraljestvo, katero je on s sv. križem odperl.

Milo očitaje, s katerim se cerkev v imenu Kristusovem judovski nehvaležnosti potoži, tudi tebe zadeva. Kolikanj bi bila tvoja duša žalostna, ako bi iz Jezusovih ust slišal ti terdobo, in nehvaležnost očitati? Beri, ali poslušaj to, ko bi sam Jezus ti očital, rekoč: Ljuba duša! jez sem te ljubil, in te ljubim, da te bolj ljubiti ni mogoče: sem te po svoji podobi stvaril, in z vsem oskerbel; sem se zavoljo tebe včlovečil, te učil, dobrotil, sedaj iz ljubezni do tebe na letem terdem križi v vseh bolečinah visim,

in tukaj hočem umreti, da ti ne umerješ vekomaj. Ljuba moja duša! še druge moje dobrote premisli. Pri sv. kerstu sem te z vodo v sv. Duhu očistil, in otroka svojega kraljestva storil; sem te s svojim mesom redil, in veliko družega ti storil: kaj pa ti meni? o nehvaležna duša! Jez te nisem mogel priserčniše ljubiti, ti pa si me zaničevala, in po moji presveti kervi taptala. Ti nehvaležna stvar! tako neusmiljeno ravnaš s svojim nar boljším očetom? Spokori se, in svoje kamnito serce spreoberni, da obsojena ne boš.

Po očitani Jezusovem se pojete dve lepe pesmi, ktere je cerkev za ta žalostni dan zložila, da bi vsi spoznali veliko milost Sina božjega, kateri se je iz ljubezni do vsega obsojenega človeštva včlovečil v prečistem telesu Marije device, in na križi umerl ga iz hudičeve sužnosti ljubeznjivo odrešiti.

Po teh dokončanih opravkih se procesija k božjemu grobu napravi, da se večrejšnji dan posvečena hostja za današnjo sv. mašo prenese. Kadar je sv. hostja na altarji, se ona in altar pokadi v spomin Jezusove smerti, in njegovega pokopa. Pri pogrebih vernih se kadilo žgè, toliko bolj pri Jezusovem. — Mašnik v kelih vlije vina

in vode po navadi, pa nad vodo po navadi ne moli, keliha ne daruje, ker vina ne bo blagoslovil ali žegnal, zato ker je Jezus, od kterega ves žegen pride, umerl. Mašnik si potlej roke umije, pa iz navadnega 25. psalma ne moli. Potlej se na sredi altarja prikloni, in tako moli: V duhu ponižnosti in z žalostnim srcem stojimo pred teboj: vzemi naš dar, o Gospod! in godí naj se pred tvojim obličjem tako danes naša daritev, da ti bo všeč, o Gospod! Mašnik se potlej oberne, in pričujoče opomni moliti, rekoč: Molite bratje, da bo moj in vaš dar prijeten pri Bogu, vsegamogočnem očetu. Mašnik se k altarju oberne, in poje Gospodovo molitev: Oče naš; potlej prosi Boga nas vse rešiti od vsega hudega, pretečenega, sedanjega, in prihodnjega na prošnje Marije, aposteljnov in vseh svetih po Jezusu Kristusu Gospodu našem.

Mašnik povzdiguje sv. hostjo le z desno roko, da jo pričujoči vidijo in molijo; keliha ne povzdigne, ker vino ni žegnano. Po tem razdeli sv. hostjo po navadi. Ne reče: Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ, ker Jezus ni bil še spoznan, ampak na križi zaničevan. Tudi ni kuševanja miru, ker je Jezus bil s kuševanjem izdan, in ker je še le po vstajenji svojim aposteljnóm

mir dal. Pri ti navadni sv. maši so pred obhajilom tri molitve, pa ta dan le zadnjo moli. Po tej molitvi reče po navadi: **Gospod!** nisem vreden. Zavžije sv. hostjo rekoč: **Telo Gospoda našega Jezusa Kristusa** naj ohrani mojo dušo za večno življenje. Amen. Zavžije tudi vino, pa spusti vse navadne molitve, in le to moli: **O Gospod!** kar smo z ustmi prejeli, naj nam bo s čistim srcem zavžito, in ta časni dar nam bodi večno zdravilo. Mašnik ne dá blagoslova in ne bere zadnjega evangelija, ker je **Jezus**, od kterega je blagoslov in resnica, na križi od hudobnih umorjen.

O kristijan, ti žalostni opravki kato-liške cerkve, s kterimi razodeva Jezusa zapuščenega, zaničevanega, terpečega in umorjenega, te opominjajo skerbno premišljevat, kar je on, naš stvarnik, **Bog in Gospod** za nehvaležne duše terpel. Sosebno premišljuj njegovo neizrečeno ljubezen, iz ktere je na svetem križi vso svojo presveto kri pretil. **Jezus** je iz ljubezni do tebe, in do vsega človeštva veliko terpel na duši, na telesu, in na časti. Njegova sveta duša je bila z nar večo žalostjo napolnjena zavoljo tvoje grešne nehvaležnosti. Na telesu je terpel, kar si moreš bolečega in hudega misliti. Na časti je tudi neskončno terpel,

ker on Sin božji je med dvema hudodelniko na osramotljivem križi očitno umerl. Glej in premišljuj Jezusovo razmesarjeno telo, njegove široke rane in sveto kri. Kakor bi bil pred njegovim križem, in s svojimi očmi videl terpečega Jezusa, zdihuj in moli.

Molitev.

O nedolžno Jagnje božje, o presladki Jezus! kdo te je na križ z debelimi železnimi žebli neusmiljeno pribil? Tvoji krivični sovražniki, med katerimi sem tudi jez, so to storili, pa bolj reči, tvoja ljubezen, od ktere veči nikdar ni bilo, in je ne bo, te je križala. Vsi sovražniki bi ti ne bili mogli nič žalega storiti, ako bi se jim sam ne bil podvergel. Ti si hotel Gospod za jetnika, Bog za človeka, Stvarnik za stvar radovoljno umreti, da bi me ne umerli vekomaj. Kaj ti bom za to veliko milost povernil? O Jezus! daj mi tebi hvaležnemu biti. Tvojo neskončno milost bom vedno

pomnil, zmirej te hočem ljubiti in hvaliti, nikdar te nočem žaliti, hočem vse nadloge voljno preterpeti, in vse delati po tvoji sveti volji. O dobrotljivi Oče! O preljubi Odrešenik! objamem in kušnem sveti križ, na katerem iz ljubezni do mene terpiš, in te prosim, me nikdar ne zapustiti; ti terdno obljubim vedno zvestobo, in stano-
vitno službo. Usmili se me, usmili se vseh, da nam bo tvoja sveta kri, in grenka smert ključ v nebeško kraljestvo! Amen.

Premišljevanje in zdihovanje pri božjem grobu.

Ko je bila Jezusova smert razglašena, je Jožef iz mesta Arimateje oblastnika Pilata prosil, mu Jezusovo telo dati in ga pokopati. K njemu se je Nikodem pridružil, in sta ga ondi blizo po šegi judovskih bogatinov v nov grob častito položila. — V spomin Jezusovega pokopa ima katoliška cerkev navado božji grob napravljati, kjer sv. rešnje telo Jezusovo hrani.

Stara in sveta navada je bogaboječih vernih od velikega čertka do vstajenja altar obiskati, kjer se sveto rešujo telo Jezusovo v tabernakeljnu, ko v pokopališi, hrani. Ta altar se božji grob imenuje, ker je v spomin Jezusovega groba.

Če zvesta žena grob svojega dobrega moža s solzami ljubezni moči, če se dober otrok na grobu svojih ljubih starišev joka, če prijatelj grob svojega prijatelja obiše; ali ne bodo kristijani groba svojega Zveličarja obiskavali, in pri njem solz točili? Marija, učenci, in bogaboječe žene so pri Jezusovem grobu jokali, tudi verni kristijani se morejo tem bogaboječim dušam pridružiti, božji grob obiskavati, poniževanje Jezusovo premišljevat, in nad njim jokati. Rad obiskuj Jezusov grob, pri njem premišluj, in moli tako:

O Jezus! ti v temnem grobu mertev ležiš, pa tvoja vsegamogočnost ni umerla, in si jo po svoji smerti s strašnimi čudeži razodeval, kateri so tvoje sovražnike in ves svet z velikim strahom napolnili. **O** Gospod! verujem, da, ako ravno se je tvoja sveta duša odločila, je vendar tvoja božja natora ostala pri duši in pri truplu. Ti si mertev in živ, si mertev in vstajenje mertvih. Torej, o večni Bog! pusti mi svoje serce pred

teboj razliti, in bodi usmiljen meni, svojemu nevrednemu služabniku. Tvoje čudno poniževanje v temnem grobu presune moje serce: ti mertev v grobu ležiš, tvoje sveto truplo je merzlo, ranjeno in kervavo, v tančici zavito, s potno ruto je tvoja glava pokrita, vendar tebe živega Boga molim, in se ti priporočujem.

Resnično, o Jezus, je tvoje poniževanje veliko. Ponižal si se v svojem včlovečenju, ponižal si se ob svojem rojstvu in obrezovanju; ponižal si se, ko si hotel keršen biti, svojim aposteljnem noge umivati, in med dvema razbojnikoma na križi umreti, vendar vse to preseže poniževanje tvojega pokopa. V svojem včlovečenju si prebivališ imel prečisto telo vselej device Marije; pri svojem rojstvu si angelom zapovedal tebe razglasiti; pri svojim obrezovanju si bil imenovan Jezus vsega sveta Zveličar; po tvojem kerstu te je nebeški Oče svojega Sina imenoval; pri umivanju nog so te tvoji aposteljni verovali učenika in Gospoda; na križi te je desni razbojnik spoznal, in čudeži so te oznanovali Sinu božjega, pa v grobu nimaš nobenega prijatla v tmi mertev ležiš, nobenega čudeža ne storiš, tvoji prijatli so delec, in tvoji sovražniki te varujejo.

O čudno in prečudno poniževanje mojega Zveličarja! zavoljo mene, n zavoljo vseh se je Jezus do groba ponižal, mene poniževanja učiti. Bog se zavoljo mene ponižuje, zakaj se jez ne bom zavoljo njega poniževal! Jezus se ponižuje, in jez se poniževanja branim, ki sem prah in pepel in pekla velikokrat vreden? Ti, o Jezus! si dopustil, kar si od človeka vzel, v grob zakopati, da jez, kar sem po prvem človeku hudega prejel, zakopljem v grob pokore, da s teboj v novo življenje vstanem. Zakopanemu mertvemu truplu ni več mar za svet; tako se jez odpovem vsem hudim željam, in vsem zapeljivim rečem, in ne bom drugega iskal, ko tebe mertvega in pokopanega zavoljo mene.

Pokopališe, kamor sta Jožef in Nikodem tvoje sveto telo položila, je bilo novo, v katerem še ni nobenega položenega bilo. **O** Gospod! stori, da pokopališe mojega serca, v katero tvoje sveto telo položim z gnado sv. Duha, postane novo, in da ne bo nič v njem, kar bi tebe žaliti moglo. Očisti mojo dušo, da te pri sv. obhajilu vselej vredno prejmem. — Tvoje pokopališe je bilo v terdi skali z velikim terpljenjem izsekano; tudi moje serce je kamnito, neobčutno, in terdovratno, pa ti ga s svojo

gnado omeči, in ga po svoji sveti volji obdelaj. Tudi si bom s tvojo gnado prizadeval, ga tvoje britko terpljenje preišljevaje poboljšati, in ga pripraviti prijetno pokopališe tvojega presvetega telesa. Tvoja sveta kri naj omeči moje terdovratno serce, z grenkimi solzami ga hočem oprati, ti ga osnaži s svojo gnado in ljubeznijo.

Jožef iz Arimateje je velik kamen pred duri tvojega groba privalil; hudobni Judje so veliki kamen zapečatili, in čuječe varhe postavili, da bi tvoje telo odneseno ne bilo; kar so Judje iz terdovratnosti storili, hočem jez iz dobrega namena storiti, da mi sovražniki moje duše tvoje gnade ne vzamejo. Hočem svoje serce zapečatiti s svojim terpljenjem, s tvojo kervjo, smertjo, in tvojim pokopom. O Jezus! to naj bode varh moje duše, in bramba zoper hude sovražnike, da mi ne z zvijačo, ne s silo tvoje prijaznosti ne vzamejo. Ravno za to pred tvojim svetim grobom tebe usmiljenega Gospoda ponižno in upno prosim.

Molitev.

O moj v temnem grobu ležeči
Zveličar! Ti si solnce pravice, živ-

ljenje mertvih, Jagnje božje, Sin živega Boga, nebeški kralj, odrešenik sveta, vendar v grobu zavoljo mene mertev ležiš? O Gospod! ki si hotel v grob položen biti, tudi v moje serce pridi. Moje serce je hudobno, nečedno in terdovratno, pa ti ga s svojo presveto kervjo operi, in s svojo gnado očisti, da ti bo prijetno prebivališče. O Jezus! pridi k meni, ostani v meni, in daj mi gnado se nikdar ne ločiti od tebe. Svojemu sercu bom čuječe varhe postavil; strah in ljubezen do tebe, sveto sovraštvo zoper sebe, zaničevanje sveta, pokorjenje, solze, molitev, varnost, ponižnost, serčnost, tvoja gnada in prošnja Marije tvoje prečiste matere bodo varhi mojega serca, da te nikdar ne zgubim. Ti zapečati moje serce s svojo sveto kervjo, ktera je iz ljubezni do moje grešne duše iztekla iz tvojih bolečih ran. O presladki Jezus! to mi dodeli po mogočnih prošnjah svoje pre-

svete matere Marije, in vseh mojih svetnikov. Amen.

—◆—

Velika sabota.

Veliko saboto se ogenj, kadilo, kerstna sveča in voda blagoslovi. Nar prej se ogenj blagoslovi, in z njim se potljeje užgó sveče in lampe. — Duhoven nese tri sveče na enem svečniku v cerkev; eno teh z novim ognjem užgé pri velikih vratih, poklekne in zapoje: Glejte! luč Kristusova! drugi odgovoré: hvala Bogu! — Drugo užgé v sredi cerkve: tretjo pred velikim altarjem, in enako dela; pa vsakikrat glasneje zapoje, in drugi glasneje odgovoré. — Duhoven pri velikem altarji blagoslovi velikonočno svečo, pet zern, že prej blagoslovenga kadila vtisne vanjo v podobi križa. Potlej užgé svečo, in lampe ali svetila. — Mašnik po tem bere, ali poje dolgo pri altarji iz svetega pisma, in potlej gre blagoslovat kerstno vodo. Med tem blagoslovom razdeli vodo s svojo roko — se dotakne vode, jo malo verže na štiri kraje — dihne trikrat vanjo — trikrat vtopi velikonočno svečo v vodo, in vsakikrat glasneje zapoje: Naj pride

vanj moč svetega Duha. Zopet dihne trikrat v vodo in reče, da naj ona zadobi moč ljudi preroditi. — Potlej vlije dvojno posvečeno olje v vodo; olje in vodo zmeša; po tem gre k velikemu altarju, in ondi na obrazu leže moli litanije vseh svetnikov. — Za tem je vesela sveta maša od vstajenja Jezusovega.

Ta cerkvena opravila pomenijo :

1) Stari ogenj, ko se ugasne in nov ukreše iz kamna, pomeni stari testament ali staro zavezo, katero je Bog po Mojzesu oznanil Izraelcem. Bog se je Mojzesu prikazal v podobi ognja, in je govoril z njim na hribu Horebu iz gorečega germa. — Novi ogenj pomeni novo zavezo, ktera vsa je zapopadena v ljubezni, ognju vpodobljani. Jezus je djal: „Ogenj sem prinesel na svet, in hočem, da se vname.“ Tudi sveti Duh je v aposteljne prišel v podobi ognja. — Novi ogenj je iz kamna, kateri pomeni Jezusa, poglavitni kamen katoliške cerkve, kakor sveti Pavel piše Efežanom: „Jezus Kristus je poglavitni vogelni kamen, na katerem je vse zidanje sklenjeno.“ — Kristijan moj! užgi se od novega ogenja, ktere ga je Jezus prinesel na

svet, in bodi ves goreč v njegovi službi. Luč Jezusova te je obsvetila, ne živi tedaj v tmi ko neverniki, ampak ko otrok svetlobe, pravično, bogaboječe.

2) Pet zern kadila z molitvijo posvečenih, in vtisnjenih v velikonočno svečo, pomeni dišeča mazila, s katerimi je bilo pokopano sveto telo Jezusovo. Kadilo je v kerstno svečo v podobi križa vtisnjeno, in to pomeni rane Jezusove. Kadilo diši, in to pomeni da svete rane Jezusove so nam zaslužile gnado, s katero zamoremo sveto živeti, ali kakor govori sveti Pavel, dober duh biti pri Bogu.

3) Tri sveče na enem svečniku, ktere duhoven nese v cerkev, ktere eno za drugo užiga, pomenijo tri osebe ali peršone svete Trojice, ktere so le en Bog. Te sveče so ena za drugo užgane po cerkvi, ker svetloba vere v sveto Trojico se je vnemala po svetu po Kristusu Jezusu in njegovih aposteljnih. — Duhoven poklekne trikrat, in vsakikrat glasneje zapoje: Glej! luč Kristusova! Drugi odgovarjajo: Hvala Bogu. To pomeni, da neverniki so visoko hvalili Boga za luč svete vere, ktera se je če dalje serčnejše povsod oznanovala. Tudi mi moramo hvaliti Boga zavoljo luči prave vere, zakaj brez nje ni zveličanja. — Z eno teh treh sveč

se užgè velikonočna sveča. Velikonočna sveča pomeni Kristusa, kateri je bil po človeški natori obujén od božje nature. — Z gorečo velikonočno svečo se užgó lampe po cerkvi, ker le Jezus je dal svitlobo svojim apostelnom, in po njih vsemu svetu.

4) Med žegnovanjem kerstne vode mašnik razdeli vodo z roko v podobi križa, ker zasluženje Jezusove smerti na križi, in njegova gnada daje moč vodi zbrisati grehe. — Duhoven se dotakne vode z roko k poterjenju, da veruje in upa vse, kar je Jezus obljubil tem, kateri želé keršeni biti. — Duhoven tudi verže malo vode na štiri kraje, kar pomeni vse kraje sveta, ker je sveti kerst postavljen od Jezusa v prerojenje vseh narodov.

5) Duhoven vtopi trikrat velikonočno svečo v vodo, vsakokrat globokeje, in vsakokrat glasneje poje: Naj pride v to vodo moč svetega Duha. — Cerkev prosi, da bi sveti Duh prišel, in posvetil vse ljudi v vodi s svojo močjo. — Duhoven dihne trikrat v vodo, zakaj Duh božji po volji Boga Očeta z milostjo Jezusovo v svetem kerstu dušo posveti. Jezus je premagal hudiča, in je naše duše s svojim svetim Duhom napolnil.

6) Duhoven vlije v kerstno vodo dvojno

posvečeno olje. Dvojno posvečeno olje pomeni božjo in človeško natoro Jezusa Kristusa, po katerih je odrešil svet. — Duhoven zmeša dvojno posvečeno olje in vodo, ker je Jezus Kristus združen z vsemi keršeni. — Potlej duhovni na obrazu leže, in molijo litanije vseh svetnikov, ker so v poprejšnjih časih dolgo molili za te, kateri so bili to, ali pa binkoštno saboto keršeni.

7) Kristijan! hvaležno spoznaj veliko nezasluženo milost božjo, da si bil razsvetljen, in posvečen po Jezusu Kristusu. — Vidiš sveta opravila, in slišiš molitve katoliške cerkve; ne bodi neveden. Spoznaj tudi svoj poprejšnji revni stan, stan greha in pogubljenja, hvali iz serce usmiljenega Boga za gnado prejetega kersta. — Grešniki smo bili vsi, pa s kerstom smo oprani in posvečeni. Jezus je dal sebe v osramotljivo smert, da bi nas rešil od vseh grehov; tedaj je dolžnost vseh po njegovih zapovedih živeti, kakor smo obljubili pri svetem kerstu: kdor v sveti veri hudobno živi, si hujše maševanje in obsojenje nakopava.

Molitev.

O Jezus! luč moje duše in vsega sveta, ti si mi dal spoznanje in gnado: si mi odpustil grehe in zbrisal sodba pogubljenja pri svetem kerstu: tudi potlej si mi jih dobrotljivo odpušal. Opran in posvečen sem bil v vodi, in v svetem Duhu: deležen sem tvoje svete kervi, in upanje mi daješ v nebesa priti. Kaj ti bom povernil za vse te dobrote? Kar sem in kar premorem, je malo, in tudi to je tvoje; vse si bom prizadeval, tebe vedno hvaliti, zmirej tebi živeti. Daj mi gnado tako živeti, da zadobim, kar si obljubil rekoč: „Kdor bo veroval, in bo keršen, bo zveličan.“ Amen.

Velika noč.

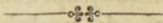
Jezus je v nedeljo zgodej iz svoje moči častitljivo od smerti vstal. — Nar veseliši god je velika noč ali od smerti vstajenje

Jezusovo. Veliko veselje po veliki žalosti je nar prijetniše. — Učenci so videli Jezusa zvezanenega, so zapustili obsojenega, križanega, kervavega, mertvega, pokopanega; potlej so ga videli živega in častitega. Po Jezusovi smerti so bili ko ovce brez pastirja v velikem strahu, po njegovem vstajenji pa so bili polni veselja in serčnosti. — Tudi mi, dasiravno slabi, čutimo veselje velikonočnih praznikov, pa to ni zadosti, ker vsaki si mora prizadevati s čisto vestjo obhajati te vesele praznike, pa tudi potlej živeti tako sveto, da bo dosegel in imel častito od smerti vstajenje. Vsi bomo vstali, pa vsi ne bomo po podobi Jezusa premenjeni. — Poslušaj tedaj, o moj ljubi kristijan!

Vstani hitro iz groba svojih grehov! — Jezus je bil sicer v grobu do tretjega dne, da bi vsi spoznali resnico njegove smerti, pa tretji dan je zgodej od smerti vstal. Pobožne žene so v nedeljo prav zgodej šle k pokopališu, pa ga niso našle, in so zaslisale od angelov: Vstal je, ga ni tukaj. — Gresnik! ne odkladaj spreobrnjenja, ampak hitro, berž vstani, da zadobiš milost, ker je zapisano: „Terdovratnemu sercu na zadnje hudo pojde.“

Molitev.

O Jezus! verujem terdno, da si umerl, in od smerti vstal, za me in za vse ljudi; vse rešiti od pogubljenja, si umerl; vse poterditi v veri, si od mertvih vstal. Ljubi Gospod! ti si s svojim častitljivim vstajenjem premagal vse sovražnike in razveselil vse prijatle: daj meni gnado od vseh grehov vstati, in stanovitno tebi služiti, da bodo vsi sovražniki moje duše osramoteni, vsi angeli in svetniki razveseljeni. Daj mi po tvojih naukih stanovitno živeti; tebe posnemati v terpljenji, da bo moje vstajenje podobno tvojemu. Zdaj mi vesela aleluja gre skozi serce; daj mi po tebi stanovitno živeti, da alelujo pojem vekomaj v nebesih. Amen.

Križev teden.

Od križev v procesii nošenih tako imenovan. Procesija nam pa na misel daje

britko pot Jezusovo s težkim križem od Jeruzalema do mesta mertvaških glav. — Procesija nas uči, da smo popotniki na svetu, in da moramo hoditi po poti večnega življenja. Kdor hodi v procesii, počasi hodi; ravno tako moramo mi popotniki varno hoditi, da ne pademo; to je, varno živeti, da ne grešimo. V procesii se moli; ravno tako moramo tudi ves čas svojega življenja skerbno moliti. V procesii skazujemo očitno svojo vero v pravega Boga, in se ne sramujemo pred svetom njegove službe. — V procesii se podoba križanega Jezusa pred vsemi nese, in mi za njo hodimo, da razodevamo svojo terdno voljo za Jezusom hoditi. — V procesii se bandera nosijo, na katerih so podobe svetnikov, da se razodevamo vojšake božje po izgledu svetnikov. — Ob svečnici je procesija okoli cerkve v spomin, da je Marija šla v tempelj k očiševanju. Deržimo goreče sveče v rokah, ker Jezus luč vsega sveta je bil v tempeljnu spoznan od pravičnega Simeona in od prerokinje Ane. — Cvetno nedeljo je procesija v spomin časti Jezusu dane od pobožnih množic, ki so ga z vejami v rokah in s hvalnim petjem spremljale v Jeruzalem. — O veliki noči je vesela procesija v čast vstajenja Jezusovega. — Križev teden je procesija, da bi nam Bog

odvernili nesreče na duši in na telesu in naš s svojo gnado nagnil k pokori. — O svetem Telesu je procesija očitno pričevanje, da verujemo v Zakrament svetega Jezusovega Telesa. — Te in druge procesije imajo svoj sosebni namen, in kristijan si jih more obrniti k boljšanju svoje duše.

Kristijan moj! tebe veselé ta očitna opravila, pa morebiti se napak pri njih zadržiš. Navada je pri nekterih kristijanih k procesii hoditi, da se sprehodijo, pa drugzega nič; okoli sebe, in po ljudeh gledajo, malo, in razmišljeno molijo. — Je suša, moča, ali druga nadloga, kristijani hrepené po procesii, ker upajo z njo odverniti nesrečo, pa nočejo s pravo pokoro pravične božje jeze potolažiti. — Glej, in premisli, morebiti ti ravno tako delaš; hrepeniš po tej očitni molitvi, pa se ne ponižaš, prav ne moliš, greha ne opustiš. — Tedaj iz serca reci:

Molitev.

O Gospod! daj mi po svoji veliki milosti razsvetljeno modrost in gorečo pobožnost, katerih sem zelo potreben. Dozdaj sem bil sicer rad pri tvoji očitni službi, pa ne po tvoji volji;

sem bil s telesom drugim vernim pridružen, pa z duhom nisem bil s teboj sklenjen; opravljal sem po hlapčevsko, kar mi je cerkev zapovedovala, pa moja molitev je bila merzla, moja duša razmišljena, moje oči radovidne. Odpusti mi vse moje zanikernosti, in posihmal te hočem skrivno in očitno prav moliti, tebi dolžno hvalo dajati, da zveličanje zadobim. Amen.

Vnebohod Jezusa Kristusa.

Jezus na oljski gori je šel vpricho svojih učencev v nebesa, da bi oni in mi vanj terdno verovali, hrepenéli po nebeškem kraljestvu, upali vanj priti; da bi nam prostor pripravil, naš besednik bil pri Očetu, nam svetega Duha poslal. — Djanje aposteljnov tako živo popisuje Jezusov vnebohod, da se morajo tudi naša merzla serca vneti. Učenci so bili žalostni in veseli; žalostni, ker so menili, da brez pomoči ostanejo; veseli, ker je Jezus šel v svojo čast. Hiti so v Jeruzalem, zbrani v molitvi so

čakali obljubljenega prihoda svetega Duha; potlej so z velikim terpljenjem zaslužili iti za Jezusom v nebesa.

O ljubi kristijan! premisli čast Jezusovo in čast človeške nature v Jezusu povzdignjene, kateri sedi na desnici Očeta. — Premisli, o človek! podobo božjo, svoj visoki namen. Jezus je šel v nebesa, on poglavar vseh vernikov je šel prostor pripraviti, in tam gori čaka teh, kateri njemu podobno živé. Ne bodi ti kateri tistih, od katerih David žalostno govori: „Človek je v časti bil, pa ni razumel, se je poživinil, in se je neumni živini enakega storil.“ — Taki so vsi, kateri slepo služijo svojemu gerdemu poželenju. Ti ne pridejo v nebesa ker njih konec bo pogubljenje. V nebesa, ne pride lakomnost, nečistost, napuh, krivica, ampak le svetost.

Premisli lepa nebesa, da zaničuješ revno zemljo. Če premisliš nebesa, boš vse, kar je tukaj videti dobrega in veselega, lahko zaničeval; bo lahko svet križan tebi, in ti njemu; vse ko ostudno blato boš zaničeval, da Jezusa zadobiš. Svetá in počutkov dobrote so majhne, zapeljive, nestanovitne, kratke, škodljive; le v nebesih je veliko, čisto, večno veselje. — Ti bi rad dal polovico svojega premoženja, da bi se rešil

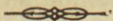
smerti; daj raji vse, ko grešiti, da večno živiš v nebeškem kraljestvu. Ti terpiš veliko za majhen živež in za revno oblačilo; terpi veliko raji za nebeške dobrote. Bodi odločen od vsega, da boš z Jezusom združen vekomaj.

Premišljuj neprenehoma nebeško kraljestvo, da po vseh zapovedih zvesto živiš. Jezus je svojim učencem ojstro zapovedal: „Učite ljudi spolnovati vse, karkoli sem vam zapovedal.“ Kdor je pravičnega življenja, pride v nebesa; tedaj ohrani nedolžnost; če si jo zgubil, delaj vreden sad pokore; hodi stanovitno po ozki poti: vojskuj se serčno, ker le silni zgrabijo nebeško kraljestvo. Jezus je s križem odperl nebeško kraljestvo, in to je obljubljeno, ne lenim in mehkim, ampak pridnim in serčnim služabnikom. Sveti Pavel pravi: „Ako z Jezusom terpite, bote tudi z njim kraljevali.“

Molitev.

O Jezus! nebeški kralj, in moj odrešenik! ponižno te molim, in prosim, ne zapusti me. Ti si mi kazal z naukom in zgledom pravo pot v nebesa, da bi jez vekomaj bil, kjer

si ti, pa meni revnemu človeku je svet poln zapeljivosti in nastav; zatorej malo skerbim, in si malo prizadevam k tebi priti. Daj mi gnado, svet zaničevati, sebe premagovati, nebeškega kraljestva iskati, po ravni poti k tebi priti. Zanaprej bom le tebe pred očmi imel in po tvojih zapovedih živel. O ljubi Odrešenik! daj mi gnado po tebi živeti, da se s teboj vekomaj veselim. Amen.

Binkuštni prazniki.

Binkuštno nedeljo so aposteljni svetega Duha prejeli, in v njegovo čast in hvalo bomo danes njegove dari premišljevali. Pervi dar svetega Duha je modrost. — Silno potreben je ta dar, da cenimo pravično vsako reč; da smo zaljubljeni v čeznatorne dobrote, in zaničujemo dobrote svetá. Modrost prava je spoznati, ljubiti in delati, kar služi k zveličanju; spoznati, zaničevati, in se varovati vsega, kar odvráčuje od božje službe. — Sveta modrost je tej nasproti. Posvetni modrijan vé in skerbí, kako bi tu-

kaj srečen bil, in kako streči spridenemu telesu; kar je božjega, pa ne vé. Od teh govori Jeremija: Eni so modri za huda dela, dobrega delati pa ne vedó.

Drugi dar svetega Duha je umnost. — Ta se razodeva v tem, da je kristijan so-sebno razsvetljen, da umé sosebne skrivnosti; ne le da vé svoje dolžnosti, ampak tudi, kako deleč in globoko segajo. Ta dar je bil učencem obljubljen: „Duh resnice vas bo vsega učil.“ — Dar umnosti so res aposteljni prejeli; prej so bili neučeni, potlej so skrivne reči umeli, kakor obilno pričuje, kar so nam zapisanega pustili. Vsak nima te visoke umnosti, ker ni vsem potrebna; zadosti je vedeti, kar je treba vedeti. — Ne bodi radoveden previsokih ali nepotrebnih reči, ker marsikteri je zašel v prederznem preiskavanji. Vse opominja sveti Pavel: „Ne več misliti, ko se spodobi misliti, ampak misliti, kar je prav.“

Tretji dar svetega Duha je svet ali svetovanje. — Ta dar je slabemu in spačenemu človeku silno potreben, ker težko razloči dobro od hudega; hudo poželenje nas skrivno zalezuje, hudič nam nastavlja nevidne zaderge, lažnjivi prijatli si prizadevajo nas zmotiti, in smo zmirej v nevarnosti. — Ta dar je tudi potreben, da smo

luč drugim, da ne zajdejo. — Posvetni modri nimajo tega darú, ker le po mesu mislijo; oni ne vprašajo za svet, kakor, če upajo izvedeti, kar njim dopade. — Ti iši pri Bogu svéta z molitvijo, in poslušaj boga-boječe modre. Ne govôri od tega, kar ne veš, in ne vprašaj spridenega za svet. Poslušaj, kako te modri uči: „Z norci se ne posvetuj, zakaj oni ne morejo ljubiti drugega, kot to, kar njim dopada.“

Četerti dar svetega Duha je moč. — Ta dar dela človeka močnega, terdnega, serčnega, stanovitnega tudi v velikih skušnjavah, v sredi zapeljivega pohujšanja. Ne le aposteljni so bili tega darú potrebni, kateri so šli med volkove, pred oblastnike, v smert zavoljo Jezusa; tudi mi smo ga potrebni, da se nikdar ne vdamo hudobii, ne hudobnim, ne svojemu poželenju. — Kristijan! ne posnemaj hudobnih, ampak bodi serčno vnet za čast božjo in za svojo dušo. Delaj po svetu modrega: „Zavoljo svoje duše se potegni z vso močjo za resnico do smerti.“

Peti dar svetega Duha je učenost ali znanje. — Ta dar daje spoznanje potrebnih resnic in vsega, kar služi k zveličanju. Visoka učenost ni vsem dana, ker ni vsem potrebna. Tebi je zadosti vedeti, kar moraš vedeti, da dušo zveličaš. To ni rečeno, da

bi neskerben bil v podučevanji, ali izgovarjal svojo lenobo, temuč da bi se zderžal škodljive radovednosti. Poslušaj modrega: „Ne iši, kar je tebi previsoko, ampak vedno misli na to, kar ti je Bog zapovedal.“

Šesti dar svetega Duha je pobožnost. — Pobožnost je le v ljubezni zapopadena, kjer ni ljubezni, ni pobožnosti. Ljubiti in moliti Boga, njemu pokoršino skazovati, vse skušnjave premagati, vse križe preterpeti z avoljo njega, za bližnjega zveličanje goreče skerbeti, in v drugih enakih rečeh, je prava pobožnost. Kdor ne dela tega, nima prave pobožnosti, ampak le vnanjo ali hinavsko. Zapopadek prave pobožnosti daje sveti Pavel rekoč: „Ljubite brez hinavšine, sovražite hudo, delajte dobro.“

Sedmi dar svetega Duha je strah božji. — Strah božji je potreben vsem; pravičnim, da ne grešé, grešnikom, da se spreobernejo, spreobrnjenim, da stanovitni ostanejo. Sploh vsi se bojé Boga, pa ni pri vseh zadosti strahu, ali pa ni zadosti čist. Kdor ljubi Boga čez vse, in se ga iz ljubezni boji, je pravičen.

Modri pravi: „Kdor je brez strahú, ne more pravičen biti.“ Vender pa ni vsaki opravičen, kateri se boji Boga. Strah božji brez ljubezni malo pomaga človeku, ker

sam strah ga ne opraviči. Ako je v človeku strah božji iz ljubezni, sveto življenje pričuje. Salomon uči: „Boga se bati in njegove zapovedi spolnovati, je ves človek.“

Vsi ti darovi, in kakorkoli je dobrega, je od svetega Duha. Sveti Pavel pravi: „Darovi so mnogoteri, Duh pa je eden. — Premisli, o ljubi kristijan! svojo veliko spačenost, nevarne skušnjave svetá, in boš lahko spoznal potrebo gnade svetega Duha. Prosi vedno goreče, da gnado zadobiš, ker sad gnade je svetost in zveličanje.

Molitev.

Nebeški Oče! ti si poslal na svet svojega edinorojenega Sina, kateri je učil tebe, tvojega Sina in svetega Duha spoznati in moliti, hvaležen sem ti zato. Oče nebeški! ti si res Oče vsega usmiljenja, vsi dobri darovi so od tebe; ti me ljubiš, ker si me vlekel k sebi po Jezusu Kristusu s svetim Duhom; zato upam vse od tebe, in zaupljivo prosim: Daj mi svetega Duha, da bom prerojen, in posvečen; daj mi obilnosti gnade sve-

tega Duha; naj pride sveti Duh v me, da bom goreč v sercu, rodoviten v dobrem, stanoviten v tvojih zapovedih, nepremagan v skušnjavah. Pridi, pridi sveti Duh v serca vsem, preženi merzloto, daj gorečnost, in stanovitnost, da srečno dokončamo tek svojega življenja, in pridemo v nebeško kraljestvo. Amen.

Sveto rešnje telo.

Spomin zadnje večerje, pri kateri je Jezus sveto rešnje Telo postavil, obhaja cerkev veliki četrtek; ker pa zavoljo spomina bližnje Jezusove smerti ne more praznika svetega rešnjega Telesa takrat tako obhajati, kakor želi, odloži ta praznik do četrtega po nedelji svete Trojice. Nar večo skrivnost vere in ljubezni božje do nas obhaja sveta cerkev današnji praznik, in moli Jezusa v podobi kruha in vina med nami pričujočega, ter mu skazuje vso mogočo čast in hvalo. Skaži se tudi ti, keršanska duša! Jezusu hvaležna za njegovo toliko ljubezen do nas in pomisli: Jezus redi nas

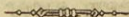
popotne otroke ne z mano, kakor nekdam Bog Jude v pušavi, ampak s svojim mesom in s svojo kervjo. — On nas posvečuje, ker je v nas in mi v njem. „Kdor moje meso jé (pravi Jezus) in mojo kri pije, ostane v meni in jez v njem.“

Jezusovo Telo je bilo v nov grob pokopano, tedaj tudi ti si prizadeni prejeti ga v čisto serce, in skerbi, da kaka skrita hudobija ne tiči v tvojem sercu. Tvoje serce bodi zdravo, to je tako, da tudi nobenega majhnega greha ne ljubi, in lačno ali željno Jezusa in njegove gnade. Gorjé grešniku, če brez poboljšanja ali brez prave pokore Jezusa prejme; ta stori, kar je Judež storil, ko je Jezusa kušnil in s tem ga neusmiljeno v smert izdal. Naj prej se poboljšaj in spokori, živi po zapovedih, in po tem prejemaj Jezusa pogosto, in imel boš večno srečno življenje.

Molitev.

O ljubeznjivi Jezus! terdno verujem tvoji resnični vsegamogočni besedi, da v podobi kruha in vina si ti Bog in človek pričujoč. Zahvalim te za to neizrečeno ljubezen do moje

nevredne duše. Ravno to telo, ki si ga dal v smert, meni daješ v jed; ravno to kri, ki si jo prelil, meni daješ v pitje, da bi ti v meni in jez v tebi bil. Prosim, odpusti mi, ako sem te mlačno ali nevredno prejemal; napolni mojo dušo s svojo ljubeznijo; da se popolnoma ozdravi, da hrepeni po tebi, in da te vselej vredno prejema, zlasti zadnjo uro. Blagor meni, če to milost zadobim, ker po smerti bom šel uživati, kar zdaj prejemam, tebe svojega ljubega Odrešenika. Amen.

Češenje Jezusa v presvetem reš-njem Telesu.

O neizrečena skrivnost v presvetem rešnjem Telesu! Molimo jo, pa zapopasti je nismo v stani! Angeli je nerazumejo! O kako zasluži človek, da ti, dobrotljivi, usmiljeni Jezus, toliko zanj storiš!

Odrešil si nas milostljivo, dal svoje življenje za nas, nebesa nam odperl po

svojem neskončnem zasluženji. — O ljubeznjivi milostljivi Jezus! za našo večno srečo si hotel smert prestati!

Preden si vidno svet zapustil, si nam, o Jezus! namenil, kar je od nebes več vredno: dal si nam sveto rešnje Telo, ta presveti zakrament, samega sebe si nam dodelil. Tukej v presvetem rešnjem Telesu si ti, o Jezus! zmirej sam pričujoč. Tukej te ponižno molimo.

Noč in dan si sedaj med nami v presvetem rešnjem Telesu; nikoli nas ne zapustiš, toliko ljubezen imaš ti do nas!

O neizrečene skrivnosti! Presveto rešnje Telo! Jezus, ti si tukej pričujoč, ki povsod kraljuješ!

Ti si tukej pričujoč pod podobo kruha in vina; našim očem sicer skrit, pa vera te nam kaže. Tukej je nedolžno jagnje, Jezus! ti tukej živiš, da nam milost in gnade deliš.

O dobrotljivi božji Sin! kruh si vzel pri zadnji večerji v svoje svete roke, posvetil, razlomil in dal rekoč: „Jejte vsi; to je moje Telo.“ Vzel si po tem kelih z vinom, posvetil in učencem dal rekoč: „Pijte vsi; to je moja kri.“

Ravno tako še zdey storiš vsak dan med nami ta sveti čudež: pri sveti maši

na altar, o Jezus! prideš iz nebes! — Sveta truma ali kor angelov te spremlja, kadar greš v sveti zakrament!

Ravno tako se nam zdej daš, kakor si se dal svojim učencem. Ti, dobrotljivi Jezus, z nami ravnaš kakor s svojimi nar večimi prijatli; kakor da bi te ne bili nikoli razžalili. — Toliko ljubezen nam skazuješ.

Koliko čast nam ti skažeš! O kako si nam dober! K svoji mizi nas pustiš, o nebeški kralj! Našim dušam daš svoje Telo in svojo kri v živež za nebesa.

Kadar te bomo prejeli, daj nam gnado te vselej vredno prejeti po tvoji sveti volji. Mi nismo nikdar vredni tebe prejeti; ti, o Jezus, nas stori vredne!

Daj nam spokornega duha, te vselej v pravi pokori s čistim srcem prejeti in tvojo ljubezen zaslužiti. Daj nam gnado in stori nas vredne sveto rešnjo Telo tudi še zadnjo uro prejeti.

Prosimo pa zdej tudi tebe, o Marija, prečista devica! Jezusu ti hvalo daj, mi ga ne moremo dosti hvaliti, da se samega sebe nam, svojim ovčicam, dáje v presvetem zakramentu.

Če utegneš, ljubi kristijan! môli danes ali pa v teh osmih dneh tudi eno češenje Jezusa, ki je na strani 172 in 173.

Praznik vseh svetnikov.

Sveta cerkev obhaja danes spomin vseh svetnikov in svetnic, hvali Boga za tolike jim dodeljene gnade, in opominja vérne, Bogu in svetnikom dolžno čast skazovati. Kako se pa svetnikom prava čast skazuje? Nič drugače ne, kakor s posnemanjem njih lepih čednost ali krepost, njih dobrih del in njih svetega življenja. To je potrebno, Bogu in njegovim svetnikom prijetno, in v tem je zapopadena vsa prava čast do svetnikov; brez tega ni nobene prave časti do njih, in to vsakteri lahko spozná, če premisli, da svetniki vselej le to hočejo, kar Bog hoče, in nič družega ne. — Grešnik ne sme nikoli misliti, da mu ni mogoče v nebesa priti; pa tudi ne, da se brez vsega prizadevanja v nebesa pride. Po velikem prizadevanji, premagovanji in terpljenji so šli svetniki v nebesa, in kdor po njih zgledih hodi, pride v njih sveto družbo. Jezus pravi: „Prizadevajte si skozi ozka vrata v nebeško kraljestvo priti.“ In: „Nebeško kraljestvo silo terpi, in silni ga zgrabijo.“ Nikar tedej ne misli, da ni vrat v nebesa, ampak le, de so ozka. Svetniki so na svetu veliko terpeli, in za vojvodom Jezusom šli v ne-

besa; stori tudi ti tako. Če pa upaš brez truda priti v nebesa, se goljufaš; ne léni, ampak serčni vojšaki jih zgrabijo. Bog je sicer vse ljudi ústvaril za nebesa, in Jezus je za vse terpel; pa le tisti pridejo k njemu, kateri po zgledih svetnikov po vseh zapovedih živé. Nar prej mora človek spoznati svojo slabost, in Boga za pomoč prositi; ker človek sam iz sebe nič ne, z božjo gnado pa vse zamore. Jezus je djal: „Pri ljudeh je to nemogoče: pri Bogu je vse mogoče.“

Veliko število svetnikov je v nebesih, kateri so bili spačeni Adamovi otroci, tudi od hudega duha, svetá in mesá skušani in obdani z nevarnimi priložnostmi; kateri so tudi imeli skerbi, dela, dolžnosti in težave še večí kakor mi, in nekteri še menj dušne pomoči in tolažbe kakor mi: ti nas poterdijo v zaupanji, da je tudi nam mogoče še lože doseči, kar so oni dosegli: ti nam pravijo, kar je sv. Pavel govoril: „Ravnajte se po meni, kakor se jez po Kristusu.“ Nekteri zmed njih so tudi padli v velike grehe, pa so potem delali tudi veliko in stanovitno pokoro. Če si jih tedaj v grehah posnemal, posnemaj jih tudi v pokori; varuj se hudega, poboljšaj se stanovitno, delaj pokoro; in dosegel boš milost.

Molitev.

O Bog večne časti! veliko veselje mi dela premišljevanje brez števila veliko svetnikov in svetnic, kateri te uživajo in hvalijo v tvojem kraljestvu. Ti vsi so Adamovi otroci, moji bratje in sestre, kateri so po tvoji milosti s kratkim terpljenjem večno veselje zaslužili. **O Gospod!** če sem ravno poln slabost, vender zavoljo tvoje neskončne milosti upam, da bom dosegel, kar so uni dosegli; daj mi gnado, in vôdi me za Jezusom, za katerim so tvoji svetniki hodili. **O, srečni božji in moji prijatli!** sprosite mi pri Bogu to gnado! **Amen.**

PRAZNIKI MARIJE

prečiste device.

Čisto spočetje Marije (8. grudna.)

O kako čudni so sklepi božjega usmiljenja! Eva v raji je jedla prepovedani sad, je grešila in — po tem smo bili mi vsi po rojstvu otroci božje jeze, vredni večne smerti, večnega pogubljenja. Ali že pervema človekama je obljubil Bog, da po zarodu žene pride Tisti, po katerem bo greha in večnega pogubljenja rešen človeški rod. Te skrivnosti praznik obhajamo danes s sveto cerkvijo; Marija od vekomaj izvoljena devica in mati božja je brez madeža izvirnega greha spočeta iz Davidovega rodu; iz nje je rojen Zveličar vsem, kateri vanj verujejo, in iz vere v ljubezni živé. Prečisto spočetje Marije oznanuje veselje vsemu svetu, ker iz nje je rojen Kristus, pravi Bog, kateri je razdjal prekletstvo in dal blagoslov, kateri je premagal smert in dal večno življenje. Zato pravimo: Ti blažena med ženami, in

žegnan je sad tvojega telesa; prosi za nas grešnike, **Gospoda Jezusa Kristusa!**

Molitev.

Prosimo te, o Gospod, vlij v svoje služabnike dar nebeške gnade, da, kakor nam je svete device porod bil začetek zveličanja, nje čistega spočetja veseli praznik mir v naših srcih povikša. Po Jezusu Kristusu Gospodu našem. Amen.

Rojstvo Marije (mali Šmaru.)

Danes obhaja cerkev veseli spomin rojstva device Marije, namenjene matere vseh odrešenika Jezusu Kristusa. Zunej device Marije in Janeza kerstnika cerkev ne obhaja dne rojstva, ampak le dan smerti ali odhoda svetnikov iz tega revnega sveta v nebesa; po izreku Salomona: „Boljši je dan smerti od dne rojstva.“ Vsi verni vedó, in tudi morajo vedeti, da gré Marii velika čast, ali da je dolžnost le častljivo od nje

misliti in govoriti, pa če družega ni, je to še premalo. Marijo devico hvaliti, častiti in z besedo povikševati, zraven pa nekeršansko živeti, je lažnjiva ali hinavska čast, Bogu in Marii zoperna. Marijo po veri povikševati, in po njenem zgledu živeti, tako so jo svetniki častili, in to je Bogu in Marii dopadljiva čast in služba.

Ko bi te vprašal, ako častiš Marijo, bi se nad tem vprašanjem ti začudil in bi odgovoril: „Kaj pa, da Marijo častim, ker je polna gnade, velika božja prijateljica, mati odrešenika Jezusa, mogočna in usmiljena pomočnica s svojo prošnjo vsem kristijanom“. Vse to je po veri, in dasiravno ponižna, je sama rekla svoji teti Elizabeti: „Vsi rodovi me bodo srečno imenovali;“ vendar pa ni le v tem prava čast do nje. Sama hvala brez dobrih del je enaka drevesu brez sadu, sekire in ognja vrednemu. sv. Tomaž, učenik, pravi: Resnična hvala je terdna in delavna volja Bogu in Marii dopasti.“ Tudi sv. Avguštín: „Marijo resnično častimo, če po njenem zgledu skerbno živimo.“ Le te resnične besede premisli, in lahko boš spoznal, da brez pokorne volje ni prave časti. Vnanje češenje brez resnične pokoršine je lažnjivo, hinavsko, Bogu in Marii zoperno. Taka pobožnost je enaka

nepravemu ali ponarjenemu denarju: ima lepo podobo, pa nima nobene vrednosti: nevedni so ga veseli, so z njim zadovoljni, v resnici pa nič nimajo.

Upati v njene mogočne prošnje je prav; pa le upati v njeno pomoč, in terdovratno živeti v grehah, te ne bo pekla obvarovalo. Če po vnanjim častiš Marijo, zraven pa ljubiš greh; Jezusa in Marijo zaničuješ. Če le z ustno hvalo upaš v nebesa priti, je tvoje upanje prazno, Bogu in Marii zoperno in tebi škodljivo; ker je prederzno. Sv. Avguštin pravi: „Terdovratni grešniki iz hudobije povišujejo božjo milost, da bi se ne spreobrnili.“ Ravno tako povišujejo nekteri usmiljeno pomoč Marije, da bi brez strahu Boga zaničevali. Če si tak, ti moram reči, kar je prerok Ahija Jeroboamovi ženi rekel: „Zakaj se drugo skazuješ? žalosten oznanovalec ti moram biti.“ Žena Jeroboamova je preblečena šla k preroku, da bi je ne poznal; pa ni mogla neznana ostati. Ravno tako se lažnjivi častivci Marije, tako rekoč, preblečene kažejo. Kdor upa v pomoč Marije, da bi v grehah mirno živel, pravi v svojem sercu: „O Marija, ti veliko zamoreš; torej obvaruj me pogubljenja, dasiravno se nočem spokoriti.“ Kristijan ne bodi slep! časti Marijo, upaj v njeno prošnjo,

priporočaj se ji, da ti prosi gnado pokore, in hiti se resnično spokoriti; po tem boš, če si ravno grešnik, od Marije, usmiljene matere, pomoč zadobil.

Molitev.

Ponižno te prosimo, o Bog, daj nam moč častitljivo obhajati rojstvo device Marije, in vredno moliti Jezusa Kristusa, njenega Sina, Gospoda našega. Stori, da bomo ljubezni polni, terdni v veri in upanji, sramožljivi, čisti, krotki, poterpežljivi, stanovitni v delih pravice, močni v premagovanju greha, da bomo tvoji živi in mertvi. Amen.

Oznanjenje devici Marii (25. sušca.)

Angel Gospodov je oznanil devici Marii, da bo ona mati Sinu božjega, Odrešenika vsega sveta. Bog je neskončno dobrotljiv, zgolj dobrota ga je, in vse stvari nam oznanujejo njegovo dobrotljivo voljo, njegovo dobroto in milost nam pa vendar le nar

bolj oznanuje včlovečenje božjega Sinu. Naša nevrednost še bolj razodeva božjo milost, ker Sin božji se je ponižal do včlovečenja ne za pravične, ampak za grešnike. „Bog nas je ne iz del pravice, ktere smo mi storili, ampak po svojem usmiljenji zveličal.“ Sveta Elizabeta, ko je Marija obiskala, je zavpila: „Od kod je to meni, da mati mojega Gospoda k meni pride?“ Se bolj bi se mogli mi čuditi, in veselo zavpiti: Od kod nam je to, da Sin božji k nam pride? — Le milost božja nam ga je dala. — Bog je človek brez pomanjšanja njegove neizrečene visokosti; Bog je majhno dete, vender vsegamogočen; Bog vzamo na selnašo grešno podobo, vender je neskončno svet; Bog Sin nam grehe odjemlje, vender on greh neskončno sovraži. — V človeški natori je hotel Bog Sin premagati hudiča, kateri je bil v prvih starših vso človeško natoro spridil; Sin božji dokončá zveličanje na lesu, ker na lesu se je bilo pogubljenje začelo: Sin božji je premagal hudiča in vse sovražnike, ko se je vsem sovražnikom podvergel. O neskončna in nezapopadljiva modrost božja!

Molitev.

O Bog, kateri si hotel, da je tvoja Beseda po angelovem oznanjenji od telesa svete Marije device meso nase vzela: stori, te ponižno prosimo, da nam bo pomagano s prošnjo tiste, katero verujemo resnično božjo porodnico. Po ravno tem Gospodu Jezusu Kristusu. Amen.

Vnebovzetje Marije (véliki Šmarn.)

Danes obhaja sveta katoliška cerkev spomin vnebovzetja Marije device, matere vseh odrešenika Jezusa, in vabi verne Boga hvaliti, kateri je Marijo v nebesa vzela, in čez vse stvari povišal; vsi dobri otroci se tudi res veselé veselja svoje matere. Marijo po veri častiti je dolžnost vseh, jo hvaliti in poviševati je veselje vseh vernih, v nje mogočne prošnje upati je vsem prijetno; pa po njenih zgledih živeti ni vsem dopadljivo, dasiravno je to nar potrebnije. To je pa le z gnado božjo mogoče, katero je bil Bog Marii v obilnosti dodelil; pa ona je bila

gnadi božji vselej zvesta, in je z njo po vsi volji božji na tanko živela. Prizadevaj si tudi ti, ljubi kristijan, gnadi božji vselej zvest, to je v dobrem zmirej stanoviten biti. Če gnado božjo zaničuješ, boš zaničevan in zaveržen. Zato pravi sv. Pavel: „Te opominjam, da ne prejmeš zastonj gnade božje.“

Marija je Boga iz vse moči ljubila. Vsa svetost je pa ravno v ljubezni zapopadena, ker iz ljubezni izhaja dopolnjenje vseh zapoved. Kdor ljubi Boga, mu je zvest; in če ga bolj ljubi, bolj mu je zvest. Ljubezen do Boga je notranja moč in prizadevanje vse storiti po volji božji; ljubezen do Boga prerodi človeka, ga povzdigne čez vse posvetne reči, ga z Bogom združi, in njegovega kraljestva vrednega stori. Da v tem Marijo posnemaš in pravo srečo zadobiš, prosi pridno Boga, da ti ljubezen v serce vlije, premišluj pridno od Boga prejete dobrote, in tako si prizadevaj v ljubezni rasti.

Marija je čistost in nedolžnost ljubila in tako zvesto ohranila, da se je clo angela ustrašila. O Kristijan, kristijana! kako je pa s teboj? premisli svoje Bogu znano serce, svoje misli, želje, besede, pa tudi svoje djanje. Če si nesramnih misel, gerdih be-

sedi, nečistega življenja, kako moreš Bogu in Marii dopasti? Kako bi nesramna duša prečisti devici Marii dopadla? „Ne mehkužniki, ne nečistniki ne bodo kraljestva božjega posedli.“

Marija je bila silno ponižna. Da se ji je bil angel prikazal, ji oznanil, v koliko čast jo je Bog povzdignil, da bo mati Sinu božjega, ni nič tega iz velike ponižnosti nikomur razodela. Kako hočeš ti Bogu in Marii dopasti, kateri se rad hvališ, rad povzdiguješ, pri ljudeh časti in hvale išeš? „Ne kdor se sam hvali, ampak kogar Bog hvali, je pravičen.“

Marija je bila Bogu vselej pokorna, in je vse njegove zapovedi na tanko spolnila: duhovski in deželski oblasti je bila zavoljo Boga pokorna, svojih staršev ni nikoli žalila, in v vseh rečeh se je volji božji podverгла. Koliko je terpela ob preganjanji, ob hoji v Egipt, koliko bolečin občutila pod križem umirajočega Sina, koliko žalost, da je bila po Jezusovem vnebohodu še na svetu, v dolini solz, pušena; pa se ni pritožila, ni godernjala, ampak božjim sklepom se je popolnoma podverгла. Vidiš, kristijan, Mariino pokoršino, kakšna je pa tvoja? Tvoja terdovratna in prevzetna volja se Bogu in oblastnikom ustavlja. „Vsak

človek bodi vikši oblasti podložen; od Boga je oblast, od nikogar drugzega, in kateri oblast imajo, so od Boga postavljeni.“ — „Hlapci bodite v strahu in podložni svojim gospodarjem, ne le dobrim in krotkim, ampak tudi terdim in nevšečnim.“

Molitev.

O prečista devica Marija, mati Jezusa Kristusa, našega Odrešenika! pred Bogom in pred teboj se ponižam in spoznam svojo nevrednost in nezvestobo. Boga in tebe povikšujem z besedo, pa nepokorna dela me razodevajo nezvestega služabnika. O Marija, tebi sem hotel služiti in dopasti, pa moja služba je bila le ustna molitev; le z besedo sem te častil, sicer tudi tvojo hvalo rad poslušal, v sercu sem pa tvojega jubega Sina, svojega zveličarja, Jezusa Kristusa, žalil in križal. Sedaj spoznam in prav v živo čutim, da vsa môja tebi po vnanjim skazovana čast ni nič veljala, dokler sem

z Bogom v sovraštvu ali v grehih živel. Po božjem razsvetljenji zdaj spoznam, da ne morem biti tvoj otrok, če si ne prizadevam Bogu zvesto služiti. O usmiljena mati Marija! sprosi mi pri svojem božjem Sinu to gnado: vse zapovedi dopolniti, se v vseh rečeh po tvojem zgledu Bogu popolnoma podvreči, in za teboj priti v nebeško kraljestvo. Amen.

PRAZNIKI SVETNIKOV.

Prazniki sv. Jožefa, ženina Marije device.

Sv. Jožef, dasiravno kraljevega Davidovega rodú, se je z delom živil v mesticu Nacaretu. Zvolil si je bil čisto devico, tudi Davidovega rodú, imenovano Marijo, ktera je bila uboga pred svetom, pa bogata z gnado pri Bogu. Oba sta imela serčno voljo v devištvu živeti, pa po božjem sklepu sta bila poročena. Le čista in sveta ljubezen je združila te dve lepe duši, ko dva čista duhova sta skupej živela, bila zadovoljna svojega uboštva in vedno Boga hvalila. Marija veselega oznanila, da bo ona mati obljubljenega Odrešenika, v svoji veliki ponižnosti svetemu Jožefu ni razodela, ampak je vse Bogu prepustila. Bog je potem svojega angela poslal svetemu Jožefu to veselje oznanit. Ob času napovedanega popisovanja sta šla Jožef in Marija v Davi-

dovo mesto Betlehem, in ondi je bil, kakor je že nekde j Bog po preroku Miheji govoril, Jezus rojen.

Sveti Jožef, čisti ženin čiste device Marije, je velik svetnik pri Bogu in pri ljudeh, ker je posebno veliko gnado od Boga prejel. Po nauku svetih učnikov daje Bog gnado po stanu, v kterega on človeka nameni. Sveti Jožef je bil od Boga zvoljen ženin nar sveteje device Marije, varh in rednik Jezusa Kristusa; tej veliki časti in službi namenjeno gnado je od Boga prejel, ktera je bila neizrečeno velika, ker je bil vselej Bogu pokoren, in v sveti družbi z Jezusom in Marijo je čedalje sveteje prihajal.

Nad svetim Jožefom imamo nar lepši zgled delavnosti in pokoršine iz ljubezni do Boga. On je bil kraljévega rodú, pa se vender ni sramoval s težkim tesarskim delom sebe in svojo sveto družino živiti. Ko je mogel sv. Jožef po noči vstati in hiteti v Egipt s svojo sveto družino, se je v svoji, navadni pokoršini iz ljubezni do Boga volji božji popolnoma podvergel. Po cloveški slabosti bi bil lahko mislil in djal: Bog je že poprej vse to vedel, pa prav po noči mi zapové vstati in bežati. Jezus nedolžen mora bežati pred hudobnim Herodom, ko

bi nam lahko to odvernili; kako se bom živil v neznani deželi? Nič takega, kar bi bilo pravi pokoršini nasproti, ni mislil sv. Jožef, ampak voljno, hitro in ponižno dopolni povelje. Kristijan sodi sam sebe po tem zgledu: če le primoran slušaš ali bogaš; če imaš zmirej kej govoriti čez božje sklepe, ali čez oblastnike; če hočeš vse po svoji volji delati, kakšna je tvoja pokoršina? Nobene ni.

Molitev.

O moj Bog! ob premišljevanji življenja tvojega služabnika sv. Jožefa spoznam svojo nevrednost in hudobo; moram se sramovati, in poniževati. On je bil pravičin po vseh zapovedih je zvesto živel; jez sem hudoben, ker sem le po svoji volji razuzdano živel. O Gospod! usmili se me. O sveti Jožef! sprosi mi od Jezusa pravo ljubezen, ponižnost, čistost, poterpežljivost in vse čednosti, da pravično živim, in srečno umerjem. Marija in sveti Jožef sprosita mi gnado,

svoje življenje resnično poboljšati, da zlasti v zadnji uri svojo dušo zaplljivo izročim Jezusu, in ga milostljivega najdem. Amen.

Praznik sv. Štefana.

Sv. Štefan je prvi zmed Jezusovih učencev svoje življenje dal in kri pretil za Jezusovo vero, tedaj ga prvega mučenca ali marternika častimo; od njega pravi sv. pismo, da je bil poln gnade in moči. Sv. Štefan je zvesto pomagal aposteljnem božje kraljestvo na zemlji razširiti, je serčno oznanoval besedo božjo, in v poterjenje oznanovane resnice čudeže delal. Terdovratni Judje pa, ki niso kaj mōgli Duhu, kateri je iz Štefana govoril, so se sramovali in sklepali, kako ga umoriti. Krive priče so dobili, pa ljudstvo in učenike so nadražili, sv. Štefana gerdo opravljali in terdili, da je on sovražnik svetega tempeljna in Mojzesa. Sv. Štefan se jim je serčno odgovoril rekoč: Vi terdovratni se ustavljate svetemu Duhu, kakor so se vaši očetje ustavljali.

Preroke so morili, kateri so prerokovali prihod Odrešenika, vi ste pa njega izdali in umorili; postavo ste prejeli, pa je niste spolnovali. Na duši slepi Judje so začeli divjati in vpiti; ušesa si zatiskajo, da bi ga ne slišali, ga zgrabijo in iz mesta Jeruzalema kamnjat vlečejo. Sv. Štefan pa je v nebo gledal in rekel: „Gospod Jezus! vzemi mojo dzšo.“ Videti pa hudobno slepoto in grešno serditost svojih sovražnikov, so se mu v serce smilili; pokleknil je in za nje molil rekoč: „Gospod! ne šteje jim tega v greh.“ Po tem pade od kamnja pobit, in umerje v Gospodu. To se je zgodilo že prvo leto po Jezusovi smerti.

Molitev.

O moj Gospod Jezus Kristus! daj mi po tvoji zapovedi in po zgledu sv. Štefana svoje sovražnike ljubiti, jim dobro storiti, kateri me sovrazijo, in moliti za-nje, kateri me preganjajo. Spoznati moram, da mu dosedaj nisem bil podoben, in tedaj tudi tebi nedopadljiv. Vse premalo sem dosedaj mislil na tvojo zapoved in tebi dolžno čast

in pokoršino, in se po svojem nag-njenji, ktero me od tebe loči, ravnal; svoje jeze in serditosti nisem po svoji moči in dolžnosti premagoval. Zato te zdaj prosim, **Gospod!** daj mi po zgledu svetega Štefana živeti, da v tvoji gnadi umerjem, in nebesa od-perta najdem. Amen.

Praznik sv. Petra in Pavla.

Sveti Peter je bil poprej ribič, revež in neučen; po Jezusovem poklicu pa je bil prvi namestnik Jezusov; on nas uči, da blagor človeku, ktereга božja milost obiše. Njemu se je zgodilo, kar sveto pismo pravi: „Bog potrebnega iz praha vzdigne in ubozega iz blata izleče, da med poglavarji sedi, in častitljivi sedež dobi.“ Le gnada človeka povišuje, vsa druga visokost je prah in blato. Sv. Peter je tudi po milostljivem božjem poklicu in po prejetem svetem Duhu pred svetom revež bil, pa pri Bogu je bil velik; in velik je bil tudi v sercu vernih, kateri so ga vervali prvega poglavarja vse

cerkve. Od hudobnih je bil zaničevan, preganjan, v ječo djan in križan; pa ravno to ga je srečnega storilo. Ljubi kristijan! tudi ti si od Boga milostljivo povikšan; ne bodi tej veliki milosti nehvaležen: med božje otroke si postavljen, živi sveto, da prideš med božje svetnike. Tebi in vsem reče sv. Pavel: „Vas opominjam, da gnade božje ne prejmete zastonj.“

Sveti Peter je Jezusa priserčno ljubil, vender ga je zatajil; ker je v svojo moč perveč zaupal; ravno tako bo s taboj kristijan! če nisi ponižen. Človeška volja je slaba in nestanovitna; ko bi bila tudi močna, bi ne obstala brez ponižnosti. Sv. Peter je od Jezusa zaslišal: „Vsi se bote nad menoj pohujšali;“ pa ni verjel, da bi ga bil on pohujšal. Ne da bi ga bil stanovitnosti prosil, se je nase zanesel, in skorej z njim perpiral; zato je padel. Tudi tebi je pisano: „Kdor nevarnost ljubi, bo v nevarnosti končan.“ Če nočes verjeti, boš huje padel, ko Peter. Peter je šel v Kajfotova hišo, tukej je svoje terdne obljube hitro pozabil; malo časa poprej je hotel za Jezusa umreti, pa kmali ga je s prisego zatajil. Tako boš tudi ti v nevarni priložnosti pozabil, kar si pred Bogom in spovednikom obljubil, raji umreti, kakor grešiti; varuj se

tedej hudih priložnost. Peter je šel v Kaj-
fatovo hišo iz ljubezni do Jezusa, da bi,
neznan med njimi zvedel, kaj zoper njega
sklepajo; vendar je padel. Hitreje in huje
boš ti padel, če iz zgolj hudobije hodiš v
nevarne družine, med hudobne. Petra so
obdali serditi sovražniki Jezusovi, vsi so
nad njim vpili, za življenje se je bal, in
ves prestrašen je le z jezikom Jezusa za-
tajil; ti si hudobniši, ker radovoljno in pre-
mišljeno grešiš. Petru je bil ta le enkrat
storjen greh v nauk, da je po tem varniše
in ponižniše živel. Ti grešiš velikokrat, in
vendar nisi ponižniši, in hodiš ko prej med
take, pri katerih svoje grehe ponavljaš. Peter
je berž milo jokal, in svoj greh do smerti
objokoval; ti svoje grehe izgovarjaš ali
se clo z njimi hvališ.

Sveti Peter je svoj iz slabosti storjen
greh potlej zmirej objokoval, veliko terpel
za Jezusovo čast, očitno ga oznanoval, in
iz ljubezni do Jezusa je tudi rad na križi
umerl. Premisli, ljubi kristijan! kako ti so-
vražiš in obžaluješ svoje grehe; ali sker-
biš z dobrim zgledom popraviti, kar si s
pohujšanjem hudega storil? ali terpiš vse
križe in nadloge voljno v duhu pokore?

Sveti apostelj Pavel, prej Savel ime-

novan, je bil pred svojim spreobrnjenjem hud sovražnik Jezusove cerkve, po tem pa njen močen steber; poprej je serdito verne preganjal, po tem jih je pa s svojim neizrečenim trudom brez števila veliko pridobil Jezusovi cerkvi. Ves vnet je bil za Jezusovo čast; dve in trideset let je nevtrudoma delal iz ljubezni do Jezusa; nikdar si ni dal počitka, da bi mu čedalje več duš pridobil, da bi vse zveličal. Zmirej je terpel, zraven križa Jezusovega vedno umiral, in je zadnjič v Rimu ob glavo djan umerl, da je večno z Jezusom združen.

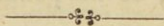
Ljubi kristijan! po Kristusu se ti tako imenuješ: ali si pa njemu in njegovim svetnikom podoben? Premišljuj Jezusovo uboštvo, usmiljenje, ljubezen do sovražnikov, terpljenje in smert na križi, da spoznaš svoje njemu nasprotno življenje. Očitno se vidi, da je sv. Pavel za Jezusom hodil; ti morebiti od Jezusa bežiš, in nočeš križev, katerih si vreden. Sv. Pavel je po Jezusovem zgledu za pravice voljo terpel, in veselo preterpel; ti terpiš zavoljo svojih grehov, vender se huduješ. Sv. Pavel je po Jezusovem zgledu za zveličanje bližnjega goreče skerbel; ti pa za svojo dušo ne skerbiš. Sv. Pavel je Jezusovo voljo skerbno in zvesto spolnoval, in zdaj kraljuje z njim

v nebesih; ti živiš po svoji spačeni volji, vender pa upaš v nebesa priti. Sv. Pavel je Jezusa iz nevednosti preganjal, potlej ga pa do smerti oznanoval, in je iz ljubezni do njega svoje življenje dal; ti si večkrat iz hudobije grešil, Jezusa križal, pa ne žaljuješ, se ne poboljšaš, se ne spokoriš!

Molitev.

O Jezus Kristus, moj Gospod, učenik, odrešenik, in sodnik! bodi usmiljen meni nevrednemu kristijanu. Ti si živel in umerl za me, me poklical v pravo cerkev, mi dal učnike, svoje namestnike od sv. Duha razvetljene, da mi tako pravi pot v nebesa pokažeš, in me rešiš večnega pogubljenja. Daj mi, o Gošpod! za tolike dobrote pravo hvaležnost, poglej tudi mene, kakor si sv. Petra milostljivo pogledal, pokliči me v svojo službo, kakor si sv. Pavla poklical, in omeči s svojo gnado mojo dušo in moje serce, da vedno objokujem

svoje grehe. Napolni me po prošnji svojih svetih aposteljnov Petra in Pavla s svojim duhom, da ti v meni in jez v tebi živim, in tebe večno ljubim in častim. Amen.

Molitev v čast sv. Florjana.

Prosi za me sveti Florjan velik svetnik! da me Bog časnega in večnega ognja obvaruje. Sprosi mi, da časno blago, katero mi je Bog dal, le k božji časti obračam, posebno pa, da bo ogenj nečistih željá v meni pogasnil, in da s čistim in neomažeževanim srcem Bogu vse dni svojega življenja služim. Amen.

Molitev v čast sv. Antonu Padvanu.

O Bog! ozri se na ljubeznjivo ponižnost in gorečo ljubezen svojega zvestega služabnika sv. Antona, in

daj mi gnado, v njegovem življenji zaničevanje sveta in zvestobe tvoje zveličavne besede spoznati, da me nič od tebe, o usmiljeni Oče! ne odverne, da bom v dobrem stanoviten, po tem pa večnega veselja v nebesih deležen. Amen.

Molitev v čast sv. Ani.

O Bog! ki si sveti Ani toliko milost skazal, da je bila vredna biti mati Matere tvojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa; kako velika mora čast njena v nebesih biti; dodeli milostljivo, da ker njen spomin obhajamo, po njenih prošnjah pomoč dosežemo. O mila mati sv. Ana! te prosim poln zaupanja, sprosi mi v vseh mojih dušnih in telesnih potrebah božjo pomoč. Amen.

Molitev v čast sv. Lucij.

O Bog! daj, da bomo, ker se veselimo spomina tvoje device in marternice sv. Lucije, po njenih prošnjah v pravi pobožnosti podučeni, in hudih bolezen na očeh obvarovani, in sprosi nam vse, kar na duši in na telesu potrebujemo. Amen.

Molitev v čast sv. Barbari.

O sveta devica in marternica Barbara! velika patrona umirajočih, ponižno te prosim, pridi mi na pomoč v vseh mojih potrebah. Ti bodi moje razveseljenje v težavah! ti posebna bramba moja, kadar se bo bližal konec mojega življenja. **O sveta devica in mučenica!** ti veš, kako je velika nevarnost za dušo v smertni uri; prosi tedaj za me, da srečno umerjem, po Jezusu Kristusu Gospodu našem. Amen.

V čast svojega patrona.

Častim in hvalim te, o Gospod nebeški Oče! ki si mi revnemu grešniku za posebnega pomočnika in varha dodelil svetega I., da me varuje pred nevarnostmi s svojo mogočno prošnjo pred tvojim tronom. O kolika dobrota je to za me? Komaj sem bil rojen, in že si mi svojo neskončno ljubezen s tem skazal, da si me v svojo sveto cerkev in v število svojih izvoljenih otrok vzel. Daj mi, o Bog! pravega keršanskega duha, da tudi zmeraj tako živim, kakor me sveta vera uči; da se hvaležnega skazem za toliko milost, in da nikdar s grehom ne žalim tebe, moj Bog in Gospod! in svojega varha, ki me s svojim lepim zgledom k čednosti vabi, in s svojo prošnjo podpira. O daj, da ga zvesto posnemam in pridem za njim k tebi v večni raj. Ti pa sveti I. bodi moj zvesti prijatelj in varh v življenji in v smerti, da srečno dokončam in se s tabo vekomaj veselim. Amen.

MOLITVE

za

MNOGE POTREBE.

Molitev k angelu varhu.

Sveti angel, moj zvesti in do-
brotljivi prijatelj in tovariš na poti
tega življenja! Večna hvala naj bo
dobrotljivemu Očetu nebeškemu, ki me
je v tvoje varstvo izročil. Pa tudi
tebi serčna zahvala za toliko ljubezen,
ktero mi vedno skazuješ. Noč in dan
si vedno pri meni in odvrčaš ne-
varnosti dušne in telesne od mene.
O da bi te vedno poslušal in ubogal!
Terdno sklenem tvoj mili glas vedno
poslušati in se greha skerbno og-
qati .Daj mi, o Bog! gnado, da nik-
dar žalil ne bom tvojega izvoljenega
služabnika in mojega zvestega tovarša

Pomagaj mi, o moj ljubi varh! pre-
magati svoje sovražnike in posebno
v smertni uri me ne zapusti, ampak
bojuj se za me. Pelji mojo dušo pred
sedež božji, in bodi tudi tam njeni
zvesti zagovornik in tovariš časti in
slave v večnosti. Amen.

Molitev v vsaki potrebi.

O Gospod! prosimo Te po ne-
skončnem zasluženju Jezusa Kristusa
in njegove matere Marije, poglej
milostljivo na nas uboge grešnike in
reši nas vseh nadlog, če tvoji sveti
volji dopade, in je nam k zveličanju,
po Jezusu Kristusu, ki s teboj živi
in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog
vekomej. Amen.

Molitev za dobro letino.

O dobrotljivi in usmiljeni nebeški
Oče! odpri svojo očetovsko dobrotljivo

roko, in napolni zemljo s svojo dobroto, da bo obilno rodila. Daj nam solnca in dežja po svoji modrosti. Ti veš o Gospod! da potrebujemo tudi telesnih darov, da življenje ohranimo, prosimo te, da nam jih obilno podeliš. S tvojo pomočjo jih bomo z veseljem in hvaležnim srcem uživali, in te zraven vedno hvalili. Po Jezusu Kristusu Gospodu našem. Amen.

Molitev za poterpežljivost.

O usmiljeni nebeški Oče! ki si s poterpežljivostjo svojega sina prevzetnost hudega sovražnika poterl, dodeli nam, te prosimo, da bomo vse, kar je naš zveličar Jezus Kristus zavoljo nas terpel, vedno v spominu imeli, in tako po njegovem zgledu vse težave in nadloge na tem svetu terpeli, in te zraven vedno hvalili. Amen.

Molitev zakonskih.

O nebeški Oče! kateri si sveti zakon postavil in v zakrament povzdignil, daj nam gnado, da se v terdni zvestobi ljubiva, s keršanskim gospodarstvom svoji družini zgled dajeva, poterpežljivost in edinost ohraniva in po tvoji sveti volji v vseh rečeh živiva, da se, kakor sva na zemlji sklenjena, tudi v nebesih enkrat najti zamoreva. Amen.

Molitev staršev za svoje otroke.

Večna čast in hvala naj ti bo, ljubeznjivi Oče nebeški! za vse tvoje dobrote. Serčno se ti tudi zahvaljujem za milost, da si mi otroke dodelil in me vrednega spoznal tako drage darove v mojo roko izročiti. O daj mi pravega duha, da spoznam velikost in svetost svojih dolžnost, in daj mi moč, da jih natanko spolnujem. Vem,

da boš pri ojstri sodbi njih neumer-
joče duše iz mojih rok tirjal; ali
usmili se mojih slabosti, in podpiraj
me s svojo močno roko pri izreji
otrok, da bojo za tvojo čast in po
tvoji volji živeli. Uči me ti z njimi
tako ravnati, kakor ti želiš, da naj
jih v dobrem uterjujem in v čednostih
vadim, da bodo vredni udje tvoje
svete cerkve in zvesti služabniki
tvojega svetega imena. Tvoji sveti
materi Marii, o Jezus! jih izročam v
varstvo, in ona naj jih popolnoma tebi
daruje, da bodo le za te goreli. **O**
Gospod! raji jih iz sveta pokličí,
kakor da bi te žalili in tvoji sveti
cerkvi nečast delali, ker raji jih ni-
mam, kakor da bi jih tvoje sovražnike
imenovati mogel. Tvoja ljubezen, o
Jezus! do nas mi bo tudi to mi-
lost dodelila, in nas enkrat v ne-
besih združila. Amen.

Molitev otrok za starše.

O sladke dolžnosti ljubezni in spoštovanj, ki me na ljube starše vežejo! s kolikim veseljem vas vedno spolnovati moram. Za tabo, o moj Bog! so stariši moji prvi in največi dobrotniki. Dal si mi jih takrat, ko sam nisem mogel za se nič skrbeti v posebne varhe in oskerbnike. Življenje, ki si mi ga dobrotljivo podelil, si v njih roke izročil, da so ga tebi zopet darovali in me v tvoji sv. veri zredili. Poverni jim, o Bog! vse terpljenje in skerb, ki so jo z mano imeli z obilnim blagoslovom: ohrani pa tudi mene na pravi potičednosti, da jim ne bo treba pri sodbi za mene in za moje hudobije odgovora dajati. Daj jim vsega v obilnosti, kar na duši in na telesu potrebujejo in ohrani jih vedno v svoji gnadi, po smerti pa nas pri-

pelji v sveti raj, da te bomo združeni
častili in ljubili, o dobrotljivi Oče
vseh stvari! Amen.

Molitev gospodarja ali gospodinje.

O Gospod! daj mi gnado, da
bom za svoje posle in podložne ravno
tako skerbel, kakor dobri oče ali
dobra mati za svoje otroke, da jim bom
vselej zvesto dal, kar jim gre, da
ne bom gerdo in sovražno z njimi
ravnal. Daj mi gnado, o Gospod! da
bom posebno za njih zveličanje, ko-
likor bo mogoče skerbel; da bom na
njih zaderžanje gledal, da jih bom k
molitvi in k božji službi opominjal.
Amen.

Molitev posla.

O Bog usmiljenja in ljubezni! ki
po svoji modri previdnosti hočeš, da
morem jest v nizkem stanu živeti,

dodeli mi gnado, da bom vse dolžnosti svojega stanú natanko spolnoval. Vem, da vse je prav in dobro, kakor ti z menoj oberneš, dobrotljivi nebeški Oče! tedej bom tudi s svojim težavnim stanom zadovoljen, ker tvoja volja je, da moram služiti. Ponižno te le prosím, daj mi gnado, da čisto in pobožno živim, da vse težave voljno prenašam, in v pokoro za svoje grehe obračam, da si bom nebesa zaslužil, in da se bom z Jezusom, ki je iz ljubezni do nas podobo hlapca nase vzel, tamkej vekomej veselil. Amen.

Molitev ubozih sirot.

O dobrotljivi nebeški Oče! Ni jih mojih ljubih staršev! ne vidim jih na tem svetu! Obupati bi mi bilo, ako bi ne vedil, da si ti oče ubozih sirot. Bodi tudi meni oče vse dni mojega življenja. Ohrani me vedno

v svoji gnadi, in obvaruj me vseh telesnih in dušnih nevarnost, in opomni me večkrat, česar so me moj dobri oče in moja dobra mati v življenji opominjevali, da sladko upanje imam, v tebi svojem Očetu se veseliti vekomej. Amen

Spomin vernih duš v vicah.

Sveta in dobra je misel za mertve moliti, da bi bili grehov rešeni. Naše usmiljenje, dušam mertvih vernih skazano, ki se v vicah pokoré, je tedaj po besedah sv. pisma Bogu všéc. Da pa ostrost božje pravice bolj spoznaš, premisli, ljubi kristijan! kaj verne duše v vicah terpé. Sveti očaki sploh terdijo, da so v ognji, mimo kterega je naš ogenj senca. Sv. Avguštin pravi, da ogenj, kateri duše vernih v vicah pokori, je huji od vseh bolečin in britkost, ktere si moremo misliti. Sv. Ciril tako govori: „Ni ga razločka med terpljenjem vernih duš v vicah, in obsojenih v peklu, kakor da je pervih terpljenje časno, družih pa večno.“ Sv. Tomaž učenik pravi: „Nar manji bo-

lečina vernih duš v vicah je veči kot vse bolečine svetá.“ Da še bolj spoznaš ostrost božje pravice, premisli, da te duše toliko terpé zavaljo majhnih grehov, ali ker se niso zadosti spokorile; zato morajo v strašnih bolečinah vic ostati, da se popolnoma očistijo. Premisli dalje, da so te duše božje prijateljice, ker so se v gnadi božji iz sveta ločile, vendar morajo neizrečeno terpeti, da se vredne storé božjega obličja. Sv. Janez pravi: „Nič omadeževanega ne pojde v nebeško kraljestvo.“ Oh, kako strašna je božja pravica!

Spomin terpljenja v vicah nas opominja, da tukaj resnično pokoro delajmo, in se tudi majhnih grehov varujmo. „Vsake sence greha se varuj.“ Kristus pravi: „Povem vam, da za vsako prazno besedo boste odgovor dajali sodnji dan. Sv. Avguštin pravi: „Noben tudi nar manji greh ne more brez pokorjenja ostati.“ Če se grešnik radovoljno ne pokori, ga bo Bog pokoril: pa če se tudi radovoljno pokori, je še zmirej velikega božjega usmiljenja potreben, ker se človek sam nikoli ne more zadosti spokoriti. O kristijan! ne bodi tako nespartmeten, in ne odkladaj pokore do smerti. Sv. Avguštin je prosil Boga rekoč: „O Gospod! tukaj me tepi, da ne bom ognja

strašnih vic potreben.“ Skazuj usmiljenje vernim dušam v vicah, s kterimi imaš zvezo ljubezni; daruj Bogu molitve, sv. mašo in druga dobra dela za njih rešenje, da tudi ti usimljenje najdeš. Kristus pravi: „S kakoršno méro boste mérili, s tako se vam bo povračevalo.“

Molitev.

O Bog, ostrost tvoje pravice je neizrečeno velika! skerbno se hočem s tvojo gnado greha varovati in pokoro delati, ker véim, da tvoje prijateljice, ktere so bile bolji od mene, v vicah neizrečeno terpé. Med njimi so morebiti duše, do kterih imam še posebno dolžnost, jim pomagati; za té, pa tudi za druge duše te prosim, in te hočem prositi vsak dan o Gospod! bodi jim usmiljen in milostljiv, reši jih iz terpljenja, in dodéli jim nebeško veselje: daj pa tudi meni, svojemu nevrednemu služabniku, usmiljenje in milost najti. Amen.

LITANIJE

vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!
Kriste, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Kriste, sliši nas!
Kriste, usliši nas!

Očenebeški, vsegamogočni Bog, usmili se nas!
Sin vsega svetá rešnji Bog, usmili se nas!
Sveti Duh, resnični Bog, usmili se nas!
Sveta Trojica, en sami Bog, usmili se nas!

Sv. Marija,
Sv. mati božja,
Sv. devic devica,
Sv. Mihael,
Sv. Gabriel,
Sv. Rafael,

za nas Boga
prosi!

Vsi sveti angeli in arhangeli za nas Boga
prosite!

Vse svete verste zveličanih duhov, za nas
Boga prosite!

Sv. Janez kerstnik, za nas Boga prosi!

Sv. Jožef, za nas Boga prosi!

Vsi sveti očaki in preroki, za nas Boga prosite;

Sv. Peter,

Sv. Pavel,

Sv. Andrej,

Sv. Jakob,

Sv. Janez,

Sv. Tomaž,

Sv. Jakob,

Sv. Filip,

Sv. Jernej,

Sv. Matevž,

Sv. Simon,

Sv. Tadej,

Sv. Matija,

Sv. Barnaba,

Sv. Lukež,

Sv. Marka,

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas Boga prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za nas Boga prosite!

Sv. Štefan

Sv. Lavrenc

Sv. Vincenc

Sv. Fabjan in Sebastjan,

Sv. Janez in Pavel,

za nas Boga prositi!

za nas Boga prositi!

za nas Boga prosita!

Sv. Kozma in Damnjan, } za nas Boga
Sv. Gervazi in Protazi, } prosita!

Vsi sveti marterniki, za nas Boga prosite!

Sv. Silvester,

Sv. Gregor,

Sv. Ambrož,

Sv. Avguštin,

Sv. Hieronim,

Sv. Martin,

Sv. Nikolavž,

Vsi sveti škofje in spoznavavci, za nas
Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

Sv. Anton,

Sv. Benedikt,

Sv. Bernard,

Sv. Dominik,

Sv. Francišk,

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga
prositate!

Vsi sveti minihi in pušavniki, za nas Boga
prositate!

Sv. Marija Magdalena,

Sv. Agata,

Sv. Lucija,

Sv. Neža,

Sv. Cecilija,

Sv. Katarina,

Sv. Anastazja,

za nas Boga
prosi!

za nas Boga prosi!

za nas Boga
prosi!

Vse svete device in vdove, za nas Boga
prosite!

Vsi svetniki in svetnice Božje, za nas Boga
prosite!

Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Gospod!
Bodi nam milostljiv; usliši nas, o Gospod!

Od vsega hudega,

Od vsega greha,

Od svoje jeze,

Od šibe potresa,

Od nagle in neprevidene smerti,

Od skušnjav hudičevih,

Od jeze sovraštva in vse hude volje,

Od duha nečistosti,

Od treska in hudega vremena,

Od večne smerti,

Skozi skrivnost svojega svetega včlo-
večenja,

Skozi svoj prihod,

Skozi svoje rojstvo,

Skozi svoj kerst in sveti post,

Skozi svoj križ in terpljenje,

Skozi svojo smert in svoj pokop,

Skozi svoje sveto vstajenje,

Skozi svoj čudni vnebohod,

Skozi prihod Tolažnika svetega Duha,

V dan sodbe,

Mi grešniki,

Da nam zanesesh,

Da nam odpustiš,

reši nas, o Gospod!

te prosimo usliši nas!

Da nas k pravi pokori pripelješ,
Da svojo sveto cerkev vladaš in ohraniš!
Da pastirja apostolskega in vse cerkvene
stanove v svoji sveti veri ohraniš,
Da sovražnike svete cerkve ponižaš,
Da keršanskim kraljem in oblastnikom
mir in pravo enovoljnost daruješ,
Da vsemu keršanskemu ljudstvu mir in
edinost daš,
Da nas vse v svoji sveti službi poterdiš
in obderžiš,
Da naše misli k nebeškim željam po-
vzdigneš,
Da vsem našem dobrotnikom večne dari
dodeliš,
Da duše naše, in naših bratov, bližnjih
in dobrotnikov od večnega pogubljenja
rešiš,
Da sad zemlje daš in ohraniš,
Da vsem vernim dušam večni pokoj
dodeliš,
Da nas uslišiš,
Sin Božji,
Jagnje božje, ki grehe sveta odjemplješ;
zanesi nam, o Gospod!
Jagnje božje, ki grehe sveta odjemplješ;
usliši nas o Gospod!
Jagnje božje, ki grehe sveta odjemplješ;
usmili se nas, o Gospod!

te prosim usliši nas!

Kriste, usliši nas!
Kriste, usliši nas!
Gospod, usmili se nas!
Kriste, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!

Oče naš (i. t. d. tiho.)

V. In nas ne vpelji v skušnjavao:

O. Temuč reši nas od hudega. Amen

Molitve

po

Litanijah v dan sv. Marka in križev teden.

69. Psalm.

O Bog! hiti me otét;

Gospod! teči mi pomagat.

Omoteni in osramoteni naj bodo, kateri mi
strežejo po življenji.

Odstopijo naj, in sram jih bodi, kateri mi
hočejo hudo.

Obernejo naj se zdajci osramoteni, kateri
pravijo: Haha! haha!

Vsi pa, kateri tebe išejo, naj se veselé in
radujejo.

Vedno naj rekó: Hvaljen bodi Bog! kateri ljubijo tvoje odrešenje.

Jez pa sem revež in siromak, o Bog! hiti k meni.

Moj pomočnik in moj odrešenik, Bog! nikar se ne múdi.

Čast bodi Očetu i. t. d.

V. Pomagaj svojim služabnikom,

O. Ki v té zaupajo, moj Bog!

V. Bodi nam, Gospod! močen turn,

O. Pred sovražnikom.

V. Nič naj ne opravi sovražnik pri nas.

O. In otrok krivice naj se ne lóti nam škodovati.

V. Gospod! ne ravnaj z nami po naših grehih,

O. In ne povračuj nam po naših hudobijah.

V. Molimo za našega papeža I.

O. Ohrani ga, Gospod! oživljaj in osreči ga na zemlji, in ne daj ga v voljo njegovih sovražnikov.

V. Molimo za svoje dobrotnike:

O. Poverni, Gospod! milostljivo zavoljo svojega imena večno življenje vsem, kateri nam kaj dobrega storé.

V. Molimo za verne mertve.

O. Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti.

V. Naj počivajo v miru!

O. Amen.

V. Molimo za svoje brate, katerih ni tukej.

O. Pomagaj svojim služabnikom, ki v té zaupajo, moj Bog!

V. Pošlji jim, Gospod! pomoč iz svetišča,

O. In varuj jih iz Siona.

V. Gospod usliši mojo molitev:

O. In moje vpitje naj do tebe pride.

Molimo.

O Bog! ki ti je lastno usmiliti se vselej in prizanesti, usliši naše pohlevne prošnje, da nas in vse tvoje služabnike, ktere grehov vez veže, milost tvoje dobrote odveže.

Usliši, te prosimo, o Bog! našo pohlevno molitev, in odpusti nam grehe, ki se ti jih obtožimo, da nam dobrotljivo z odpušenjem vred mir dodeliš.

Skaži nam dobrotljivo, o Gospod! svojo neizrečeno milost, da nas od vseh grehov odvežeš, in od kazni, ktere za-nje zaslužimo, rešiš.

Bog! ki te greh razžali, in pokora potolaži, ozri se milostljivo na prošnjo k tebi kličejočega ljudstva, in šibe svoje jeze, ki jih za svoje grehe zaslužimo, od nas odverni.

Vsegamogočni večni Bog! usmili se svojega služabnika **I. našega papeža**, in vodi ga po poti večnega življenja, da bo s tvojo pomočjo, kar je tebi dopadljivo želel, in z vso močjo storil.

O Bog! od kterega pridejo svete želje, dobre misli in pravična dela, daj svojim služabnikom tak mir, ki ga svet ne more dati, da bodo naša serca tvojim zapovedim vdana, in po zatertem strahu sovražnikov časi s tvojo pomočjo varni in mirni.

O Bog! užgi naša serca z ognjem svojega svetega Duha, da ti bomo s čistim telesom služili, in z očišenim srcem dopadli.

Bog, stvarnik in odrešenik vseh vernih! dodeli dušam svojih služab-

nikov in služabnic odpušenje vseh grehov, da milostljivo odpušenje, kterega so vselej želéli, po bogaboječih prošnjah dosežejo.

Začni, prosimo, Gospod! s svojim Duhom naše djanje, in spremljaj ga s svojo sveto pomočjo, da se vse naše molitve in dela vselej iz tebe začno, in iz tebe začeta, tudi v tebi končajo.

Vsegamogočni večni Bog! ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vseh, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, prosimo te pohlevno, da vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenji, ali pa so se že iz svetá ločili, po prošnjah vseh tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vseh svojih grehov dosežejo. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu Sinu tvojem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinstnosti svetega Duhá, Bog vekomaj. Amen.

- V. Bog usliši mojo molitev.
O. In moje vpitje naj do tebe pride.
V. Vsegamogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši.
O. Amen.
V. In vernih duše naj po milosti Božji počivajo v miru.
O. Amen.

Molitve

po

Litanijah pri popoldanji službi Božji ob nedeljah in praznikih, kateri niso matere Božje.

K svetemu rešnjemu telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

- V. Kruh z nebes si jim dodelil.
O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

Molimo.

O Bog! kateri si nam v prečudnem zakramentu spomin svojega terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje kervi

tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo, kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

Za odvernjenje vseh nadlog in nevarnosti.

Vsegamogočni večni Bog, nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vseh vernih kristijanov, za ktere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal, in je tudi svojo drago kri na lesu svetega križa pretil. Po tem Gospodu Jezusu odverni, milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojske, kugo, lakoto, draginjo, bolezni in žalostne revne čase.

Vsegamogočni večni Bog! usmili se svojega služabnika našega papeža I., in vâdi ga po potu večnega življenja, da bo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno želel, in z vso močjo storil.

O Bog, pastir in vladar vseh vernikov! glej milostljivo na svojega služabnika našega škofa I., ki si ga pastirja naše škofije postavil; dodeli mu, da tistim, nad ktere je postavljen z besedo in z djanjem k dobremu služi, in tako s čedo, ki mu je zročena, večno življenje doseže.

Bog, varh vseh kraljestev, dodeli svojemu služabniku našemu cesarju I. tvojo moč, s katero se sovražnik premaga, spoznati in častiti, da bo, ker je iz tvoje volje cesar postal, tudi v tvojem varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in poterdi v vsem dobrem duhovske in deželske oblastnike in gosposke, da nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji Božji časti, k našemu zveličanju in k miru in sreči vsega keršanstva pripomoči.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatle in neprijatle, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mertve.

Vsegamogočni večni Bog, ki gospoduješ čez žive in mertve, in se usmiliš vseh, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, da vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenji, ali pa so se že s sveta ločili, na prošnjo vseh tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vseh svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o Bog miru! pravo edinost v veri brez vsega razdertja in ločitve. Preoberni naša serca k pravi pokori in k poboljšanju našega življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenji in v smerti prijetni in dopadljivi.

Tebi bodi vedno priporočeno, o Gospod! vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smert. Daj nam tvojo milost takej uživati, in tamkej z vsemi iz-

voljenimi doséči, da te bomo v večnem veselji in zveličanji hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod nebeški Oče! po Jezusu Kristusu tvojem ljubem Sinu, Gospodu našem in Odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

O. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena si Marija i. t. d.
(petkrat.)

LAVRETANSKE LITANIJE.

(O praznikih matere Božje in ob sabotah.)

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog,

Sin, vsega svetá rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica en sam Bog,

Sv. Marija,

Sv. mati Božja,

Sv. devic devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti Božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati presveta,

usmili se
nas!

za nas Boga pros!

Mati ljubeznjiva,
Mati prečudna,
Mati našega stvarnika,
Mati našega odrešenika,
Devica modra,
Devica častiljiva,
Devica hvale vredna,
Devica mogočna,
Devica usmiljena,
Devica verna,
Podoba pravice,
Sedež modrosti Božje,
Začetek našega veselja,
Posoda duhovna,
Posoda časti vredna,
Posoda vse svetosti,
Skrivnostna roža,
Turn kralja Davida,
Turn slonokosténi,
Hiša zlata,
Skrinja miru in sprave,
Vrata nebeška,
Zgodnja danica,
Zdravje bolnikov,
Pribežališe grešnikov,
Tolažnica žalostnih,
Pomoč kristjanov,
Kraljica angelov,
Kraljica očakov,

za nas Boga prosi!

Kraljica prerokov,
Kraljica aposteljnov,
Kraljica marternikov,
Kraljica spoznovavcov,
Kraljica devic,
Kraljica vseh svetnikov,
Kraljica brez madeža izvirnega
greha spočeta,

} za nas Boga
prosi!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Gospod!

Kriste sliši nas!

Kriste usliši nas!

Oče naš i. t. d. Češena si, Marija! i. t. d.

Molitve.

1. K presvetemu rešnjemu telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

Molimo.

O Bog! kteri si nam v prečudnem zakramentu spomin svojega terpljenja

zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega telesa in tvoje kervi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

2. K sveti devici, materi Marii.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej od vseh nevarnost. O častitljiva in devica; naša gospa; naša srednica; naša besednica; naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi; svojemu Sinu nas priporoči; svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas sveta Božja porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Dodeli nam, tvojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in telesu uživamo; in da bomo

po častitih prošnjah presvete Marije vselej device od sedanje žalosti rešeni, in večnega veselja deležni.

3. K sveti devici materi Marii.

Od 1. adventne nedelje do božiča.

Usmiljena mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojega stvarnika prečudno rodila, devica pred in potlej ostala, ko si iz Gabrielovih ust prejela ččenje, usmili se grešnikov.

V. Angel Gospodov je oznanil Marii.

O. In je spočela od svetega Duha.

Molimo.

Svojo milost, prosimo, Gospod! v naša serca vlij, da ki smo po angelovem oznanjenji včlovečenje Kristusa tvojega Sina spoznali, po njega terpljenji in križi častitljivo vstajenje dosežemo.

Od božiča do svečnice.

Usmiljena mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeške in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojega stvarnika prečudno rodila, devica pred in potlej ostala, ko si iz Gabrielovih ust prejela češenje, usmili se grešnikov.

V. Po porodu si devica čista ostala.

O. Prosi za nas, Božja porodnica.

Molimo.

Bog! kateri si po rodovitnem devištvu svete Marije človeškemu rodu dar večnega zveličanja dodelil; daj, prosimo, da njo za nas prositi občutimo, po kateri nam je sreča došla prejeti življenja začetnika, Gospoda našega Jezusa Kristusa Sina tvojega.

Od svečnice do velikega četertka.

Bodi češena, nebes kraljica, češena angelov gospa; češena korenina, češena ti, ki si svetu pravo luč rodila! Bodi pozdravljena, devica ča-

stita, mimo vseh lepa! bodi pozdravljena, preljubeznjiva, in prôsi za nas Kristusa!

V. Naj te hvalimo, devica presveta.

O. Daj nam moč zoper sovražnike tvoje.

Molimo.

Dodeli, milostljivi Bog! brambo naši slabosti, da, ki svete Božje porodnice spomin obhajamo, s pomočjo njenih prošenj od svojih grehov vstanemo.

Od vélike sabote do 1. nedelje po binkoštih.

Veseli se, kraljica nebeška, aleluja! ktereга si zaslužila nositi, aleluja, je vstal od smerti, kakor je rekel, aleluja! Prosi za nas Boga, aleluja!
V. Veseli in raduj se, devica Marija, aleluja!
O. Ker je res vstal Gospod, aleluja!

Molimo.

O Bog! ki si po vstajenji svojega Sina Gospoda našega Jezusa

Kristusa svet razveselil; dodeli, prosimo, da po njegovi materi devici Marii dosežemo večnega življenja veselje.

Od 1. nedelje po binkoštih do 1. adventne nedelje.

Češena bodi, kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K tebi vpijemo zapušeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani, v tej dolini solz. Oh, oberni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas; in pokaži nam po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad tvojega telesa: o milosljiva, o dobrotljiva, o sladka devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!
O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Vsegamogočni večni Bog! ki si dušo in telo častite device matere Marije, da bi vredno prebivališče tvo-

jega Sina biti zaslužila, s pripomočjo svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah od prihodnjih zlegov in večne smerti rešeni.

4. K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, ktereга je postavil Gospod čez svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina tvoje presvete matere Marije pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

5. Za vse potrebe.

Ponižno, Gospod! te prosim, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere ljube device Marije

in vseh svojih svetnikov nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti; tudi očisti vso našo rodovino in naše prijatle od hudebe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odverni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje! daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milosti našim prijatlom in neprijatlom, in obvaruj to faro z vsemi, kateri v njej pribivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsem vernim keršenikom, živim in mertvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našege škofa I., našega cesarja I. in vso našo duhovsko in deželsko gosposko, in vse keršansko ljudstvo vseh nadlog in vsega zlega. In tvoj blagoslov pridi z nebes dol na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu Sinu tvojem,

kteri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

O. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena si, Marija! i. t. d. (petkrat.)

LITANIJE

od presvetega imena Jezusa.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog,

Sin vsega sveta rešnji Bog,

Sveti Duh resnični Bog,

Sveta Trojica en sami Bog,

Jezus, Sin živega Boga,

Jezus, Sin prečiste device,

Jezus, nar mogočnejši,

Jezus, nar močnejši,

Jezus, nar popolnamši,

Jezus, nar častitljivši,

Jezus, nar čudniši,

Jezus, nar veseliši,

Jezus, nar ljubeznjivši,

Jezus, čistejši od solnca,

Jezus, lepši od lune,

Jezus, svitlejši od zvezd,

usmili se nas!

Jezus, vse časti vreden,
Jezus, nar ponižniši,
Jezus, nar ubožniši,
Jezus, nar krotkejši,
Jezus, nar poterpežljivši,
Jezus, nar pokorniši,
Jezus, nar čistejši,
Jezus, prijatelj čistosti,
Jezus, prijatelj miru,
Jezus, naša ljubezen,
Jezus, zgled našega življenja,
Jezus, podoba čednosti,
Jezus, lepota pobožnega zadržanja,
Jezus, ljubezen naših duš,
Jezus, naše pribežališe,
Jezus, Oče ubozih,
Jezus, tolažba žalostnih,
Jezus, bogastvo revnih,
Jezus, žlahtni kamen,
Jezus, bramba popolnomasti,
Jezus, dober pastir svojih ovčic,
Jezus, zvezda na morji,
Jezus, prava luč,
Jezus, večna modrost,
Jezus, neskončna dobrota,
Jezus, veselje angelov,
Jezus, kralj patriarhov,
Jezus, razsvetljevavec prerokov,
Jezus, vladar aposteljnov,

usmili se nas!

Jezus, učenik evangelistov,
Jezus, moč mučenikov,
Jezus, svetloba spoznovavcev,
Jezus, ženin čistih devic,
Jezus, venec svetnikov,
Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Jezus!
Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!
Od vsega hudega,
Od vsega greha,
Od svoje jeze,
Od skušnjav hudobnega duha,
Od kuge, lakote in vojske,
Od prelomljenja tvojih zapoved,
Od nevarnosti vsega hudega,
Po skrisnosti svojega svetega včlove-
čenja,
Po svojem prihodu,
Po svojem rojstvu,
Po svojem obrezovanji,
Po svojih bolečinah,
Po svojem bičanju,
Po svoji smerti in svojem pokopu,
Po svojem svetem vstajenji,
Po svojem čudnem vnebohodu,
Po svoji nebeški časti,
Po prošnji svoje presvete matere,
Po prošnji vseh svojih svetnikov,
Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ,
zanesi nam, o Jezus!

usmili se
nas!

reši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemiš,
usliši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemiš,
usmili se nas, o Jezus!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš. . . Češena Marija . . .

Molitev.

O Bog, kateri si svojega edino-
rojeniga Sina za zveličarja človeškega
rodú namenil in ga Jezusa imenovati
zapovedal, dodeli milostljivo, da, kateri
njegovo sveto ime na zemlji častimo,
svoja imena v nebesih v bukvah zvo-
ljenih zapisane najdemo, in se obličja
Jezusovega večno veselimo, po ravno
tistem Gospodu našem, Jezusu Kri-
stusu, kateri s teboj živi in kraljuje v
edinosti svetega Duha Bog od ve-
komaj do vekomaj. Amen.

PASJON,

to je:

Terpljenje Gospoda našega Jezusa Kristusa

po spisu vseh štirih evangelistov.

Ko se je približeval praznik opresnih kruhov, kateri se imenuje velika noč, je rekel Jezus svojim učencem: Veste, da bo čez dva dni velika noč, in Sin človekov bo izdan, da bo križan. In veliki duhovni in pismarji so iskali Jezusa umoriti. Zbrali so se tedaj s starašini ljudstva v dvor velikega duhovna, kateri je bil imenovan Kajfež, in so svét imeli, kako bi Jezusa z zvijačo vjeli in umorili. Rekli so pa: Nikar v praznik, da hrup ne vstane med ljudstvom. Bali so se namreč ljudstva. Satan pa je šel v Judeža, s priimkom Iškarjota, kateri je bil eden zmed dvanajsterih. In je šel do velikih duhovnov, da bi jim ga izdal; in je govoril z njimi in s poglavarji, in je rekel: Kaj mi daste, in jaz vam ga

bom izdal. Ko so to slišali, so se oveselili, in so mu obljubili trideset srebernikov. On jim je pa dal besedo in je iskal priložnost, da bi jim ga izdal brez hrupa.

Prišel je pa prvi dan opresnih kruhov, ob katerem se je moglo velikonočno jagnje zaklati. Tedaj so učenci k Jezusu stopili, in mu rečejo: Kam hočeš, da gremo, in ti pripravimo jesti velikonočno jagnje? In pošlje dva zmed njih, Petra in Janeza, in jima reče: Pojdita, in pripravita nam velikonočno jagnje. Onadva sta pa rekla: Kje hočeš, da pripraviva? In jima je djal: Pojdita v mesto, in ko vanj prideta, vaju bo srečal človek, kateri ponese verč vode: idita za njim v hišo, v katero pojde, in recita hišnemu gospodarju: učenik ti reče: Moj čas je blizo; pri tebi hočem imeti veliko noč s svojimi učenci; kje je obednica, kjer bom velikonočno jagnje z njimi jedel? In on vama bo pokazal veliko obednico pogernjeno, ondi nam pripravita. Učenca sta šla v mesto, in sta našla, kakor jima je bil Jezus povedal, in sta pripravila velikonočno jagnje.

Ko se je bil večer storil, je prišel Jezus z učenci, in je k jedi sedel in dvanajsteri z njim, in jim je rekel: Iz serca sem želel to velikonočno jagnje jesti

z vami, preden terpim; zakaj povem vam, da od zdaj ga ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjeno v božjem kraljestvu. In je vzel kelih, ter je zahvalil in rekel: Vzemite, in razdelite si med seboj; zakaj povem vam, da ne bom pil od ternega sadu, dokler božje kraljestvo ne pride.

In je vstal, slekel zgornje oblačilo, in je vzel pert, ter se opasal, potlej je vлил vode v umivalnico, in je začel učencem noge umivati, in brisati s pertom, s katerim je bil opasan. Kadar je pa do Petra prišel, mu reče Peter: Gospod! ali boš ti meni noge umival? Jezus je odgovoril in mu djal: Kar jaz delam; zdaj ne veš, pa potlej boš vedil. Peter mu reče: Ne boš mi nog umival, vekomaj ne! Jezus mu je odgovoril: Če te jaz ne umijem, ne boš imel dela z menoj! Tedaj mu reče Peter: Gospod! ne le samo nog, ampak tudi roke in glavo! Jezus mu reče: Kdor je umit, ne potrebuje več, ko da noge umije, in je ves čist. Tudi vi ste čisti, toda ne vsi. Vedil je namreč, kdo je, kateri ga bo izdal, zato je djal: Niste vsi čisti.

Ko jim je bil noge umil, je svoje oblačilo vzel, in spet k mizi sedel, in jim je rekel: Veste, kaj sem vam storil? Vi me kličete: učenika in gospoda! in prav rečete;

zakaj sej sem tudi. Ako sem tedaj jaz, Gospod in učenik, vam noge umil, morate tudi vi eden drugemu noge umivati; zgled sem vam namreč dal, da, kakor sem jaz vam storil, tudi vi storite. Saj hlapec ni veči, ko njegov gospod, ne poslanec veči, ko tisti, kateri ga je poslal. To veste; blagor vam, če bote tudi storili. Ne rečem od vas vseh. Jaz vem, ktere sem izvolil; ali dopolniti se morajo besede pisma: „Kteri z menoj kruh je, ho svojo nogo zoper mene vzdignil“. Glejte, zdaj vam to povem, poprej ko se zgodi, da, kadar se zgodi verujete, da sem jaz. Resnično resnično, vam povem: Kdor ktereга, ki ga jaz pošljem, sprejme, mene sprejme; kdor pa mene sprejme, sprejme tistega, kateri je mene poslal. In ko je bil Jezus to izrekel, se mu je v serce užalilo, in je pričal, in rekel: Roka mojega izdajalca je z menoj pri mizi. Resnično, resnično vam povem, eden zmed vas me bo izdal, kateri z menoj je. Tedaj so učenci eden drugega pogledovali, in premišljevali, od ktereга da govori in silno žalostni pravijo, eden za drugim: Gospod! ali sem jaz? On je pa odgovoril, in rekel: Vas dvanajsterih eden, kateri pomaka z menoj roko v skledo, me bo izdal. Sin človekov gré sicer, kakor

je pisano od njega, toda gorje mu, po komur bo izdan: bolje bi mu bilo, da bi ne bil rojen tisti človek. Na to je odgovoril Judež, kateri ga je izdal, in je rekel: učnik, ali sem jaz! Jezus mu reče: Ti si rekel. Eden pa zmed učencev, ktereга je Jezus (sosebno) ljubil, Janezz imenom, je slonel na Jezusovih persih. Temu je Simon Peter pomignil, da naj vpraša, kdo je tisti, od ktereга govori. On se je tedaj Jezusu bolj k persom prislonil, in mu tiho reče: Gospod! kdo pa je? Jezus je tiho odgovoril: Tisti je, kteremu bom pomočen kruh podal. In je pomočil grizlej kruha, in ga je dal Judežu Iškarjotu, Simnovemu sinu. In ko je bil Judež grizlej vel, je šel satan v njega. Tedej mu Jezus reče: Kar misliš storiti, stori berž. Nobeden zmed njih pa ni vedel, zakaj mu je Jezus to rekel. Ker je Judež mošno hranjeval, so eni menili, da mu vleva kupiti, kar je za praznik potrebnega; eni pa, da naj med uboge kaj dá. Ko je tedaj grizlej vzel, je kmalo vun šel. Bila je pa noč.

In ko so večerjali, je vzel Jezus kruh v svoje roke, ter je zahvalil, ga posvetil, razlomil in podal svojim učencem, rekoč: „Vzemite, in jejte; to je moje telo, ktero bo za vas v smert dano.“ Ravno

tako je vzel tudi kelih z vinom, ter je zahvalil, in jim ga podal, rekoč: Vzemite, in pijte iz njega vsi; to namreč je moja kri, kri nove zaveze, ktera bo za njih veliko prelita v odpušanje grehov. To storite v moj spominj.“ In so vsi iz njega pili.

In ko je bil Jezus še v obednici, je rekel enajsterim (Judež namreč je bil odšel): Zdaj je Sin človekov poveličevan, in Bog je v njem poveličan. Ako je pa Bog v njem poveličan, bo tudi Bog njega sam v sebi poveličal, in kmalo ga bo poveličal. Otročiči! le malo sem še pri vas. Me bote iskali, pa kar sem Judam rekel, tudi vam rečem: Kamor jaz grem, vi zdaj ne morete iti. Novo zapoved vam dam, da se med seboj ljubite; kakor sem jaz vas ljubil, se tudi vi ljubite med seboj. Iz tega bojo vsi spoznali, da ste moji učenci, če bote ljubezen imeli med seboj. In so zapeli hvalno pesem, in šli proti oljski gori.

Simon Peter je pa rekel: Gospod! kam pa greš? Jezus je odgovoril: Kamor jaz grem, zdaj ne moreš za menoj iti: potlej pa pojdeš za menoj. Peter mu reče: Zakaj ne morem zdaj za teboj iti? Gospod je rekel: Simon! Simon! glej, satan vas je hotel imeti, da bi vas presejal, kakor pšenico, jaz pa sem prosil za te, da ne jenja

tvoja vera; in ti, kadar se boš nekdam spreobernal, poterdi svoje brate. Peter pa mu je djal: **Gospod!** s teboj sem pripravljen v ječo in v smert iti! svoje življenje postavim za te. Jezus mu je odgovoril: **Svoje življenje postaviš za me?** Resnično, resnično, ti povem: **Petelin nocoj ne bo pel, dokler me trikrat ne zatajiš.** In pa še vsi se bote pohujšali nad menoj to noč; zakaj, pisano je: **Bom udaril pastirja, in razkropile se bojo ovce.** Kadar pa od smerti vstanem, pojdem pred vami v Galilejo. Peter je rekel: **Ko bi se tudi vsi pohujšali nad teboj, se jaz ne bom nikdar pohujšal.** Jezus mu je rekel: **Resnično ti povem, da še to noč, preden petelin dvakrat zapôje, me boš trikrat zatajil!** Peter pa je še bolj terdil: **Ko bi mi bilo tudi umreti s teboj, te ne bom zatajil.** Tako so mu tudi drugi učenci rekli, in grejo vsi žalostni za njim. Jezus pa jih je milo učil in tolažil: **Jaz sem prava vinska terta, vi mladike.** Ako v meni ostanete in moje besede v vas: prosite, kakoli hočete, in se vam bo zgodilo. Ako vas svet sovraži, vedite, da je mene poprej sovražil ko vas. **Ko bi bili zmed svetá, bi vas svet ljubil: ker sem vas pa jaz od svetá odbral, vas sovraži.** Pomnite besede, ktere sem vam jaz govoril: **Hlapec ni večí**

ko njegov gospod. Ako so mene preganjali, bodo tudi vas preganjali. Preklicovali in iz shodnic vas bojo pahali; ura celó pride, da bo Bogu menil ustreči, kdor vas umori. Žalost, ker od vas grem, in vam to pravim, je vaše serce napolnila. Pa jaz vam resnico povem: Dobro je za vas, da jaz grem. Zakaj, ako ne grem, tolažnik sveti Duh k vam ne bo prišel; ako pa grem, vam ga bo Oče v mojem imenu poslal, in on vas bo vse učil. Vi bote jokoli in plakali, svet pa se bo veselil; vi bote žalovali, ali vaša žalost se bo v veselje spremenila. Zakaj spet vas bom vidil, in vaše serce se bo veselilo, in vašega veselja vam ne bo nihče odvzel. Jaz sem svet premagal: le v me zaupajte, tudi vi ga bodo. Tedaj je postal, oči v nebo vzdignil, in molil, za svoje učence in za vse, kateri bojo po njih verovali. Oče, sveti Oče! je djal, prosim te, varji jih hudega, da bojo eno, kakor sva midva le eno; da bojo vsi, ktere si mi dal, kjer sem jaz, da bojo videli moje veličastvo.

Ko je bil odmolil, je šel čez potok Cedron na oljsko goro. Z njim so šli tudi učenci. Pridejo k pristavi, kateri se je reklo Getsemani. Okoli nje je bil vert, v katerem

so oljke rastle. V tistega so šli on in njegovi učenci.

Vedil je pa tudi Judež izdajavec ta kraj, ker je Jezus s svojimi učenci pogosto tje hodil. Ko so vanj prišli, jim je Jezus rekel: Posedite tukaj, da grem tje in molim, molite tudi vi, da ne pridete v skušnjavo. In je vzel s seboj Petra, Janeza in Jakoba, in je šel bolj v vert z njimi. In zdaj je začel žalosten in otožen prihajati, in jim reče: Moja duša je žalostna do smerti; ostanite tukaj, in čujte z menoj. In se je odtegnil od njih za lučaj kamna, in je na kolena papel, in molil, rekoč: Oče! ako je mogoče, odvzemi mi kelih terpljenja; vendar ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi. In je vstal od molitve, in se verne k učencem, in najde vse tri spati. In je rekel: Simon! kaj tudi ti spiš? Nisi mogel eno uro z menoj čuti? Čujte in molite, da v skušnjave ne pridete: duh je sicer voljen, ali meso je slabo.

Spet ga obidejo težave. V drugič je šel, in se verže na svoj obraz, in moli: Oče, ljubi Oče! ako je mogoče, odverni od mene grenko terpljenje: vendar ne, kakor jaz, ampak kakor ti hočeš, naj se zgodi. Na to se je vernil k učencem, in jih najde spet spati, in reče: Kako morete vendar

zdaj spati? O čujte in molite, da v skušnjavo ne padete! Pa njih oči so bile vse dremotne, in niso vedeli, kaj bi mu odgovorili.

In jih je popustil vtretjič. Smertne težave namreč mu hodijo, njegov pot je bil kakor srage kervi tekoče na zemljo. In je še priserčniše mōlil: Ako se ne more ogniti kelih terpljenja, da bi ga ne pil: zgōdi se tvoja volja. Tedaj se mu je angel z nebes prikazal, kateri ga je potolažil in poterdil. In se je vernil k svojim učencem in jim reče: Spite zdaj in počivajte! Dosti je, ura je prišla, in Sin, človekov bo izdan grešnikom v roke. Vstanite, pojdemo! Glejte, približal se je, kateri me bo izdal.

Še je govoril, in glej, Judež Iškarjot, eden dvanajsterih pride, in z njim straža vojakov in velika truma hlapcev velike duhovšine, pismarjev in starašinov ljudstva s svetili baklami, mečmi in kolmi. Dal jim je bil pa njegov izdajavec znamenje, rekoč: Kterega bom kušnil, tisti je: njega primite, in peljite ga varno. In ko je bil prišel, je šinil pred trumo, in se berž k Jezusu spustil, in rekel: Pozdravljen bodi učenik! In ga je kušnil. Jezus mu je rekel: Prijatelj! čemu si prišel? Judež! ali s kuševanjem izdajaš Sinu človekovega? In ker je Jezus

vse vedil, kar je imelo čez njega priti, je proti množici stopil, in djal: Koga išete? So mu odgovorili: Jezusa Nacareškega. Jezus jim reče: Jaz sem! Pri tej besedi so vsi odskočili, in po tleh popadali. Jezus jih je tedaj vdrugič vprašal: Koga išete? In spet rečejo: Jezusa Nacareškega! Jezus reče: Povedal sem vam, da sem jaz; ako tedaj mene išete, pustite te (pokaže svoje učence), da grejo. Tako so se dopolnile besede, ktere je rekel: Tih, ktere si mi dal, nisem nobenega izgubil.

Tedaj so pristopili vojaki in hlapci, in so po Jezusu segli, in ga prijeli. Ko so njegovi učenci to vidili, mu rečejo: Gospod! ali hočemo z mečem mahnuti? In Simon Peter, kteri je meč imel, ga je berž izderl, in je mahnil po hlapcu velikega duhovna, kteremu je bilo Malhus imé, mu je odsekal desno uho. Jezus je pa učence zavernil, in djal: Jenjajte od tega. In ti Peter vtakni svoj meč v nožnico; zakaj vsi, kteri za meč prijemajo, bojo z mečem končani. Ali meniš, da bi ne mogel prositi svojega Očeta, in poslal bi mi več kot dvanajst legijonov angeljov? Pa kako bi se po tem pisma prerokov dopolnile, ktere govore, da se mora tako zgoditi? Ali ne bom pil keliha, kterega mi je moj Oče dal?

In Jezus se je hlapcovega ušesa dotaknil, in ga je ozdravil. Po tem se je obernal proti množici, in nje poglavarjem, in je rekel: Kakor razbojnika ste me prišli lovit z mečmi in kolmi. Vsak dan sem bil pri vas, in sem učil v tempeljnu, in me niste prijeli; toda to je vaša ura, in oblast temè. Zakaj vse to se je zgodilo, da se dopolnijo pisma prerokov. Tedaj so straža in poglavar in hlapci Judov Jezusa zvezali in peljali. Njegovi učenci pa so ga popustili, in so zbežali; le Peter in Janez sta sla od delječ za njim.

Peljali pa so Jezusa v Jeruzalem prvič k Anazu, kateri je bil poprej veliki duhoven, in v časti pri ljudeh. Anaz ga je vprašal za njegove učence in za njegov uk. Jezus mu je odgovoril: Jaz sem očitno govoril pred svetom; jaz sem vselej učil v shodnicah in v tempeljnu, kakor se vsi Judje shajajo, in na skrivnem nisem nič govoril. Kaj tedaj mene vprašaš? Vprašaj jih, kateri so me slišali; oni vejo, kaj sem govoril. Ko je bil to rekel, ga je eden služabnikov, kateri je zraven stal, za uho udaril, rekoč: Tako odgovarjaš velikemu duhovnu? Jezus mu je pak krotko odgovoril: Ako sem hudo govoril, spričaj od hudega; ako sem pa prav govoril, kaj me bješ?

Anaz je poslal Jezusa zvezanega h Kajfežu, svojemu zetu, kateri je bil tisto leto veliki duhoven. Bil je pa Kajfež ravno tisti, kateri je bil Judom svēt dal, da je bolje, da en človek umerje, kakor da bi bilo vse ljudstvo končano. Pri njem se je ves Judovski veliki svēt zbral, to je, duhovšina, pismarji in starašini ljudstva. In so iskali krivega pričevanja zoper Jezusa, da bi ga v smert izdali; pa ga niso našli. Pristopilo je sicer veliko podkupljenih krivih prič, ktere so zoper njega pričale; ali njih pričevanje se ni vjemalo. Zadnjič sta pa prišli še dve krivi priči, in sta rekli: Mi smo ga slišali reči: Jaz bom razdjal ta tempelj, kateri je z rokami storjen, in v treh dneh bom sozidal drugega, kateri ne bo z rokami storjen. Pa tudi njih pričevanje ni obstalo. Tedej je veliki duhoven vstal, stopi v sredo, in reče Jezusu: Ali nič ne odgovoriš na to, kar ti zoper tebe pričajo? Jezus je molčal, in ni nič odgovoril. Veliki duhoven ga je spet vprašal, in mu je djal: Zarotim te pri živem Bogu, da nam povej, ali si ti Kristus, Sin hvaljenega Boga? Jezus je djal: Ti si rekel, jaz sem. In pa povem vam: posihmal bote vidili Sina človekovega sedeti na desnici moči božje, in priti v oblakih neba. Na to je veliki du-

hoven pretergal oblačilo na sebi in reče: Boga je klel, kaj potrebujemo še prič? Slišali ste njegovo preklinjanje! kaj se vam zdi? In so vpili: Smerti je vreden! In ga vojakom in sodnjim hlapcem dajo do jutra.

Med tem se je na dvoriši nekaj žalostnega godilo. Peter, kateri je z Janezom od dalječ za Jezusom hodil, je tudi prišel pred dvor velikega duhovna. Janez je šel precej na dvor, znan namreč je bil v hiši velikega duhovna; Peter pa je ostal zunaj pri vratih. Tedaj je Janez šel, in je govoril z vratarico, in je Petra na dvoriše peljal. Noč je bila merzla. Hlapci in briči so na sredi dvoriša zakurili, so stali in sedeli okoli ognja, in so se greli. Peter je med nje sedel, in se tudi grel, in čaka, da bi konec vidil. Prišla je pa ena zmed dekel velikega duhovna, vratarica; in ko ga je zagledala, je djala: Ta je bil tudi tovariš unega Galilejca! In ga prav pogleda, in reče: Je že tako, ti si bil tudi z Jezusom Nacareškim! On je pa tajil vpričo vseh, rekoč: Jaz ne! Žena, jaz ga ne poznam! Ne vem, in ne umem, kaj govoriš. In je ven šel pred dvoriše, in petelin je vpervič zapel. Pa Peter, ves prestrašen, ga ni slišal. Ko je pa skozi vrata

šel, ga je zagledala druga dekla, in je rekla tistim, kateri so bili tam: Glejte, tudi ta je bil z Jezusom Nacareškim! In pa res, reče Petru hlapecv eden, tudi ti si eden zmed njegovih! On pa je vdručič tajil, in terdil: Nisim ne, še ne poznam tega človeka! Nekako uro časa potlej, ko je ravno po dvoriši zašumelo, da je Jezus k smerti obsojen, je drug hlapec v Petra pokazal, rekoč: Resnično tudi ta je bil z njim, saj je tudi Galilejic! Res pravijo ondi stoječi, tudi ti si zmed njegovih! Galilejic si, sej te tvoj jezik razodeva. Peter se brani; kar perstopi še drug hlapec velikega duhovna, stric tistega, kteremu je bil Peter uho odsekal, in reče: Kaj? te mar nisem jaz vidil na vertu pri njem? On pa je vtretjič tajil, in djal: Ne, ne, nisem ne. In je jel rotiti se, rekoč: Še ne poznam človeka, od kterega govorite. In zdajci je petelin vdručič zapel, in vojaki in sodnji hlapci peljajo Jezusa na dvoriše poslopja. Takrat se je Gospod ozerl, in pogledal v Petra. In Peter se je spomnil Jezusovih besedi: Preden nocoj petelin dvakrat zapoje, me boš trikrat zatajil. In je z dvoriša šel, in je bitko jokal.

Jezusa pa so na dvoriši, kar so mogli, čez noč zasramovali. Nekteri so mu plju-

vali v obraz, in mu jih za uho dajali; drugi so mu oči zakrivali, in ga s pestmi v obraz bili, in rekli: Kristus! prerokuj nam, kdo te je udaril? In še več hudega so počeli.

In ko se je jutro storilo, se je veliki svét vnovič zbral, in so se posvetovali, kako bi Jezusa v smert izdali. Pred se v zbirališe so ga rekli pripeljati, in še enkrat ga vprašajo: Ali si ti Kristus? povej nam. In je odgovoril in djal: Ako vam povem, mi ne bote verjeli; ako vas pa vprašam, mi ne bote odgovorili, in me tudi ne bote spustili. Pa odslej bo Sin človekov sedel na desnici moči božje. Vsi pa so rekli: Ti si tedaj vender le Sin božji? In je djal: Vi pravite, zakaj jaz sem. Oni pa so rekli: Kaj potrebujemo še pričevanja? saj smo sami slišali iz njegovih ust. In vsi, kolikor jih je bilo, so vstali, in so ga zvezanega peljali, in zdali Poncju Pilatužu, deželnemu oblastniku.

Tedaj je Judež, kateri je Jezusa izdal, ko ga je vidil k smerti obsojenega, se kesal, in je nesel duhovnom nazaj tistih trideset srebernikov, in je rekel: Grešil sem, ker sem izdal nedolžno kri! Oni pa so rekli: Kaj nam je mar! ti glej! In je vergel od sebe srebernike v tempeljnu, in se je vernil, in je šel, vzel verv, ter se je obesil. In se

je po sredi na dvoje razpočil, in vse njegovo oserčje se je izsulo. Duhovni pa so vzeli srebernike, in so djali: Ne spodobi se jih devati v cerkveno skrinjico; ker to je cena kervi. In so svét imeli, in kupili za nje lončarjevo njivo za pokopališe ptujcev. Zato se imenuje tista njiva Hakeldama, to je, njiva kervi do današnjega dne. Tedaj se je dopolnilo, kar je bilo govornjeno po Jeremii preroku, kateri pravi: In so vzeli trideset srebernikov, ceno cenjenega, kterega so skupčevali od Izraelovih otrok, in so jih dali za njivo lončarjevo. —

Judje, ko so bili Jezusa na dvor deželnega poglavarja pripeljali, niso šli v sodnjo hišo, da bi se ne omadeževali, temuč, da bi smeli jesti velikonočno jagnje. Zunaj na visokem mestu, ki so bile stopnjice nanj, so ostali. Pilatuž je tedaj iz svoje hiše tje k njim prišel, in je rekel: Kakšno tožbo prinesete zoper tega človeka? So odgovorili in mu djali: Ko bi ta ne bil hudodelnik, bi ti ga ne bili izdali! Pilatuž jim je rekel: Vzemite ga tedaj vi, in ga obsodite po svoji postavi. Judje so mu rekli: Mi ne smemo nikogar umoriti. Tako se je dopolnila beseda Jezusova, katero je govoril, kadar je znanje dal, s kakošno smertjo bo umerl. In so ga začeli

tožiti, rekoč: Našli smo na tem človeku, da zapeljuje naš narod, in da brani cesarju davkov dajati, in pravi, da je on Kristus, kralj Judovski. Pilatuž ga je vprašal: Si ti kralj Judovski? Jezus mu reče: Ti praviš. Na tožbe duhovšine, pismarjev in starašinnov ljudstva pa ni odgovoril. Pilatuž mu reče: Ali ne slišiš, kolikih reči te tožijo? Nič ne odgovoriš? Jezus pa je le molčal, in ni odgovoril na nobeno besedo, tako da se je poglavar silno čudil.

Pilatuž se je v hišo vernil, in je Jezusa za seboj poklical, in ga vpraša: Ali si res ti kralj Judovski? Jezus reče: Ali govoriš to sam iz sebe, ali le, ker so ti drugi to povedali od mene? Pilatuž pravi: Kaj sem jaz Jud? Tvoj narod in veliki duhovni so te meni izdali; kaj si storil? Jezus odgovori: Moje kraljestvo ni tega svetá. Ko bi bilo moje kraljestvo tega svetá, bi se moji služabniki pač bojevali, da bi ne bil Judom izdan. Tode moje kraljestvo ni od tod. Pilatuž pravi: Tedaj si ti vendar le kralj? Jezus odgovori: Ti praviš, da sem jaz kralj. Jez sem za to rojen, in zato prišel na svet, da pričujem od resnice. Kdor je iz resnice, posluša moj glas. Pilatuž reče: Kaj je resnica? in je šel spet vun k Judom, in jim reče: Jaz ne najdem uad

njim nobene krivice. Oni so pa le svojo terdili, in ga še huje tožijo. Ljudstvo šunta, so djali, ker uči po vsi Judeji, od Galileje do sem. Ko je pa Pilatuž slišal Galilejo, je vprašal, ali je on Galilejec. In ko je zvedil, da jo spod Herodeževe oblasti, ga je poslal k Herodežu, kateri je bil tiste dni tudi v Jeruzalemu.

Herodež pa, ko je zagledal Jezusa, se je silno oveselil; zakaj že zdavnej ga je želel viditi, ker je slišal veliko od njega, in je upal, da ga bo vidil kak čudež storiti. In je zbral vse svoje dvornike in vojake okoli sebe, in ga sprašuje z mnogimi besedami. Ali Jezus mu ni besede odgovoril. Duhovni pa in pismarji so mu ga terdo tožili. Tedaj ga je Herodež s svojimi vred zaničeval in zasramoval. In ga je oblekel v belo oblačilo, in ga je poslal nazaj k Pilatužu. Tisti dan sta se Herodež in Pilatuž poprijatila; zakaj poprej sta bila v sovražtvu med seboj.

Ko so Jezusa spet pred Pilatuža pripeljali, je ta duhovščino, ljudstvo in poglavarje pred se poklical, in jim je djal: Pripeljali ste mi tega človeka, kakor da bi ljudstvo zapeljeval: in glejte, jaz sem ga vpričo vas izprašal, in nisem našel nobene krivice nad njim v tem, česar ga tožite.

Pa tudi Herodež ne; zakaj jaz sem vas bil k njemu poslal, in glejte, nič smerti vrednega se ni našlo nad njim. Ker je pa navada, da vam o veliki noči enega jetnika spustim, za ktereга koli prosite; ktereга hočete, da vam spustim, Baraba, ali Jezusa, kateri je imenovan Kristus? Bil je pa Baraba zavoljo nekega punta in uboja v ječo veržen; Jezusa pa, je vedil, da so mu le iz nevošljivosti zdali. Tedaj ravno je Pilatuža služabnik na stran poklical, po katerem mu je njegova žena sporočila, rekoč: Nič si ne dajaj opraviti s tem pravičnim: zakaj veliko sem terpela nocoj v sanjah zavoljo njega. Duhovšina pa in starašini so ljudstvo podšuntali, da naj rajše za Baraba prosijo, Jezusa pa pogubé. Ko je tedaj Pilatuž spet vprašal: Ktereга teh dveh hočete, da vam spustim? so vsi vpili: Ne tega, proč z njim; pusti nam Baraba! Pilatuž, kateri bi bil Jezusa rad spustil, jim reče: Kaj pa naj storim z Jezusom, kateri je imenovan Kristus, kralj Judovski: In vsi vpijejo: Križaj ga, križaj! Pilatuž še reče: Kaj pa je hudega storil? Nič smerti vrednega ne najdem nad njim. Bičati ga poročem, po tem pa ga bom spustil. Oni pa še le bolj vpijejo: Križaj ga, križaj!

Tedaj je oblastnik Jezusa dal bičati.

Vojaki so ga vzeli, ga peljali na dvoriše sodnje hiše, in so sklicali vso trumo. In so ga slekli, in mu škerlatast plajš oger-nili, in so spletli krono iz ternja, in mu jo na glava djali, in terst v njegovo desnico dali, ter so pred njega poklekovali, in ga zasramovali, rekoč: Pozdravljen bodi, kralj Judovski, in so v njega pljuvali, in mu jih za uho dajali, terst jemali, in ga po glavi tolkli, in na kolena padali, ter ga molili.

Po tem je Pilatuž spet šel iz sodnje hiše, in reče ljudstvu: Glejte, pripeljam vam ga vun, da spoznate, da ne najdem nad njim nobene krivice. Tedaj je Jezus prišel s ternjevo krono in v škerlatastim oblačilu. In Pilatuž jim reče: Poglejte, človek! Ko so ga pa vidili veliki duhovni in služabniki, so vpili rekoč: Križaj ga, križaj! Pilatuž jim reče: Vzemite, in križajte ga vi, jaz ne najdem nobene krivice nad njim. Judje so mu odgovorili: Mi imamo postavo, in po tej postavi mora umreti, ker se je Sina božjega delal.

Ko je Pilatuž to govorjenje slišal, se je še bolj bal. In je šel spet v sodnjo hišo, in je djal Jezusu: Od kod si ti? Jezus pa dal mu ni odgovora. Pilatuž mu tedaj reče: Meni ne odgovoriš? Ali ne veš,

da imam oblast, te križati, in imam oblast, te spustiti? Jezus je odgovoril: Ti bi ne imel nobene oblasti do mene, ko bi ti ne bilo dano od zgorej. Za tega voljo ima tisti, kateri ti me je izdal, veči greh. In od zdaj je Pilatuž še bolj iskal, ga spustiti. Judje pa so vpili, rekoč: Ako tega spustiš, nisi prijatelj cesarjev; zakaj, kdor se kralja dela, cesarju zoper govori.

Pilatuž tedaj, ko je slišal to govorjenje, je Jezusa vun pripeljal, in je sedel na sodnji stol, na mestu, katero se imenuje Litostrotos, po hebrejsko pa Gabata. Bilo je pa dan pripravljanja velike noči okoli šeste ure. In reče Judom: Glejte, vaš kralj! Oni pa so vpili: Proč z njim, proč z njim, križaj ga! Pilatuž jim reče! Vašega kralja bom križal? Veliki duhovni so odgovorili: Nimamo kralja, razun cesarja. In so tišali z velikim vpitjem, in hotli, da naj bo Jezus križan.

Ko je Pilatuž vidil, da nič ne opravi, temuč da hrup še večji vstaja, je vzel vode, in si je roke umil vpricho ljudstva, rekoč: Jaz sem nedolžen nad kervjo tega pravičnega, vi glejte! In ljudstvo je odgovorilo, in djalo: Njegova kri pridi na nas, in na naše otroke! In Pilatuž je prisodil, da bi se njih prošnja dopolnila. Spustil je Ba-

raba, Jezusa pa je zdal njih volji, da naj bo križan.

Tedaj so vojaki Jezusa vzeli, in mu slekli škerlatasti plajš, in ga oblekli v njegovo oblačilo, ter ga peljali iz mesta, da bi ga križali. In je nesel svoj križ. Na poti gredé pa so dobili človeka iz Cirene, Simona po imenu, kateri je šel iz polja, očeta Aleksandrovega in Rufovega, in so ga primorali, da je Jezusu križ nesel.

Za njim je šla velika množica ljudi in žen, ktere so jokale in ga milovale. Jezus pa se je proti njim obrnil, in je rekel: Hčere Jeruzalemske, nikar se ne jokajte nad menoj, ampak jokajte se same nad seboj, in nad svojimi otroci! Zakaj glejte, pridejo dnevi, ob katerih se bo reklo: Srečne so nerodovitne, in telesa, ktere niso rodile, in persi, ktere niso dojile! Takrat bojo jeli reči goram: Padite na nas! in hribam: Pokrite nas! Zakaj če nad srovim lesom to delajo, kaj se bo nad suhim godilo? Peljana sta bila pa z njim tudi dva hudodelnika, da bi bila umorjena.

Ko so bili prišli na goro, ktera se imenuje po hebrejsko Golgata, latinsko pa Kalvarija, to je, mesto mertvaških glav, so mu dali piti vina z miro in žolčem mešanega. Ga je pokusil, pa ni hotel piti.

In ondi so križali njega in oba hudo-
delnika, enega na desnici, in enega na le-
vici, v sredi pa Jezusa. Tako je bilo do-
polnjeno pismo, ktero pravi: Med krivične
je bil štet. Jezus pa je rekel: Oče, od-
pusti jim, sej ne vedo kaj delajo! Bila je
tretja ura, ko so ga križali. In Pilatuž je
napisal nadpis njegovega zadolženja, in ga
je rekel verh križa obesiti. Zapisano je pa
bilo: Jezus Nacareški Kralj Judov.
In to je bilo zapisano po hrebrejsko, po
greško in po latinsko. Vojaki so ta nad-
pis djali nad njegovo glavo, in veliko Judov
ga je bralo; zakaj kraj, kjer je bil Jezus
križan, je bil blizo mesta. Veliki duhovni
so tedaj rekli Pilatužu: Nikar ne piši:
„Kralj Judov“, ampak, da je on rekel:
Kralj Judov sem. Pilatuž pa je odgovoril:
Kar sem pisal, sem pisal.

Ko so bili vojaki Jezusa na križ pri-
bili, so vzeli njegove oblačila, in so jih med
seboj razdelili. Naredili so štiri dele, vsak-
terimu vojaku enega, in so vadjali, kdo
bo kaj dobil. Suknja pa je bila brez šiva,
od verha sceloma tkana; rekli so tedaj
med seboj: nikar je ne režimo, ampak
vadlajmo raji za njo, čigava bode. Tako
se je dopolnilo, kar je rečeno po preroku,
kteri pravi: Razdelili so med seboj moje

oblačila, in za mojo suktnjo so vadjali. Vojaki so tedaj to storili, po tem so sedli, in ga varovali.

Judje pa, ki so mimo hodili, so ga preklinjali, in so s svojimi glavami zmajevali, in rekli: Dete, kako tempelj božji podiraš, in ga v treh dneh spet sozidaš! Pomagaj sam sebi! Če si Sin božji, stopi s križa! Ravno tako so ga zasramovali tudi veliki duhovni, pismarji in starašini ljudstva, rekoč: Drugim je pomagal, in sam sebi ne more pomagati! Naj zdaj sam sebi pomaga, ako je on Kristus, izvoljeni božji. Ako je Izraelski kralj, naj stopi zdaj s križa, in bomo verovali v njega! Je zaupal v Boga, naj ga zdaj reši, ako ima nad njim dopadajenja! Saj je rekel: Sin božji sem! Zasramovali so ga tudi vojaki, kateri so pristopali, in mu jesiha ponujali, in rekli: Ako si kralj Judovski, pomagaj si! In še celo eden razbojnikov, ktera sta z njim visela, ga je preklinjal, rekoč: Ako si ti Kristus, pomagaj sam sebi in nama! Drugi pa ga je svaril, rekoč: Se tudi ti ne bojiš Boga, ker si ravno v tistim obsojenji? In nama se pravica godi, zakaj midva prejmeva po zasluženji svojih del; ta pa ni nič hudega storil. In je rekel Jezusu: Gospod, spomni se me, kadar prideš v svoje

krajestvo! In Jezus mu je djal: Resnično, resnični ti povem: danes boš z menoj v raji.

Zraven križa Jezusovega pa so stale njegova mati in sestra njegove matere Marija Kleofova, in Marija Magdalena. Ko je tedaj Jezus mater in učenca, kterega je ljubil, vidil stati, reče svoji materi: Zena, glej! tvoj sin! Po tem reče učencu: Glej, tvoja mati! In od tiste ure jo je učenec k sebi vzal.

Ko je bilo okoli šeste ure, je solnce otemnelo, in po vsi zemlji je bila temà do devete ure. In ob deveti uri je Jezus z velikim glasom zavpil: Eli, Eli! lama sabáktani? to je: Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil? Eni tam stoječih, to slišati, so rekli: Glejte, Elija kliče.

Po tem je Jezus, da se je pismo dopolnilo, djal: Žejin sim! Stala je pa ondi posoda polna jesiha. In berž je eden zmed njih tekel, je vzel gobo, jo je z jesihom napojil, in nataknil na hisopov terst, in mu jo k ustam podal. Drugi pa so djali: Pusti, glejmo, ali pride Elija, ga rešit. Ko je bil Jezus jesiha vzel, je rekel: Dopolnjeno je! Kmalo po tem je z velikim glasom zavpil: Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo? In ko je bil to izrekel, je glavo nagnil in dušo izdihnil. (Tukaj se nekoliko preneha, in

poklekne.) In glej, zagrinjalo v tempeljnu se je pretergalo na dvoje od verha do tal. In zemlja se je tresla, skale so pokale, in grobi so se odperali, in veliko teles svetnikov, kateri so spali, se je obudilo. Stotnik pa, in kateri so z njim bili, in Jezusa varovali, ko so vidili potres, in kar se je godilo, so se silno bali, in so djali: Zares, ta je bil Sin božji! In vsi ljudje, kateri so skupej prišli, gledat, so se terkali na svoje persi, in se vernili. Vsi njegovi znanci pa, in žene, ktere so bile prišle za njim iz Galileje, in so mu stregle, so od dalječ stali, in to gledali. Med temi je bila Marija Magdalena, in Marija mati Jakoba mlajšiga in Jožefova, in Saloma mati Cebedejevih sinov, in veliko drugih, ktere so bile z njim vred v Jeruzalem prišle.

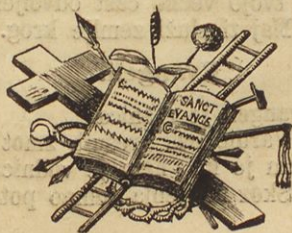
Bil je dan pripravljanja. Da bi tedaj v saboto (tisti sabotni dan je bil velik), trupla na križi ne ostale, so Judje Pilatuža prosili, da bi se jim kosti poterle, in da bi se sneli. Tedaj so prišli vojaki, in so prvemu kosti sterli, in drugemu, ktera sta bila z njim križana; ko so pa do Jezusa prišli, so vidili, da je že mertev, in mu niso kosti sterli, ampak eden vojakov je s sulico njegovo stran odperl, in zdajci je tekla kri in voda iz nje. In kateri je vi-

dil, je pričal, in njegovo pričevanje je resnično; in on vé, da resnico govori, da tudi vi verujete. To se je pa zgodilo, da je dopolnjeno pismo, ktero pravi: Nobene kosti mu ne strite. In spet drugo pismo govori: Gledali bojo v njega, ktereга so prebodli.

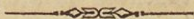
Ko se je večer storil, je prišel bogat človek iz Arimateje Judovskega mesta, z imenom Jožef, dober in pravičen mož, kateri ni bil privolil v drugih svét in djanje, kateri je tudi sam čakal božjega kraljestva, in bil Jezusov učenec, tode skrivaj zavoljo strahú pred Judi. Ta je serčno šel k Pilatužu, in ga je prosil, da bi snel Jezusovo telo. Pilatuž se je čudil, da bi bil že umerl. In ko je zvedil od stostnika, je Jožefu dovolil, in mu dal telo. Jožef je kupil čiste tenčice, in je telo snel. Prišel je pa tudi Nikodem, kateri je bil vpervič po noči k Jezusu prišel, in je prinesel zmesi mire in aloe okoli sto liber. Tedaj sta vzela Jezusovo telo, in ste ga zavila v tenčico z dišavami vred, kakor je pri Judih šega pokopavati. Bil je pa na tistim kraji, kjer je bil Jezus križan, vert, in na vertu nov grob, kteriga je bil Jožef sebi iz skale izsekal, in v ktereга še nihče ni bil položen. Tam tedaj sta zavoljo dneva pripravljanja Judov

Jezusa položila, velik kamen zavalila pred duri groba, in šla. Žene pa, ktere so bile z Jezusom iz Galileje prišle, so jih spremile, in so sedle grobu nasproti, in gledale, kam in kako je bilo njegovo telo položeno. In so se vernile, in so pripravile dišav in mazil; toda v saboto so pri pokoji bile po postavi.)

Drugi dan pa, kteri je po dnevi pripravljanja, so se zbrali veliki duhovni in farizeji k Pilatužu, in mu rečejo: Gospod! spomnili smo se, da je ta zapeljivec, ko je še živ bil, rekel: Čez tri dni bom vstal. Ukaži tedaj grob obvarovati do tretjega dne, da tje ne pridejo njegovi učenci, in ga ne ukradejo, in ne rečejo ljudstvu: Je vstal od mertvih, in bi bila poslednja zmota hujši ko prva. Pilatuž pa jim je djal: Imate stražo: pojdite, obvarjite, kakor veste. In oni so šli, grob obdali z varhi, in kamen zapečatili.

SVETE PESMI.

Druga pesem pri sv. maši.

Kirie.

Bog, pred tvojim veličastvom
Molimo iz praha te ;
S svoje milosti bogastvom
Se ozri v nas grešnike.
Ofer naš naj ti dopade
Jagnje je brez madeža :
Jezus, vir nebeške gnade,
Ki odjemplje greh svetá.

Gloria.

Čast Bogu na visokosti !
Sveto je njegovo imé ;
Po stvarjenja širokosti
Naj ga vse stvari časté.
Bodi hvaljen ! bodi moljen !
Večni trojedini Bog !
V tvojo večno čast odvoljen,
Naj ti služi zemlje krog.

Evangeli.

Evangeli je resnica,
Varuje nas grešnih zmot ;
Nam je luč, nam je vodnica
Skoz življenja temno pot.

Nauk večnega življenja
Ti, o Jezus! sam imaš;
Luč modrosti, razsvetljenja,
Učenik, nam vernim daš.

Kredo.

Verujem v Boga Očeta,
Neba, in zemlje stvarnika;
V Sina, odrešenika sveta,
Ino v Duha svetega.
Verjem tud vse resnice,
Ktere Jezus je učil;
Če se prav deržim pravice,
Bom v nebesih ga častil.

Offertori.

Večni Oče vse dobrote!
Mil poglej na ta altar,
Za brezkončne grehov zmote
Ti damo prijetin dar.
Svet'ga kruha ino vina
Dar ponižno darovan,
To je ofer tvoj'ga Sina
Za žive in mertve dan.

Sanktus.

Z angelci na glas pojemo
Sveto pesem, o Gospod!
Vse češenje ti dajemo:
Svet, svet, svet, Bog Sabaot!
De b' za tvojo čast se vneli,
Nam o Bog, dobrotljiv daj!
Bomo tvojo hvalo peli
Tu in tam, na vekomaj.

Benediktus.

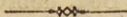
Bodi moljeno, češeno!
Rešnje Jezusa Telo.
Nam v zveličanje rojeno,
In na križi ofrano.
Bodi moljena častita,
Jezusova rešnja Kri!
Ki za naš greh si prelita,
In za grehe vsih ljudi.

Agnus Dei.

Mili Jezus! Božje Jagnje!
Nosiš grešnikov dolge,
Naj se tvoja milost nagne,
Svoj svet mir mi daj v serce.
Da se sklenem z vernim duham
V Zakramentu zdaj s teboj;
Poživljen z nebeškim kruhom
Bodem živ in mertev tvoj.

Ite missa est.

Žegnaj, o Bog, nas trojedini,
Z močno, milostno roko,
V greha in skušnjav dolini,
Varuj nas nesreče z njo.
S svojo milostjo ostani
Vselej, o Gospod, pri nas;
Kon'c življenja nas ohrani,
Nam odkrij svoj svet obraz!

Božična.

Poglejte čudno se godi!
Kaj mora nek to biti.
Nebeški dan o pol noči,
To mora kaj pom'niti,
Lej angelja pred nami stat'
Luč svitla ga obsega;
Od groze moram trepetat',
Povejte, kaj bo s tega!

Tako pastirji govore,
Pa angelj se oglasi:
Veselje oznanujem le,
O srečni, srečni časi!
Zveličar se necej rodi,
Ni treba nič se bati,
Je ubožen v jaslicah leži;
Lahko ga je poznati.

Zaslišijo nebeških trum
Častit' Boga na nebu,
Veseli mu ženejo šum
De svet otmè v potrebi
Njih petja glas razlega se
Veselo po širjavah;
Mir vam, ki svete volje ste,
Bogu čast po višavah.

Pastirji se razveselé,
Ko slišijo to novico;
Do Betlehema hrepené,
Spoznat' želé resnico.
Pogledat' pojdmó, pravijo;

Kar angelji so rekli;
Tekó in se ne vstavijo
In k jaslom so pritekli.

Tam dete ugledajo lepo,
Da ni se moč nagledat',
Tak ljubo in tako sveto.

Žele mu dopovedat',
Da ljubijo ga iz sercá,
Da vse bi radi dali;
Nauke vse, ktere dá
Da bodo spolnovali.

Tudi mi zdej k jaslicam pojdmó,
In bod'mo ga veseli;
Zahvalo, čast Bogu dajmo;
Da smo pomoč prejeli.
Pozdravljen bod', zveličar moj
Da bomo mi pri tebi.

Postna.

Tam na vertu oljske gore
Izveličar naš klečí,
Smertna žalost ga premore,
Oh kervavi pot potí.
In le hujši so težave,
Vidi strašno Golgato;
Le učencov trudne glave
V terdnim spanj' počivajo.
Že sovražni trop prihruje,
Iškarjot ga sam peljá.
Jezusa hinave kušuje
In sovražnikam izdá.

„Kaj vi išete“? jim — reče.
Straha vsi popadajo;
On se jim pa branit' neče:
Rabeljni ga zvežejo.

Iz ljubezni do Očeta,
In do grešnih nas ljudi,
Za dolgove vsiga sveta
Božje Jagnje v smert hiti.
Togoté se trinogavci
Krotki Jezus le molči.
Ljudstvo šuntajo hinavci:
Križaj, križaj ga! kriči.

Nejevernik na sodniši
Ga nedolžnega spozná,
Judovstvo pa na dvoriši
Se vtolažiti ne dá.
„Jez ne najdem — Ponci vpije —,
„Da bi smerti vreden bil.“
„Naj nad nas pa se razlije, —
Kliče ljudstvo, Njega kri!“

Velikonočna.

Zveličar gre iz groba,
Ob moč je smert trohnoba!
Velikonočno Jagnje bil,
Je za nas drago kri prelil.
Aleluja.

Otet je človek, rešen,
In v brezdno satan trešen,

Smert nima svoj'ga žela več
Odpert je grob, in kamen preč.
Aleluja!

Odrešil je očete,
Veliko časa vjete;
Častito jih peljá sabo
V zaperto z grehom pred nebó.
Aleluja!

O kak' se svetjo rane,
Neusmiljeno mu dane!
Veselje angelsko verší
Da smert je mertva nas učí.
Aleluja!

Je terdna naša vera,
Resnica jo podpira:
Zveličar je od smerti vstal,
Tudi nam bo vstati iz groba dal.
Aleluja!

Le kratka noč bo v grobi,
Ker angel nam zatrobi;
Telo tud polej popeljá
Zveličar v raj, in smert nehá.
Aleluja!

Dopolnit naše želje,
Pripravljat greš veselje,
Zveličar ti greš pred menoj
Prišel bom, upam, za teboj.
Aleluja!

Življenje ponoviti,
Tako v nebo daj priti:
Kjer pri Očetu ti sediš

In vsim pravičnim lon deliš.

Aleluja!

Pred sodbo bom postavljen,
Po svatovsko napravljen,
S krvjo bom Jagnjeta opran,
Med tvoje svate svat odbran.

Aleluja!

Aleluja! Aleluja!

Aleluja! Aleluja!

Po tvoje, Jezus bratam brat
Daj tud nam od smerti vstat.

Aleluja!

Sveto Rešnjo Telo.

Cvetice vé, ki noč in dan cvetete

Pred Jezusom, o trikrat blagor vam!

Očesec vele dokler ne zaprete

Se šrečne, pred ne ločite od tam;

O da bi mogel jez, kjer ve merjete,

Na vaši stopnji bit' pred Jezusam,

Da bi pred Njim za njega dal življenje,

Ki dal je sebe v moje odrešenje!

Tud' blagor vam, ve svetlobele sveče!

Tam gorite Zveličarju na čast;

O da bi jez deležin bil te sreče

Goreti zanj, vtopljen v nebeško slast,

Da bi, enako vam, serce goreče

Povžilo v meni se Gospodu v last,

Bi jez zamenjal z vami stopnjo svojo!

Doseglo kaj bi srečo radost moja?

Bod' slava Tebi, blažena posoda!
Ki v tebi On prebiva, Ljubi moj,
Vdeljena ti je prečastna osoda,
Kot Božji hram se svetiš pred menoj?
O, ko bi služba, v se hranit' Gospoda,
Mi dana bila le en dan — nocoj!
Ves gorel bi, ljubezni se povžival,
Ker bi ljubezni plamen v men' prebival.

Al vender kelh, in sveče, in cvetice!
O kol'ko srečniši sim jez, kot vi!
Če pride k meni zvest pastir ovčice,
Mi vžiti svoje da meso in kri,
Če v Jezusu prejmem nebes slasčice,
In v sercu mojim Kristus sam živi,
Takrat medlim, merjen moči ognjene,
Ker se Zveličar moj sam z manoj sklene.

O duša, kakor vešica se sukaj
Okol' te luči neprenehama,
Od vere in ljubezni živi tukej,
Ogrevaj se v svetlobi Ljubega.
In kadar se ti da prejeti, ukaj,
S teboj mu poje truma angeljska;
Objemi ga, terdo se ga okleni,
Ter prosí: Daj ljubezen, Jezus meni!

Hrepenenje po Jezusu.

O kam Gospod, — Gre tvoja pot!
Kam stopnje Te peljajo?
Se že mrači, — Se dan temni
In zvezde že migljajo.

Zveličar moj! — Pri men' obstoj
Te čem pod streho vzeti;
Res hišica — Je srotica,
Pa željna Te sprejeti.

Straši me noč, — Sovražna moč,
Gospod pri men' ostani!
Kjer Ti stojiš, — noč razsvitliš,
Strahovi so pregnani.

Vkup bodeva — Večerjala,
O sreča ne'zrečena!
Živ kruh mi bo — Tvoje Telo;
Men' duša oživiljena.

Pri men' obstoj — Preljubi moj!
Ki v limbarjih prebivaš,
Z cveticami — Posteljem Ti
Serce, da v njem prebivaš.

Yenec Marijnih pesem.

Marija pomočnica.

O Devica!
Pomočnica
Bila si in boš nam ti!
Le sladkosti
In blagosti deli.
Tvoja roka nam
Ko cveteča
In dišeča
Si Marija! rožica;
Sem iz raja
Svet'ga kraja
Diješ cvetje upanja.

Ko Danica
Tolažnica
V tamni noči siješ nam;
Mati mila
Vedno bila
Si ubogim grešnikam.
Pri slabostih
In britkostih
Rada nam pomagaš ti;
Pri skušnjavah
In težavah
Pomočnica vselej si.
Čast Marije
Naj razlije
Se po svetu krog in krog;

Njo častimo
In prosimo
Pomočnico vseh nadlog.
Ljuba Mati!
V zarji zlati
Nam prisijaj zadnji dan,
Boš prosila,
Govorila,
Srečno bode tek končan!

Marija moja misel.

Ko zarja zutraj se razgrinja,
Si moja misel ti, Marija!
Obraz megleni mi vedriš,
V terpljenji me ne zapustiš.

Če skuša moč me zapeljiva,
Si moja misel ti, Marija!
Podoba tvoja pred očmi
Mi vedno miljena stoji.

Ko noč po zemlji se razširja
Si moja misel ti, Marija
Brez misli na te ne zaspim,
Brez misli v te se ne zbudim.

Izročilo Marii.

O Marija, naša Mati!
Čez valove od nevihte gnane,
Tje v dežele, nam vsem neznane
V te zaupajoči gremo.

O Marija, vari nas!
O Marija, vodi nas!
Po pravi poti v sveti raj!

O Marija, naša Mati!
Če nesreča nam bo konc kazala,
Up naš pobijala terda skala,
Takrat mater nam se skaži!
O Marija i. t. d.

O Marija, naša Mati!
Kadarkoli bomo v hudi sili,
K tebi se, Marija! obernili,
S svojim plajšem nas zakrivaj!
O Marija! i. t. d.

O Marija, naša Mati!
Kakor veš in znaš nas vedno vodi,
Skerbna, mila Mati, znami hodi!
Spremljaj nas do konc življenja!
O Marija i. t. d.

Marija zgodnja Danica.

Marija, o zgodnja Danica!
Prisveti vseh milost Kraljica,
Nam Jezusa, milosti Solnce znanuj.
Nam v grešnih tamnicah hudobe
Prižgi luč nebeške svetlobe:
Luč vere katolšike nad nami razsuj.

Vihar po valovih nas meče
Z oblakov nam strele goreče.
Razbiti čolnič, nas končati proté.

Deb' skoraj nam Ti zasvetila
Prikaži obupnim se mila,
Nam z upanjem svetim umiri sercé.

Tak' blizo se Solnca sprehajaš,
Se v morji radosti napajaš,
Ter v ognji njegove ljubezni goriš;
Ti merzle nam serca ogrevaj,
In prošnjo na prošnjo pridevaj,
Da dar nam goreče ljubezni dobiš.

Nas grehi, krivice težijo,
Pravične nam kazni protijo,
In cerkve katoliške je žalosten stan.
Dobrotljivo mater se skaži
Serd Večniga Ti potolaži,
Da milost in spravo doseže kristjan.

Kraljica majeva.

Cveteči maj pozdravlja te
Marija, o Kraljica!
Z njim združjo naše serca se,
Častit' te, o Devica!

Marija! teb' zročimo se,
Da ti nas boš varvala,
In srečno tje nad zvezdice
V nebesa pripeljala.

Med vsemi tri so rožice,
Njih piš ogni se jezen:
Vera in terdno upanje,
In vnetih serc ljubezen.

Marija! teb' i. t. d.

Brezverne, merzle duše naj,
V obupu ki merjejo,
Ljubezni ogenj greje zdaj
De radostno pojejo:
Marija! teb' i. t. d.

Počešenje Marii Devici.

I.

Češena kraljica!
Češena mi bod',
O čista Devica!
Češena mi bod',
K tebi, Marija!
Na goro hitim,
Pri tebi, Marija!
Jest biti želim.

Pa nekaj predraga!
Nazaj me derži!
O D'vica preblaga!
Oh, greh me teži!
Češena kraljica i. t. d.

Sem daleč zabredel
Od tebe moj up!
Globoko je vjedel
Pregrehe me strup!
Češena kraljica i. t. d.

Kak' hočem obstati
Brez tvoje moči?

Usmil' se, o Mati!
Ker greh meteži
Češena kraljica

Pomagaj, Marija!
O prosi za me!
Pomagej, Marija!
Da pridem do te!
Češena kraljica i. t. d.

Vse upanje svoje
Postavim na te,
Le Dete ti svoje
Poprosi za me!
Češena kraljica i. t. d.

Kaj ne, o Devica!
Da upati znam,
Da tebe, kraljica!
Za Mater imam.
Češena kraljica i. t. d.

Saj ti si, Devica!
Preljuba vsa,
Si nam pomočnica
Kot nekdam si bla;
Zatoraj, Marija!
Češena mi bod!
Na veke, Marija!
Češena mi bod!

II.

O Devica, bod' češena!
Ti kraljica vseh nebes;
Ti si vsem nam vir življenja,
Ti si sladka mila res!
Svit blišobe te obdaja,
Solnčno sije tvoj obraz;
Vsa lepota svet'ga raja
Služi tebi, večni kras!

Vender tvoj obraz je mili,
Mile tvoje so oči
Vse, kar tebe bi prosili,
Nas poslušaj Mati ti!
Si ponižna in premila,
Si nam dobra vsaki čas,
Si nam mati, kot si bila
Še na zemlji zdaj pri nas.

Glej na zemlji nas sirote,
Glej nas, revne grešnike,
Da od zlega, pros', in zmote
Ljubi Jezus reši vse!
O Devica, bod' češena,
Bod' češena vekomaj!
Taka mati ni nobena,
Kot si bila ti vselej!

Marii prečisti Devici.

Žari se. Danica veselo priplava.
O Marija! ti Danica,
Ti prečista si Devica;

O Marija! davno že to vem
Vsa si lepa, vsa si sveta ,
Eve greha izuzeta,
To očitno jest spoznati smem.

Dan že je. Že solnce visoko vstaja.
Ti Marija! si Kraljica,
Ti si vseh devic Devica!
To povzdigne te čez angele.
Si brez madeža spočeta,
Si Devica — Mati sveta,
Le še više to povzdigne te.

Noč pride. Že solnce za goro zahaja.
Takrat, o Devica mila!
K' bo mi zadnja ura bila,
Ko bom tek odločen dokončal;
Bodi meni pomočnica!
Da bom s tabo, o Devica!
Tam v nebesih večno kraljeval.

Sladko serce Marijno.

O Marijno serce sveto!
Proti nam ljubezni vneto ,
Polno božje milosti,
Polno lepe čednosti!
Naj Marija! petje moje,
Hvali sladko serce tvoje!
Kar se giblje in živi,
Naj te hvali in časti!

Čisto serce zase zbrati,
V njem prijazno prebivati,
Hotel Stvarnik vseh reči
Vlil je vanj z nebes dari.
Naj Marija! i. t. d.

Sveto serce se je vnelo,
Za Boga je zdaj živelo,
Ni ljubilo družega,
Ko Gospoda samega.
Naj Marija! i. t. d.

Blago serce, je vse milo!
Nas otrok ni pozabilo
Dobrotljivo je za vse
Prosi še za grešnike.
Naj Marija! i. t. d.

Zahvalna.

Hvala bod' Gospod Bogu!
Vse stvari ga zdaj molite
Stvarnika dobrotnika,
In Očeta ga častite!
Kerub, Seraf mu pojo
Hvali zemlja in nebo.

Sveti, sveti, svet' Gospod!
Vse je polno tvoje hvale
Trume zvoljenih, o Bog;
Večno čast ti bodo gnale;
Vsi svetniki te časté,
Vsi pravični te slayé!

Češen bodi trojni Bog!
Oče, Sin in ti, Duh sveti!
Cerkve tvoje nauk ves
Moramo zvesto verjeti;
Jezus Kristus božji Sin
Je zapustil ga v spomin.

O preljub' Zveličar naš!
Kolka je ljubezen tvoja!
V grehah sem bil zakopan,
Revna je bla duša moja:
Ti pa prideš k nam na svet
Smert, pekel in greh zatret.

Večni Bog in kralj nebes
Se poniža brat naš biti;
Nam živi in nam umerje
Nam nebesa zaslužiti,
Njega sveta rešnja kri
Nas očisti vse ljudi.

Na desnici božji zdaj
Ga še imamo pomočnika;
Sodnji dan ga grešnik bo
Vidil ojštega sodnika;
Milost grešnik le dobiš,
Dokler še na svet' živiš.

Jezus! bodi usmiljen nam,
V službi svoji nas ohrani;
Kri si svojo dal za nas,
Greh končaj pri nas ostani;
Pelji naše duše v raj,
Delež zvoljenih nam daj.

Svoje ljudstvo srečno stor'
Zdaj in vselej nas obvari;
Obdaruj in povikšuj,
In zveličaj svoje stvari,
Hvalo bomo peli ti.
Tukaj in v večnosti.

Milostljiv nam bodi dans,
Pota v grehe nam zagradi,
Sveti in preljubi Bog!
Daj da strimo, dobro radi.
V te zaupamo vsak, čas,
Da ne boš zaverigel nas.

KAZALO.

	Stran
Predgovor	III.
I. Poboda notrajnjega človeka v stanu greha	
in razlaga podobe	12
Pervo premišljevanje. Človek v stanu greha	19
Drugo premišljevanje. Človek na poti poboljšanja	25
Tretje premišljevanje. Človek na poti popolnomasti	31
II. Notranji stan pobožnega	37
Četerto premišljevanje. Človek tempelj božji	37
Peto premišljevanje. Vernitev v greh	44
Šesto premišljevanje. Človek spet v greh pade	51
Sedmo premišljevanje. Smert hudobnega in plačilo greha	58
Osmo premišljevanje. Stanovitnost v dobrem do konca	65
Deveto premišljevanje. Smert pobožnega in pravičnega	73
Navadne molitve za vse potrebe življenja.	
Jutranja molitev	78
Tri božje čednosti	82
Od premišljevanja ali notranje molitve	85
Zgled premišljevanja	88
Večerna molitev	94
Molitev pri sv. maši.	
Perva sveta maša z razlaganjem	99
Druga sveta maša	131
Tretja — krajša sveta maša	151
Spovedne molitve.	
Molitve pred spovedjo	164
Molitve po spovedi	169

Obhajilne molitve.

	Stran
Molitve pred sv. obhajilom	173
Tri božje čednosti	175
Molitve po sv. obhajilu	177
Češenje Jezusa v presvetem rešnjem Telesu	180
Sveti križev pot	183
Krajši češenje Jezusa po skrivnostih križevega pota	208
Pesem pri sv. križevem potu	211

Sveti cerkveni prazniki.

Sveti advent	215
Pervi teden	215
Drugi teden	221
Tretji teden	224
Četerti teden	226
Štirje kvaterni tedni	230
Sveti dan Jezusovega rojstva	233
Zadnji dan leta	235
Pervi dan novega leta	237
Svetih treh kraljev dan	239
Darovanje Jezusa ali svečnica	241
Sveti štiridesetdanski post	244
Cvetna nedelja	250
Veliki četrtek	253
Veliki petek	257
Premišljevanje pri božjem grobu	267
Velika sabota	273
Velika noč	278
Križev teden	280
Vnebohod Jezusa Kristusa	283
Binkuštni prazniki	286
Sveto rešnje Telo	291
Češenje Jezusa v presvetem rešnjem Telesu	293
Praznik vseh svetnikov	296

Praznik Marije prečiste device.

Čisto spočetje Marije	299
Rojstvo Marije	300

	Stran
Oznanjenje devici Marii	303
Vnebovzetje Marije	305

Prazniki svetnikov.

Praznik svetega Jožefa	310
Praznik svetega Štefana	313
Praznik svetega Petra in Pavla	315
Molitev v čast sv. Florjannu	320
Molitev v čast sv. Antonu Padvanu	320
Molitev v čast sv. Ani	321
Molitev v čast sv. Lucii	322
Molitev v čast sv. Barbari	322
Molitev v čast svojega patrona	323

Molitev za vse potrebe.

Molitev k angelu varhu	324
Molitev v vsaki potrebi	325
Molitev za dobro letino	325
Molitev za poterpežljivost	326
Molitev zakonskih	327
Molitev starišev za svoje otroke	327
Molitev gospodarja ali gospodinje	330
Molitev posla	330
Molitev ubozih sirot	331
Spomin vernih duš v vîcâh	332
Litanije vsih svetnikov	335
Molitve po litanijah v dan sv. Marka in križev teden	340
Molitve po litanijah pri popoldanji službi božji	345
Lavretanske litanije	350
Litanije presvetega imena Jezusa	361
Pasion	365

Svete pesmi.

Druga pesem pri sv. maši	394
Božična	397
Postna	398
Velikonočna	399

Sveto rešujo Telo	401
Hrepenenje po Jezusu	402

Vence Marijnih pesem.

Marija pomočnica	402
Marija moja misel.	403
Izročilo Marii	403
Marija zgodnja Danica	404
Počeseenje Marii Devici	406
Marii prečisti Devici	408
Sladko serce Marijno	409
Zahvalna	410

1
2
2
3
3
4
6
8
9
0

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS 8

00000099999

